

Ministerie van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap
Telefoon 070-412.34.56
www.minocw.nl

uitgave
september 2004

Productie
Voorlichting - Leo Wijnhoven/
Hella Borking

Fotografie
Bart Versteeg, Den Haag

Vormgeving
Wim Zaat, Moerkapelle

Druk
DeltaHage bv, Den Haag

Nabestellen
Postbus 51
Telefoon (0800) 8051 (gratis) of
www.postbus51.nl

ISBN 90-5910-092-1
Prijs € 14,=-

Meer informatie
www.minocw.nl/bhw/108/index.html

OCW34.092/2.000/08BK2004Bo25

108 Studentenmonitor 2003

Studeren in het
hoger onderwijs

Studentenmonitor 2003

Beleidsgerichte studies
Hoger onderwijs en
Wetenschappelijk onderzoek

108

A. van den Broek
J. Kerstens
M. Hulsen
R. Sijbers

O N D E R
N O S S U M
L T U U R
N E T M
S C H A P

Studeren in het
hoger onderwijs
Studentenmonitor 2003

A. van den Broek
J. Kerstens
M. Hulsen
R. Sijbers

Studeren in het hoger onderwijs

Studentenmonitor 2003

Projectleider: Anja van den Broek (ITS)

Joyce Kerstens (ITS)

Madeleine Hulsen (ITS)

Rob Sijbers (IOWO)

Onderzoek in opdracht van het Ministerie van OCW

Nijmegen, juli 2004

Voorwoord

Het jaar 2003 ligt weliswaar achter ons, maar daarmee is deze Studentenmonitor 2003 niet minder actueel. Het is de vierde in de reeks die startte met de studentenmonitor 2000. De Studentenmonitor is ontstaan vanuit de gedachte om diverse beleidsvragen te bundelen in één onderzoek. Inhoudelijk is het vooral gericht op het verhelderen van de sociaal- economische achtergrond van studenten.

Naast de jaarlijks terugkerende basisgegevens gaat de studentenmonitor elk jaar wat dieper in op actuele thematieken. Dit jaar is dat de relatie tussen het gedrag van studenten en hun inkomsten al dan niet via Studiefinanciering. Om recht te doen aan de diversiteit in de populatie zijn meer dan in het verleden voltijdstudenten onderscheiden van deeltijdstudenten.

Dit jaar zijn de resultaten weergegeven in een mix van kernindicatoren met figuren, rapportages over studievoortgang en onderwijsdeelname en tabellen, dit alles in één boek.

Het ministerie hecht veel waarde aan de achtergrond gegevens zoals die beschikbaar komen via de Studentenmonitor. Mijn dank gaat dan ook uit naar allen die hieraan hebben meegewerkt. In de eerste plaats naar het grote aantal studenten dat de tijd nam om de enquête in te vullen. Deze investering is onontbeerlijk voor de Studentenmonitor. Verder dank ik de IB-Groep voor de medewerking en de ISO, LSVb, VSNU, HBO-Raad en het CBS voor het kritisch meedenken in de klankbordgroep.

Het onderzoek voor deze vierde editie is uitgevoerd door het ITS en IOWO, onderzoeksinstituten, verbonden aan de Universiteit van Nijmegen, in opdracht van het ministerie. De begeleidingscommissie bestond uit mw. M.E. Leegwater-van der Linden, mw. H.J. Borking en de heren L.E. Nooij, H.H. van der Velde en W.D. Post.

Ik beveel de Studentenmonitor 2003 van harte bij u aan.

Namens de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Dr. F.Y. Dijkstra
Hoofd Afdeling Analyse, Monitoring en Evaluatie
Directie Hoger Onderwijs

Den Haag, juli 2004

Inhoud

1	Onderzoeksverantwoording	7
2	Studeren in Nederland: kernindicatoren	15
2.1	De Nederlandse studentenpopulatie naar achtergrondkenmerken	15
2.2	Studievoortgang en motivatie	20
2.3	Inkomsten en uitgaven	26
2.4	Tijdsbesteding	31
2.5	Studiekeuze	35
2.6	Internationalisering	37
2.7	Bachelor-master	38
2.8	ICT	41
3	Studievoortgang, tijdsbesteding en motivatie	43
3.1	Inleiding	43
3.2	Algemene achtergrondkenmerken	45
3.3	Financiële kenmerken: inkomsten en uitgaven	46
3.4	Opleidings- en onderwijskenmerken	46
3.5	Tijdsbesteding en studiehouding	47
3.6	Het voorspellen van de studievoortgang	50
3.7	Samenvatting	53
4	Onderwijsdeelname en sociaal-economische herkomst	57
4.1	Inleiding	57
4.2	Sociaal-economische herkomst	57
4.3	Achtergrondkenmerken	58
4.4	Studiekeuze en aansluiting	59
4.5	Studiehouding, opleidingsoordeel en tijdsbesteding	60
4.6	Financiële situatie	61
4.7	Samenvatting	66
	Inhoud tabellenboek	69
0	Weegfactoren en aantallen	75
1	Achtergrondkenmerken	81
2	Studievoortgang	123
3	Inkomsten en uitgaven	129
4	Tijdsbesteding	147
5	Studiekeuzeprocessen en oordeel over de opleiding	167
6	Inzet, motivatie en studiehouding	179
7	Internationalisering	195
8	Bachelor-master	199
9	ICT	205
10	Aanvullende tabellen	215
	Overzicht overige tabellen en figuren	219

1 Onderzoeksverantwoording

Jaarlijks wordt in opdracht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap een enquête uitgevoerd onder een representatieve steekproef van de Nederlandse studentenpopulatie in het hoger onderwijs (ho): het hoger beroepsonderwijs (hbo) en het wetenschappelijk onderwijs (wo).

De studentenmonitor heeft als doel inzicht te geven in de studiehouding en ontwikkelingen te signaleren met betrekking tot de gedragingen en opvattingen ten aanzien van studie en studeren van de Nederlandse studenten. Hiertoe worden gegevens over studievoortgang, motivatie, studiekeuze, tevredenheid, tijdsbesteding, inkomsten en uitgaven van studenten in kaart gebracht. Deze rapportage bevat de resultaten van de studentenmonitor 2003, uitgevoerd door de onderzoeksinstituten IOWO en ITS Nijmegen. De totale onderzoekspopulatie in 2002-2003 bestaat uit 485.741 studenten (CRIHO 2002-2003). In Tabel 1 zijn deze studenten onderverdeeld op basis van de kenmerken sector en verblijfsduur¹.

Voor het wo is de HOOP-indeling (in sectoren) gebruikt; voor het hbo is (gedeeltelijk) uitgegaan van de CHOHO-indeling (Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs).

Tabel 1: Populatieaantallen (CRIHO april 2003), verblijfsduur en sector (Bron: IB-Groep)

	eerstejaars	tweedejaars	derdejaars	vierdejaars	vijfdejaars (en ouder)	zesdejaars en ouder	totaal
hbo landbouw	1.941	1.612	1.384	1.174	897		7.008
hbo economie	27.413	22.792	19.595	17.932	16.330		104.062
hbo gezondheid	7.213	5.569	4.406	4.019	2.243		23.450
hbo pedagogisch	20.184	10.980	9.434	8.198	6.709		55.505
hbo sociaal-agogisch	12.555	10.132	8.952	6.663	3.716		42.018
hbo techniek	14.601	11.931	11.018	8.724	7.705		53.979
hbo kunst	4.982	2.810	2.416	2.056	2.292		14.556
wo landbouw	674	525	420	458	512	688	3.277
wo natuur	2.810	2.435	2.390	1.701	1.755	2.587	13.678
wo techniek	4.506	3.681	3.568	3.326	2.975	6.921	24.977
wo gezondheid	4.203	3.554	3.543	2.675	2.442	5.284	21.701
wo economie	6.702	5.689	4.865	4.171	3.319	4.868	29.614
wo recht	5.720	4.513	4.037	3.629	3.112	5.825	26.836
wo gedrag-maatschappij	10.525	8.071	6.108	5.316	4.128	5.115	39.263
wo taal-cultuur	6.689	4.844	4.186	3.205	2.581	4.312	25.817
totaal ho	130.718	99.138	86.322	73.247	60.716	35.600	485.741

Uit deze populatie is een bruto steekproef getrokken van 31.125 studenten, uit elke cel uit bovenstaande tabel 375 respondenten. Deze lijst is door de IB-Groep gecontroleerd aan de hand van de meest actuele informatie over de studenten en de betrouwbaarheid van de beschikbare adressen.

In mei 2003 hebben 30.954 studenten een schriftelijk verzoek gehad om mee te werken aan het onderzoek. Deze groep vormt een representatieve steekproef uit de Nederlandse studentenpopulatie.

¹ Als criterium voor de eerstejaars is genomen: eerste jaar sector Nederland. Allereerst zijn de CROHO-codes in een historisch CRIHO-bestand gehercodeerd naar sector. Vervolgens is gekeken in welk jaar een student in de betreffende sector voor het eerst voorkwam. Indien dit het jaar 2002 of 2003 betrof, is de student gekarakteriseerd als eerstejaars.

Alle studenten kregen de gelegenheid de lijst via een webenquête in te vullen; tweederde van de studenten had daarnaast de mogelijkheid een schriftelijke lijst te retourneren. Zowel met het invullen van de webversie als het retourneren van de schriftelijke versie hadden studenten kans op een prijs of een beloning.

Een maand na het verzenden van de vragenlijsten is een rappel verzonden aan de volledige steekproef.

De vragenlijst van de Studentenmonitor 2002 is in 2003 grotendeels gehandhaafd; een aantal vragen is geactualiseerd en gespecificeerd. Om de vergelijkbaarheid met voorgaande monitoren te garanderen is de vraag naar tijdsbesteding in de webenquête op twee manieren gesteld: volgens de oude en de nieuwe, meer specifieke methode. Deze twee versies zijn random aan de respondenten toegewezen.

De vragenlijst kent in 2003 de volgende onderwerpen:

- opleiding en studieverloop;
- achtergrondkenmerken;
- inschrijvingstijd en vooropleiding;
- kwaliteit en studeerbaarheid;
- internationalisering;
- ICT;
- inkomsten en uitgaven;
- tijdsbesteding;
- bachelor-master;
- belangstelling voor een technische opleiding;
- motieven voor studiekeuze en aansluiting voortgezet onderwijs – hoger onderwijs.

De gegevens uit de schriftelijke vragenlijst zijn door middel van een optical mark reader gescand; de open vragen (financiën, tijdsbesteding) zijn handmatig ingevoerd en tegelijkertijd gecheckt op mogelijke onjuistheden. In de analyses is op basis van deze open vragen een systematische correctie toegepast: de bovenste twee procent, veelal excessief hoge bedragen, zijn buiten de analyses gehouden.

De steekproef bevat voldoende aantallen om tot betrouwbare uitspraken te komen over de Nederlandse studentenpopulatie onderscheiden naar eerstejaars en ouderejaars. De responsgroep is echter niet evenredig verdeeld over de in Tabel 1 genoemde sectoren. Om deze reden zijn de aantallen gewogen.

Tabel 2 geeft een overzicht van de weegfactoren. Deze weegfactoren zijn berekend door de populatie-aantallen per cel vermenigvuldigd met de totale respons te delen door de responsaantallen per cel vermenigvuldigd met de totale populatie. Omdat vrouwelijke studenten doorgaans beter responderen dan mannelijke zijn de weegfactoren separaat voor mannen en vrouwen berekend.

Tabel 2: Overzicht weegfactoren

	eerstejaars		tweedejaars		derdejaars		vierdejaars		vijfdejaars (en ouder)		zesdejaars en ouder	
	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw
hbo landbouw	0,41	0,27	0,29	0,24	0,24	0,19	0,23	0,18	0,28	0,17		
hbo economie	5,73	4,62	4,40	3,94	3,92	3,03	3,44	2,63	4,16	6,35		
hbo gezondheid	1,48	1,23	1,32	0,95	0,84	0,72	0,61	0,57	0,61	0,51		
hbo pedagogisch	3,13	3,52	2,02	1,52	2,01	1,27	1,95	1,28	2,21	1,75		
hbo sociaal-agogisch	3,44	2,27	1,74	1,79	1,80	1,29	1,64	1,09	1,27	0,75		
hbo techniek	2,56	2,14	2,14	2,05	1,67	1,79	2,00	2,10	2,52	1,57		
hbo kunst	1,26	0,81	0,86	0,42	0,65	0,37	0,54	0,48	0,70	0,44		
wo landbouw	0,12	0,09	0,07	0,06	0,06	0,05	0,06	0,05	0,08	0,07	0,13	0,11
wo natuur	0,49	0,43	0,48	0,27	0,40	0,22	0,28	0,22	0,28	0,22	0,56	0,38
wo techniek	0,78	0,57	0,53	0,37	0,60	0,46	0,55	0,31	0,42	0,52	1,07	1,27
wo gezondheid	0,72	0,58	0,53	0,42	0,56	0,41	0,40	0,35	0,36	0,34	1,11	0,98
wo economie	1,41	1,07	1,25	0,99	0,96	0,92	0,98	0,60	0,63	0,71	1,43	1,17
wo recht	1,16	1,01	0,99	0,74	0,78	0,61	1,00	0,56	0,56	0,55	2,26	1,47
wo gedrag/maatschappij	2,30	1,62	1,35	1,05	0,87	0,72	0,91	0,71	0,82	0,63	1,43	0,92
wo taal/cultuur	1,35	1,12	0,63	0,63	0,59	0,57	0,59	0,44	0,41	0,35	0,78	0,71

De weging heeft geen invloed op de totale aantallen, maar zorgt ervoor dat de cellen die ondervertegenwoordigd zijn worden opgehoogd en de cellen die oververtegenwoordigd zijn worden gereduceerd (zie Tabel 3, gewogen responsaantallen). De ongewogen responsaantallen zijn in alle tabellen en analyses vermenigvuldigd met deze weegfactoren.

Tabel 3: Gewogen respons (Bron: Studentenmonitor 2003: eerstejaars en ouderejaars gecorrigeerd)

	eerstejaars	tweedejaars	derdejaars	vierdejaars	vijfdejaars (en ouder)	zesdejaars en ouder	totaal
hbo landbouw	36	30	26	22	16		130
hbo economie	507	422	363	331	297		1.921
hbo gezondheid	133	103	82	74	41		433
hbo pedagogisch	372	202	174	151	122		1.021
hbo sociaal-agogisch	232	187	166	122	66		774
hbo techniek	269	221	204	161	140		996
hbo kunst	92	52	45	38	42		268
wo landbouw	12	10	8	9	9	13	61
wo natuur	52	45	44	31	33	47	253
wo techniek	83	68	66	62	55	127	461
wo gezondheid	77	66	66	49	45	96	398
wo economie	124	105	90	77	61	89	546
wo recht	106	83	75	66	57	104	491
wo gedrag/maatschappij	195	150	113	97	75	91	720
wo taal-cultuur	123	90	77	58	47	76	471

Gedurende de loop van het onderzoek is gebleken dat een behoorlijk aantal studenten ten onrechte in de steekproef was opgenomen, dit vanwege het feit dat zij inmiddels waren afgestudeerd (dit wordt jaarlijks bij aanvang van het volgend studiejaar door de IB-Groep gecorrigeerd).

Daarnaast is een deel van de non-respons te verklaren door onbestelbare post. Uit voorgaande studentenmonitoren is gebleken dat op basis hiervan een correctiefactor van 17 procent op de non-respons gerechtvaardigd is. Zie Tabel 4 voor de gecorrigeerde responsaantallen en -percentages.

Tabel 4: Gecorrigeerde responsaantallen en -percentages (Bron: Studentenmonitor 2003)

	non-respons	respons			populatie
		internet	schriftelijk	totaal	
<i>aantallen</i>					
alleen internet	6.287	2.737		2.737	9.024
internet en schriftelijk	11.913	2.017	4.272	6.289	18.202
totaal	18.200	4.754	4.272	9.026	27.226
<i>percentages</i>					
alleen internet	70%	30%		30%	100%
internet en schriftelijk	65%	11%	23%	35%	100%
totaal	67%	17%	16%	33%	100%

De totale responsgroep (9026) bestaat voor 53 procent (4754) uit internetrespons en voor 47 procent (4272) uit schriftelijke respons.

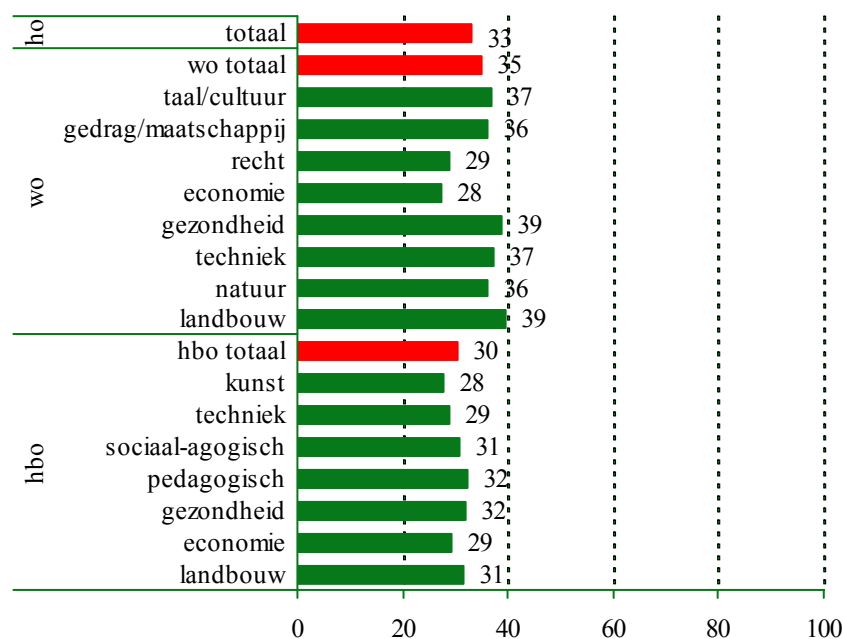
De totale gecorrigeerde respons bedraagt 33 procent. Van de totale responsgroep hebben in totaal 11913 studenten (ongeveer 70 procent) de keuze gehad tussen een webenquête of een schriftelijke enquête. De studenten ontvingen een schriftelijke vragenlijst en een bijgevoegde brief met een password. De respons van deze groep bedraagt 35 procent (6289). Het percentage van deze bruto steekproef dat via internet reageerde is 11 procent; 23 procent reageerde schriftelijk.

In totaal 6287 studenten hadden alleen de mogelijkheid de lijst via internet in te vullen. Het responspercentage van deze groep is 30 procent (2737).

Indien studenten de keuze kregen uit schriftelijk of internet ging de voorkeur uit naar schriftelijk reageren; kregen studenten alleen de vragenlijst via internet aangeboden dan reageerde 30 procent.

Figuur 1 geeft een grafische weergave van de responspercentages per sector. Het totale responspercentage in het wo is hoger dan in het hbo (35 versus 30 procent).

In het wo is het responspercentage met uitzondering van de sectoren recht en economie, in alle sectoren ruim boven de 35 procent. De matig reagerende studenten in het hbo bevinden zich in de sectoren economie, kunst en techniek.

Figuur 1: Responspercentages (gecorrigeerd, ongewogen) naar sector en hbo-wo.

In een nadere analyse is nagegaan op welke indicatoren de studenten die de lijst via internet invulden afwijken van de studenten die de schriftelijke lijst invulden. Allereerst is gekeken naar het computerbezit van de respondenten (Tabel 5). Hiertoe is de totale respons onderscheiden naar drie groepen:

- studenten die geen keuze hadden en via internet hebben gerespondeerd;
- studenten die een keuze hadden en via internet hebben gerespondeerd;
- de studenten met een keuze die schriftelijk reageerden.

De groepen verschillen significant ($\chi^2=326,7$; $df=4$; $p=0,00$) als we kijken naar het computerbezit. In totaal heeft bijna 80 procent van de studenten thuis een computer met internetverbinding. Van de groep die (verplicht) via internet heeft gerespondeerd heeft gemiddeld 87 procent een computer met internet; van de groep die een keuze had heeft gemiddeld zo'n 80 procent een computer met internet: van de studenten die via internet reageerden heeft 92 procent een computer met internet tegenover 75 procent van de groep die schriftelijk reageerden. Hoewel relatief minder studenten in de schriftelijke responsgroep een computer met internetvoorziening hebben, kunnen we concluderen dat een groot deel van deze groep niet via internet heeft gereageerd terwijl dit wel mogelijk was. Het oordeel over de beschikbaarheid van de computer op de instelling is voor alle onderscheiden responsgroepen gelijk.

Tabel 5: Wijze van respons naar computerbezit (N en %)

	verplicht internet		keuze internet		keuze schriftelijk		subtotaal keuze		totaal	
geen computer	83	3%	43	2%	207	5%	250	4%	333	4%
met internet	2.254	87%	1.804	92%	3.099	75%	4.903	80%	7.157	82%
zonder internet	266	10%	111	6%	837	20%	948	16%	1.214	14%
totaal	2.604	100%	1.958	100%	4.142	100%	6.101	100%	8.705	100%

Vervolgens is onderzocht op basis van welke kenmerken de drie groepen significant van elkaar te onderscheiden zijn. Hiertoe is een aantal gegevens uit de vragenlijst als uitgangspunt genomen.

Achtergrondkenmerken

- Er zijn geen verschillen tussen hbo en wo-studenten die de keuze hadden voor schriftelijk of internet in de wijze van respons.
- Studenten in de internetrespons (keuze) zijn in vergelijking met de schriftelijke responsgroep doorgaans afkomstig uit een hoger sociaal milieu. Dit verschil zien we echter niet terug als we de (verplichte) internetrespons vergelijken met de schriftelijke respons.
- Iets meer ouderejaars kiezen voor de schriftelijke vragenlijst (89 procent ouderejaars in de schriftelijke responsgroep versus 86 procent in de internetgroep).
- Studenten uit de hbo-sectoren gezondheid en sociaal agogisch en wo gedrag & maatschappij hebben de neiging bij een keuze eerder de schriftelijke versie te retourneren. Techniekstudenten daarentegen vullen veeleer de internetversie in.
- Indien men de keuze heeft kiezen relatief veel vrouwen voor de schriftelijke versie (60 procent) en relatief veel mannen voor de internetversie (60 procent). In de verplichte internetgroep daarentegen is de verhouding man-vrouw nagenoeg gelijk.
- Iets meer studenten met een mbo-opleiding als hoogste vooropleiding geven de voorkeur voor de internetlijst.
- Er zijn nagenoeg geen verschillen in respons en beschikbaarheid van een computer met internet tussen allochtonen en autochtonen.

Inkomen en tijdsbesteding

- Bijna 90 procent van de studenten in de schriftelijke responsgroep heeft een betaalde baan tegenover ruim 70 procent in de beide internetgroepen.
- De schriftelijke responsgroep heeft gemiddeld minder inkomsten uit een betaalde baan dan de beide internetgroepen. Het inkomen uit arbeid van de beide internetgroepen is nagenoeg gelijk.
- De schriftelijke responsgroep ontvangt in vergelijking met beide internetgroepen gemiddeld minder inkomsten in natura.
- Uitgaven aan studie, levensonderhoud en ontspanning zijn voor de schriftelijke responsgroep lager dan voor beide internetgroepen. Binnen de internetgroepen zien we op dit punt geen verschil.
- In vergelijking met de internetters (keuze) besteedt de schriftelijke responsgroep minder tijd aan betaald werk. De groep die verplicht de lijst via internet invult, wijkt op dit punt niet af van de schriftelijke respons.

Studievoortgang en motivatie

- Gemiddeld genomen heeft de schriftelijke responsgroep in totaal meer studieonderdelen behaald en geven zij aan meer gemotiveerd te zijn in vergelijking met de internetgroep.
- De schriftelijke responsgroep toont meer inzet dan de internetgroep (keuze). Op dit punt wijkt de schriftelijke responsgroep niet af van de studenten die verplicht via internet hebben gerespondeerd.
- De groepen verschillen *niet* naar gemiddeld eindexamencijfer behaald in het voortgezet onderwijs.

ICT en computergebruik

- Aan alle onderdelen van computergebruik (voor les- en practicummaterieel, opdrachten en lesvoorbereiding, internet voor opleiding, internet-privé, e-mail voor opleiding, e-mail-privé en spelletjes) besteden de studenten met internetkeuze per week gemiddeld meer tijd (zowel op de instelling als in totaal).
- De verplichte internetters gebruiken de computer vergeleken met de studenten met internetkeuze minder vaak voor privé-doeleinden.

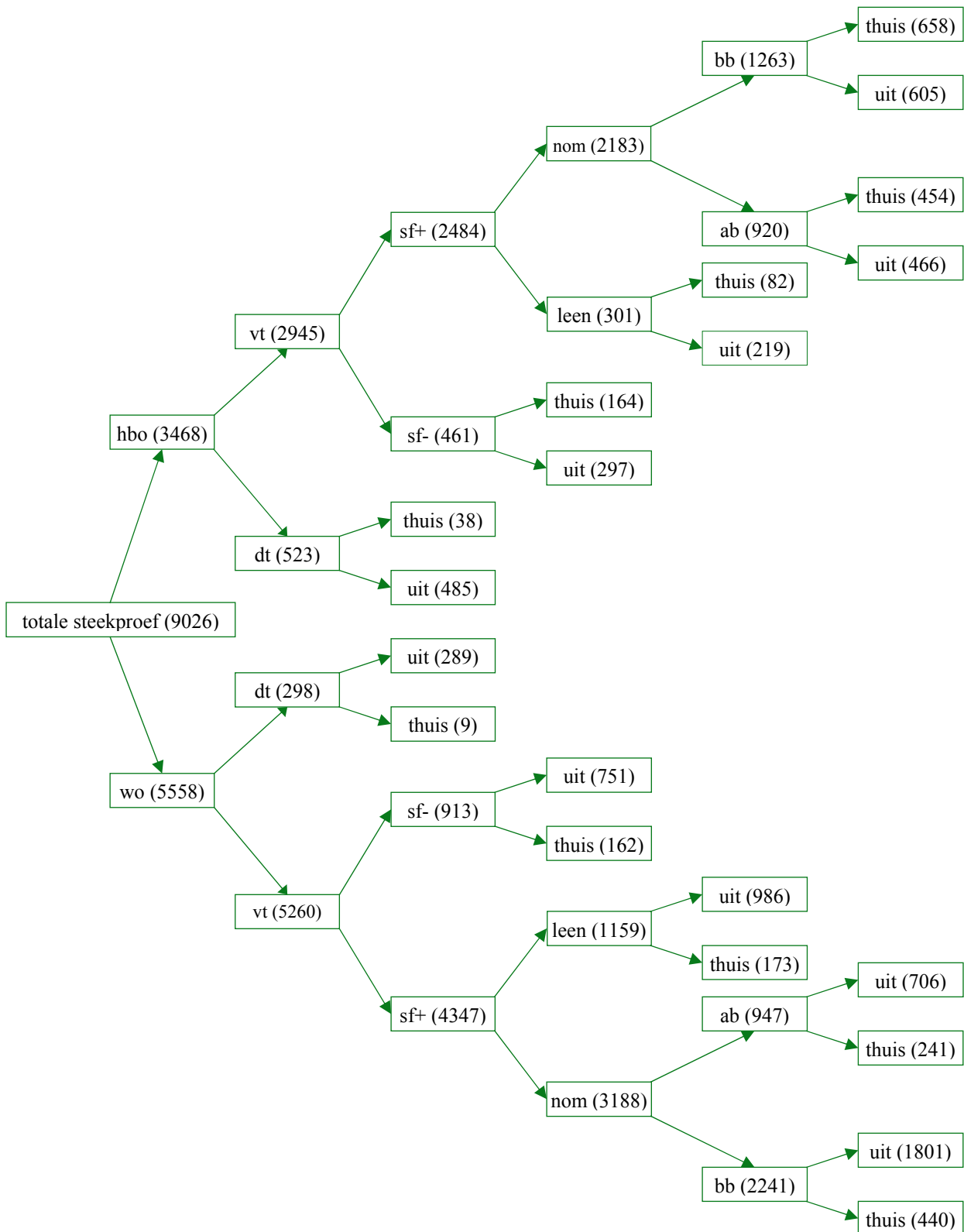
In deze rapportage wordt allereerst verslag gedaan (hoofdstuk 2) van kenmerken van de resultaten van het onderzoek aan de hand van de volgende kernindicatoren:

- de Nederlandse studentenpopulatie naar achtergrondkenmerken (geslacht; leeftijd; etniciteit; sociaal-economische achtergrond; handicap);
- studievoortgang en motivatie (studievoortgang; afstudeerkans; motivatie; werkdruk; studeerbaarheid; contacten met docenten);
- inkomsten en uitgaven (trends inkomsten en uitgaven; oordeel over financiële situatie);
- tijdsbesteding (trends tijdsbesteding; aard werkzaamheden);
- studiekeuze (studiekeuzemotieven; kiezen voor bèta en techniek);
- internationalisering, ICT en BaMa (buitenlandervaring en -plannen; computerbezit; gebruik nieuwe mediavormen; informatie over BaMa; plannen bachelorstudenten).

Hoofdstuk 3 bevat de resultaten van de verdiepende analyse naar de relatie tussen tijdsbesteding, studievoortgang en studie-uitval; in hoofdstuk 4 wordt nader ingegaan op de toegankelijkheid van het hoger onderwijs vanuit het perspectief van sociale ongelijkheid.

Deze rapportage wordt afgesloten met een tabellenboek, waarin antwoorden op de meeste vragen van het onderzoek zijn opgenomen en weergegeven naar hbo-wo, sector en eerstejaars-ouderejaars.

Figuur 2 toont de samenstelling van de netto steekproef naar een aantal systeemvariabelen.

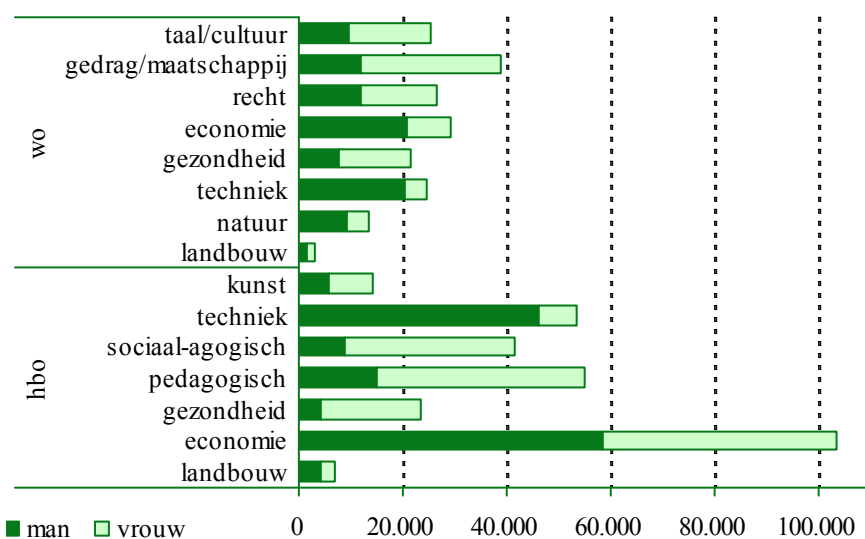

Figuur 2: Ongewogen steekproefaantallen naar inschrijving, studiefinanciering, fase, beurs en woonsituatie.

2 Studeren in Nederland: kernindicatoren

2.1 De Nederlandse studentenpopulatie naar achtergrondkenmerken

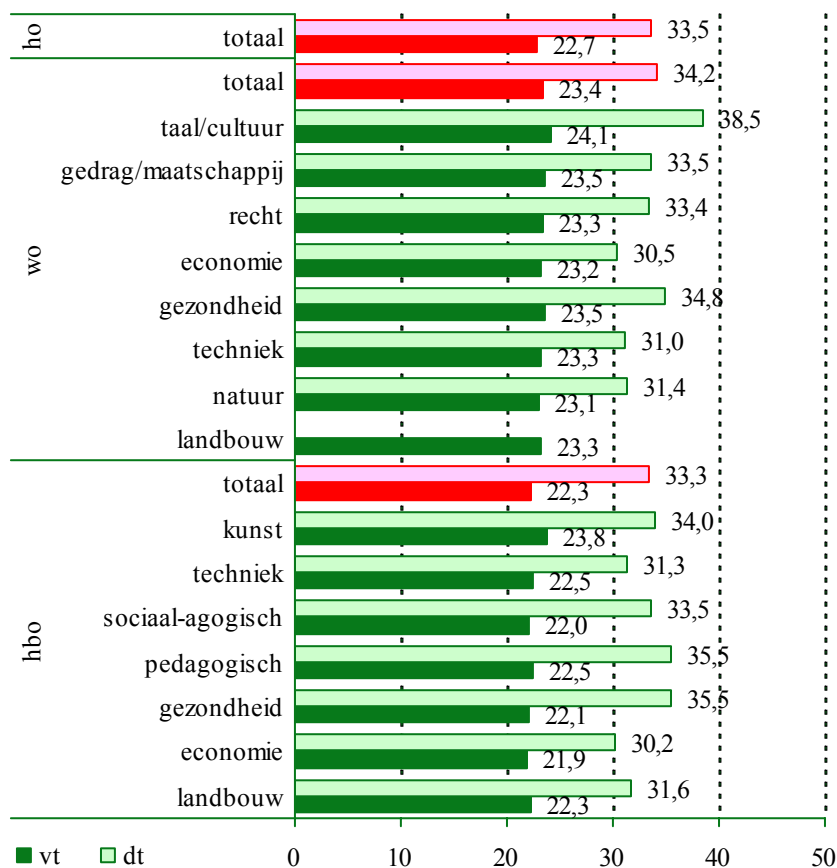
De meeste studenten in het hoger onderwijs treffen we aan in de sector economie in het hbo, gevolgd door hbo techniek en pedagogisch. In het wo is de sector gedrag & maatschappij het sterkst vertegenwoordigd (Figuur 3). Het wo bestaat voor 52 procent uit vrouwelijke studenten; in het hbo is dit aandeel 49 procent.

Figuur 3: Samenstelling studentenpopulatie naar geslacht (absolute aantallen)

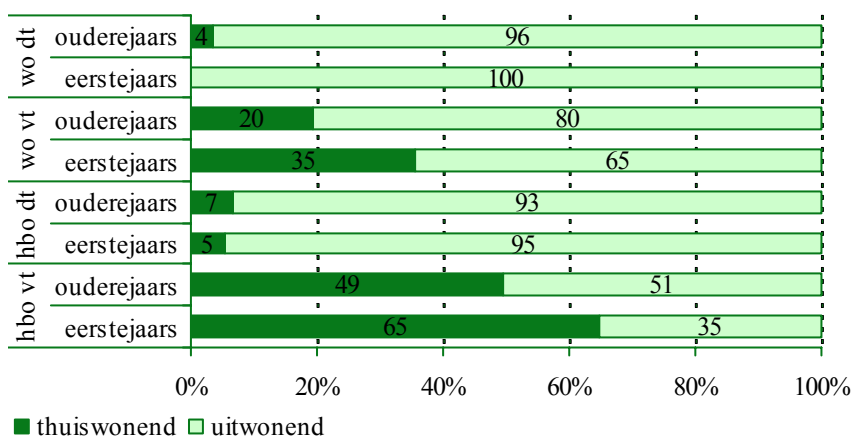
In het wo zijn vrouwelijke studenten zwaar ondervertegenwoordigd in de sector techniek en in iets mindere mate bij economie en natuur. In de sectoren taal & cultuur, gedrag & maatschappij en gezondheid zijn mannen enigszins ondervertegenwoordigd.

Het hbo kent een zware ondervertegenwoordiging van vrouwen in de sector techniek en van mannen bij pedagogiek en sociaal-agogisch onderwijs.

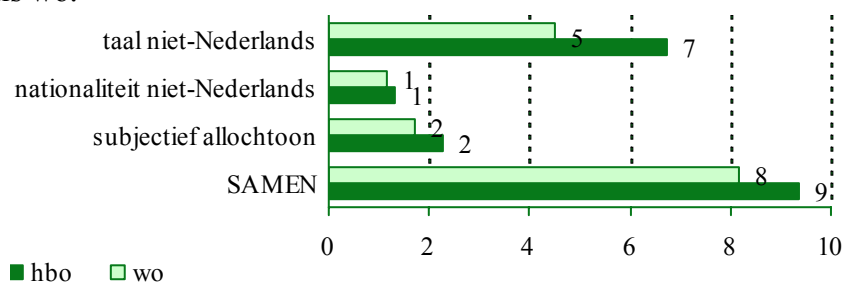
Figuur 4: Gemiddelde leeftijd studentenpopulatie naar voltijd en deeltijd

De gemiddelde leeftijd van de totale studentenpopulatie zoals vastgelegd in het CRIHO (Centraal Register Inschrijvingen Hoger Onderwijs) bedraagt voor voltijdstudenten 22,7 jaar en voor deeltijdstudenten 33,5 jaar (Figuur 4). Hbo-studenten zijn, zowel in de groep voltijders als in de groep deeltijders gemiddeld jonger dan wo-studenten. Studenten uit hogere sociale milieus zijn gemiddeld iets jonger dan studenten uit lagere sociale milieus. Dit geldt voor zowel hbo als wo en voor voltijders en deeltijders. In het wo zijn de voltijdstudenten in de sector natuur gemiddeld het jongst, gevolgd door de economiestudenten. In het hbo zijn de economiestudenten jonger dan de overige studenten. De oudste voltijdstudenten vinden we zowel in het hbo als in het wo in de sector taal & cultuur (kunst).

Figuur 5: Uit- en thuiswonende studenten naar voltijd-deeltijd en jaar (%)

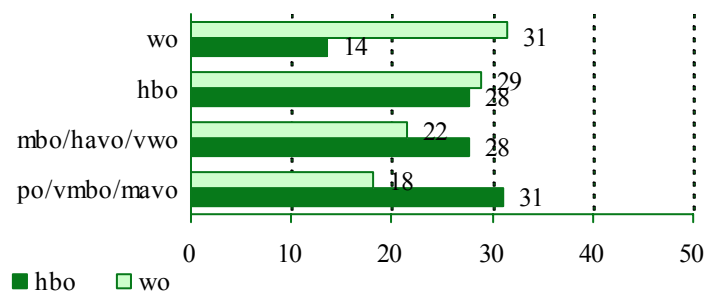
In de groep ouderejaarsstudenten zijn meer studenten uitwonend dan in de groep eerstejaarsstudenten (Figuur 5). In vergelijking met het wo blijven meer hbo-studenten tijdens hun studie thuis wonen. Uitwonende studenten zijn gemiddeld ruim drie jaar ouder dan thuiswonende studenten. Thuiswonende studenten komen doorgaans uit een iets lager sociaal milieu dan uitwonende studenten. Dit geldt voor zowel het hbo als wo.

Figuur 6: *Etniciteit studentenpopulatie naar hbo en wo (%)*

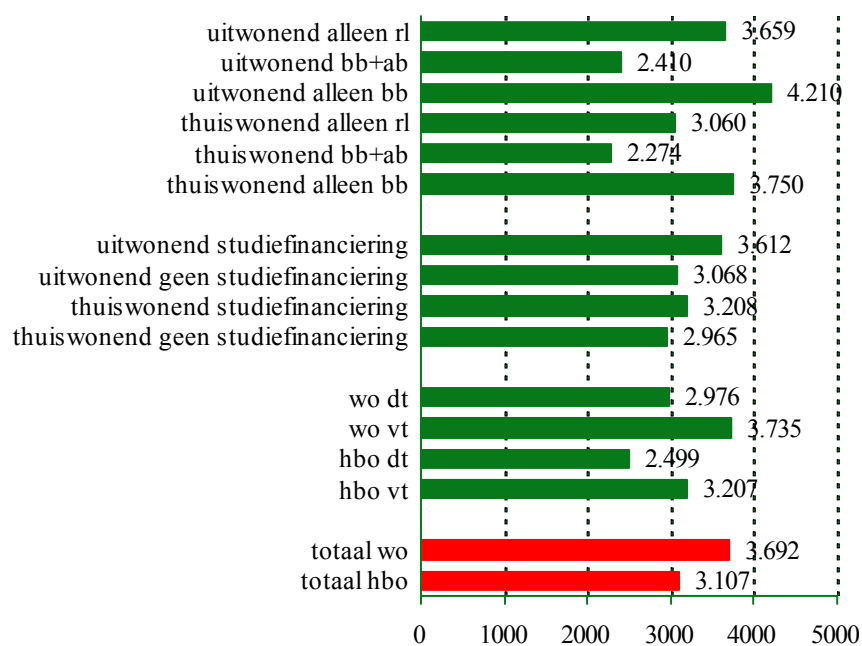
Figuur 6 toont de percentages studenten met een andere dan Nederlandse nationaliteit of taal en het percentage studenten dat valt onder de Wet Samen². Op basis van dit laatste criterium behoort negen procent van de hbo-studenten en acht procent van de wo-studenten in de respondentgroep tot de doelgroep. In de totale studentenpopulatie ligt dit percentage iets hoger, 12 procent in het hbo en 10 procent in het wo. Slechts twee procent van de studenten in hbo en wo rekt zich gevoelsmatig tot een allochtone bevolkingsgroep; slechts één procent van de respondentgroep heeft een niet-Nederlandse nationaliteit. In de totale Nederlandse hbo-studentenpopulatie ligt dit aandeel op twee procent. Het hbo kenmerkt zich door een significant groter aandeel niet-Nederlands sprekende studenten (zeven procent) dan het wo (vijf procent).

Het hoogste opleidingsniveau van de ouders is weergegeven in Figuur 7. De verschillen tussen hbo en wo zijn significant: ouders van studenten in het wo zijn doorgaans hoger opgeleid dan ouders van hbo-studenten. Van ruim 30 procent van de wo-studenten heeft één van de ouders een universitaire opleiding genoten tegenover 14 procent in het hbo. Relatief meer hbo- dan wo-studenten hebben ouders met een mbo-havo-vwo of po-vmbo-mavo opleiding.

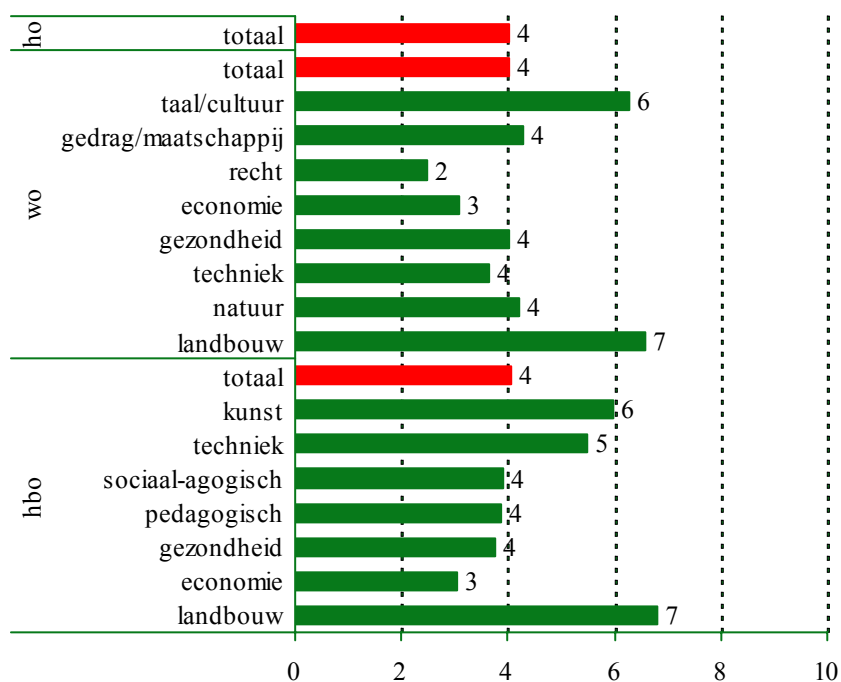
Figuur 7: *Hoogste opleidingsniveau van de ouders naar hbo en wo (%)*

² Wet SAMEN (Wet stimulering arbeidsdeelname minderheden) beoogt ondernemingen te ondersteunen bij het voeren van multicultureel personeelsbeleid. Tot de doelgroep behoren: (a) personen geboren in Turkije, Marokko, Suriname, Nederlandse Antillen, Aruba, voormalig Joegoslavië, of in overige landen in Zuid- of Midden-Amerika, Afrika of Azië met uitzondering van Japan en voormalig Nederlands-Indië; (b) doelgroep van de Wet Rietkerk-uitkering; (c) hun kinderen.

Figuur 8: Gemiddeld maandelijks netto-inkomen ouders naar inschrijving, uitwonend-thuiswonend en kenmerken studiefinanciering hbo en wo

Ouders van hbo-studenten hebben gemiddeld een lager inkomen dan ouders van wo-studenten (Figuur 8); ouders van deeltijders hebben gemiddeld een lager netto maandinkomen dan ouders van voltijdstudenten. Voor studenten in het wo geldt dat ouders van thuiswonende studenten een lager inkomen hebben dan ouders van uitwonende studenten (totalen niet in figuur opgenomen). Ouders van thuiswonende studenten zonder studiefinanciering hebben gemiddeld het laagste inkomen (€ 2965); ouders van uitwonende studenten met studiefinanciering hebben gemiddeld het hoogste inkomen (€ 3612). Het gemiddeld inkomen van ouders stemt overeen met het soort studiefinanciering dat studenten hebben. In nagenoeg alle studiefinancieringscategorieën zijn de inkomens van ouders van wo-studenten hoger dan de inkomens van ouders van hbo-studenten. Dit geldt niet voor studenten die naast hun basisbeurs een aanvullende beurs hebben. In deze groep is het ouderlijk inkomen nagenoeg gelijk (tussen € 2274 en € 2410). Het inkomen van ouders van uitwonende studenten met alleen een basisbeurs is het hoogst (€ 4210).

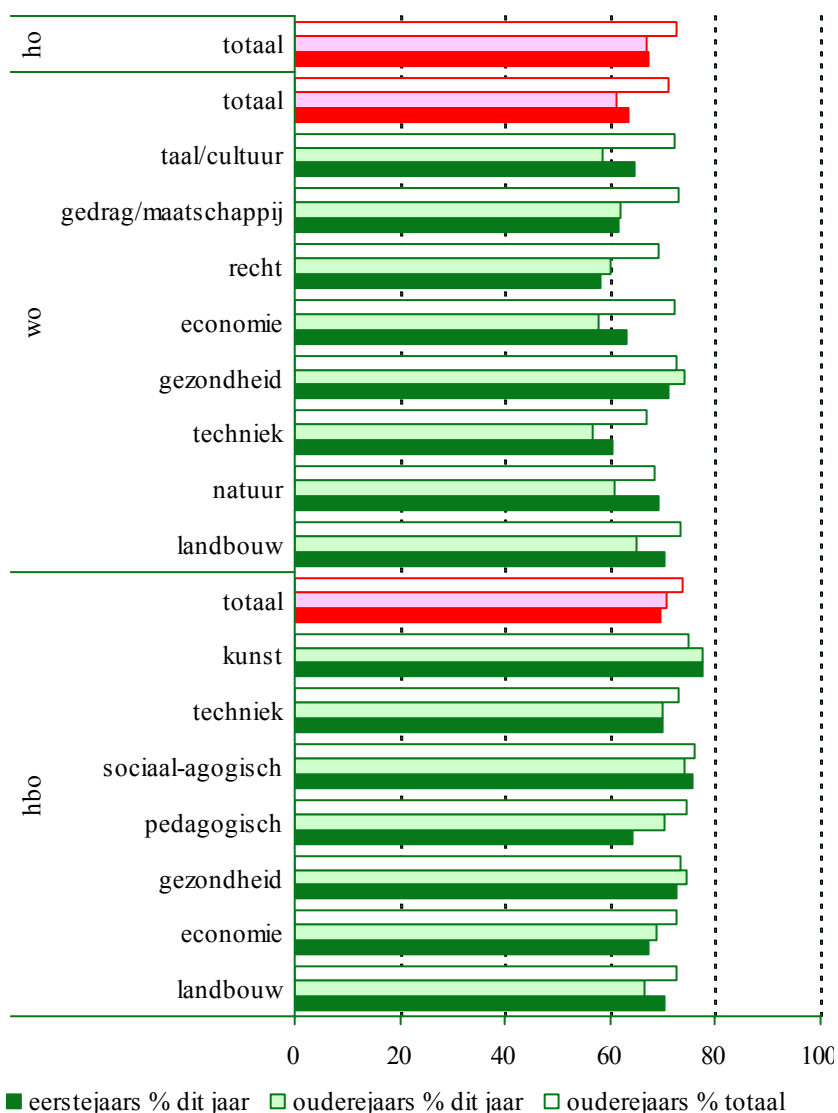

Figuur 9: Percentage studenten die aangeven dat zij door hun handicap in hun studie worden belemmerd

Negen procent van de studenten geeft aan een handicap of (chronische) ziekte te hebben. In het hbo ligt het percentage studenten met een handicap iets hoger dan in het wo (8,9 versus 8,4 procent). Niet alle studenten ondervinden hinder van de handicap. Van de totale groep gehandicapten (voor hbo en wo gelijk) ondervindt 46 procent hiervan hinder tijdens de opleiding (dit komt overeen met vier procent van de totale groep). Figuur 9 geeft een overzicht van de percentages studenten die bij hun studie hinder ondervinden van een handicap per sector.

2.2 Studievoortgang en motivatie

In deze paragraaf besteden we kort aandacht aan de studievoortgang en motivatie van studenten. Hoofdstuk 3 bevat de resultaten van meer specifieke analyses over dit onderwerp.

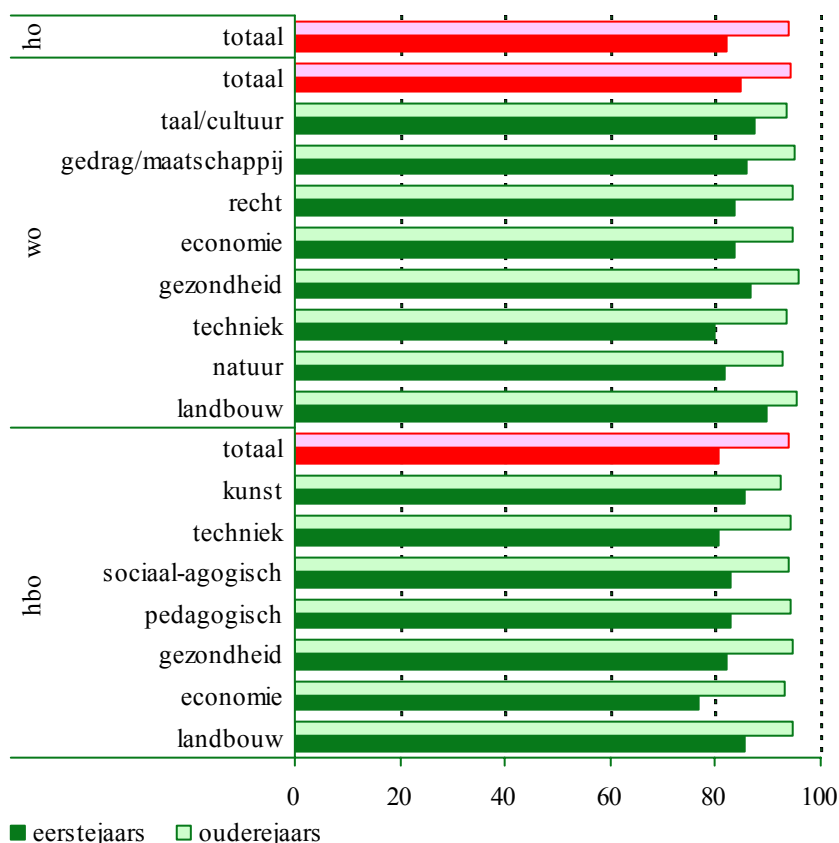
Figuur 10: Percentage van de opleiding afgerond ten opzichte van geprogrammeerde onderdelen dit jaar en van totale programma naar eerstejaars en ouderejaars

De studievoortgang in 2002-2003 (Figuur 10) in het wo is voor eerstejaars iets beter dan voor ouderejaars; in het hbo doen juist de ouderejaars het beter. Hbo-studenten hebben significant meer studieonderdelen afgerond dan wo studenten (70 procent tegenover 60 procent). Vijf procent van de totale verschillen in studievoortgang dit jaar komt voor rekening van de sector waarin studenten studeren.

In het wo hebben studenten in de sectoren techniek, recht en economie dit jaar minder dan 60 procent afgerond; studenten in de sector gezondheid hebben in 2002-2003 de meeste studievoortgang geboekt. In het hbo hebben studenten landbouw, economie, techniek en pedagogiek de minste studieonderdelen afgerond (70 procent) en zien we bij studenten gezondheid, sociaal-agogisch onderwijs en kunst de beste studievoortgang.

Ten opzichte van het totale programma hebben studenten in het hbo meer onderdelen afgerond dan studenten in het wo (74 versus 71 procent). De verschillen tussen sectoren zijn klein: minder dan één procent van de verschillen is te herleiden tot de sector waarin studenten studeren.

De gemeten studievoortgang hangt samen met de motivatie, de getoonde inzet³ van studenten en het oordeel over de studeerbaarheid van de opleiding en vertoont een zwakke relatie met de tijd die studenten besteden aan hun studie. Bij de ouderejaars zien we veel zwakkere verbanden met de *totale* studievoortgang en motivatie, inzet, studeerbaarheid en tijdsbesteding.

Figuur 11: Kans afstuderen voltijdstudenten naar eerstejaars en ouderejaars

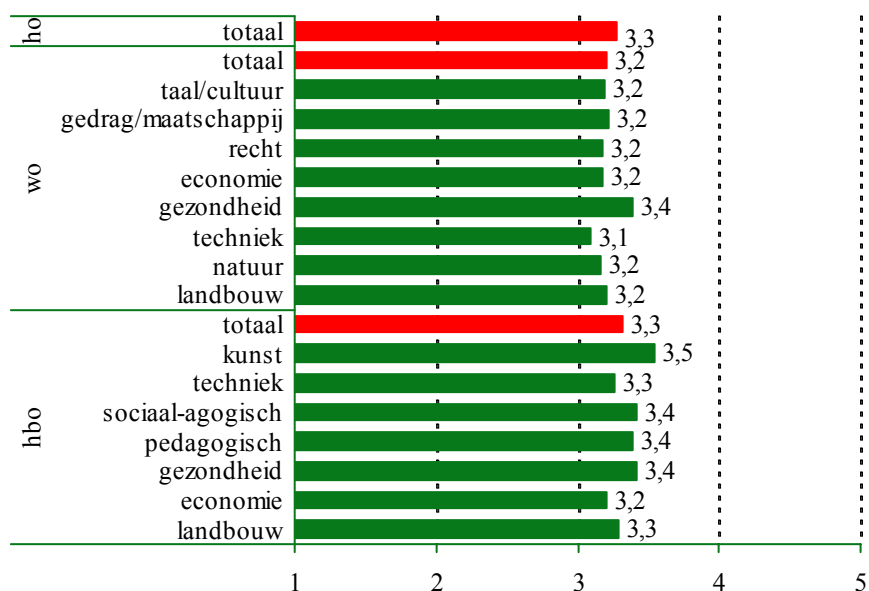
Naarmate studenten langer studeren, schatten zij hun afstudeerkans hoger in (Figuur 11). De schatting van de afstudeerkans van eerstejaars is ruim 80 procent; van ouderejaars 94 procent. De inschatting van de afstudeerkans wordt positiever naarmate studenten meer gemotiveerd zijn en zij meer inzet tonen. De inschatting van de afstudeerkans die studenten maken vertoont een sterke relatie met het percentage van de geprogrammeerde onderdelen dat is behaald gedurende dit studiejaar en in de totale opleiding. De relatie van de afstudeerkans met tijdsbesteding van studenten aan studie en werk is zwak en de verschillen tussen de sectoren zijn klein. De afstudeerkans wordt iets lager ingeschat (minder dan 80 procent) bij de eerstejaars hbo economie en de eerstejaars wo-techniek.

³ Samengesteld uit de volgende onderdelen: alle beschikbare tijd gebruiken om snel af te studeren; zo hoog mogelijk cijfer halen; gemakkelijk om zelfstandig studie te plannen; bezigheden buiten studie verhinderen niet het volledig opgaan in studie; studie zo snel mogelijk afronden; doorgaans goed studeren; tevreden over de studieprestaties tot nu toe; makkelijk in te spannen voor oninteressante studieonderdelen; niet de neiging verplichtingen uit te stellen; zelfdiscipline is goed; besteed voldoende tijd aan studie.

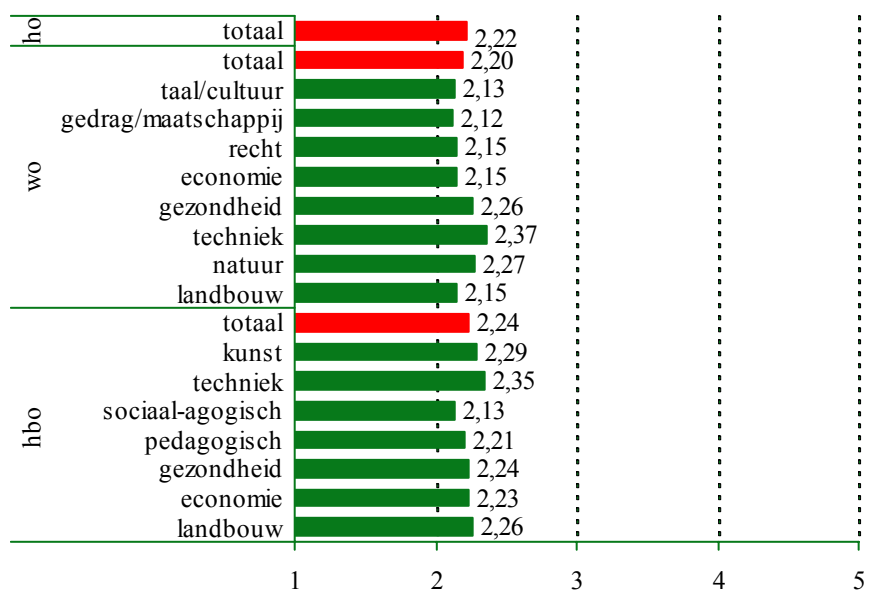
Figuur 12: Percentage ongemotiveerde studenten begin studie en mei 2003

Figuur 12 geeft een weergave van het percentage ongemotiveerde studenten per sector aan het begin van de studie en op dit moment. Bij aanvang van de studie kent het hbo minder ongemotiveerde studenten dan het wo, vooral bij de hbo kunstopleidingen is dit aandeel erg klein. Relatief veel ongemotiveerde studenten zitten bij wo recht. Het percentage ongemotiveerde studenten stijgt gedurende de opleiding het meest in het hbo: bij economie bijvoorbeeld van 4 naar 17 procent. In het wo is het verschil tussen het aandeel ongemotiveerde studenten bij aanvang van de studie en in mei 2003 relatief stabiel. Het percentage ongemotiveerde studenten stijgt in het wo gedurende de studie gemiddeld van zes naar negen procent en in het hbo van vier naar 13 procent. De meest stabiele gemotiveerde groep studenten treffen we aan in de sector wo-gezondheid.

Figuur 13: Oordeel voltijdstudenten over inzet (1=weinig; 5=veel)

Het oordeel van studenten over de mate waarin zij zich inzetten voor hun studie is doorgaans positief (Figuur 13). Hbo-studenten geven aan iets meer inzet te tonen dan wo-studenten; eerstejaars melden een grotere inzet dan ouderejaars (niet weergegeven in figuur). De verschillen tussen de sectoren zijn relatief klein (twee procent van de aangetroffen verschillen komt voor rekening van de sector). Studenten uit de sector hbo-kunst tonen de grootste inzet; de inzet is het kleinst in de sector wo-techniek.

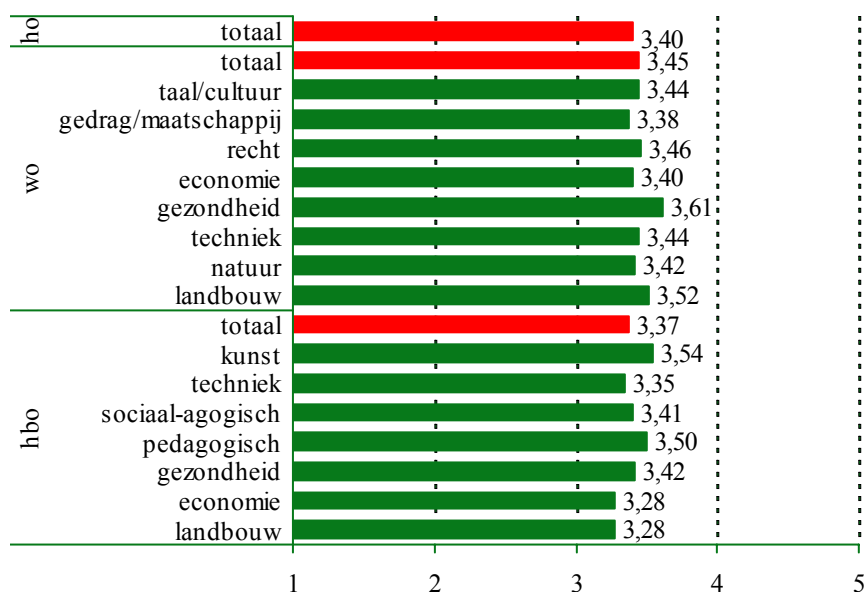

Figuur 14: Oordeel voltijdstudenten over werkdruk (1=weinig; 5=veel)

De studenten ervaren over het algemeen geen grote werkdruk⁴ tijdens hun opleiding (Figuur 14). De verschillen tussen hbo en wo zijn marginaal.

⁴ Samengesteld uit: naast de studie onvoldoende tijd over voor andere zaken; onvoldoende tijd voorbereiding colleges en werkgroepen; onvoldoende tijd voorbereiding tentamens; werkdruk groot; grote moeite stof onder de knie krijgen; studietempo niet bijbenen; studie te moeilijk; leervakken gaven problemen; ontbreken studievaardigheden.

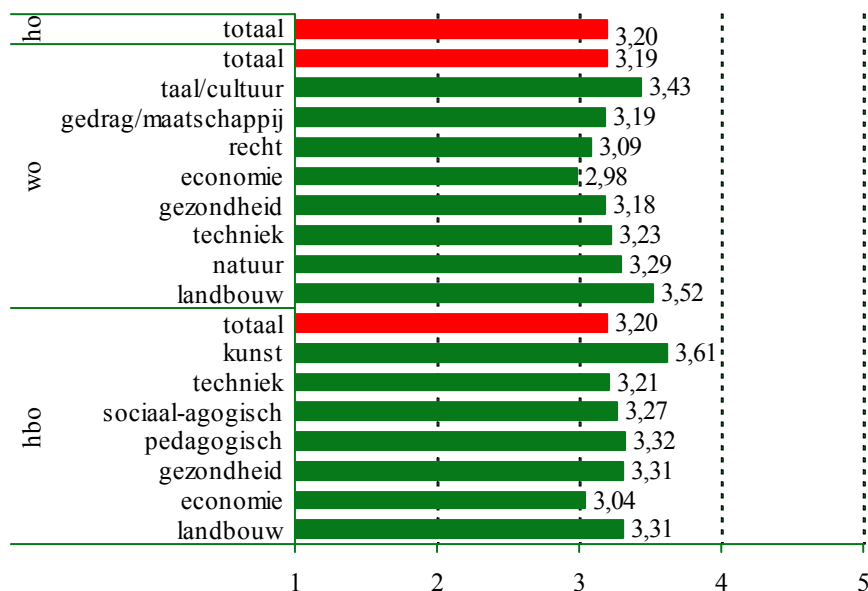
Wo-studenten ervaren iets een lagere werkdruk dan hbo-studenten; eerstejaars ervaren een iets hogere werkdruk dan ouderejaarsstudenten ($p < 0,01$: zowel in hbo als in wo). De ervaren werkdruk in de sectoren gedrag & maatschappij, taal & cultuur, recht, landbouw en economie (wo) en sociaal-agogisch en pedagogisch (hbo) is het laagst. De werkdruk in de sector techniek (hbo en wo) is het hoogst.

Figuur 15: Oordeel voltijdstudenten over studeerbaarheid (1=slecht; 5=goed)

Over de studeerbaarheid van het programma zijn de studenten doorgaans positief gestemd (Figuur 15). Ook hier zijn de verschillen gering. Eerstejaars zijn in de regel iets positiever over de studeerbaarheid dan ouderejaars en wo-studenten oordelen iets gunstiger over de studeerbaarheid dan hbo-studenten ($p < 0,01$). Wo gezondheid, landbouw en recht krijgen het beste oordeel op het gebied van studeerbaarheid evenals hbo kunst en pedagogiek.

Het laatste aspect dat van invloed kan zijn op de studievoortgang is het oordeel over contacten met docenten (Figuur 16). De totale respondentgroep is redelijk tevreden over contacten met de docenten. Het oordeel van eerstejaars is iets positiever dan dat van ouderejaars ($p < 0,01$). Op het niveau van de sectoren wordt vijf procent van de totale verschillen verklaard. Het oordeel van studenten van rechten- en economieopleidingen is matig; studenten uit de sector wo-landbouw en hbo-kunst zijn het meest tevreden over contacten met hun docenten.

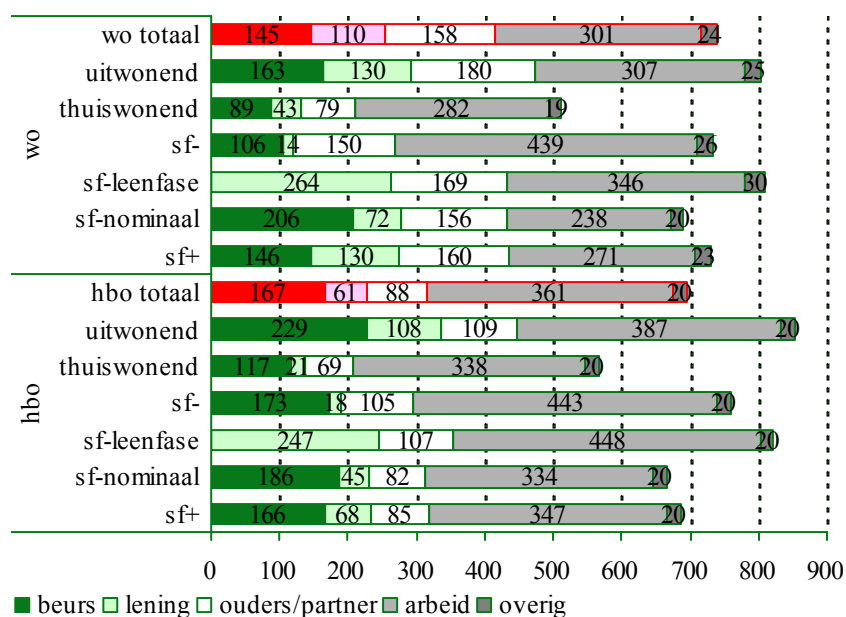

Figuur 16: Oordeel voltijdstudenten over contact met docenten (1=negatief; 5=positief)

Studenten die een positieve inzet tonen, ervaren doorgaans weinig werkdruk, zijn positief over de studeerbaarheid van het programma en over de contacten met docenten. Studenten die een hoge werkdruk ervaren, zetten zich minder in voor de studie en zijn in de regel negatief over de studeerbaarheid en over contacten met docenten. Studenten uit lagere sociale milieus ervaren over het geheel genomen meer werkdruk dan studenten uit hogere sociale milieus. In de hoofdstukken 3 en 4 wordt verslag gedaan van nadere analyses waarin deze onderwerpen verder zijn uitgewerkt.

2.3 Inkomsten en uitgaven

Figuur 17 toont de (financiële) inkomsten van studenten, onderscheiden naar de verschillende bronnen.

Figuur 17: Maandelijks financiële inkomsten (netto in €, exclusief inkomsten in natura) van voltijdstudenten naar hbo-wo, woonsituatie en studiefinanciering

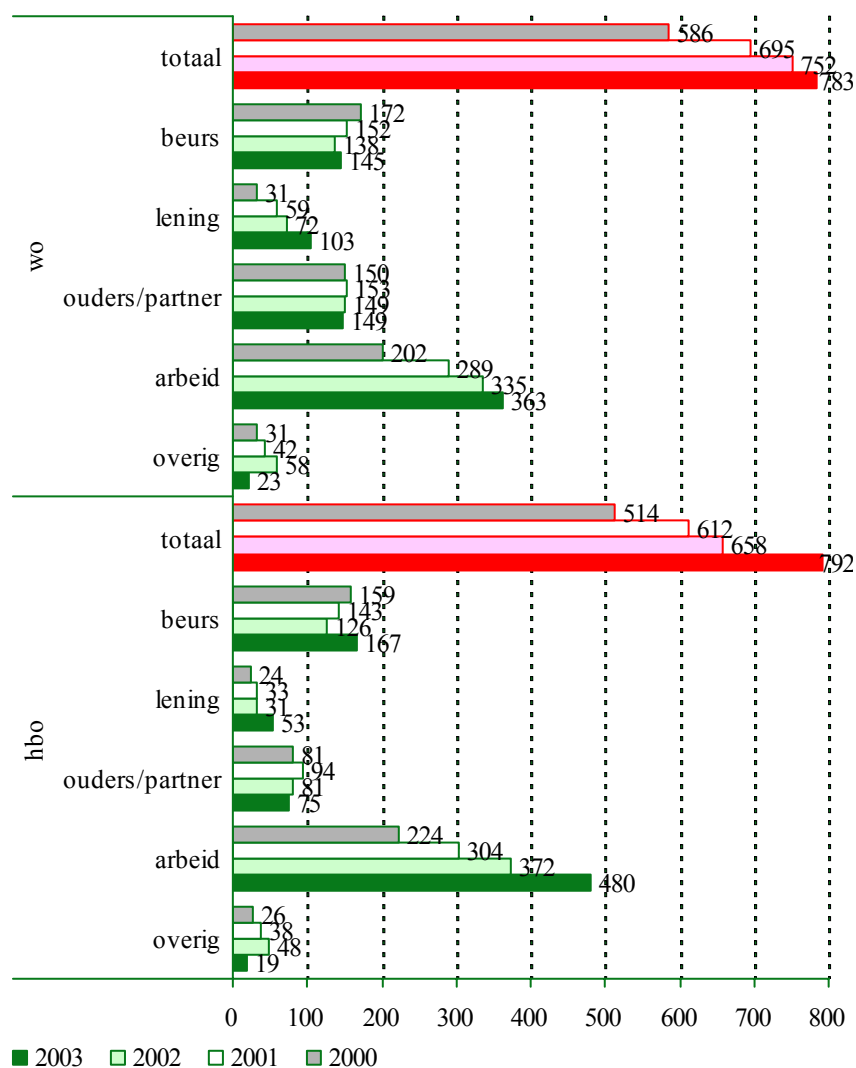
De gemiddelde inkomsten per maand voor voltijdstudenten in het hoger onderwijs (exclusief inkomsten in natura) bedragen € 696 (hbo) en € 738 (wo). Het inkomen van de totale respondentgroep bestaat voor ongeveer een kwart uit beurs (basisbeurs en aanvullende beurs) en voor ruim 10 procent uit een lening, voor 17 procent uit ouderlijke bijdrage. Bijna de helft van het inkomen wordt gegenereerd uit betaalde arbeid.

Het aandeel dat afkomstig is uit betaald werk is voor het hbo (52 procent) groter dan voor het wo (43 procent). Daarentegen is het aandeel ouderlijke bijdrage voor hbo-studenten (13 procent) kleiner dan voor wo-studenten (23 procent). Het inkomen van eerstejaars bestaat in vergelijking met dat van oudejaars voor een groter gedeelte uit beurs en voor een kleiner deel uit betaalde arbeid.

Het inkomen uit ouderlijke bijdrage hangt samen met het ouderlijk inkomen: naarmate het inkomen van ouders stijgt, stijgt de ouderlijke bijdrage en daalt de hoogte van de beurs.

Naarmate studenten minder inkomsten genereren uit betaalde arbeid, stijgen de inkomsten uit een lening, ook als de totale uitgaven, de inkomsten uit ouderlijke bijdrage en het ouderlijk inkomen constant gehouden worden.

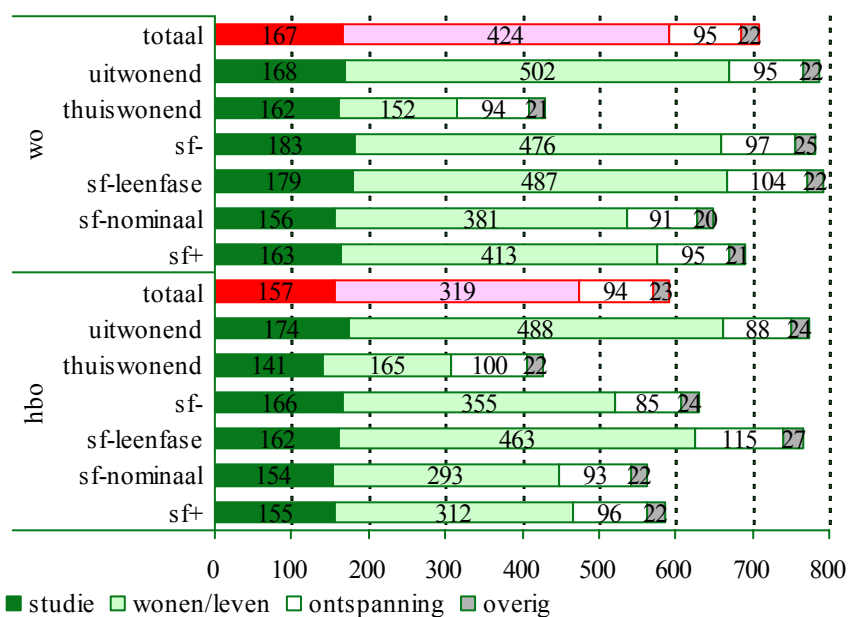
Deeltijdstudenten (niet weergegeven) genereren vrijwel hun totale inkomsten (gemiddeld maandelijks € 1150 in het hbo en € 1250 in het wo) uit betaalde arbeid.

Figuur 18: Maandelijke inkomsten (voltijd- en deeltijdstudenten) inclusief inkomsten in natura naar hbo-wo periode 2000-2003

Ten opzichte van 2002⁵ zijn de inkomsten van wo-studenten met ongeveer vier procent gestegen (Figuur 18); in het hbo zien we een forse stijging van 20 procent. Deze stijging is vooral veroorzaakt door een stijging van inkomsten uit betaalde arbeid (in het wo met acht procent en in het hbo met bijna 30 procent). Ook de inkomsten uit een lening zijn in zowel hbo als wo gestegen (respectievelijk van € 31 naar € 53 en van € 72 naar € 103).

⁵ Bron: Hofman, de Jong, van Leeuwen, de Boom, van der Veen, Korteweg & Heyl (2003). Studentenmonitor 2002. Studenten in het hoger onderwijs. Zoetermeer: Ministerie van OCenW.

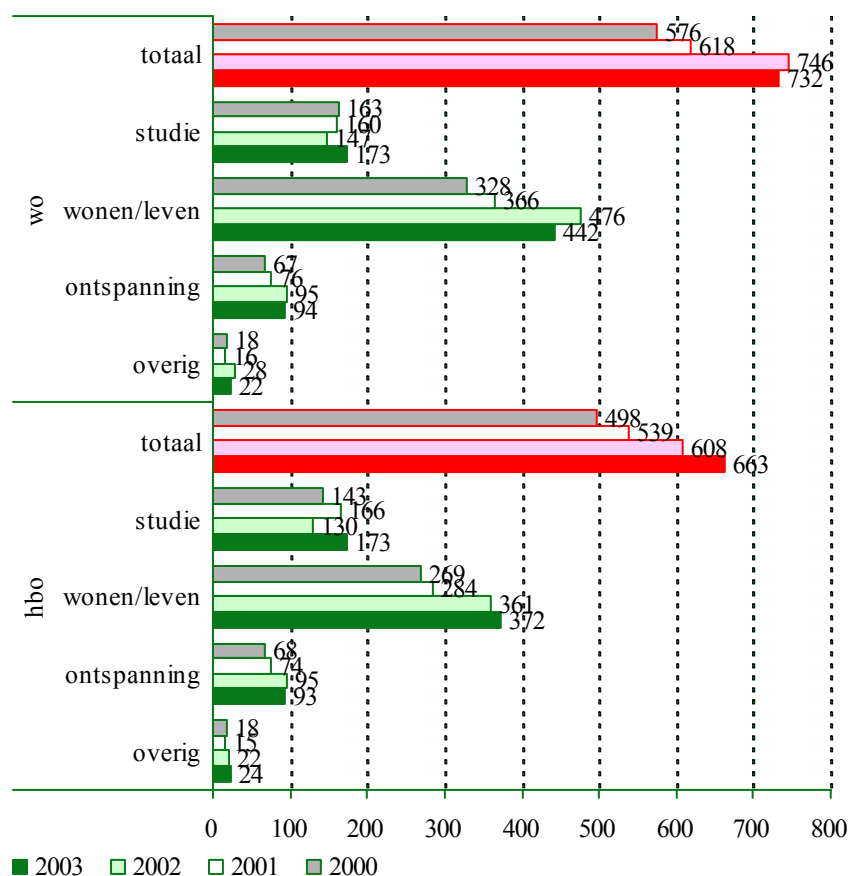
Figuur 19: Maandelijke uitgaven van voltijdstudenten naar hbo-wo, woonsituatie en studiefinanciering

Ongeveer een kwart van de totale uitgaven (Figuur 19: € 160 per maand) betreffen studiekosten (zowel voor deeltijdstudenten – niet weergegeven – als voor voltijdstudenten). Het uitgavenpatroon (vooral de uitgaven aan levensonderhoud) stijgt naarmate de inkomsten stijgen. Kosten voor levensonderhoud zijn de grootste kostenpost (tussen 50 en 60 procent van het totale inkomen). Wo-voltijdstudenten geven meer geld uit aan studie en levensonderhoud dan hbo voltijdstudenten; de uitgaven van uitwonende voltijdstudenten aan studie en levensonderhoud zijn een factor drie hoger dan die van thuiswonende voltijdstudenten.

Voltijdstudenten die geen recht hebben op studiefinanciering of in de leenfase zitten, geven meer geld uit aan levensonderhoud en ontspanning dan studenten in de nominale fase (recht op basisbeurs en/of aanvullende beurs). Dit geldt zowel binnen het hbo als binnen het wo.

Kosten voor levensonderhoud zijn hoger voor deeltijders (niet weergegeven). Daarnaast geven deeltijdstudenten aanzienlijk minder geld uit aan ontspanning dan voltijders.

Voor voltijdstudenten is gemiddeld genomen de balans tussen financiële inkomsten en uitgaven ongeveer € 20 euro positief. De balans tussen inkomsten en uitgaven is voor hbo-studenten gunstiger dan voor wo-studenten: wo-studenten komen gemiddeld € 21 tekort terwijl hbo-studenten maandelijks ongeveer € 53 overhouden. Thuiswonende studenten houden maandelijks ongeveer € 80 over; uitwonende studenten komen maandelijks € 16 tekort. Studenten die geen recht hebben op studiefinanciering komen ruim € 100 per maand tekort.

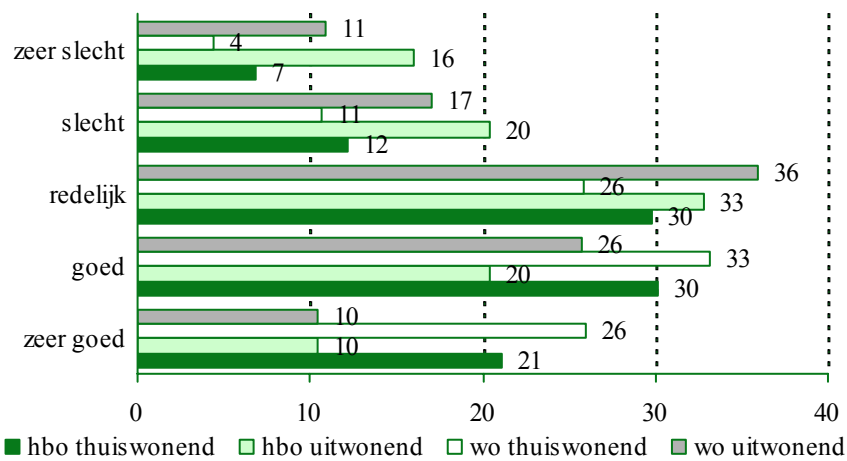

Figuur 20: Maandelijks uitgaven van voltijd- en deeltijdstudenten naar hbo-wo periode 2000-2003

De maandelijks uitgaven zijn in vergelijking tot 2002⁶ relatief stabiel gebleven (Figuur 20: een stijging in het hbo van negen procent en in het wo een daling van twee procent). Daarnaast hebben studenten in het wo minder geld uitgegeven aan levensonderhoud. De studiekosten zijn gemiddeld toegenomen (in het hbo van € 130 naar € 173 per maand en in het wo van € 147 naar € 173 per maand). Dit is een toename van 33 procent in het hbo en in het wo van 18 procent. Dit is aanzienlijk meer dan de inflatie (in 2002 3,4 procent⁷). Deze studiekosten omvatten collegegeld en studiematerialen (beide ongeveer 45 procent van de totale studiekosten) en reiskosten in verband met studie (ongeveer 10 procent van de totale studiekosten).

⁶ Bron: Hofman, e.a. (2003). Studentenmonitor 2002. Studenten in het hoger onderwijs. Zoetermeer: Ministerie van OCenW.

⁷ Bron: CBS.

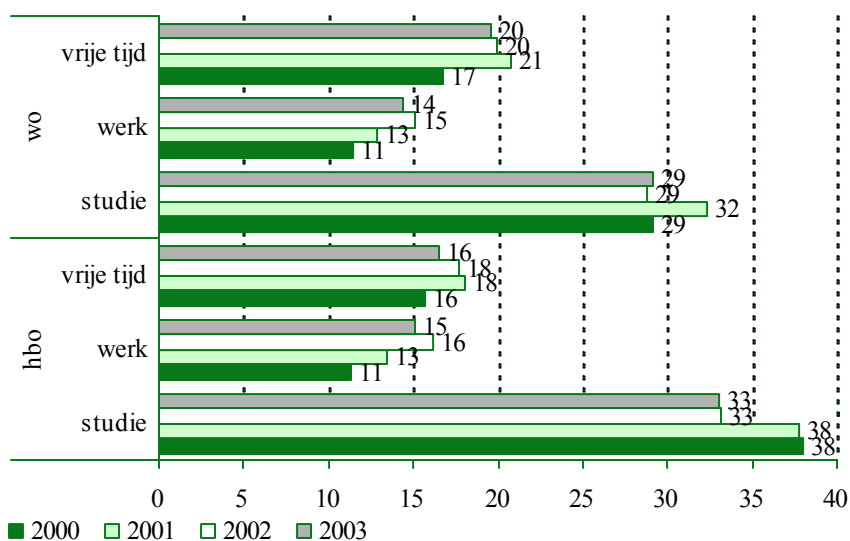
Figuur 21: Oordeel financiële situatie voltijdstudenten met studiefinanciering (%)

Het oordeel over de financiële positie hangt sterk af van de woonsituatie van studenten (Figuur 21). In totaal 16 procent van de hbo uitwonende studenten en 11 procent van de wo uitwonende studenten oordeelt zeer negatief over de financiële positie. De helft van de thuiswonende studenten en ongeveer een derde van de uitwonende studenten is positief tot zeer positief gestemd over de eigen financiële positie.

De subjectieve beleving van de financiële situatie wordt negatiever naarmate de uitgaven stijgen, de hoogte van een lening toeneemt, inkomsten uit arbeid afnemen en het ouderlijk inkomen lager is.

2.4 Tijdsbesteding

Hbo-studenten besteden in 2003 gemiddeld 33 uur (Figuur 22), van een gemiddelde studieweek aan hun studie, wo-studenten 29 uur.

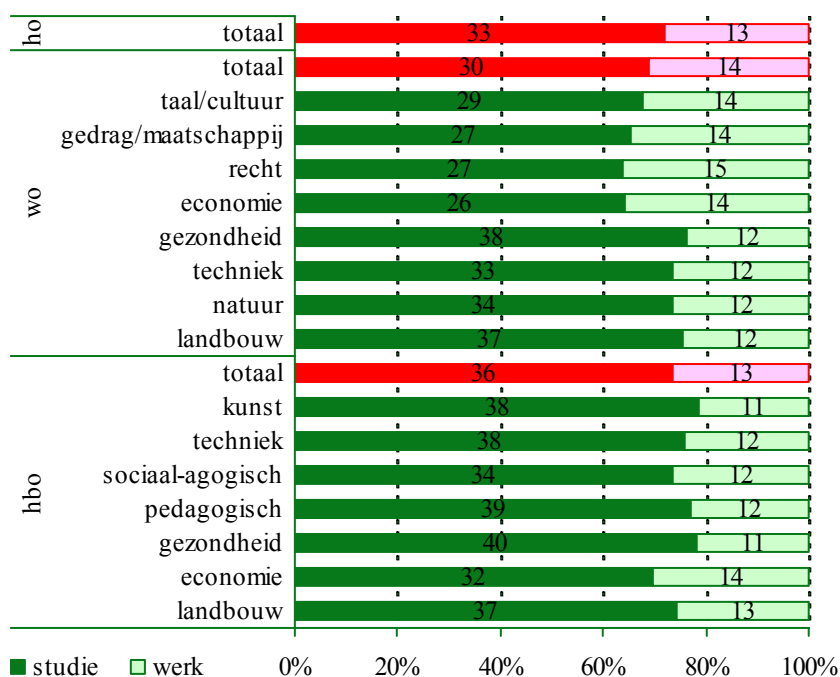

Figuur 22: Tijdsbesteding van voltijd- en deeltijdstudenten naar hbo-wo periode 2000-2003

Het aantal uren is constant vergeleken met 2002. Deze stabilisering in tijdsbesteding geldt ook voor de tijd besteed aan betaalde arbeid (gemiddeld ongeveer 15 uur per week). Studenten in het hbo besteden per week gemiddeld meer tijd aan studie en werk; wo'ers hebben in vergelijking met hbo'ers meer vrije tijd.

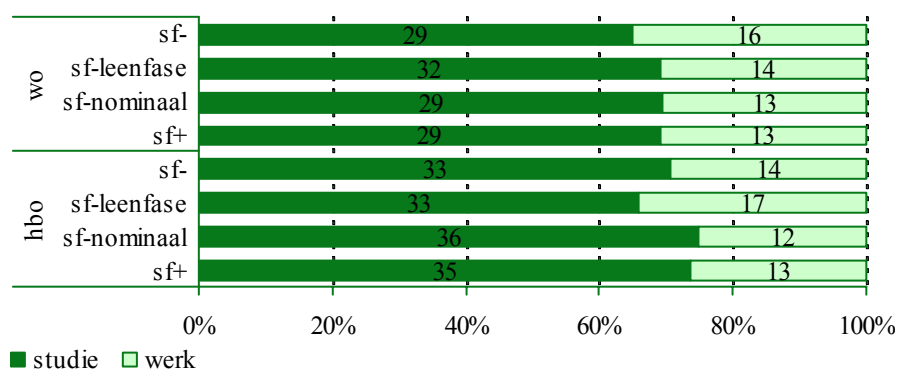
Studenten die thuis wonen besteden gemiddeld minder tijd aan werk en hebben iets meer vrije tijd dan uitwonende studenten.

Deeltijdstudenten werken gemiddeld 16 uur per week meer dan voltijdstudenten; daarentegen besteden zij gemiddeld 13 uur minder aan de studie.

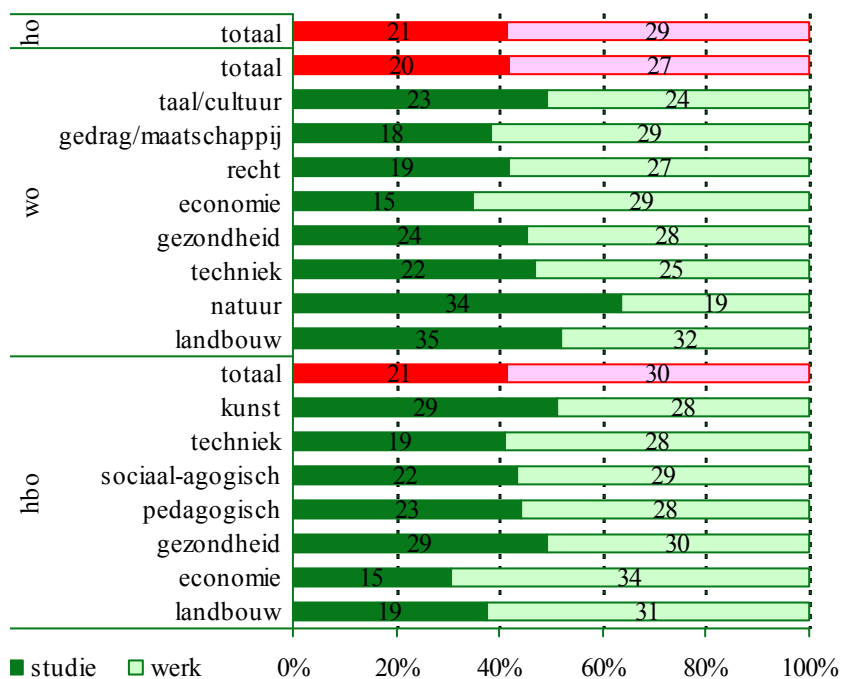
Figuur 23: Verhouding en aantal uren tijdsbesteding aan studie en werk: voltijdstudenten

De verhouding tussen studie en werk bij voltijdstudenten is gemiddeld 69 procent (studie) en 31 procent (werk) en verschilt per sector (Figuur 23). Studenten economie, recht, gedrag & maatschappij en taal & cultuur (wo) en hbo studenten economie besteden in vergelijking met de overige sectoren relatief veel tijd aan werk en minder aan hun studie.

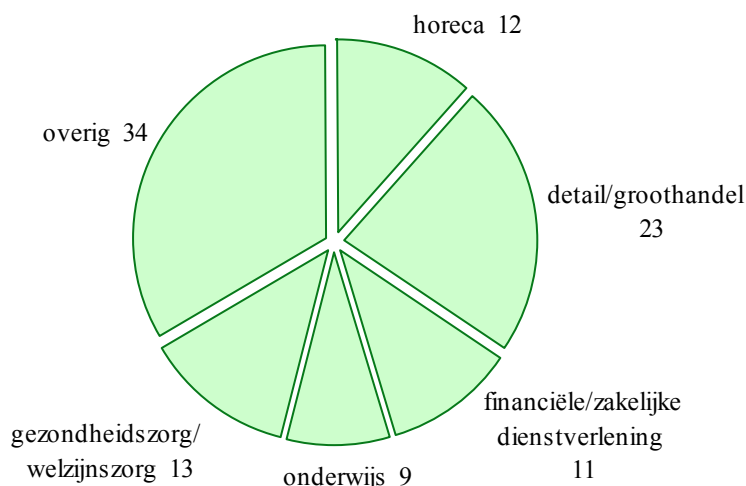
Figuur 24: Verhouding en aantal uren tijdsbesteding aan studie en werk voltijdstudenten naar aard studiefinanciering

Voltijdstudenten met een basisbeurs en/of aanvullende beurs besteden relatief meer tijd aan hun studie en minder tijd aan betaald werk dan studenten met alleen een lening of niet-studiefinancieringsgerechtigden (Figuur 24).

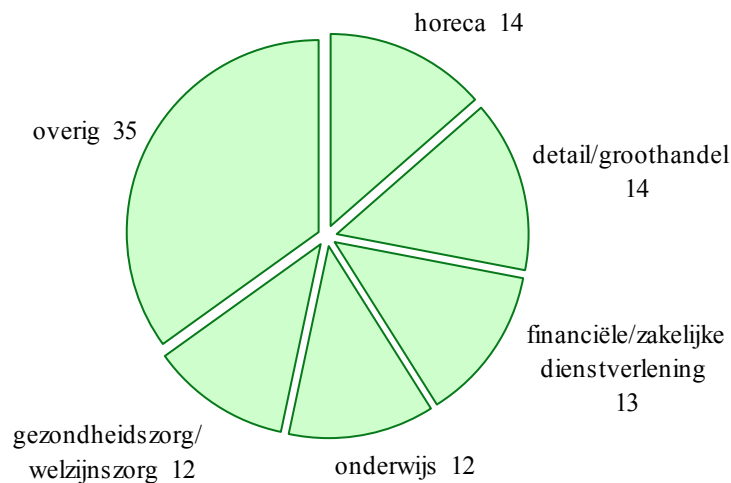

Figuur 25: Verhouding en aantal uren tijdsbesteding aan studie en werk: deeltijdstudenten

De verhouding tussen tijdsbesteding aan studie en werk bij deeltijdstudenten (Figuur 25) is ongeveer 40 procent (studie) en 60 procent (werk). Hbo-studenten economie besteden naar verhouding fors meer tijd aan werk en minder aan hun studie; wo-studenten natuur besteden relatief veel tijd aan hun studie en weinig aan betaald werk.

Figuur 26: Verdeling van werkende hbo-studenten (voltijd en deeltijd) over de arbeidsmarktsectoren

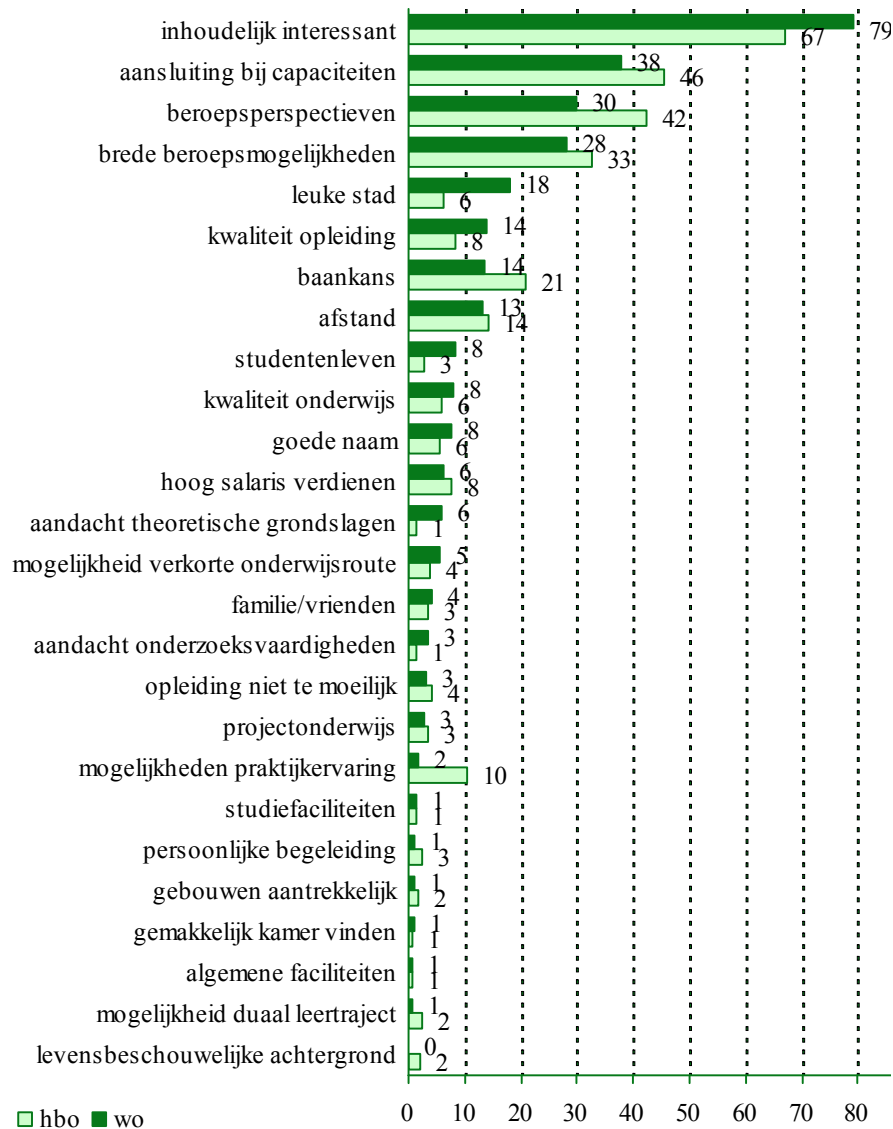

Figuur 27: Verdeling van werkende wo-studenten (voltijd en deeltijd) over de arbeidsmarktsectoren

De sectoren waar relatief de meeste studenten werken is de detail/groothandel (Figuur 27 en Figuur 28). Het betreft hier vooral de hbo-studenten. In vergelijking met hbo-studenten werken iets meer wo-studenten in de horeca en financieel/zakelijke dienstverlening en in het onderwijs. Relatief veel studenten hbo en wo gezondheid en hbo sociaal-agogisch werken in de gezondheidszorg/welzijnszorg en studenten hbo pedagogisch in het onderwijs. In de overige sectoren zijn de verschillen in arbeidsparticipatie tussen de arbeidssectoren klein.

2.5 Studiekeuze

Figuur 28 geeft het percentage studenten weer voor wie de betreffende studiekeuzemotieven belangrijk waren.

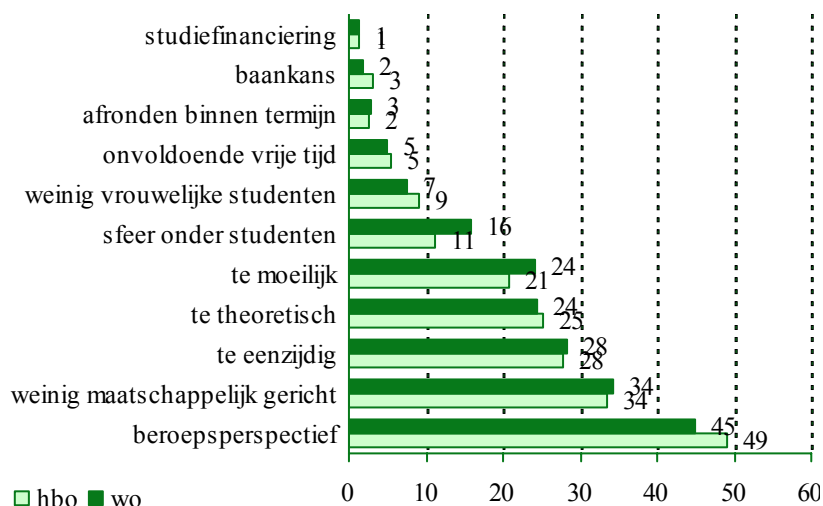
Figuur 28: Belangrijke studiekeuzemotieven bij aanvang van de opleiding naar hbo en wo in %

Studenten hadden tevens de mogelijkheid de *drie belangrijkste motieven* aan te kruisen. Veruit de belangrijkste keuzemotieven zijn de mate waarin een opleiding interessant is en aansluit bij de capaciteiten en vaardigheden, beroepsperspectieven en baankansen en de kwaliteit van de opleiding en instelling.

De verschillen tussen hbo en wo zijn over het algemeen marginaal. De grootste verschillen zien we op het onderdeel ‘veel mogelijkheden praktijkervaring op te doen’ en bij indicatoren die betrekking hebben op het latere beroep (beroepsperspectieven, beroepsmogelijkheden en baankans). In vergelijking met het wo vinden relatief meer studenten in het hbo deze zaken van belang bij hun studiekeuze.

Daarentegen hebben wo-studenten meer dan hbo’ers aspecten als inhoudelijke interesse, kwaliteitsaspecten en de aantrekkelijkheid van de stad en het studentenleven een rol laten spelen.

Een analyse van de scores van studenten op alle studiekeuzemotieven wijst uit dat de *beroepsperspectieven* meer dan gemiddeld belangrijk gevonden worden door hbo-studenten gezondheid en pedagogiek. Studenten kunst (hbo) stellen *persoonlijke begeleiding* op prijs en zijn minder geïnteresseerd in *baankans en salaris*; dit laatste geldt eveneens voor studenten taal & cultuur en gedrag & maatschappij (wo) en landbouw (hbo). Wo economie studenten daarentegen hechten veel waarde aan een *hoog salaris*. In het wo is voor studenten taal & cultuur en natuur de *aantrekkelijkheid van de stad* een motief dat meer dan gemiddeld belangrijk wordt gevonden; studenten wo-landbouw hechten meer dan overige studenten waarde aan het gemak waarmee *een kamer* gevonden kan worden. Studenten natuur, recht en taal & cultuur hechten minder dan gemiddeld belang aan *projectonderwijs*.

Figuur 29: Belangrijke redenen om NIET te kiezen voor een technische opleiding in % (alleen studenten met bètatoegang) naar hbo en wo

Aan studenten die op basis van het vakkenpakket toegang hadden tot een technische opleiding, maar hier uiteindelijk NIET voor hebben gekozen, is gevraagd wat hiervan de redenen zijn (Figuur 29).

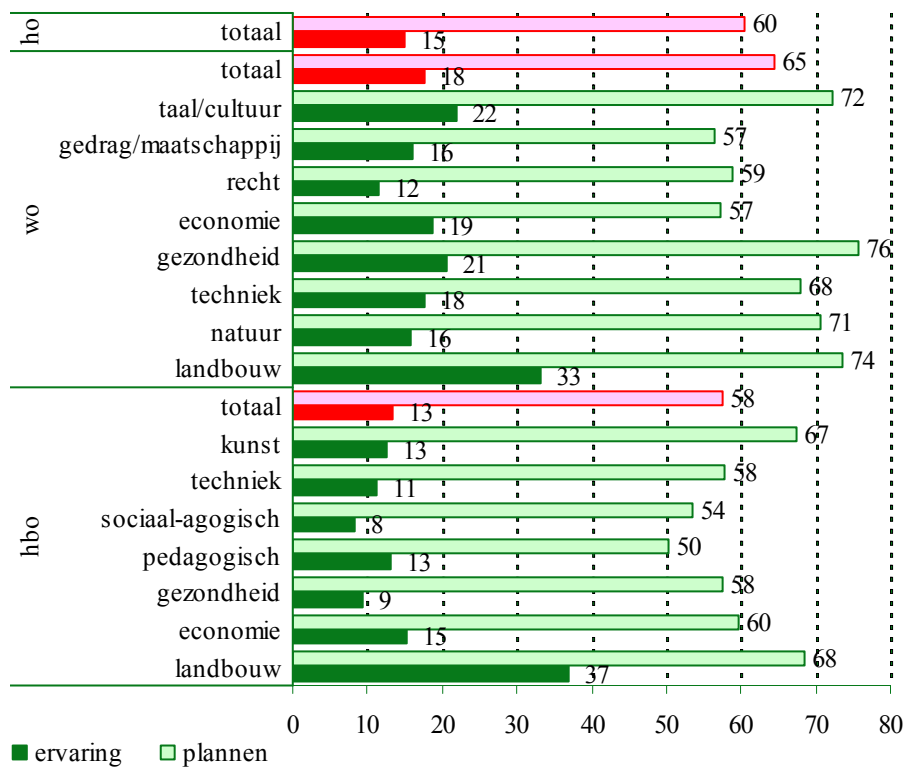
Ongeveer de helft van de studenten noemt de onaantrekkelijkheid van de beroepsperspectieven en een derde van de studenten de geringe maatschappelijke gerichtheid van de technische opleidingen als belangrijkste motieven om niet te kiezen voor techniek. De moeilijkheidsgraad, de theoretische gerichtheid en de eenzijdigheid is voor een kwart van de studenten een belangrijk negatief motief.

De eenzijdigheid, de sfeer en de moeilijkheidsgraad worden door wo-studenten als belangrijker negatief motief aangemerkt dan door hbo-studenten.

De sfeer onder studenten en het kleine aantal vrouwelijke studenten worden door mannen als belangrijker negatief motief aangewend dan door vrouwen. Vrouwen noemen vaker dan mannen de (on)aantrekkelijkheid van de beroepsperspectieven, de geringe maatschappelijke gerichtheid en het feit dat technische opleidingen te moeilijk of te theoretisch zijn.

2.6 Internationalisering

Figuur 30 toont de percentages studenten met een stage- of onderwijservaring in het buitenland en het percentage studenten dat plannen heeft in die richting.

Figuur 30: Percentage voltijdstudenten met stage- of onderwijservaring in het buitenland of plannen in die richting

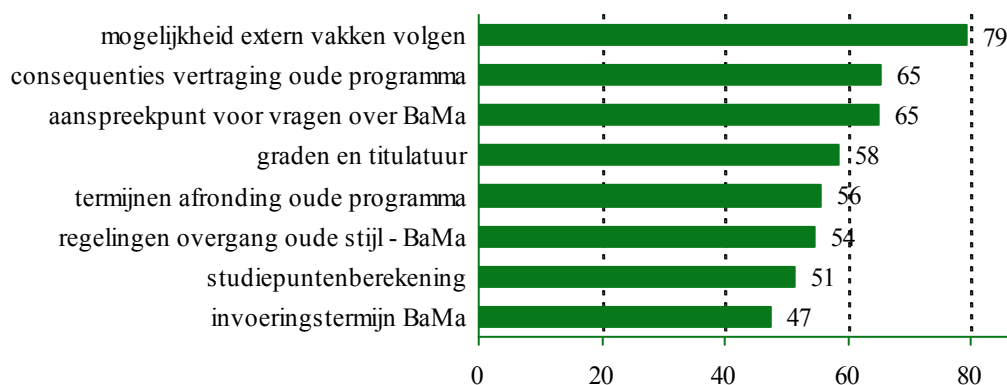
Bijna 18 procent van de studenten in het wo en 15 procent van de hbo-studenten hebben in het buitenland stage gelopen of onderwijs gevolgd. Relatief weinig buitenlandervaring zien we in het hbo in de sectoren sociaal-agogisch, techniek, gezondheid en pedagogisch en in het wo in de sector recht. Relatief veel studenten met buitenlandervaring zijn te vinden in de sectoren taal & cultuur, gezondheid en economie (wo) en hbo-landbouw.

Ook toekomstige plannen om stage of onderwijs in het buitenland te volgen komen in het wo bij meer studenten voor dan in het hbo, vooral in de sectoren gezondheid, taal & cultuur, natuur en techniek. Weinig toekomstige plannen om voor de studie naar het buitenland te gaan zien we in het hbo in de sector pedagogisch, sociaal-agogisch en techniek en in het wo bij gedrag & maatschappij.

2.7 Bachelor-master

Alle opleidingen in het hbo zijn in één keer in het studiejaar 2002-2003 omgezet van het oude stelsel naar het bachelor-masterstelsel. In het wo is de omzetting voor veel opleidingen een geleidelijk proces dat in veel gevallen meerdere studiejaren bestrijkt. Bovendien heeft de invoering van BaMa voor wo-studenten meer consequenties dan voor hbo-studenten vanwege de zogenaamde ‘BaMa-knip’: de oude universitaire opleiding is opgesplitst in een bachelor- en een masterdeel, beide met een eigen civiel effect (waarde voor vervolgonderwijs of arbeidsmarkt). In het hbo zijn de oude opleidingen ook na de invoering van BaMa grotendeels in tact gebleven. De verschillen tussen hbo en wo hebben consequenties voor de informatiebehoefte van studenten over rechten en plichten en informatiestromen vanuit de instellingen en opleidingen. Hieronder is daarom steeds een onderscheid aangebracht tussen hbo en wo en studenten oude stijl en BaMa.

Figuur 31 geeft het aandeel wo-studenten oude stijl weer dat aangeeft weinig informatie te hebben ontvangen over aspecten van de transitie van het oude stelsel naar het bachelor-masterstelsel. Figuur 32 geeft een soortgelijk overzicht voor de BaMa studenten⁸.

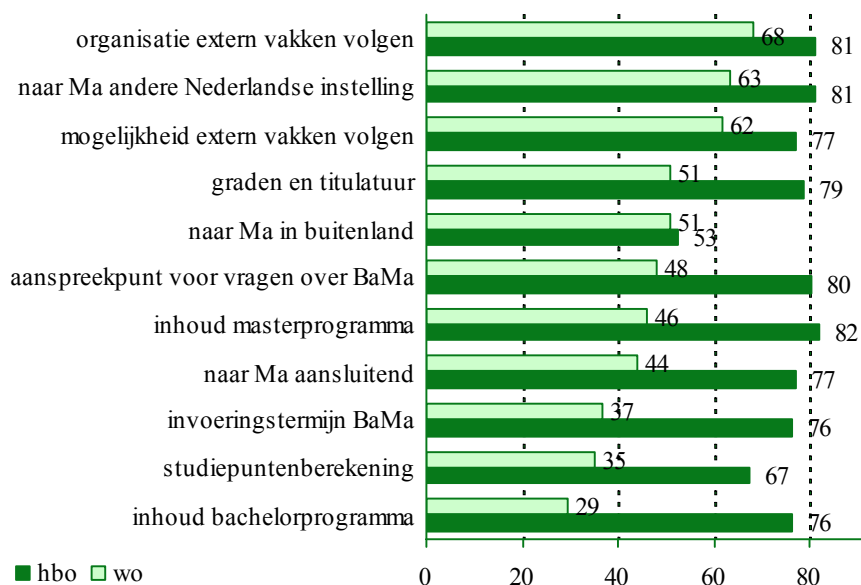
Figuur 31: Percentage oude-stijl studenten (alleen wo) dat in het kader van invoering BaMa weinig informatie heeft ontvangen over bovenstaande onderwerpen

Ondanks het feit dat instellingen informatie hebben verstrekt aan de studenten oude stijl blijkt uit bovenstaande gegevens dat deze informatie de studenten slecht heeft bereikt. Ruim de helft van studenten heeft geen informatie ontvangen over de consequenties van de invoering van BaMa voor het eigen studieprogramma (overgang, afronding en vertraging). Over de mogelijkheid om extern vakken te volgen heeft 80 procent van de wo-studenten oude stijl niet of nauwelijks informatie ontvangen.

⁸ In 2003 verscheen het inspectierapport BaMa-Transities (Inspectierapport nr. 2003-15). De gegevens uit deze Studentenmonitor hebben mede en grondslag gelegen aan de passages in het inspectierapport over voorlichting aan studenten. Inmiddels heeft de inspectie vervolgonderzoek verricht, waarover is gerapporteerd in ‘De Master meester’ (Inspectierapport nr. 2004-10). Daarin staat vermeld als conclusie wat betreft voorlichting (pagina 32): ‘Met betrekking tot de voorlichting heeft er op de instellingen een verschuiving plaatsgevonden van centraal naar decentraal niveau. Opleidings-specifieke voorlichting komt steeds meer in de plaats van algemene instellingsbrede voorlichting. Dit wordt door de studenten gewaardeerd. Timing van de voorlichting is nog wel, evenals de voorlichting met betrekking tot maatwerk, een belangrijk aandachtspunt’. De hier gerapporteerde gegevens zijn verzameld in het voorjaar 2003. Mede op basis van de resultaten uit het meest recente inspectieonderzoek verwachten we dan ook dat de Studentenmonitor 2004 op het punt van voorlichting een verbetering van de studentenoordelen laat zien.

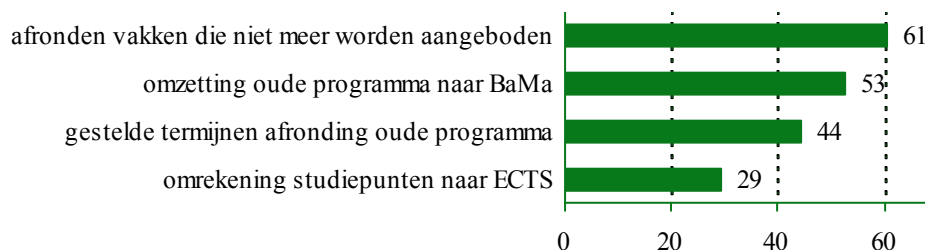
In het hbo is er sprake van een geringere informatiestroom naar studenten dan in het wo (Figuur 32). Over de inhoud van het bachelorprogramma, de studiepuntenberekening en de invoeringstermijn heeft ongeveer een derde van de wo BaMa-studenten geen tot weinig informatie ontvangen; ongeveer 40 procent van de wo-bachelorstudenten heeft hierover *veel* informatie ontvangen. Informatie aan wo BaMa-studenten over mogelijkheden voor het vervolgen van de opleiding buiten de eigen universiteit is zeer matig (slechts 10 tot 15 procent van de wo-bachelorstudenten is *goed* geïnformeerd over doorstroommogelijkheden na de bachelor).

Op de overige aspecten (graden en titulatuur, aanspreekpunt/contactpersoon voor vragen over BaMa, inhoud masterprogramma, mogelijkheden doorstroom bachelor naar aansluitende master en de invoeringstermijnen van BaMa) is tussen de 35 en 50 procent van de wo-bachelorstudenten *slecht* geïnformeerd en tussen de 20 en 30 procent geeft aan *goed* te zijn geïnformeerd.

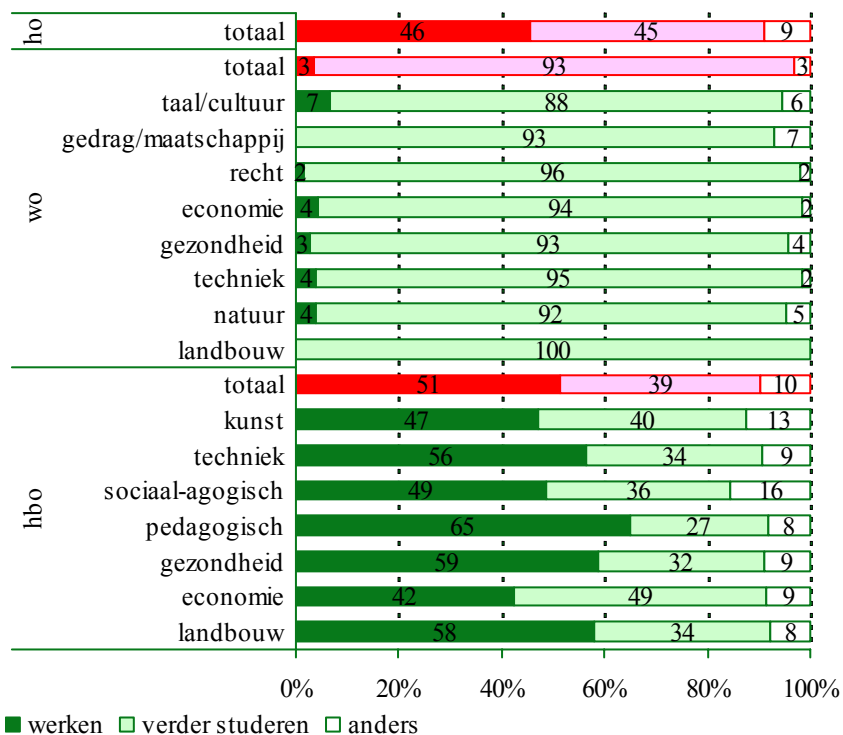
Figuur 32: Percentage BaMa studenten dat in het kader van invoering BaMa weinig informatie heeft ontvangen over bovenstaande onderwerpen

Figuur 33 geeft weer in hoeverre studenten oude stijl problemen ondervinden als gevolg van de invoering van BaMa. Problemen die studenten oude stijl ondervinden hebben vooral te maken met het afronden van vakken die formeel niet meer worden aangeboden en de omzetting van het oude studieprogramma naar BaMa: ruim 60 procent ervaart in dit kader problemen.

Figuur 33: Percentage wo studenten oude stijl dat problemen ondervindt als gevolg van bovenstaande situaties

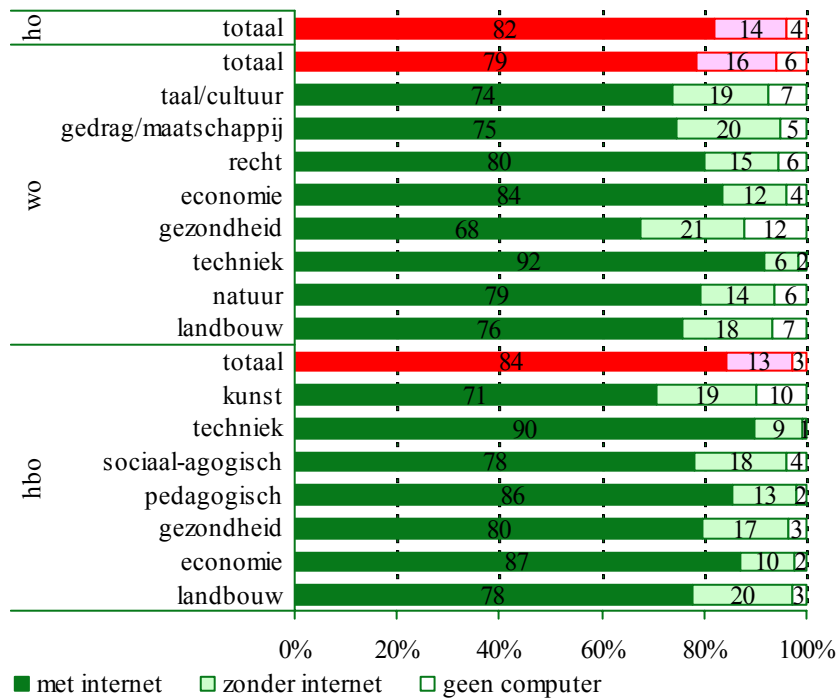
Bijna alle studenten in het wo zijn voornemens om na afronding van de bachelor verder te gaan studeren (Figuur 34). In het hbo ligt dit percentage gemiddeld op 40 en ruim 50 procent geeft aan na de bachelor te gaan werken. Van de hbo-studenten economie en kunst wil respectievelijk 50 en 40 procent na afronding van de bachelor een vervolgtraject gaan volgen: een mastertraject of een voorgezette opleiding.

Figuur 34: Plannen bachelorstudenten

2.8 ICT

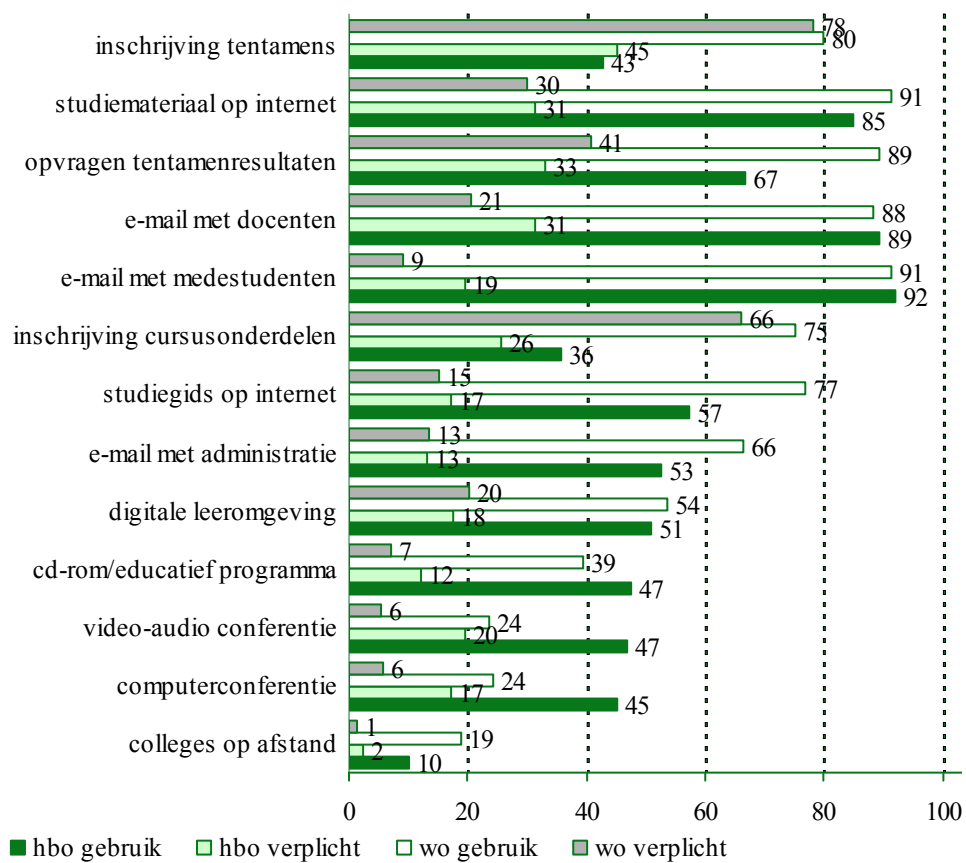
Het merendeel van de studenten beschikt over een computer (Figuur 35). Verhoudingsgewijs beschikken meer hbo- dan wo-studenten thuis over een computer met internet (85 versus 79 procent). Drie procent van de hbo-studenten en zes procent van de wo-studenten heeft thuis geen computer. Respectievelijk 13 en 16 procent beschikt over een computer zonder internet.

Figuur 35: Computerbezit

Het hoogste percentage computerbezit (met internet) treffen we aan bij de techniek- en de economiestudenten (hbo en wo) en in de sector hbo pedagogisch. Van de studenten in de sector wo-gezondheid heeft slechts tweederde thuis een computer met internet.

Figuur 36 laat zien van welke nieuwe mediavormen het hoger onderwijs verplicht en facultatief gebruik maakt. Het inschrijven voor tentamens via internet is voor bijna 80 procent van de wo'ers en voor 45 procent van de hbo'ers verplicht. Het opvragen van tentamenresultaten is voor respectievelijk 40 en 30 procent van de studenten verplicht en behoort voor 90 procent (wo) en bijna 70 procent (hbo) tot de mogelijkheden. Tweederde van de wo-studenten en een kwart van de hbo-studenten zijn verplicht zich via de computer in te schrijven voor cursusonderdelen. Verder raadplegen studenten veelvuldig de studiegids op internet en gebruiken zij de computer voor het vinden van studiemateriaal en voor e-mail met docenten en medestudenten.

Figuur 36: Nieuwe mediavormen: gebruik en verplicht gebruik naar hbo-wo

3 Studievoortgang, tijdsbesteding en motivatie

3.1 Inleiding

In een ideale situatie wordt het percentage van het behaalde programma volledig verklaard door het aantal jaren dat een student heeft gestudeerd. Studenten verschillen echter in studievoortgang. De ene student rondt de studie af binnen de nominale studieduur, terwijl een ander er langer over doet, bijvoorbeeld door naast de studie te werken. Hoe langer een student studeert, des te groter het deel van het studieprogramma zal zijn dat hij of zij heeft afgerond.

In deze paragraaf gaan we in op factoren die van invloed kunnen zijn op de studievoortgang, zoals achtergrondkenmerken (bijvoorbeeld geslacht, etnische herkomst, woonsituatie), attitudinale en subjectieve kenmerken (bijvoorbeeld motivatie, inzet, motieven voor studiekeuze); onderwijskenmerken (bijvoorbeeld gemiddeld eindexamencijfer, soort en aantal (voor)opleiding(en)); de financiële situatie (beurs, lening, inkomsten en uitgaven) en tijdsbesteding (studie, werk, ontspanning).

Om deze factoren te kunnen relateren aan de studievoortgang is het percentage van de studie dat succesvol is afgerond ten opzichte van het totale studieprogramma berekend. Dit is gedaan aan de hand van de volgende vragen:

- “Hoeveel studiepunten – inclusief vrijstellingen – heb je voor deze opleiding in totaal behaald? Weet je niet hoeveel studiepunten je in totaal reeds hebt behaald voor je opleiding, geef dan aan hoeveel procent van de totale opleiding inclusief vrijstellingen (vanaf het eerste jaar tot en met het eindexamen) je al met succes hebt afgerond”; en
- “Sinds ik met de opleiding begon heb ik ... studiepunten behaald van de ... te behalen studiepunten in het totale programma of sinds ik met de opleiding begon heb ik bij benadering ... van het totale programma afgerond (voorbedrukte percentages met interval van 10 procent)”.

Allereerst is een correctie toegepast op de open vraag waarbij studenten het aantal studiepunten konden aangeven. Deze correctie kende de volgende procedure:

- studenten die de studiepunten voor een bepaald jaar in plaats van voor de totale opleiding hebben ingevuld;
- studenten die de studiepunten totaal en behaald hebben omgewisseld;
- studenten die zowel percentage als studiepunten hebben ingevuld.

Een eerdere filtervraag (‘worden aan jouw opleiding de studiepunten in oude studiepunten of ECTS berekend?’) bleek geen consistent scoringspatroon te vertonen met de totaal ingevulde studielast. Studenten die eerder aangaven dat de studiepunten in ECTS worden berekend, bleken toch de ‘oude’ studiepuntentelling te hebben ingevuld vice versa. Aan de hand van de totale studielast die studenten hadden ingevuld, was voor een groot deel te achterhalen of het ECTS of oude studiepunten betrof. Alle studiepunten zijn omgerekend naar ECTS.

Waar nog twijfels waren over de totale studielast, is de studielast zoals geregistreerd in het Centraal Register opleidingen Hoger Onderwijs (CROHO) als uitgangspunt genomen.

De verhouding tussen het totaal aantal behaalde studiepunten en de totale studielast is uitgedrukt in een percentage ten opzichte van het totaal. Voor studenten die alleen de tweede vraag hebben beantwoord, is het aangegeven percentage als uitgangspunt genomen. Alle percentages hoger dan 100 zijn gehercodeerd naar '100'. Voor de totale responsgroep ziet de verdeling in percentielen er als volgt uit:

Tabel 6: Verdeling van het percentage behaald ten opzichte van de geprogrammeerde studieonderdelen van het totale programma in percentielen voor de totale responsgroep (N=6286)

percentiel	percentage van programma behaald ten opzichte van de totaal geprogrammeerde studieonderdelen
10	20,0
20	40,0
30	51,2
40	66,7
50	71,4
60	80,0
70	89,3
80	90,0
90	100,0

Voor de analyses is een selectie uit het bestand gemaakt met daarin de studenten die voltijds studeren en van wie bekend is welk deel van het totale studieprogramma is afgerond (6286: gewogen aantal). In de dataset bestaat een significante correlatie tussen het behaalde percentage van het studieprogramma en het aantal jaren dat een student studeert ($r=0,49$; $p<0,01$). Dit houdt in dat naarmate studenten langer studeren, zij ook meer studiepunten hebben behaald. Indien alleen de studieduur ertoe zou doen, zou de correlatie tussen deze twee kenmerken een waarde van '1' hebben. In dat geval zouden alle verschillen in studievoortgang toe te schrijven zijn aan de studieduur. In dit geval is het percentage verklaarde variantie 24 ($100 \times 0,49^2$). Dit betekent dat 24 procent van de onderlinge verschillen toe te schrijven is aan het aantal jaren dat iemand studeert en er dus andere factoren ook van invloed zijn op de verschillen in studievoortgang. Deels zullen deze factoren door middel van deze enquête zijn gemeten; deels betreft het hier sterk individueel bepaalde kenmerken.

In dit hoofdstuk gaan we op zoek naar elementen uit de vragenlijst die mede bepalend zijn voor de verschillen in studievoortgang. Allereerst gaan we na welke kenmerken afzonderlijk (bivariaat) een relatie vertonen met het aantal behaalde studiepunten, hierna te noemen: studievoortgang.

Omdat deeltijdstudenten zich qua studietempo en studievoortgang moeilijk laten vergelijken met voltijdstudenten, zijn deeltijders in de analyses achterwege gelaten. De gepresenteerde resultaten hebben alleen betrekking op de groep voltijdstudenten.

Aan het eind van dit hoofdstuk wordt een regressiemodel geconstrueerd dat een groter deel van de verschillen verklaart dan alleen de studieduur. Steeds is daarbij gecontroleerd voor studieduur.

3.2 Algemene achtergrondkenmerken

In deze paragraaf gaan we na welke achtergrondkenmerken zijn gerelateerd aan de studievoortgang. Om dit te onderzoeken hebben we via univariate variantieanalyses en (partiële) correlaties een aantal factoren in verband gebracht met het percentage van het studieprogramma dat is afgerond. In alle analyses is gecontroleerd voor het studiejaar waarin de studenten zich bevinden.

De achtergrondkenmerken die in de analyses zijn betrokken zijn de rol van geslacht, leeftijd, burgerlijke staat, opleiding ouders, etnische herkomst (autochtoon of allochtoon), wel-geen kinderen en de woonsituatie (thuis- of uitwonend). De resultaten worden hieronder samengevat.

Tabel 7: *Percentage van het studieprogramma afgerond (gecorrigeerde gemiddelden), naar algemene achtergrondkenmerken, gecontroleerd voor studiejaar*

	gem	hbo se	N	gem	wo se	N
<i>geslacht</i>						
man	65,7	0,54	1863	61,9	0,65	1179
vrouw	70,2*	0,52	1971	68,0*	0,65	1195
<i>burgerlijke staat</i>						
alleenstaand	67,8	0,40	3382	64,2	0,49	2073
samenwonend-gehuwd	69,7	1,13	430	70,5*	1,33	288
<i>hoogste opleiding ouders</i>						
po-mavo	69,3	0,71	1081	67,2	1,06	450
havo/vwo/mbo	67,5	0,70	1088	66,5	0,96	546
hbo-wo	67,4	0,61	1458	63,4*	0,62	1322

* = $p < 0,01$

- Gemiddeld hebben vrouwelijke studenten, ongeacht het studiejaar, een groter deel van het studieprogramma afgerond dan mannelijke studenten. Dit geldt zowel voor het hbo als het wo (Tabel 7).
- In het wo hebben oudere studenten gemiddeld een groter deel van het studieprogramma afgerond dan jongere studenten ($r=0,11$, $p < 0,01$) (partiële correlaties, gecontroleerd voor aantal studiejaar; niet in tabel).
- In het wo hebben studenten die samenwonen of gehuwd zijn een groter deel van het studieprogramma afgerond dan alleenstaande studenten. In het hbo is er geen verschil (Tabel 7).
- Wo-studenten met hoger opgeleide ouders (hbo/wo) hebben een (iets) *kleiner* deel van het studieprogramma afgerond dan wo-studenten met lager opgeleide ouders. Zowel het verschil tussen studenten van hoogopgeleide ouders met ouders met maximaal mavo en ouders met havo/vwo/mbo is significant. Bij de hbo-studenten maakt de opleiding van de ouders geen verschil (Tabel 7).
- Er zijn, zowel in het hbo als het wo, geen significante verschillen tussen allochtone en autochtone studenten (niet in tabel).
- Of studenten wel of geen kinderen hebben, heeft geen invloed op de mate waarin het studieprogramma is afgerond. Ook de woonsituatie (uit- of thuiswonend) is niet gerelateerd aan de studievoortgang (niet in tabel).

3.3 Financiële kenmerken: inkomsten en uitgaven

De relatie tussen de financiële situatie en de studievoortgang is onderzocht door te kijken naar het hebben van een studiebeurs en/of aanvullende lening, het inkomen van de ouders, de totale inkomsten en uitgaven van de studenten en de eigen inschatting van studenten van hun financiële situatie.

De resultaten kunnen als volgt worden samengevat.

- In het hbo zijn studenten met een studiebeurs verder gevorderd in hun studieprogramma dan studenten zonder beurs. Het hebben van een lening is negatief gerelateerd aan de studievoortgang. In het wo zien we het tegenovergestelde beeld: studenten met studiebeurs zijn minder ver gevorderd in hun studieprogramma dan studenten zonder studiebeurs en studenten met een lening zijn verder gevorderd dan studenten zonder lening (zie Tabel 8).
- In het hbo zien we dat naarmate het inkomen van de ouders lager is, studenten een groter deel van het studieprogramma hebben afgerond ($r=-0,07$; $p<0,01$).
- In het hbo is er een negatief verband tussen de totale uitgaven van studenten en de studievoortgang: studenten die meer geld uitgeven, hebben een kleiner percentage van hun studieprogramma behaald ($r=-0,05$, $p<0,01$).
- In het wo is er een (zwak) verband tussen de door de studenten ingeschatte financiële situatie en het percentage van het studieprogramma dat men heeft behaald: hoe gunstiger men de eigen financiële situatie ervaart, des te groter het percentage behaald ($r=0,09$; $p<0,001$).

Tabel 8: *Percentage van het studieprogramma afgerond (gecorrigeerde gemiddelden), naar financiële kenmerken, gecontroleerd voor studiejaar*

	hbo			wo		
	gem	se	N	gem	se	N
geen studiebeurs	64,2	0,81	967	69,1	0,74	1050
wel studiebeurs	69,3*	0,44	2867	61,7*	0,65	1324
geen lening IB-Groep	68,4	0,40	388	63,1	0,55	621
lening IB-Groep	64,5*	1,33	3446	70,3*	0,96	1753

* = $p<0,01$

3.4 Opleidings- en onderwijskenmerken

Wat betreft opleidings- en onderwijskenmerken is gekeken naar de rol van het soort onderwijs dat studenten volgen (hbo of wo), de soort opleiding (bèta of niet-bèta), studieonderbrekingen, doubleren in primair en voortgezet onderwijs, gemiddeld eindexamencijfer, andere opleidingen in het hoger onderwijs en het vooropleidingstraject (direct of indirect). Tabel 9 toont de resultaten.

Uit de resultaten blijkt het volgende.

- Hbo'ers hebben een hoger percentage van het studieprogramma afgerond dan wo'ers (Tabel 9).
- In het hbo is er geen verschil tussen bèta- en niet-bèta-studenten⁹ wat betreft de studievoortgang. In het wo hebben niet-bèta-studenten een groter deel van het studieprogramma afgerond (Tabel 9).
- De mate van doubleren in het primair en voortgezet onderwijs is niet gerelateerd aan het percentage van het onderwijsprogramma dat is afgerond (niet in tabel).

⁹ Voor het onderscheid tussen bèta en niet-bèta zijn in het hbo en wo de sectoren samengevoegd. In het hbo staat bèta voor de sector Techniek. De andere sectoren dan Techniek zijn samengenomen onder de noemer 'niet-bèta'. Voor het wo zijn onder de noemer 'bèta' de sectoren Natuur en Techniek geschaard en onder de noemer 'niet-bèta' de overige sectoren.

- In het wo hangt het gemiddelde eindexamencijfer in het voortgezet onderwijs samen met het percentage behaald in het hoger onderwijs ($r=0,09$, $p<0,001$). Voor de wo-studenten is ook een relatief sterk positief verband tussen het aantal eerder afgeronde opleidingen in het hoger onderwijs en de studievoortgang ($r=0,24$, $p<0,001$).
- Studenten die nog nooit (tijdelijk) gestopt zijn, hebben een groter deel van het studieprogramma afgerond dan studenten die hun studie wel hebben onderbroken (Tabel 9).
- Het aantal maanden dat men is gestopt hangt daarbij negatief samen met de studievoortgang (hbo $r=-0,07$; $p<0,001$; wo $r=-0,05$, $p<0,01$): studenten die langer tussentijds gestopt zijn geweest, hebben een kleiner deel van het totale studieprogramma afgerond.
- In het hbo zijn studenten met een indirect vooropleidingstraject via het beroepsonderwijs (bijvoorbeeld mavo-mbo) *verder* gevorderd in hun studieprogramma dan studenten met een vooropleiding die direct toegang geeft tot het hbo (havo). Dit zou te maken kunnen hebben met vrijstellingen. Het verschil tussen studenten die een indirect vooropleidingstraject in het voortgezet onderwijs hebben gevolgd (bijvoorbeeld mavo-havo, mavo-havo-vwo, havo-vwo) en studenten die indirect via het beroepsonderwijs zijn ingestroomd is niet significant. Daarnaast vertoont het al dan niet afgerond hebben van een vwo-opleiding geen relatie met studievoortgang.

Tabel 9: *Percentage van het studieprogramma afgerond (gecorrigeerde gemiddelden), naar opleidings- en onderwijskenmerken, gecontroleerd voor studiejaar*

	hbo			wo		
	gem	se	N	gem	se	N
hbo versus wo	69,9	0,37	3834	61,8*	0,48	2374
<i>bèta/techniek</i>						
geen bèta	68,1	0,42	3056	66,9	0,50	1929
bèta	67,4	0,83	778	56,6*	1,06	445
<i>tijdelijk gestopt in hoo</i>						
nee	68,9	0,40	3292	65,7	0,51	1965
ja	63,7*	1,05	498	60,9*	1,17	376
<i>vooropleidingstraject</i>						
direct via voortgezet onderwijs	70,1	0,54	1597	65,9	0,78	3317
indirect via voortgezet onderwijs	71,7	1,29	279	63,8	1,33	336
indirect via voortgezet onderwijs-beroepsonderwijs	74,0*	0,90	611	70,6	5,19	483

* = $p<0,01$

3.5 Tijdsbesteding en studiehouding

Ook de tijd die wordt besteed aan werk en studie en attitudinale en subjectieve factoren, zoals inzet¹⁰, motivatie, de ervaren werkdruk¹¹, studeerbaarheid en contacten met docenten, en de motieven voor studiekeuze kunnen van invloed zijn op de studievoortgang.

¹⁰ Samengesteld uit de volgende onderdelen: alle beschikbare tijd gebruiken om snel af te studeren; zo hoog mogelijk cijfer halen; gemakkelijk om zelfstandig studie te plannen; bezigheden buiten studie verhinderen niet het volledig opgaan in studie; studie zo snel mogelijk afronden; doorgaans goed studeren; tevreden over de studieprestaties tot nu toe; makkelijk in te spannen voor oninteressante studieonderdelen; niet de neiging verplichtingen uit te stellen; zelfdiscipline is goed; besteed voldoende tijd aan studie.

¹¹ Samengesteld uit: naast de studie onvoldoende tijd over voor andere zaken; onvoldoende tijd voorbereiding colleges en werkgroepen; onvoldoende tijd voorbereiding tentamens; werkdruk groot; grote moeite stof onder de knie krijgen; studietempo niet bijbenen; studie te moeilijk; leervakken gaven problemen; ontbreken studievaardigheden.

Tabel 10 toont de partiële correlaties tussen deze variabelen, gecontroleerd voor het aantal jaren dat men studeert.

Tabel 10: *Bivariate correlaties tussen percentage van opleiding behaald, tijdsbesteding en attitude-subjectieve variabelen gecontroleerd voor studiejaar (Pearson's r, significant $p < 0,01$) hbo: N=2876; wo: N=1927)*

	uren werk per week	motivatie bij aan- vang	huidige motivatie	inzet	werkdruk	studeer- baarheid	contact met docenten	% behaald
<i>hbo</i>								
uren studie per week	-0,20	0,14	0,19	0,23	(n.s.)	0,10	0,07	(n.s.)
uren werk per week		(n.s.)	-0,10	-0,16	(n.s.)	-0,09	(n.s.)	(n.s.)
motivatie bij aanvang			0,10	0,20	-0,06	0,17	0,12	(n.s.)
huidige motivatie				0,48	-0,22	0,39	0,33	0,13
inzet					-0,30	0,35	0,22	0,21
werkdruk						-0,37	-0,26	-0,09
studeerbaarheid							0,58	0,09
contact met docenten								(n.s.)
<i>wo</i>								
uren studie per week	-0,18	0,09	0,22	0,31	0,11	(n.s.)	0,07	0,11
uren werk per week		(n.s.)	(n.s.)	-0,15	(n.s.)	(n.s.)	(n.s.)	(n.s.)
motivatie bij aanvang			0,09	0,18	-0,07	0,12	0,14	(n.s.)
huidige motivatie				0,46	-0,19	0,35	0,26	0,16
inzet					-0,33	0,31	0,21	0,34
werkdruk						-0,38	-0,21	-0,21
studeerbaarheid							0,51	0,09
contact met docenten								0,11

Op basis van deze bivariate correlaties kunnen we de volgende conclusies trekken.

- Naarmate studenten meer werken, wordt er minder tijd aan de studie besteed en vice versa. Bij studenten (hbo en wo) die vooral werken om intrinsieke redenen (bijvoorbeeld om werkervaring op te doen, omdat ze het werk inhoudelijk interessant vinden, of omdat het aansluit bij de opleiding) is er een positief (maar zwak) verband met het percentage van het studieprogramma dat is behaald (hbo $r=0,06$, $p < 0,01$; wo $r=0,08$; $p < 0,01$: niet weergegeven in tabel). Bij studenten die werken om in de kosten van levensonderhoud te voorzien en geen geld te hoeven lenen is er geen verband met studievoortgang.
- In zowel hbo als wo is er géén relatie geconstateerd tussen de tijd die aan werk besteed wordt en de studievoortgang. Wel maakt het in het hbo verschil voor de studievoortgang of studenten werken: hbo-studenten die werken hebben gemiddeld 69,2 procent van hun studieprogramma afgerond, terwijl studenten die niet werken 65,2 procent van het studieprogramma hebben behaald ($p < 0,01$: niet weergegeven in tabel).
- Studenten die meer tijd besteden aan hun studie zijn meer gemotiveerd, tonen meer inzet, ervaren meer werkdruk (alleen wo), zijn positiever over de studeerbaarheid van het programma (alleen hbo) en zijn positiever over contacten met docenten.
- Voor wo-studenten geldt bovendien dat naarmate er meer tijd wordt besteed aan de studie er een groter percentage van de opleiding is afgerond. In het hbo is er geen relatie tussen tijdsbesteding aan de studie en studievoortgang.

- De motivatie op het moment van onderzoek is gerelateerd aan het percentage van het studieprogramma dat is behaald. De motivatie bij aanvang van de studie is niet gerelateerd aan de studievoortgang.
- In het hbo zien we dat naarmate meer tijd wordt besteed aan betaald werk studenten zich minder inzetten en het oordeel over de studeerbaarheid negatiever wordt. Ook in het wo zien we dat tijdsbesteding aan werk ten koste gaat van de getoonde inzet.
- Bij de onderlinge correlaties tussen de attitudinale-subjectieve variabelen valt op dat inzet en motivatie hoog zijn gecorreleerd: hoe gemotiveerder de student, des te groter de studie-inzet. Ook de ervaren studeerbaarheid en contacten met docenten en de ervaren studiebegeleiding vertonen een hoge correlatie: studenten die de studeerbaarheid van hun opleiding positief beoordelen, vinden ook de contacten met docenten beter. De ervaren werkdruk is negatief gecorreleerd met de andere attitudinale-subjectieve variabelen.
- De studievoortgang (percentage studiepunten behaald) hangt positief samen met motivatie, inzet en het oordeel over de studeerbaarheid (samenhang in het onderwijsprogramma, de aansluiting van de diverse studieonderdelen op elkaar, tentameneisen) en de contacten met docenten (dit laatste alleen voor het wo). In het wo is de correlatie tussen de studievoortgang en de ervaren werkdruk sterk negatief (naarmate er meer werkdruk wordt ervaren is de studievoortgang slechter); in het hbo is deze samenhang zwakker, doch ook significant.

Tabel 11 toont de partiële correlaties van de studiekeuzemotieven en de studievoortgang. Bij de motieven voor studiekeuze bestaan in het hbo (zwakke) positieve verbanden tussen motieven die te maken hebben met de goede naam/kwaliteit van de instelling ($r=0,06$, $p<0,01$) en het verwachte toekomstig beroep en salaris als studiekeuzemotief ($r=0,07$, $p<0,01$).

Tabel 11: *Bivariate correlaties tussen percentage van opleiding behaald en motieven voor studiekeuze gecontroleerd voor studiejaar (Pearson's r , significant $p<0,01$) hbo: $N=3532$; wo: $N=2299$)*

	goede naam/kwaliteit	faciliteiten op instelling	toekomstig beroep/salaris	extrinsieke motieven	reistijd	% behaald
<i>hbo</i>						
onderwijsinhoudelijk	0,22	0,27	0,24	0,14	0,08	(n.s.)
goede naam/kwaliteit		0,20	0,19	0,06	(n.s.)	0,06
faciliteiten op instelling			0,11	0,22	0,08	(n.s.)
toekomstig beroep/salaris				0,07	0,09	0,05
extrinsieke motieven					0,11	(n.s.)
<i>wo</i>						
onderwijsinhoudelijk	0,15	0,24	0,16	0,13	(n.s.)	0,07
goede naam/kwaliteit		0,14	0,22	(n.s.)	0,09	(n.s.)
faciliteiten op instelling			0,09	0,16	(n.s.)	0,06
toekomstig beroep/salaris				0,07	0,12	(n.s.)
extrinsieke motieven					0,10	(n.s.)

In het wo zijn onderwijsinhoudelijke motieven ($r=0,07$, $p<0,01$) en de geboden faciliteiten op de instelling ($r=0,06$, $p<0,01$) positief gecorreleerd met de studievoortgang. Extrinsieke motieven (zoals de aantrekkelijkheid van de stad en het studentenleven en de aanwezigheid van vrienden of familie) en reistijd hangen in hbo en wo niet samen met de studievoortgang.

3.6 Het voorspellen van de studievoortgang

Zoals eerder vermeld, komt 24 procent van de verschillen in studievoortgang voor rekening van het aantal jaren dat studenten met hun studie bezig zijn. In deze paragraaf gaan we na in hoeverre de afzonderlijke kenmerken van studenten die samenhangen met de studievoortgang (zoals beschreven in de voorgaande paragrafen en samengevat in Tabel 12)) ook in *onderlinge samenhang* een voorspellende waarde hebben voor studievoortgang.

Tabel 12: Overzicht van variabelen die een significante relatie vertonen met de studievoortgang van voltijdstudenten, wanneer gecontroleerd voor aantal studie jaren, naar hbo en wo

	hbo	wo
<i>Algemene achtergrondkenmerken</i>		
geslacht (0=man; 1=vrouw)	* (+)	* (+)
leeftijd	(n.s.)	* (+)
burgerlijke staat (0=alleenstaand; 1=gehuwd, samenwonend)	(n.s.)	* (+)
opleiding ouders (0=vo; 1=hbo/wo)	(n.s.)	* (-)
<i>Financiële kenmerken</i>		
(0=geen beurs; 1=beurs)	* (+)	* (-)
(0=geen lening; 1=lening)	* (-)	* (+)
inkomen ouders	* (-)	(n.s.)
inschatting eigen financiële situatie	(n.s.)	* (+)
<i>Onderwijs- en opleidingskenmerken</i>		
(0=hbo; 1=wo)	* (-)	* (-)
(0=geen bèta; 1=bèta)	(n.s.)	* (-)
(0=niet doubleren vo; 1=doubleren vo)	* (+)	(n.s.)
(0=niet gestopt; 1=tijdelijk gestopt)	* (-)	* (-)
aantal maanden gestopt	* (-)	* (-)
vooropleiding (0=via vo; 1=via bo)	* (+)	(n.s.)
vooropleiding (0=indirect; 1=direct)	(n.s.)	(n.s.)
vooropleiding (0=geen vwo; 1=vwo)	(n.s.)	(n.s.)
<i>Tijdsbesteding</i>		
uren per week aan studie	(n.s.)	* (+)
uren per week aan betaald werk	(n.s.)	(n.s.)
uren per week vrije tijd	(n.s.)	(n.s.)
(0=geen betaald werk; 1=betaald werk)	* (+)	(n.s.)
intrinsieke reden om te werken	* (+)	* (+)
<i>Attitudinale en subjectieve factoren</i>		
huidige motivatie	* (+)	* (+)
inzet	* (+)	* (+)
werkdruk	* (-)	* (-)
studeerbaarheid	* (+)	* (+)
contact met docenten/studiebegeleiding	(n.s.)	* (+)
onderwijsinhoud als keuzemotief	(n.s.)	* (+)
goede naam/kwaliteit als keuzemotief	* (+)	(n.s.)
faciliteiten op instelling als keuzemotief	(n.s.)	* (+)
toekomstig beroep en salaris als keuzemotief	* (+)	(n.s.)

*= significant, (n.s.) = niet significant; (+)/(-) = positieve/negatieve relatie met studievoortgang

Allereerst is een regressiemodel opgesteld voor voltijdstudenten, waarin de kenmerken gelijktijdig zijn ingevoerd. De variabelen *inkomen ouders* en *intrinsieke redenen om te werken* zijn echter niet meegenomen omdat het aantal valide cases hierdoor te veel daalt en de betrouwbaarheid van de resultaten wordt ondermijnd. Dezelfde analyses ook separaat uitgevoerd voor hbo en wo.

Tabel 13 toont de resultaten van de regressieanalyses¹². Met dit model wordt bovenop de variantie die verklaard wordt door het aantal jaren dat studenten studeren voor de totale steekproef (3217 valide cases), nog eens 10,5 procent verklaard (in totaal 34,5 procent: *adjusted R*²). Alle aangegeven effectmaten representeren de unieke bijdrage van het betreffende kenmerk onder constanthouding van alle andere kenmerken.

Tabel 13: Verklaringsmodel van het percentage van de opleiding afgerond: alleen voltijdstudenten: ongestandaardiseerde (B) en gestandaardiseerde (β) regressiecoëfficiënten

	ho totaal			hbo			wo		
<i>valide N</i>	3217			1927			1289		
<i>percentage variantie verklaard</i>	<i>adjusted R</i> ² =34,5			<i>adjusted R</i> ² =31,9			<i>adjusted R</i> ² =40,7		
	B	β		B	β		B	β	
(constant)	44,02		*	36,79		*	41,08		(n.s.)
aantal jaren studeren	9,10	0,52	*	10,84	0,54	*	8,01	0,53	*
<i>Algemene achtergrondkenmerken</i>									
geslacht (0=man; 1=vrouw)	3,92	0,07	*	4,33	0,08	*	3,29	0,06	*
leeftijd	3,02	0,09	*	1,95	0,05	(n.s.)	2,97	0,10	*
burgerlijke staat (0=alleenstaand; 1=gehuwd, samenwonend)	0,22	0,00	(n.s.)	0,02	0,00	(n.s.)	0,63	0,01	(n.s.)
opleiding ouders (0=vo; 1=hbo/wo)	-1,93	-0,04	(n.s.)	-1,27	-0,02	(n.s.)	-2,70	-0,05	(n.s.)
<i>Financiële kenmerken</i>									
(0=geen beurs; 1=beurs)	0,71	0,01	(n.s.)	3,76	0,06	*	-1,65	-0,03	(n.s.)
(0=geen lening; 1=lening)	-0,46	-0,01	(n.s.)	-3,33	-0,04	(n.s.)	1,46	0,02	(n.s.)
financiële situatie	0,62	0,02	(n.s.)	-0,02	-0,00	(n.s.)	1,29	0,05	(n.s.)
<i>Onderwijs- en opleidingskenmerken</i>									
(0=hbo; 1=wo)	-6,63	-0,12	*						
(0=geen bèta; 1=bèta)	-1,33	-0,02	(n.s.)	1,73	0,02	(n.s.)	-4,98	-0,08	*
(0=niet doubleren vo; 1=doubleren vo)	-1,19	-0,02	(n.s.)	-1,02	-0,02	(n.s.)	-1,53	-0,02	(n.s.)
(0=niet gestopt; 1=tijdelijk gestopt)	-3,41	-0,04	(n.s.)	-3,10	-0,04	(n.s.)	-3,63	-0,05	(n.s.)
aantal maanden gestopt	-0,27	-0,05	(n.s.)	-0,24	-0,04	(n.s.)	-0,22	-0,05	(n.s.)
(0=via vo; 1=via bo)	-1,77	-0,03	(n.s.)	-3,82	-0,06	(n.s.)	2,94	0,04	(n.s.)
(0=indirect; 1=direct)	-1,39	-0,02	(n.s.)	-3,22	-0,06	(n.s.)	2,33	0,04	(n.s.)
(0=geen vwo; 1=vwo)	-2,43	-0,05	(n.s.)	0,52	0,01	(n.s.)	-2,91	-0,04	(n.s.)
<i>Tijdsbesteding</i>									
tijdsbesteding studie	-0,03	-0,02	(n.s.)	-0,08	-0,05	(n.s.)	0,06	0,03	(n.s.)
tijdsbesteding werk	-0,08	-0,02	(n.s.)	-0,04	-0,01	(n.s.)	-0,13	-0,04	(n.s.)
tijdsbesteding vrije tijd	-0,03	-0,01	(n.s.)	-0,04	-0,01	(n.s.)	-0,03	-0,01	(n.s.)
(0=geen betaald werk; 1=betaald werk)	3,91	0,07	*	5,05	0,09	*	1,30	0,02	(n.s.)
<i>Attitudinale en subjectieve factoren</i>									
huidige motivatie	-0,02	-0,00	(n.s.)	-0,01	-0,00	(n.s.)	0,11	0,00	(n.s.)
inzet	4,75	0,18	*	3,87	0,14	*	4,84	0,19	*
werkdruk	-2,04	-0,08	*	-1,13	-0,04	(n.s.)	-3,14	-0,12	*
studeerbaarheid	-0,51	-0,02	(n.s.)	0,28	0,01	(n.s.)	-1,45	-0,05	(n.s.)
contact met docenten	0,12	0,00	(n.s.)	-0,27	-0,01	(n.s.)	1,28	0,04	(n.s.)
onderwijsinhoudelijke motieven	1,37	0,02	(n.s.)	1,51	0,02	(n.s.)	1,87	0,02	(n.s.)
motief goede naam/kwaliteit	0,23	0,00	(n.s.)	0,96	0,02	(n.s.)	-0,47	-0,01	(n.s.)
motief faciliteiten op instelling	-0,08	-0,00	(n.s.)	-2,19	-0,02	(n.s.)	4,38	0,03	(n.s.)
motief toekomstig beroep en salaris	0,93	0,02	(n.s.)	2,26	0,04	(n.s.)	-1,21	-0,02	(n.s.)

*= p<0,01

De belangrijkste voorspeller voor de studievoortgang blijkt het aantal studiejaren te zijn. Verder zijn de belangrijkste verklarende factoren voor de totale steekproef:

¹² Via de methode *regression, backward* (SPSS) is het best passende model berekend.

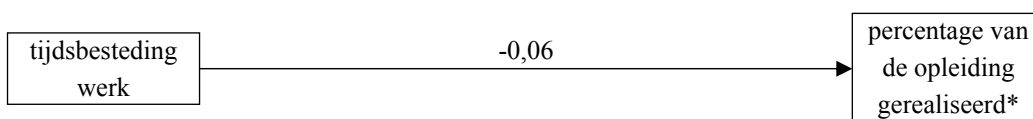
- *geslacht*: vrouwen hebben een betere studievoortgang dan mannen: dit effect is in het hbo sterker dan in het wo;
- *leeftijd*: de studievoortgang verbetert naarmate studenten ouder zijn (ongeacht het aantal jaren dat studenten studeren): in het hbo is de relatie tussen leeftijd en studievoortgang niet significant;
- *hbo-wo*: de studievoortgang van hbo-studenten is beter dan die van wo-studenten;
- *betaald werk*: studenten die betaald werk verrichten, hebben een betere studievoortgang dan studenten die geen betaald werk verrichten: in het wo is dit effect niet significant;
- *werkdruk*: naarmate studenten meer werkdruk ervaren, verslechtert de studievoortgang: dit geldt overigens alleen voor wo-studenten;
- *inzet*: naarmate studenten zich meer inzetten, verbetert de studievoortgang: dit geldt voor zowel hbo- als voor wo-studenten.

In het hbo laat de studievoortgang zich moeilijker voorspellen dan in het wo: slechts 32 procent van de totale variantie wordt verklaard door het model (adjusted R^2 in Tabel 13). Het effect van het aantal studie jaren is echter groter dan in het wo. Verder zien we in het hbo dat studenten met een beurs (basisbeurs en/of aanvullende beurs) gemiddeld meer studiepunten behalen dan studenten zonder beurs. In het wo is deze relatie afwezig.

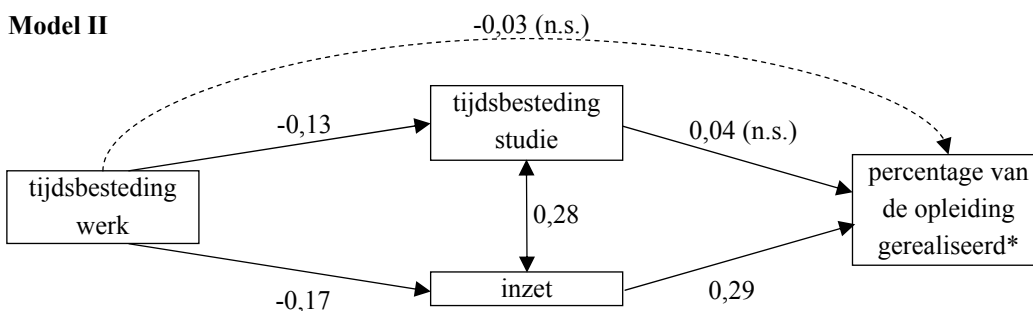
In het wo wordt 41 procent van de totale variantie verklaard door het model (adjusted R^2 in Tabel 13). Daarnaast zien we behalve de hiervoor genoemde significante kenmerken een significante inbreng van bèta: de studievoortgang van niet-bètastudenten in het wo is beter dan de studievoortgang van bètastudenten. In het hbo is deze relatie afwezig.

Opvallend is de afwezigheid in het regressiemodel van de relatie tussen tijdsbesteding aan studie en de studievoortgang. Naar verwachting wordt de variatie in studievoortgang in sterkere mate verklaard door de inzet dan door de tijdsbesteding aan studie. Om de dynamiek tussen tijdsbesteding, inzet en studievoortgang nader in kaart te brengen, zijn padanalyses uitgevoerd, waarbij zowel directe als indirecte effecten zijn bestudeerd. Figuur 37 toont de resultaten.

Model I

Model II

* na controle voor aantal jaren studeren

Figuur 37: Directe en indirecte effecten van tijdsbesteding en inzet op studievoortgang

Allereerst is getoetst in hoeverre er een directe samenhang bestaat tussen tijdsbesteding aan betaald werk enerzijds en studievoortgang anderzijds (model I). Deze samenhang is zwak negatief; dat wil zeggen dat naarmate studenten meer tijd besteden aan werk, de studievoortgang verslechtert.

De data passen goed in model II ($\chi^2=0,033$; $df=1$; $p=0,86$). Hieruit blijkt dat de tijdsbesteding aan betaald werk een negatieve invloed heeft op zowel de inzet als de tijdsbesteding aan de studie (deze twee laatste kenmerken zijn onderling gecorreleerd). Het percentage van de opleiding gerealiseerd is in het model ingevoerd als het ongestandaardiseerde residu van het aantal behaalde studiepunten gecorrigeerd voor het aantal jaren dat een student studeert. De directe relatie tussen tijdsbesteding aan de studie en het percentage van de opleiding gerealiseerd is niet significant.

Wel is er een duidelijke significante samenhang tussen de inzet het de studievoortgang. Toetsing van een direct effect van tijdsbesteding aan werk op de studievoortgang (stippellijn) levert geen verbetering van het model en is ook niet significant.

3.7 Samenvatting

In dit hoofdstuk is aandacht besteed aan factoren die een mogelijke verklaring zijn voor de studievoortgang van studenten. Deze (kwantitatieve) studievoortgang is vastgesteld door het aantal behaalde studiepunten te delen door het totaal aantal te behalen punten, uitgaande van de nominale studieduur van de opleiding. De studievoortgang is aldus uitgedrukt in het percentage van de totale opleiding dat succesvol is afgerond. Op deze wijze meten we de mate waarin de kwantitatieve doelstelling is bereikt, niet te verwarren met studiesucces, dat veeleer is op te vatten als de kwalitatieve doelstelling (bijvoorbeeld tentamencijfers of de kwaliteit van het afstudeerwerkstuk of scriptie).

Hoewel er univariate samenhangen zijn aangetroffen van een aantal kenmerken van studenten enerzijds en het deel van de studie die zij hebben afgerond anderzijds, kunnen we op basis van de multivariate regressieanalyses concluderen dat de studievoortgang van studenten in het hoger onderwijs zich matig laat voorspellen door de onderscheiden studentkarakteristieken.

Voor de totale groep studenten kunnen we concluderen dat de studievoortgang van hbo'ers beter is dan die van wo'ers. Daarnaast presteren *vrouwelijke* studenten beter dan *mannelijke* studenten.

Verder komt uit de regressieanalyses naar voren dat, zowel in het hbo als in het wo vooral de *inzet* van de studenten, naast het aantal jaren dat studenten studeren, de belangrijkste voorspeller is van de studievoortgang.

In het wo doen de oudere studenten het beter dan de jongere studenten en heeft de mate waarin studenten *werkdruk* ervaren een negatieve invloed op de studievoortgang. Beursstudenten in het hbo presteren beter dan studenten die geen beurs hebben.

Een opvallende uitkomst is dat de tijd die wordt besteed aan studie en werk geen directe inbreng heeft in de mate waarin het studieprogramma is afgerond. Het hebben van werk speelt wel een rol bij de studievoortgang voor de hbo-studenten, maar, in tegenstelling tot de verwachtingen, in positieve zin: studenten die werken, hebben gemiddeld een groter deel van hun studieprogramma behaald dan studenten die niet werken.

De eerder geconstateerde *univariate* significante samenhang van een aantal kenmerken met studievoortgang verdwijnt op het moment dat gecontroleerd wordt voor andere indicatoren. Zo vervalt in het *hbo* het effect van het hebben van een lening, doubleren in het vo, studieonderbreking, de aard van het vooropleidingstraject, motivatie, werkdruk, studeerbaarheid en het toekomstig beroep en salaris als keuzemotief. Deze kenmerken hebben geen afzonderlijke significante inbreng in het model.

In het *wo* zien we eveneens bij een aantal indicatoren de rechtstreekse inbreng vervallen: burgerlijke staat, opleiding ouders, het hebben van een beurs, het hebben van een lening, financiële situatie, studieonderbreking, intrinsieke redenen om te werken, motivatie, studeerbaarheid, onderwijsinhoudelijke studiekeuzemotieven en studiekeuzemotieven die te maken hebben met de faciliteiten op de instelling zijn na controle voor alle andere kenmerken niet meer significant.

Een toetsing van directe en indirecte effecten van tijdsbesteding en inzet op de studievoortgang laat zien dat er sprake is van een indirect (negatief) effect van het aantal uren dat studenten werken op het aantal behaalde studiepunten via de tijdsbesteding aan de studie en de gepleegde inzet.

Als we zowel de significante, alsook de niet-significante inbreng van de afzonderlijke variabelen in het *hbo*- en *wo*-model met elkaar vergelijken, zien we een aantal interessante verschillen tussen *hbo* en *wo*. Het effect van de *kenmerken van studiefinanciering* (beurs of geen beurs, lening of geen lening) in het *hbo* is tegengesteld aan dat in het *wo*. In het *hbo* is de studievoortgang van beursstudenten (basisbeurs en/of aanvullende beurs) significant beter; in het *wo* is het effect negatief, dus presteren beursstudenten iets slechter (niet significant) dan niet-beursstudenten. Studenten met een lening presteren in het *hbo* slechter en in het *wo* juist iets beter.

Opvallend is de afwezigheid van het *bèta-effect* in het *hbo*. Waar de *wo* bètastudenten minder presteren in termen van studievoortgang dan de niet-bèta's, is de studievoortgang van bètastudenten in het *hbo* juist iets beter dan van niet-bètastudenten.

Ook het effect van het *vooropleidingstraject* is in het *wo* tegenovergesteld aan het *hbo*. Studenten die als vooropleiding een beroepsopleiding hebben gevolgd presteren in het *wo* beter dan studenten die via het voortgezet onderwijs zijn ingestroomd. In het *hbo* behalen studenten die via het beroepsonderwijs zijn ingestroomd juist minder studiepunten dan studenten die via het voortgezet onderwijs zijn ingestroomd.

In het *wo* studeren studenten die een direct vo-traject hebben gevolgd beter dan studenten die met een indirect vo-traject zijn ingestroomd; in het *hbo* laten studenten met een indirect vo-traject een betere studievoortgang zien dan studenten met een direct vo-traject.

De uitwerking van het hebben van een *betaalde baan* is in het *hbo* groot en in het *wo* nagenoeg afwezig; de ervaren *werkdruk* heeft in het *wo* een grotere (negatieve) invloed dan in het *hbo*.

Tenslotte zijn er verschillen in het gewicht van *studiekeuzemotieven*: de mate waarin wo-studenten faciliteiten op de instelling als belangrijk studiekeuzemotief hebben aangemerkt, lijkt de studievoortgang iets te bevorderen; in het hbo zien we een (licht) negatieve uitwerking en lijkt in tegenstelling tot het wo, de mate waarin toekomstig beroep en salaris van belang wordt geacht, een (kleine) stimulans. De doelstelling van de opleiding, uitgedrukt in een *kwantitatieve* maat (het aantal behaalde studiepunten in relatie tot de totale studielast), velt geenszins een oordeel over de *kwaliteit* van de studieprestaties. In de regressiemodellen wordt maar een beperkt deel van de variantie in kwantitatieve studieprestaties door het model verklaard (zie Tabel 13 percentages verklaarde variantie): voor de totale groep 34 procent. Onderscheid naar hbo en wo levert voor het wo een verbetering op (41 procent) en voor het hbo een lichte verslechtering (32 procent). Studievoortgang laat zich, vooral in het hbo, moeilijk verklaren. Naast de gemodelleerde indicatoren zijn er blijkbaar nog andere, niet in dit onderzoek gemeten en waarschijnlijk sterk individueel bepaalde factoren die een rol spelen in de studievoortgang.

4 Onderwijsdeelname en sociaal-economische herkomst

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt verslag gedaan van de onderwijsdeelname van studenten in het hoger onderwijs in relatie tot de sociaal-economische herkomst. Aan de hand van de volgende indicatoren gaan we na of indicatoren en gedragingen sociaal-economisch bepaald zijn:

- achtergrondkenmerken (vooropleidingstraject, woonsituatie, leeftijd, geslacht en etniciteit);
- studiekeuze en aansluiting (hbo-wo, opleidingscluster, bèta en techniek, studiekeuzemotieven en aansluiting vo-ho);
- studiehouding, opleidingsoordeel en tijdsbesteding;
- financiële situatie (inkomsten, uitgaven, financiële positie en leengedrag).

4.2 Sociaal-economische herkomst

In de vragenlijst is een aantal indicatoren opgenomen die gezamenlijk een indicatie geven van de sociaal-economische herkomst van studenten. Tabel 14 geeft een overzicht van de relatie tussen het hoogste *beroepsniveau* en het hoogste *opleidingsniveau* van de ouders.

Tabel 14: Hoogste beroeps- en opleidingsniveau ouders (N=8457): kolompercentages

	< 6j. po	po	lbo	bbl	mavo	3 j. vwo	mbo	havo	vwo	hbo/wo geen diploma	hbo	wo	promotie
agrarisch	19	13	12	7	6	2	10	2	2	3	1	1	0
ongeschoold/geoefende handarbeid	20	37	21	27	12	6	8	4	3	1	3	1	3
semi-geschoold handarbeid	59	29	29	27	16	8	13	11	4	4	3	1	2
geschoold/leidinggevend handarbeid	1	8	19	17	11	7	15	13	6	7	3	1	0
overige hoofdarbeid	0	2	11	11	30	32	24	38	34	28	23	19	13
middelbaar leidinggevend/commercieel	1	7	4	5	12	14	14	12	14	15	11	4	3
middelbaar intellectueel/vrij	0	0	3	5	8	20	13	13	22	29	42	41	39
hoger leidinggevend	0	3	2	1	5	7	3	5	13	13	10	14	19
hoger intellectueel/vrij	0	0	0	0	0	3	0	0	3	1	3	18	21
<i>rijpercentage</i>	0	2	4	1	14	2	12	4	6	4	26	21	5

De gearceerde gebieden geven de dominante samenhangen aan waaruit blijkt dat naarmate het opleidingsniveau stijgt, ook het beroepsniveau stijgt. Ongeveer de helft¹³ van de studenten in het hoger onderwijs heeft ouders die in het segment rechtsonder vallen (een opleidingsniveau van aanvang hbo of hoger en een beroepsniveau vanaf overig hoofdarbeid of hoger).

¹³ Percentages niet weergegeven: berekend op basis van aantallen in gearceerde cellen, respectievelijk linksboven: 1622; midden: 1566 en rechtsonder: 4312. Totale groep: 8457.

Ongeveer 20 procent valt in het middelste segment (vwo, havo, mbo) en semi-geschoolde handarbeid tot en met een middelbaar intellectueel of vrij beroep.

Verder valt ongeveer 20 procent in het segment linksboven: lager opgeleid (maximaal mavo) en geschoold en ongeschoolde handarbeid. De overige 10 procent valt buiten deze groepen.

Indien we beide indicatoren opvatten als een continue variabele, blijken het hoogste opleidings- en beroepsniveau van de ouders hoog te correleren ($r=-0,56$; $p<0,001$): naarmate het opleidingsniveau stijgt, stijgt eveneens het beroepsniveau.

Het gemiddeld inkomen van de ouders is € 3338 netto per maand (standaardafwijking € 1655). Vanwege de hoge correlaties tussen deze indicatoren zijn deze met behulp van een factoranalyse gereduceerd tot één factor¹⁴ met een gemiddelde score van 0 en een standaardafwijking van 1. De range loopt van -2,67 (laag sociaal milieu) tot 2,64 (hoog sociaal milieu).

4.3 Achtergrondkenmerken

Tabel 15 geeft het gemiddelde sociaal milieu naar hbo-wo en het gevolgde *vooropleidingstraject*. De samenstelling van de studenten in het hbo en wo naar sociaal milieu varieert per opleidingstraject. Studenten in het hbo komen doorgaans uit een lager sociaal milieu dan studenten in het wo. Voor het totale hoger onderwijs kunnen we concluderen dat de aard van het vooropleidingstraject van studenten een relatie vertoont met het milieu van herkomst ($F=102,7$; $df=3$; $p<0,001$). Studenten die het hoger onderwijs instromen via het beroepsonderwijs komen qua sociale samenstelling uit de lagere sociale milieus. Dit geldt zowel binnen het hbo als binnen het wo (zie gearceerde cellen in Tabel 15).

Tabel 15: Sociaal milieu (gemiddelden en aantallen) naar vooropleidingstraject en hbo-wo

	hbo		wo		totaal	
	gem	N	gem	N	gem	N
direct via havo	-0,12	1278			-0,12	1278
direct via vwo	0,11	522	0,32	1523	0,27	2045
indirect traject via voortgezet onderwijs	-0,13	372	0,13	178	-0,04	550
indirect traject via beroepsonderwijs	-0,47	807	0,00	313	-0,34	1120
<i>totaal</i>	-0,17	2980	0,25	2013	0,00	4993

Om een vergelijking te kunnen maken in keuze voor hbo en wo, is de groep studenten onderscheiden naar wel of geen *vwo*-vooropleiding (zie gearceerde cellen: Tabel 16). Hieruit blijkt dat studenten met een *vwo*-opleiding die kiezen voor het hbo doorgaans uit een lager sociaal milieu komen dan *vwo*'ers die kiezen voor het wo ($F=16,8$; $df=1$; $p < 0,001$).

Tabel 16: Sociaal-economische herkomst (gemiddelden en aantallen) naar wel/geen vwo en hbo-wo

	hbo		wo		totaal	
	gem	N	gem	N	gem	N
geen vwo	-0,24	2405	0,01	328	-0,21	2733
vwo	0,12	581	0,30	1697	0,25	2278
<i>totaal</i>	-0,17	2985	0,25	2025	0,00	5010

¹⁴ Factorloadingen opleidingsniveau 0,84; beroepsniveau 0,84; inkomen ouders 0,75.

Tabel 17 toont de hbo en wo-studenten onderscheiden naar *woonsituatie*. Vooral in het wo kunnen we concluderen dat uitwonende studenten gemiddeld genomen uit hoger sociale milieus afkomstig zijn dan thuiswonende studenten ($F=50,5$; $df=1$; $p<0,001$: zie gearceerde cellen). In het hbo zijn de verschillen niet significant.

Tabel 17: *Sociaal-economische herkomst (gemiddelden en aantallen) naar woonsituatie*

	hbo		wo		totaal	
	gem	N	gem	N	gem	N
thuiswonend	-0,21	1398	-0,04	429	-0,17	1827
uitwonend	-0,14	1587	0,33	1596	0,10	3183
<i>totaal</i>	-0,17	2985	0,25	2025	0,00	5010

Wat betreft *leeftijd* kunnen we concluderen dat de oudere studenten (ongeacht het studiejaar waarin ze zitten en ongeacht hbo of wo) uit een lager sociaal milieu afkomstig zijn dan de jongere studenten (niet opgenomen in tabel). Dit kan betekenen dat studenten uit lagere sociale milieus later gaan studeren en/of langer over hun opleiding doen.

In het hbo zijn de *vrouwelijke* studenten doorgaans afkomstig uit een lager sociaal milieu dan mannelijke studenten; in het wo zijn er geen verschillen tussen mannen en vrouwen op het gebied van sociale herkomst.

Allochtone studenten komen doorgaans uit een lagere sociale klasse dan autochtone studenten¹⁵ ($F=89,37$; $df=1$; $p<0,001$).

4.4 Studiekeuze en aansluiting

In deze paragraaf gaan we na in hoeverre de keuzeprocessen en keuzemotieven sociaal-economisch bepaald zijn. De keuze voor een *opleidingssector* vertoont in het wo geen samenhang met het milieu van herkomst; in het hbo zien we slechts kleine verschillen. Hbo-studenten in de sectoren sociaal-agogisch en landbouw vertegenwoordigen de lagere sociale milieus; studenten in de sector kunst zijn doorgaans afkomstig uit de hogere sociale milieus. De overige sectoren vallen hier tussenin.

De keuze voor een *technische of bètastudie* hangt niet samen met het milieu van herkomst van de studenten.

Tabel 18 toont de correlaties tussen de geclusterde motieven voor *studiekeuze*¹⁶ en de sociaal-economische achtergrond van de studenten. Uit de resultaten blijkt dat in het hbo studenten uit lagere sociale milieus meer belang hechten aan het toekomstig beroep en salaris en studenten in het wo reistijd belangrijker vinden. In zowel hbo als wo is de aantrekkelijkheid van de stad en het studentenleven belangrijker naarmate de sociale achtergrond van de student hoger is.

¹⁵ Allochtoon: doelgroep volgens de definitie van de wet SAMEN, zie ook voetnoot 217.

¹⁶ De 26 opgenomen studiekeuzemotieven zijn geclusterd tot zes factoren.

Tabel 18: Bivariate samenhang tussen studiekeuzemotieven en sociaal-economische herkomst

	hbo		wo		ho totaal	
	r	N	r	N	r	N
onderwijsinhoudelijke motieven	-0,01 (n.s.)	2868	-0,05 (n.s.)	1974	-0,07 *	4842
goede naam opleiding/instelling	0,00 (n.s.)	2862	-0,05 (n.s.)	1971	0,00 (n.s.)	4834
faciliteiten op instelling	0,02 (n.s.)	2865	-0,04 (n.s.)	1973	-0,03 (n.s.)	4838
beroep en salaris	-0,10 *	2868	-0,04 (n.s.)	1974	-0,10 *	4843
extrinsieke motieven	0,12 *	2860	0,14 *	1968	0,17 *	4828
afstand en reistijd	0,02 (n.s.)	2814	-0,10 *	1949	-0,05 *	4763

* p<0,001

Tabel 19 toont de samenhang tussen het oordeel van studenten over de aansluiting tussen voortgezet en hoger onderwijs enerzijds en de sociaal-economische herkomst van studenten anderzijds. In het hbo is er geen samenhang tussen het oordeel over de aansluiting en de sociaal-economische herkomst van de studenten.

In het wo hebben studenten uit hogere sociale milieus een iets positiever oordeel over de aansluiting tussen voortgezet en wetenschappelijk onderwijs op het terrein van zelfstandig werken, communicatieve vaardigheden en het maken van een probleemanalyse. Ten aanzien van dit laatste aspect zien we ook een samenhang voor de totale groep studenten.

Tabel 19: Bivariate samenhang tussen oordeel over aansluiting voortgezet-hoger onderwijs en sociaal-economische herkomst

	hbo		wo		ho totaal	
	r	N	r	N	r	N
inhoud vakken	0,01 (n.s.)	2813	0,05 (n.s.)	1939	0,04 (n.s.)	4752
zelfstandig aanpakken/plannen studie	0,01 (n.s.)	2795	0,08 *	1931	0,03 (n.s.)	4726
communicatieve vaardigheden	0,00 (n.s.)	2780	0,10 *	1921	0,03 (n.s.)	4701
schriftelijke vaardigheden	0,04 (n.s.)	2790	0,05 (n.s.)	1924	0,03 (n.s.)	4714
ict- of computervaardigheden	-0,03 (n.s.)	2785	0,06 (n.s.)	1920	-0,01 (n.s.)	4705
maken van probleemanalyse	0,00 (n.s.)	2779	0,11 *	1931	0,06 *	4710

* p<0,001

4.5 Studiehouding, opleidingsoordeel en tijdsbesteding

Voor de totale groep hangt de *motivatie* bij aanvang van de opleiding licht samen met de sociaal-economische herkomst: studenten die uit een hoger sociaal milieu afkomstig zijn, waren bij aanvang van de opleiding minder gemotiveerd. Dit geldt niet binnen hbo en wo afzonderlijk.

Tabel 20: Bivariate samenhang tussen motivatie en sociaal-economische herkomst

	hbo		wo		ho totaal	
	r	N	r	N	r	N
motivatie begin studie	-0,05 (n.s.)	2971	-0,06 (n.s.)	2011	-0,07 *	4982
motivatie per sep-02 (ouderejaars)	-0,02 (n.s.)	2000	0,04 (n.s.)	1514	0,01 (n.s.)	3514
motivatie dit moment (mei 2003)	0,03 (n.s.)	2974	0,07 (n.s.)	2011	0,06 *	4985
motivatieontwikkeling sinds begin studie	0,06 (n.s.)	2969	0,09 *	2009	0,09 *	4978
motivatieontwikkeling sinds sep-02 (ouderejaars)	0,01 (n.s.)	2060	0,08 (n.s.)	1541	0,06 *	3600

* p<0,001

De ontwikkeling van de motivatie¹⁷ sinds het begin van de opleiding is voor studenten uit hogere sociale milieus (vooral wo) iets gunstiger dan voor studenten uit lagere sociale milieus. De voorsprong in motivatie die studenten uit lagere sociale milieus aanvankelijk hebben verdwijnt gedurende de opleiding: de motivatie op het moment van dataverzameling (mei 2003) is dan ook voor studenten uit hogere sociale milieus iets beter dan studenten uit lagere sociale milieus.

Tabel 21: *Bivariate samenhang tussen oordeel over opleiding en sociaal-economische herkomst*

	hbo		wo		ho totaal	
	r	N	r	N	r	N
werkdruk	-0,14 *	2960	-0,08 *	1989	-0,12 *	4950
studeerbaarheid	0,01 (n.s.)	2966	0,03 (n.s.)	2004	0,03 (n.s.)	4970
contact	-0,02 (n.s.)	2834	0,00 (n.s.)	1935	-0,01 (n.s.)	4768

* p<0,001

Het *oordeel over de opleiding* (werkdruk, studeerbaarheid en contacten met docenten) en de mate waarin studenten zich inzetten voor de opleiding is, gerelateerd aan sociaal-economische herkomst, weergegeven in Tabel 21. Voor hbo en wo geldt dat studenten uit lagere sociale milieus meer werkdruk ervaren dan studenten uit hogere sociale milieus.

De relatie tussen *tijdbesteding* aan studie, werk en vrije tijd met de sociaal-economische herkomst van studenten is zwak. In het hbo werken studenten uit lagere sociale milieus gemiddeld iets meer uren per week dan studenten uit hogere sociale milieus; dit geldt eveneens voor de totale groep, maar niet binnen het wo afzonderlijk.

Ook is in het hbo de inzet van studenten hoger naarmate studenten uit een lager sociaal milieu afkomstig zijn. Deze samenhang is eveneens geconstateerd voor de totale groep studenten, maar is niet meer significant binnen de groep wo-studenten. Zowel hbo'ers als wo'ers uit hogere sociale milieus geven aan iets meer vrije tijd te hebben.

Tabel 22: *Bivariate samenhang tussen tijdsbesteding en sociaal-economische herkomst*

	hbo		wo		ho totaal	
	r	N	r	N	r	N
tijdsbesteding studie	0,03 (n.s.)	2761	0,01 (n.s.)	1937	0,00 (n.s.)	4698
tijdsbesteding werk	-0,10 *	2167	-0,05 (n.s.)	1440	-0,08 *	3606
tijdsbesteding vrije tijd	0,08 *	2425	0,09 *	1648	0,11 *	4073
inzet	-0,09 *	2978	-0,04 (n.s.)	2019	-0,08 *	4998

* p<0,001

4.6 Financiële situatie

In deze paragraaf gaan we na in hoeverre de financiële situatie van de studenten bepaald wordt door het milieu van herkomst aan de hand van de volgende indicatoren: omvang en samenstelling van de inkomsten, hoogte van de uitgaven, oordeel over de financiële positie en leengedrag van studenten.

¹⁷ Berekend als volgt: huidige motivatie -/- motivatie start opleiding; huidige motivatie -/- motivatie sept 2002.

Tabel 23 toont de samenhang tussen de *hoogte van het inkomen* van studenten, naar afzonderlijke pos-
ten en geclusterd, en de sociaal-economische herkomst.

Tabel 23: *Bivariate samenhang tussen inkomsten en sociaal-economische herkomst*

	hbo		wo		ho totaal	
	r	N	r	N	r	N
<i>inkomsten</i>						
basisbeurs	0,00 (n.s.)	2181	0,14 *	1535	0,06 *	3716
aanvullende beurs	-0,46 *	2181	-0,35 *	1535	-0,44 *	3716
rentedragende lening	0,04 (n.s.)	2181	0,01 (n.s.)	1535	0,06 *	3716
andere studieleningen (niet bij IB-Groep)	-0,64 (n.s.)	17	0,27 (n.s.)	8	-0,25 (n.s.)	25
bijdrage ouders/verzorgers	0,21 *	2741	0,33 *	1908	0,30 *	4649
bijdrage partner	0,04 (n.s.)	2985	-0,02 (n.s.)	2025	0,02 (n.s.)	5010
inkomsten eigen arbeid	-0,08 *	2741	-0,10 *	1908	-0,10 *	4649
inkomsten uitkering	0,00 (n.s.)	2985	-0,02 (n.s.)	2025	-0,01 (n.s.)	5010
inkomsten eigen vermogen/spaargelden	-0,01 (n.s.)	2985	0,02 (n.s.)	2025	0,01 (n.s.)	5010
overige inkomsten (geen studiefinanciering)	0,01 (n.s.)	2985	0,04 (n.s.)	2025	0,03 (n.s.)	5010
<i>inkomsten in natura</i>						
huisvesting	0,08 *	1939	0,13 *	1499	0,11 *	3439
verzekeringen	0,09 *	1939	0,08 (n.s.)	1499	0,09 *	3439
studiekosten	0,11 *	1939	0,13 *	1499	0,10 *	3439
collegegeld	0,09 *	1939	0,12 *	1499	0,09 *	3439
overige grote incidentele bijdragen in natura	0,06 (n.s.)	1939	0,09 *	1499	0,07 *	3439
overige bijdragen in natura	-0,03 (n.s.)	1939	-0,01 (n.s.)	1499	-0,05 (n.s.)	3439
<i>inkomsten geclusterd</i>						
natura	0,16 *	2985	0,22 *	2025	0,18 *	5010
beurs	-0,29 *	2181	-0,05 (n.s.)	1535	-0,20 *	3716
lening	0,05 (n.s.)	2902	0,02 (n.s.)	1993	0,07 *	4894
ouders/partner	0,22 *	2741	0,32 *	1908	0,30 *	4649
arbeid	-0,08 *	2741	-0,10 *	1908	-0,10 *	4649
overig	0,00 (n.s.)	2741	0,03 (n.s.)	1908	0,02 (n.s.)	4649
<i>totale inkomsten</i>						
financieel inkomen	-0,03 (n.s.)	2985	0,05 (n.s.)	2025	0,00 (n.s.)	5010
totaal inkomen	0,03 (n.s.)	2985	0,15 *	2025	0,07 *	5010

$p < 0,001$

De hoogte van de *aanvullende beurs* is inkomensafhankelijk en daarom logischerwijs gerelateerd aan de sociaal-economische herkomst van studenten in hbo en wo. Dit geldt ook voor overige studieleningen (het gaat hier echter om zeer kleine aantallen).

De ouderlijke bijdrage stijgt met de sociaal-economische herkomst van de studenten, in het wo sterker dan in het hbo doch in beide gevallen significant. De inkomsten uit betaalde arbeid zijn hoger naarmate de sociaal-economische herkomst van studenten lager is.

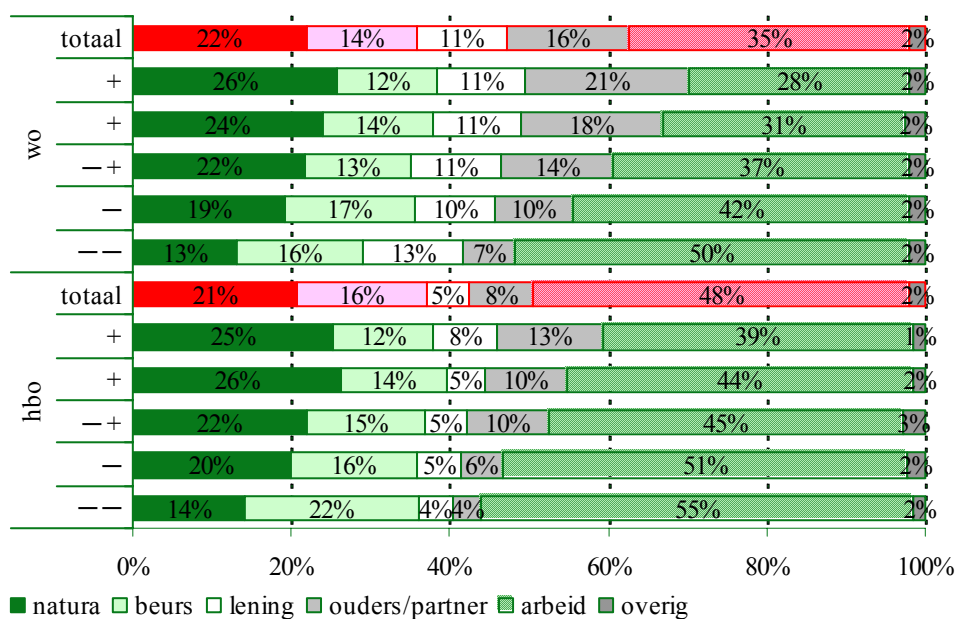
Er is vooral in het wo een samenhang tussen *inkomsten uit betaalde arbeid* en *inkomsten uit ouderlijke bijdrage*: naarmate wo-studenten meer geld van hun ouders krijgen, genereren ze minder inkomsten uit betaalde arbeid ($r = -0,20$; $p < 0,001$; $N = 3024$: niet weergegeven).

In de vragenlijst is aan studenten gevraagd in hoeverre zij inkomsten ontvangen *in natura*. Over het geheel genomen kunnen we concluderen dat studenten uit hogere sociale milieus meer inkomsten in natura ontvangen dan studenten uit lagere sociale milieus. De samenhang is het sterkst voor wat betreft bijdrage in huisvesting, verzekeringen, studiekosten en collegegeld. De getotaliseerde bedragen in natura (inkomsten geclusterd) laten een behoorlijke samenhang zien met de sociaal-economische herkomst van studenten.

Op basis van de hoogte van de *geclusterde inkomensbedragen* valt op dat er in het hbo een sterke relatie is tussen sociaal-economische herkomst en de hoogte van de aanvullende beurs. Ook ongeacht woonsituatie en hbo of wo, is de hoogte van de beurs afhankelijk van de sociaal-economische herkomst. In het hbo is deze samenhang sterker dan in het wo.

Uiteindelijk vertoont de hoogte van het *totale inkomen* alleen in het wo nog een samenhang met de sociaal-economische herkomst van studenten.

Op basis van de resultaten kunnen we concluderen dat vooral de *samenstelling van het totale inkomen* van studenten sterker afhankelijk is van de sociale herkomst¹⁸ (zie Figuur 38) dan de feitelijke *hoogte van het totale inkomen*. Studenten uit lagere sociale milieus genereren in vergelijking met de hogere sociale milieus een groter deel van de totale inkomsten uit betaalde arbeid; voor de inkomsten uit ouderlijke bijdrage en natura ligt dit precies andersom. Het relatieve *leenaandeel* is binnen hbo en wo nagenoeg gelijk; in totaal is het leenaandeel in het wo echter groter dan in het hbo.

Figuur 38: Samenstelling van het inkomen naar sociaal-economische herkomst voor hbo en wo

¹⁸ Geclusterd naar vijf groepen ('--' -2,67 t/m -0,97; '- ' -0,97 t/m -0,22; '- +' -0,22 t/m 0,42; '+' 0,42 t/m 0,90; '+ +' 0,90 t/m 2,64)

Ook het *uitgavenpatroon* vertoont een samenhang met de sociaal-economische herkomst (Tabel 24). In totaal geven studenten meer geld uit aan studiegerelateerde posten naargelang de sociaal-economische herkomst daalt. Het betreft hier vooral studenten in het hbo.

Dit is verbazingwekkend omdat collegegelden en in zekere zin ook overige studiekosten voor alle studenten in theorie nagenoeg gelijk dienen te zijn en eerder te relateren zijn aan het soort opleiding dan aan de sociaal-economische status van studenten. Toch zijn voor studenten uit lagere sociale milieus studiegerelateerde kosten hoger dan voor studenten uit hogere sociale milieus. Dit geldt eveneens voor de uitgaven aan verzekeringen.

Wo-studenten uit hogere sociale milieus spenderen meer geld aan levensonderhoud dan wo-studenten uit lagere sociale milieus; ook het geld dat studenten besteden aan ontspanning is enigszins gerelateerd aan de sociale status van studenten. In het hbo geldt dat studenten uit lagere sociale milieus per maand gemiddeld genomen *in totaal* meer geld uitgeven dan studenten uit hogere sociale milieus.

Tabel 24: *Bivariate samenhang tussen uitgaven en sociaal-economische herkomst*

	hbo		wo		ho totaal	
	r	N	r	N	r	N
<i>uitgaven</i>						
collegegeld/bijdrage(n) aan instelling	-0,17 *	2985	-0,12 *	2025	-0,13 *	5010
studieboeken/computer/leermiddelen	-0,10 *	2985	-0,01 (n.s.)	2025	-0,07 *	5010
reiskosten	-0,04 (n.s.)	2985	0,04 (n.s.)	2025	-0,01 (n.s.)	5010
huisvesting	-0,02 (n.s.)	2985	0,02 (n.s.)	2025	0,02 (n.s.)	5010
verzekeringen	-0,08 *	2985	-0,09 *	2025	-0,09 *	5010
levensmiddelen/eten	-0,01 (n.s.)	2985	0,15 *	2025	0,08 *	5010
kleding	-0,01 (n.s.)	2985	0,00 (n.s.)	2025	-0,01 (n.s.)	5010
overige uitgaven levensonderhoud	0,00 (n.s.)	2985	0,04 (n.s.)	2025	0,02 (n.s.)	5010
ontspanning/uitgaan/sport/vakantie	0,05 (n.s.)	2985	0,05 (n.s.)	2025	0,06 *	5010
overige uitgaven	0,01 (n.s.)	2985	0,05 (n.s.)	2025	0,02 (n.s.)	5010
<i>uitgaven geclusterd</i>						
studie	-0,18 *	2732	-0,08 *	1934	-0,14 *	4666
levensonderhoud	-0,03 (n.s.)	2730	0,06 (n.s.)	1928	0,03 (n.s.)	4659
ontspanning	0,06 (n.s.)	2610	0,05 (n.s.)	1873	0,06 *	4483
overig	0,01 (n.s.)	2653	0,05 (n.s.)	1878	0,02 (n.s.)	4531
totaal	-0,07 *	2699	0,04 (n.s.)	1928	-0,01 (n.s.)	4627

p<0,001

Vervolgens is gekeken naar de *subjectieve beleving van de financiële situatie* in relatie tot de sociaal-economische herkomst van studenten Tabel 25. Het oordeel over de financiële situatie hangt (bivariaat) niet samen met het milieu van herkomst. Uit nadere analyses (niet weergegeven in tabel) blijkt echter dat de financiële situatie slechter wordt beoordeeld door studenten uit lagere sociale milieus, na controle voor inkomsten, uitgaven en woonsituatie.

Het beoordeling van de financiële situatie hangt meer samen met de hoogte van de uitgaven dan met de hoogte van de inkomsten; de financiële positie wordt negatiever beoordeeld door uitwonende dan door thuiswonende studenten.

Is er invloed van de financiële situatie op de studieplanning? Studenten in het wo die aangeven dat zij als gevolg van hun financiële situatie snel zullen afstuderen zijn afkomstig uit lagere sociale milieus dan studenten die deze strategie niet hebben (Tabel 25). Dit geldt ook voor de totale groep; binnen het hbo zijn de verschillen niet significant. In het wo zijn het doorgaans studenten uit hogere sociale milieus die aangeven in hun studieplanning geen rekening te houden met de financiële situatie.

Tabel 25: *Bivariate samenhang tussen oordeel financiële situatie en sociaal-economische herkomst*

	hbo			wo			ho totaal		
	r		N	r		N	r		N
oordeel financiële situatie (1=zeer goed; 5=zeer slecht)	-0,04	(n.s.)	2889	-0,01	(n.s.)	1984	-0,02	(n.s.)	4873
	geen invloed			geen invloed			geen invloed		
<i>studieplanning i.v.m financiële situatie</i>									
snel afstuderen	-0,15	-0,26	(n.s.)	0,34	0,07	*	0,06	-0,13	*
bijbaan	-0,17	-0,25	(n.s.)	0,30	0,14	(n.s.)	0,01	-0,04	(n.s.)
lenen	-0,19	-0,15	(n.s.)	0,23	0,31	(n.s.)	-0,03	0,13	(n.s.)
geen strategie	-0,19	-0,19	(n.s.)	0,22	0,37	(n.s.)	-0,02	0,05	(n.s.)
houdt geen rekening met financiële situatie	-0,21	-0,12	(n.s.)	0,21	0,50	*	-0,03	0,08	(n.s.)

Van de totale responsgroep heeft 17 procent een lening bij de IB-Groep. In de totale groep zijn studenten met een lening afkomstig uit hogere sociale milieus dan studenten zonder lening (Tabel 26). Binnen het hbo en wo zijn de verschillen in sociale herkomst tussen de studenten die wel en niet lenen niet significant.

Tabel 26: *Sociaal-economische herkomst (gemiddelden), onderscheiden naar leengedrag en studieplanning in verband met financiële situatie*

	hbo			wo		totaal			
	geen lening	lening		geen lening	lening	geen lening	lening		
heeft lening bij IB-Groep	-0,18	-0,14	(n.s.)	0,24	0,28	(n.s.)	-0,02	0,10	*

* $p < 0,001$

Tabel 27 toont gegevens omtrent de leenattitude van studenten. Het blijkt dat er (in hbo en wo) een samenhang bestaat tussen enerzijds voortzetting van de studie indien de studiefinanciering volledig uit een lening zou bestaan en anderzijds de sociaal-economische herkomst van studenten. Studenten uit hogere sociale milieus zijn meer bereid hun studie (zelfs met een volledige lening) voort te zetten dan studenten uit lagere sociale milieus.

De redenen waarom studenten niet lenen zijn eveneens opgenomen in Tabel 27. Voor studenten uit hogere sociale milieus is vooral het feit dat de ouders een financiële bijdrage leveren een belangrijker reden om niet te lenen dan voor studenten uit lagere sociale milieus. Het verrichten van betaalde arbeid is juist voor studenten uit lagere sociale milieus in sterkere mate een reden om niet te lenen dan voor studenten uit hogere sociale milieus (dit geldt vooral voor de totale groep; binnen het hbo en wo is deze samenhang niet significant).

Een studielening wordt door studenten uit lagere sociale milieus meer gekwalificeerd als ‘duur’ dan door studenten uit hogere sociale milieus. Ook zijn studenten uit lagere sociale milieus meer beducht voor het maken van schulden.

Tabel 27: *Bivariate samenhang tussen leengedrag en sociaal-economische herkomst*

	hbo		wo		ho totaal	
	r	N	r	N	r	N
studeren als studiefinanciering volledig uit lening zou bestaan (1=absoluut niet; 5=zeer zeker wel)	0,16 *	2862	0,21 *	1965	0,20 *	4828
<i>redenen niet lenen (1=geen rol; 5=belangrijke rol)</i>						
ouders dragen bij	0,30 *	1243	0,32 *	827	0,33 *	2070
verricht betaald werk	-0,07 (n.s.)	1263	-0,11 (n.s.)	822	-0,09 *	2086
ontraden door ouders	0,01 (n.s.)	1237	0,02 (n.s.)	814	0,00 (n.s.)	2051
geen lening nodig	0,06 (n.s.)	1244	0,08 (n.s.)	818	0,07 (n.s.)	2062
studielening te duur	-0,02 (n.s.)	1227	-0,15 *	816	-0,08 *	2044
geen (grote) schulden maken	-0,10 *	1245	-0,14 *	825	-0,13 *	2070
alleen lenen indien echt noodzakelijk	-0,03 (n.s.)	1246	-0,06 (n.s.)	818	-0,03 (n.s.)	2064
onzeker over toekomstig inkomen	0,05 (n.s.)	1241	-0,08 (n.s.)	816	0,01 (n.s.)	2057
leenvoorwaarden IB-Groep niet bekend	0,02 (n.s.)	1233	0,03 (n.s.)	816	0,01 (n.s.)	2049
geen of lage lasten	0,09 (n.s.)	1241	-0,06 (n.s.)	818	0,01 (n.s.)	2059

* p<0,001

4.7 Samenvatting

In dit hoofdstuk is verslag gedaan van de samenhang tussen kernindicatoren van onderwijsdeelname en de sociaal-economische herkomst van studenten. Hiertoe zijn bivariate analyses uitgevoerd op de volgende indicatoren: achtergrondkenmerken; studiekeuze en aansluiting; studiehouding, opleidingsdeel en tijdsbesteding; en de financiële situatie van studenten. De sociaal-economische herkomst van studenten is bepaald aan de hand van het inkomen, opleidingsniveau en beroepsniveau van de ouders. In deze paragraaf worden de bevindingen puntsgewijs samengevat. Hiertoe is het profiel van studenten uit lagere sociale milieus als uitgangspunt genomen, vergeleken met hogere sociale milieus. Voor een genuanceerder beeld, meer toelichting en uitleg van de gebruikte data verwijzen we naar desbetreffende paragrafen.

Profiel studenten uit lagere sociale milieus in vergelijking met hogere sociale milieus (als het verschil alleen binnen een sector significant is, is dit tussen haakjes vermeld):

Achtergrondkenmerken

- vaker afkomstig uit lagere sociale milieus ^(hbo);
- instroom vaker via beroepsonderwijs;
- vanuit vwo vaker keuze voor hbo dan wo;
- meer studenten zijn thuiswonend ^(wo);
- qua leeftijd ouder;
- meer vrouwen dan mannen ^(hbo);

Studiekeuze en aansluiting

- hechten meer belang aan toekomstig beroep en salaris als keuzemotief^(hbo);
- hechten meer belang aan reistijd als keuzemotief^(wo);
- aantrekkelijkheid van de stad en studentenleven minder belangrijk;
- negatiever over aansluiting vo-ho: zelfstandig werken, communicatieve vaardigheden en maken van probleemanalyse^(wo);

Studiehouding, opleidingsoordeel en tijdsbesteding

- meer gemotiveerd bij aanvang opleiding;
- minder gemotiveerd in mei 2003;
- grotere afname van motivatie gedurende de studie;
- ervaren meer werkdruk;
- meer tijdsbesteding aan betaald werk^(hbo);
- minder vrije tijd;
- meer inzet^(hbo);

Financiële situatie

- hogere aanvullende studiebeurs;
- minder ouderlijke bijdrage;
- meer inkomsten uit betaalde arbeid;
- minder inkomsten in natura;
- meer uitgaven aan studiegerelateerde posten^(hbo);
- per maand in totaal hogere uitgaven^(hbo);
- slechtere beoordeling financiële situatie^(wo);
- als gevolg van financiële situatie snel afstuderen belangrijker als strategie^(wo);
- houden in studieplanning meer rekening met financiële situatie^(wo);
- minder studenten lenen^(wo);
- ouderlijke bijdrage minder belangrijk motief voor niet-lenen;
- verrichten van betaalde arbeid belangrijker motief niet-lenen;
- studieleningen vaker als ‘duur’ gekwalificeerd;
- meer beducht voor het maken van schulden.

Het hier beschreven profiel is gebaseerd op bivariate analyses: een vergelijking van afzonderlijke kenmerken met de indicator voor sociaal-economische status (SES). Als norm is hierbij een significantieniveau van 0,001 gehanteerd; dit impliceert een betrouwbaarheid groter dan 99 procent. Hoewel de correlaties relatief laag zijn, blijken veel indicatoren een samenhang te vertonen met de sociaal-economische afkomst van studenten. De omvang van het zogenaamde SES-effect is dan ook over het geheel genomen gering. In dit kader is het interessant om gedurende enkele jaren deze effectmaten te volgen om vast te stellen of er verschuivingen plaatsvinden in de toegankelijkheid van het hoger onderwijs en mogelijke blokkades die specifieke groepen studenten hierbij ondervinden te bepalen.

Inhoud tabellenboek

0 Weegfactoren en aantallen

Tabel 0.1: Overzicht weegfactoren -----	75
Tabel 0.2: Aantallen populatie volgens CRIHO per april 2003 -----	76
Tabel 0.3: Aantallen bruto-steekproef -----	77
Tabel 0.4: Gewogen aantallen voltijd- en deeltijdstudenten in netto-steekproef -----	78
Tabel 0.5: Gewogen aantallen voltijdstudenten in netto-steekproef -----	79
Tabel 0.6: Gewogen aantallen deeltijdstudenten in netto-steekproef -----	80

1 Achtergrondkenmerken

Tabel 1.1a: Geslacht (%) en gemiddelde leeftijd van voltijd- en deeltijdstudenten -----	81
Tabel 1.1b: Geslacht (%) en gemiddelde leeftijd van voltijdstudenten -----	82
Tabel 1.1c: Geslacht (%) en gemiddelde leeftijd van deeltijdstudenten -----	83
Tabel 1.2b: Oude stijl, bachelor of master (% voltijdstudenten) -----	85
Tabel 1.2c: Oude stijl, bachelor of master (% deeltijdstudenten) -----	86
Tabel 1.3a: Thuis- en uitwonende voltijd- en deeltijdstudenten (%) -----	87
Tabel 1.3b: Thuis- en uitwonende voltijdstudenten (%) -----	88
Tabel 1.3c: Thuis- en uitwonende deeltijdstudenten (%) -----	89
Tabel 1.4a: Gemiddelde reisafstand naar instelling (km) en gemiddelde reistijd (uren per week) (voltijd- en deeltijdstudenten) -----	90
Tabel 1.4b: Gemiddelde reisafstand naar instelling (km) en gemiddelde reistijd (uren per week) (voltijdstudenten) -----	91
Tabel 1.4c: Gemiddelde reisafstand naar instelling (km) en gemiddelde reistijd (uren per week) (deeltijdstudenten) -----	92
Tabel 1.5a: Hoogste opleidingsniveau ouders (% voltijd- en deeltijdstudenten) -----	93
Tabel 1.5c: Hoogste opleidingsniveau ouders (% deeltijdstudenten) -----	95
Tabel 1.6a: Gemiddeld netto maandinkomen ouders in € (voltijd- en deeltijdstudenten) -----	96
Tabel 1.6c: Gemiddeld netto maandinkomen ouders in € (deeltijdstudenten) -----	98
Tabel 1.7a: Etniciteit volgens SAMEN, subjectieve identiteit, nationaliteit en thuistaal (% voltijd en deeltijdstudenten) -----	99
Tabel 1.7b: Etniciteit volgens SAMEN, subjectieve identiteit, nationaliteit en thuistaal (% voltijdstudenten) -----	100
Tabel 1.7c: Etniciteit volgens SAMEN, subjectieve identiteit, nationaliteit en thuistaal (% deeltijdstudenten) -----	101
Tabel 1.8a: Burgerlijke staat (% voltijd- en deelstudenten) -----	102
Tabel 1.8b: Burgerlijke staat (% voltijdstudenten) -----	103
Tabel 1.8c: Burgerlijke staat (% deeltijdstudenten) -----	104
Tabel 1.9a: Percentage voltijd- en deeltijdstudenten met kinderen -----	105
Tabel 1.9b: Percentage voltijdstudenten met kinderen -----	106
Tabel 1.9c: Percentage deeltijdstudenten met kinderen -----	107
Tabel 1.10a: Hoogst genoten vooropleiding in secundair onderwijs (% voltijd- en deeltijdstudenten) -----	108
Tabel 1.10b: Hoogst genoten vooropleiding in secundair onderwijs (% voltijdstudenten) -----	109
Tabel 1.10c: Hoogst genoten vooropleiding in secundair onderwijs (% deeltijdstudenten) -----	110
Tabel 1.11a: Gemiddeld eindexamencijfer voortgezet onderwijs en % doubleren in primair en voortgezet onderwijs (voltijd- en deeltijdstudenten) -----	111

Tabel 1.11b: Gemiddeld eindexamencijfer voortgezet onderwijs en % doubleren in primair en voortgezet onderwijs (voltijdstudenten)-----	112
Tabel 1.11c: Gemiddeld eindexamencijfer voortgezet onderwijs en % doubleren in primair en voortgezet onderwijs (deeltijdstudenten)-----	113
Tabel 1.12a: Nevenopleiding in hoger onderwijs (% voltijd- en deeltijdstudenten) -----	114
Tabel 1.12b: Nevenopleiding in hoger onderwijs (% voltijdstudenten) -----	115
Tabel 1.13a: Studenten die tijdens de opleiding hinder ondervinden van een handicap (% voltijd- en deeltijdstudenten) -----	117
Tabel 1.13b: Studenten die tijdens de opleiding hinder ondervinden van een handicap (% voltijdstudenten)-----	118
Tabel 1.13c: Studenten die tijdens de opleiding hinder ondervinden van een handicap (% deeltijdstudenten) -----	119
Tabel 1.14a: Bekendheid met faciliteiten voor gehandicapte studenten (voltijd- en deeltijdstudenten) -----	120
Tabel 1.14b: Gebruik van faciliteiten voor gehandicapte studenten (% voltijd- en deeltijdstudenten) -----	121

2 Studievoortgang

Tabel 2.1: Percentage behaald ten opzichte van geprogrammeerde onderdelen dit jaar en ten opzichte van totale programma (% voltijdstudenten)-----	123
Tabel 2.2a: Studieperspectief (% voltijd- en deeltijdstudenten)-----	124
Tabel 2.2b: Studieperspectief (% voltijdstudenten)-----	125
Tabel 2.2c: Studieperspectief (% deeltijdstudenten)-----	126
Tabel 2.3: Verwachting situatie september 2003 (% voltijd- en deeltijdstudenten)-----	127

3 Inkomsten en uitgaven

Tabel 3.1a: Overzicht van de totale netto maandinkomsten in € (voltijd- en deeltijdstudenten)--	129
Tabel 3.1b: Overzicht van de totale netto maandinkomsten in € (voltijdstudenten) -----	130
Tabel 3.1c: Overzicht van de totale netto maandinkomsten in € (deeltijdstudenten)-----	131
Tabel 3.2a: Overzicht van maandelijkse financiële inkomsten in € (voltijd- en deeltijdstudenten) -----	132
Tabel 3.2b: Overzicht van maandelijkse financiële inkomsten in € (voltijdstudenten) -----	133
Tabel 3.2c: Overzicht van maandelijkse financiële inkomsten in € (deeltijdstudenten) -----	134
Tabel 3.3: Redenen om niet of weinig te lenen bij IB-Groep -----	135
Tabel 3.4b: Overzicht van maandelijkse uitgaven in € (voltijdstudenten) -----	137
Tabel 3.4c: Overzicht van maandelijkse uitgaven in € (deeltijdstudenten) -----	138
Tabel 3.5a: Financiële situatie (% voltijd- en deeltijdstudenten) -----	139
Tabel 3.5b: Financiële situatie (% voltijdstudenten)-----	140
Tabel 3.5c: Financiële situatie (% deeltijdstudenten)-----	141
Tabel 3.6a: Strategie studenten met slechte tot zeer slechte financiële situatie (% voltijd- en deeltijdstudenten) -----	142
Tabel 3.6b: Strategie studenten met slechte tot zeer slechte financiële situatie (% voltijdstudenten)-----	143
Tabel 3.6c: Strategie studenten met slechte tot zeer slechte financiële situatie (% deeltijdstudenten) -----	144
Tabel 3.7: Zou je nog studeren als de studiefinanciering volledig uit een lening zou bestaan?-----	145

4 Tijdsbesteding

Tabel 4.1a: Gemiddelde tijdsbesteding in uren per week (voltijd- en deeltijdstudenten) -----	147
Tabel 4.1b: Gemiddelde tijdsbesteding in uren per week (voltijdstudenten) -----	148
Tabel 4.1c: Gemiddelde tijdsbesteding in uren per week (deeltijdstudenten) -----	149
Tabel 4.1d: Gemiddelde tijdsbesteding in uren per week (voltijd- en deeltijdstudenten) -----	150
Tabel 4.1e: Gemiddelde tijdsbesteding in uren per week (voltijdstudenten) -----	151
Tabel 4.1f: Gemiddelde tijdsbesteding in uren per week (deeltijdstudenten) -----	152
Tabel 4.2a: % werkenden, tijdsbesteding en verdiensten werk (voltijd- en deeltijdstudenten) ---	153
Tabel 4.2b: % werkenden, tijdsbesteding en verdiensten werk (voltijdstudenten)-----	154
Tabel 4.2c: % werkenden, tijdsbesteding en verdiensten werk (deeltijdstudenten) -----	155
Tabel 4.2d: % werkenden, tijdsbesteding en verdiensten werk (voltijd- en deeltijdstudenten) ---	156
Tabel 4.2e: % werkenden, tijdsbesteding en verdiensten werk (voltijdstudenten)-----	157
Tabel 4.2f: % werkenden, tijdsbesteding werk en verdiensten werk (deeltijdstudenten)-----	158
Tabel 4.3: Aard van het werk naar fase en onderwijstype (% voltijd- en deeltijdstudenten) ----	159
Tabel 4.4a: Werk gerelateerd aan studie (% voltijd- en deeltijdstudenten)-----	160
Tabel 4.4b: Werk gerelateerd aan studie (% voltijdstudenten) -----	161
Tabel 4.4c: Werk gerelateerd aan studie (% deeltijdstudenten) -----	162
Tabel 4.5a: Vereist opleidingsniveau voor werk naast studie (% voltijd- en deeltijdstudenten)--	163
Tabel 4.5b: Vereist opleidingsniveau voor werk naast studie (% voltijdstudenten) -----	164
Tabel 4.6a: Redenen om betaald werk te verrichten (% voltijd- en deeltijdstudenten) -----	166
Tabel 4.6b: Redenen om betaald werk te verrichten (% voltijdstudenten)-----	166
Tabel 4.6c: Redenen om betaald werk te verrichten (% deeltijdstudenten)-----	166

5 Studiekeuzeprocessen en oordeel over de opleiding

Tabel 5.1a: Aard studiekeuzemotieven bij aanvang opleiding (voltijd- en deeltijdstudenten) ----	167
Tabel 5.1b: Aard studiekeuzemotieven bij aanvang opleiding (voltijdstudenten) -----	168
Tabel 5.1c: Aard studiekeuzemotieven bij aanvang van opleiding (deeltijdstudenten) -----	169
Tabel 5.3: Belangrijke overwegingen om niet te kiezen voor een technische opleiding -----	170
Tabel 5.4: % studenten voor wie reden om niet te kiezen voor een technische opleiding meest doorslaggevend was -----	171
Tabel 5.6a: Oordeel over de aansluiting tussen voortgezet en hoger onderwijs (voltijd- en deeltijdstudenten) -----	172
Tabel 5.6b: Oordeel over de aansluiting tussen voortgezet en hoger onderwijs (voltijdstudenten)-----	173
Tabel 5.6c: Oordeel over de aansluiting tussen voortgezet en hoger onderwijs (deeltijdstudenten) -----	174
Tabel 5.7a: Studenten met negatief oordeel over de aansluiting tussen voortgezet en hoger onderwijs (% voltijd- en deeltijdstudenten)-----	175
Tabel 5.7b: Studenten met negatief oordeel over de aansluiting tussen voortgezet en hoger onderwijs (% voltijdstudenten)-----	176
Tabel 5.7c: Studenten met negatief oordeel over de aansluiting tussen voortgezet en hoger onderwijs (% deeltijdstudenten)-----	177
Tabel 5.8: Hernieuwde studiekeuze (% voltijd- en deeltijdstudenten)-----	178

6 Inzet, motivatie en studiehouding

Tabel 6.1a: Inzet (voltijd- en deeltijdstudenten)-----	179
Tabel 6.1b: Inzet (voltijdstudenten)-----	180
Tabel 6.1c: Inzet (deeltijdstudenten)-----	181

Tabel 6.2a: Motivatie begin studie, mei 2003 en aan begin studiejaar (voltijd-en deeltijdstudenten) -----	182
Tabel 6.2b: Motivatie begin studie, mei 2003 en aan begin studiejaar (voltijdstudenten) -----	183
Tabel 6.2c: Motivatie begin studie, mei 2003 en aan begin studiejaar (deeltijdstudenten) -----	184
Tabel 6.3a: Studenten met motivatie onvoldoende (% voltijd- en deeltijdstudenten) -----	185
Tabel 6.3b: Studenten met motivatie onvoldoende (% voltijdstudenten) -----	186
Tabel 6.3c: Studenten met motivatie onvoldoende (% deeltijdstudenten) -----	187
Tabel 6.4a: Ontwikkeling motivatie sinds begin studie en begin dit studiejaar (voltijd- en deeltijdstudenten) -----	188
Tabel 6.4b: Ontwikkeling motivatie sinds begin studie en begin dit studiejaar (voltijdstudenten)-----	189
Tabel 6.4c: Ontwikkeling motivatie sinds begin studie en begin dit studiejaar (deeltijdstudenten) -----	190
Tabel 6.5a: Oordeel over werkdruk; studeerbaarheid en contact docenten (voltijd- en deeltijdstudenten) -----	191
Tabel 6.5b: Oordeel over werkdruk; studeerbaarheid en contact docenten (voltijdstudenten) ----	192
Tabel 6.5c: Oordeel over werkdruk; studeerbaarheid en contact docenten (deeltijdstudenten)---	193

7 Internationalisering

Tabel 7.1: Stage/onderwijservaring of stage/onderwijsplannen in buitenland (% voltijdstudenten)-----	195
Tabel 7.2: Land buitenlandervaring (% voltijdstudenten) -----	196
Tabel 7.3: Soort buitenlandervaring (% voltijdstudenten)-----	196
Tabel 7.4: Verblijfsduur buitenland in maanden-----	196
Tabel 7.5: Financiering verblijf buitenland-----	197
Tabel 7.6: Financiering verblijf buitenland naar inkomen ouders -----	197
Tabel 7.7: Wijze van organisatie verblijf buitenland -----	198

8 Bachelor-master

Tabel 8.1a: Mening van studenten over de invoering van BaMa -----	199
Tabel 8.1b: Invoering BaMa (% voltijd- en deeltijdstudenten)-----	199
Tabel 8.2a: Informatievoorziening over BaMa (BaMa-voltijd- en deeltijdstudenten) -----	199
Tabel 8.2b: Geen tot weinig informatie ontvangen over BaMa (% BaMa-voltijd- en deeltijdstudenten) -----	200
Tabel 8.3a: Informatievoorziening over BaMa aan oude stijl-studenten-----	200
Tabel 8.3b: Geen/weinig informatie ontvangen over BaMa (% oude stijl -voltijd- en deeltijdstudenten) -----	200
Tabel 8.4b: Ontevredenheid informatievoorziening BaMa naar sector (% voltijd- en deeltijdstudenten) -----	201
Tabel 8.5: Informatievoorziening over BaMa (voltijd- en deeltijdstudenten oude stijl)-----	202
Tabel 8.6a: Plannen bachelorstudenten (% voltijd- en deeltijd-bachelorstudenten) -----	202
Tabel 8.6b: Plannen bachelorstudenten naar sector (% voltijd- en deeltijd-bachelorstudenten) -----	203
Tabel 8.7: Verwachting afronden opleiding oude stijl (% wo voltijd- en deeltijdstudenten oude stijl)-----	204

9 ICT

Tabel 9.1a: Computerbezit (% voltijd- en deeltijdstudenten)-----	205
Tabel 9.1b: Computerbezit (% voltijdstudenten)-----	206

Tabel 9.2:	Aanbod inbelfaciliteiten door instelling (% voltijd- en deeltijdstudenten) -----	208
Tabel 9.4a:	Voldoende computers op instelling (% voltijd- en deeltijdstudenten) -----	209
Tabel 9.4c:	Voldoende computers op instelling (% deeltijdstudenten)-----	211
Tabel 9.5:	Gebruik computer: totaal en op instelling (% voltijd- en deeltijdstudenten) -----	212
Tabel 9.6:	Uren computergebruik per week (voltijd- en deeltijdstudenten)-----	212
Tabel 9.7:	Gebruik en verplicht gebruik nieuwe media (% voltijd- en deeltijdstudenten) -----	213

10 Aanvullende tabellen

Tabel 10.1:	Achtergrondkenmerken van studenten met nu of in verleden een tweede studie -----	215
Tabel 10.2:	Kenmerken studie van studenten met nu of in verleden een tweede studie-----	216
Tabel 10.3:	Achtergrondkenmerken van hbo-studenten met vooropleiding mbo en wo- studenten met vooropleiding hbo -----	216
Tabel 10.4:	Kenmerken studie van hbo-studenten met vooropleiding mbo en wo-studenten met vooropleiding hbo-----	217
Tabel 10.5:	Bijdrage ouders naar studiefinanciering (in €) -----	217
Tabel 10.6:	Inkomen uit arbeid en lening (in €) -----	217
Tabel 10.7:	Totaaloverzicht inkomsten en uitgaven (in €) -----	218

0 Weegfactoren en aantallen

Tabel 0.1: Overzicht weegfactoren

	eerstejaars		tweedejaars		derdejaars		vierdejaars		vijfdejaars (en ouder)		zesdejaars en ouder	
	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw
hbo landbouw	0,41	0,27	0,29	0,24	0,24	0,19	0,23	0,18	0,28	0,17		
hbo economie	5,73	4,62	4,40	3,94	3,92	3,03	3,44	2,63	4,16	6,35		
hbo gezondheid	1,48	1,23	1,32	0,95	0,84	0,72	0,61	0,57	0,61	0,51		
hbo pedagogisch	3,13	3,52	2,02	1,52	2,01	1,27	1,95	1,28	2,21	1,75		
hbo sociaal-agogisch	3,44	2,27	1,74	1,79	1,80	1,29	1,64	1,09	1,27	0,75		
hbo techniek	2,56	2,14	2,14	2,05	1,67	1,79	2,00	2,10	2,52	1,57		
hbo kunst	1,26	0,81	0,86	0,42	0,65	0,37	0,54	0,48	0,70	0,44		
wo landbouw	0,12	0,09	0,07	0,06	0,06	0,05	0,06	0,05	0,08	0,07	0,13	0,11
wo natuur	0,49	0,43	0,48	0,27	0,40	0,22	0,28	0,22	0,28	0,22	0,56	0,38
wo techniek	0,78	0,57	0,53	0,37	0,60	0,46	0,55	0,31	0,42	0,52	1,07	1,27
wo gezondheid	0,72	0,58	0,53	0,42	0,56	0,41	0,40	0,35	0,36	0,34	1,11	0,98
wo economie	1,41	1,07	1,25	0,99	0,96	0,92	0,98	0,60	0,63	0,71	1,43	1,17
wo recht	1,16	1,01	0,99	0,74	0,78	0,61	1,00	0,56	0,56	0,55	2,26	1,47
wo gedrag/maatschappij	2,30	1,62	1,35	1,05	0,87	0,72	0,91	0,71	0,82	0,63	1,43	0,92
wo taal/cultuur	1,35	1,12	0,63	0,63	0,59	0,57	0,59	0,44	0,41	0,35	0,78	0,71

Tabel 0.2: Aantallen populatie volgens CRIHO per april 2003

	eerstejaars	ouderejaars	totaal
hbo landbouw	1.941	5.067	7.008
hbo economie	27.413	76.649	104.062
hbo gezondheid	7.213	16.237	23.450
hbo pedagogisch	20.184	35.321	55.505
hbo sociaal-agogisch	12.555	29.463	42.018
hbo techniek	14.601	39.378	53.979
hbo kunst	4.982	9.574	14.556
vt	69.650	176.277	245.927
dt	19.239	35.412	54.651
sf+	68.909	167.434	236.343
sf-nominaal	57.282	118.964	176.246
sf-leenfase	11.627	48.470	60.097
sf-	19.980	44.255	64.235
thuis	44.263	79.087	123.350
uit	23.294	86.559	109.853
hbo totaal	88.889	211.689	300.578
wo landbouw	674	2.603	3.277
wo natuur	2.810	10.868	13.678
wo techniek	4.506	20.471	24.977
wo gezondheid	4.203	17.498	21.701
wo economie	6.702	22.912	29.614
wo recht	5.720	21.116	26.836
wo gedrag/maatschappij	10.525	28.738	39.263
wo taal/cultuur	6.689	19.128	25.817
vt	38.867	132.079	170.946
dt	2.962	11.255	14.217
sf+	35.867	119.184	155.051
sf-nominaal	28.765	64.200	92.965
sf-leenfase	7.102	54.984	62.086
sf-	5.962	24.150	30.112
thuis	15.273	24.401	39.674
uit	20.387	94.259	114.646
wo totaal	41.829	143.334	185.163
ho totaal	130.718	355.023	485.741

Bron: IB-Groep

Tabel 0.3: Aantallen bruto-steekproef

	eerstejaars	ouderejaars	totaal
hbo landbouw	375	1.489	1.864
hbo economie	374	1.489	1.863
hbo gezondheid	375	1.495	1.870
hbo pedagogisch	372	1.496	1.868
hbo sociaal-agogisch	372	1.489	1.861
hbo techniek	373	1.490	1.863
hbo kunst	371	1.485	1.856
vt	2.114	8.823	10.937
dt	498	1.610	2.108
sf+	2.062	8.298	10.360
sf-nominaal	1.684	5.504	7.188
sf-leenfase	378	2.794	3.172
sf-	550	2.135	2.685
thuis	1.208	3.348	4.556
uit	809	4.857	5.666
hbo totaal	2.612	10.433	13.045
wo landbouw	373	1.861	2.234
wo natuur	374	1.871	2.245
wo techniek	375	1.871	2.246
wo gezondheid	372	1.872	2.244
wo economie	374	1.856	2.230
wo recht	372	1.866	2.238
wo gedrag/maatschappij	374	1.866	2.240
wo taal/cultuur	372	1.860	2.232
vt	2.831	13.968	16.799
dt	155	955	1.110
sf+	2.589	12.488	15.077
sf-nominaal	2.150	7.172	9.322
sf-leenfase	439	5.316	5.755
sf-	397	2.435	2.832
thuis	1.027	2.397	3.424
uit	1.548	10.043	11.591
wo totaal	2.986	14.923	17.909
ho totaal	5.598	25.356	30.954

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 0.4: Gewogen aantallen voltijd- en deeltijdstudenten in netto-steekproef

	eerstejaars	ouderejaars	totaal
hbo landbouw	36	94	130
hbo economie	507	1.414	1.921
hbo gezondheid	133	300	433
hbo pedagogisch	372	649	1.021
hbo sociaal-agogisch	232	542	774
hbo techniek	269	727	996
hbo kunst	92	176	268
voltijd	1.315	3.298	4.613
deeltijd	327	603	930
sf+	1.161	2.754	3.915
sf-nominaal	1.149	2.322	3.471
sf-leenfase	12	432	444
sf-	480	1.147	1.627
thuiswonend	870	1.671	2.542
uitwonend	771	2.229	3.001
hbo totaal	1.642	3.901	5.543
wo landbouw	12	48	61
wo natuur	52	201	253
wo techniek	83	378	461
wo gezondheid	77	321	398
wo economie	124	422	546
wo recht	106	386	491
wo gedrag/maatschappij	195	526	720
wo taal/cultuur	123	348	471
voltijd	717	2.435	3.153
deeltijd	55	193	249
sf+	618	1.948	2.566
sf-nominaal	539	1.250	1.789
sf-leenfase	79	698	777
sf-	155	681	836
thuiswonend	254	482	737
uitwonend	518	2.147	2.665
wo totaal	773	2.629	3.402
ho totaal	2.414	6.530	8.944

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 0.5: Gewogen aantallen voltijdstudenten in netto-steekproef

	eerstejaars	ouderejaars	totaal
hbo landbouw	31	88	119
hbo economie	467	1.242	1.709
hbo gezondheid	104	267	371
hbo pedagogisch	211	508	719
hbo sociaal-agogisch	171	404	575
hbo techniek	249	636	885
hbo kunst	82	153	235
sf+	1.161	2.754	3.915
sf-nominaal	1.149	2.322	3471
sf-leenfase	12	432	444
sf-	154	544	697
thuiswonend	853	1.631	2.484
uitwonend	462	1.667	2.129
hbo totaal	1.315	3.298	4.613
wo landbouw	12	48	60
wo natuur	51	199	250
wo techniek	81	373	454
wo gezondheid	74	312	385
wo economie	119	406	525
wo recht	88	329	417
wo gedrag/maatschappij	173	458	631
wo taal/cultuur	120	310	430
sf+	618	1.948	2.566
sf-nominaal	539	1.250	1.789
sf-leenfase	79	698	777
sf-	99	488	587
thuiswonend	254	475	730
uitwonend	463	1.960	2.423
wo totaal	717	2.435	3.153
ho totaal	2.032	5.733	7.765

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 0.6: Gewogen aantallen deeltijdstudenten in netto-steekproef

	eerstejaars	ouderejaars	totaal
hbo landbouw	5	6	11
hbo economie	40	171	212
hbo gezondheid	29	33	62
hbo pedagogisch	161	141	302
hbo sociaal-agogisch	61	137	199
hbo techniek	20	91	111
hbo kunst	10	23	33
thuiswonend	17	41	58
uitwonend	310	562	872
hbo totaal	327	603	930
wo landbouw			
wo natuur	1	1	3
wo techniek	2	5	7
wo gezondheid	4	9	13
wo economie	5	16	22
wo recht	18	56	74
wo gedrag/maatschappij	22	67	89
wo taal/cultuur	4	38	41
thuiswonend		7	7
uitwonend	55	187	242
wo totaal	55	193	249
ho totaal	382	797	1.179

Bron: Studentenmonitor 2003

1 Achtergrondkenmerken

Tabel 1.1a: Geslacht (%) en gemiddelde leeftijd van voltijd- en deeltijdstudenten

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	man	vrouw	leeftijd	man	vrouw	leeftijd	man	vrouw	leeftijd
hbo landbouw	60	40	22	61	39	23	60	40	23
hbo economie	55	45	21	57	43	24	57	43	23
hbo gezondheid	20	80	23	18	82	25	19	81	24
hbo pedagogisch	25	75	28	28	72	26	27	73	27
hbo sociaal-agogisch	24	76	24	20	80	26	21	79	25
hbo techniek	86	14	22	87	13	24	86	14	23
hbo kunst	34	66	24	44	56	26	41	59	25
vt	48	52	21	49	51	23	49	51	22
dt	35	65	34	48	52	33	43	57	33
sf+	47	53	21	49	51	23	48	52	23
sf-nominaal	48	52	20	46	54	22	47	53	21
sf-leenfase	41	59	27	56	44	26	53	47	27
sf-	39	61	31	49	51	30	46	54	30
thuis	51	49	20	55	45	22	53	47	21
uit	40	60	22	44	56	24	43	57	23
hbo totaal	45	55	24	49	51	25	48	52	24
wo landbouw	48	52	22	51	49	24	51	49	23
wo natuur	66	34	21	67	33	24	67	33	23
wo techniek	84	16	21	82	18	24	82	18	23
wo gezondheid	32	68	21	36	64	25	36	64	24
wo economie	71	29	21	71	29	24	71	29	23
wo recht	44	56	23	45	55	26	45	55	25
wo gedrag/maatschappij	31	69	23	31	69	25	31	69	25
wo taal/cultuur	38	62	24	37	63	26	37	63	26
vt	49	51	21	52	48	24	51	49	23
dt	40	60	32	45	55	35	44	56	34
sf+	49	51	21	52	48	24	51	49	23
sf-nominaal	49	51	20	49	51	22	49	51	22
sf-leenfase	46	54	25	55	45	26	54	46	26
sf-	48	52	27	51	49	29	50	50	29
thuis	54	46	20	59	41	23	57	43	22
uit	45	55	22	50	50	24	49	51	24
wo totaal	49	51	22	52	48	25	51	49	24
ho totaal	46	54	23	50	50	25	49	51	24

Bron: IB-Groep, 2003

Tabel 1.1b: Geslacht (%) en gemiddelde leeftijd van voltijdstudenten

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	man	vrouw	leeftijd	man	vrouw	leeftijd	man	vrouw	leeftijd
hbo landbouw	60	40	21	61	39	23	61	39	22
hbo economie	55	45	20	56	44	23	56	44	22
hbo gezondheid	20	80	21	17	83	23	18	82	22
hbo pedagogisch	26	74	21	24	76	23	25	75	23
hbo sociaal-agogisch	23	77	21	17	83	23	19	81	22
hbo techniek	86	14	21	86	14	23	86	14	22
hbo kunst	34	66	23	43	57	24	40	60	24
sf+	48	52	20	49	51	23	49	51	22
sf-nominaal	48	52	20	46	54	22	47	53	21
sf-leenfase	48	52	23	60	40	25	58	42	25
sf-	47	53	23	49	51	24	49	51	24
thuis	52	48	20	55	45	22	54	46	21
uit	41	59	22	44	56	23	43	57	23
hbo totaal	48	52	21	49	51	23	49	51	22
wo landbouw	48	52	22	51	49	24	51	49	23
wo natuur	66	34	21	67	33	24	67	33	23
wo techniek	84	16	21	81	19	24	82	18	23
wo gezondheid	32	68	21	37	63	24	36	64	23
wo economie	71	29	21	71	29	24	71	29	23
wo recht	44	56	21	45	55	24	44	56	23
wo gedrag/maatschappij	31	69	22	31	69	24	31	69	24
wo taal/cultuur	37	63	22	36	64	25	37	63	24
sf+	49	51	21	52	48	24	51	49	23
sf-nominaal	49	51	20	49	51	22	49	51	22
sf-leenfase	48	52	24	56	44	26	55	45	26
sf-	50	50	24	53	47	26	52	48	26
thuis	54	46	20	60	40	23	57	43	22
uit	45	55	21	50	50	24	49	51	23
wo totaal	49	51	21	52	48	24	51	49	23
ho totaal	48	52	21	50	50	23	50	50	23

Bron: IB-Groep, 2003

Tabel 1.1c: Geslacht (%) en gemiddelde leeftijd van deeltijdstudenten

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	man	vrouw	leeftijd	man	vrouw	leeftijd	man	vrouw	leeftijd
hbo landbouw	64	36	31	54	46	32	58	42	32
hbo economie	58	42	30	63	37	30	62	38	30
hbo gezondheid	22	78	35	21	79	36	21	79	35
hbo pedagogisch	24	76	36	39	61	35	31	69	36
hbo sociaal-agogisch	27	73	33	26	74	34	26	74	33
hbo techniek	88	12	30	91	9	32	90	10	31
hbo kunst	37	63	35	52	48	34	47	53	34
thuis	43	57	25	54	46	26	51	49	26
uit	31	69	28	43	57	28	39	61	28
hbo totaal	35	65	34	48	52	33	43	57	33
wo landbouw									
wo natuur	47	53	28	76	24	32	72	28	31
wo techniek	90	10	30	90	10	31	90	10	31
wo gezondheid	28	72	33	28	72	35	28	72	35
wo economie	76	24	29	72	28	31	73	27	30
wo recht	45	55	32	50	50	34	49	51	33
wo gedrag/maatschappij	26	74	31	30	70	34	29	71	34
wo taal/cultuur	49	51	36	45	55	39	46	54	38
thuis	48	52	26	57	43	28	55	45	28
uit	36	64	27	44	56	29	42	58	28
wo totaal	40	60	32	45	55	35	44	56	34
ho totaal	35	65	34	47	53	33	43	57	34

Bron: IB-Groep, 2003

Tabel 1.2a: Oude stijl, bachelor of master (% voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	oude stijl	bachelor	master	oude stijl	bachelor	master	oude stijl	bachelor	master
hbo landbouw	0	100	0	0	100	0	0	100	0
hbo economie	2	98	0	1	99	0	1	99	0
hbo gezondheid	12	88	0	10	90	0	10	90	0
hbo pedagogisch	7	93	0	13	87	0	11	89	0
hbo sociaal-agogisch	0	100	0	0	100	0	0	100	0
hbo techniek	3	97	0	2	98	0	3	97	0
hbo kunst	3	97	0	9	91	0	7	93	0
vt	1	99	0	1	99	0	1	99	0
dt	13	87	0	18	82	0	16	84	0
sf+	2	98	0	3	97	0	3	97	0
sf-nominaal	1	99	0	1	99	0	1	99	0
sf-leenfase	7	93	0	7	93	0	7	93	0
sf-	9	91	0	8	92	0	9	91	0
thuis	1	99	0	2	98	0	2	98	0
uit	3	97	0	3	97	0	3	97	0
hbo totaal	4	96	0	4	96	0	4	96	0
wo landbouw	0	59	41	87	12	1	69	22	9
wo natuur	15	80	4	96	3	0	80	19	1
wo techniek	13	87	1	46	43	11	40	51	9
wo gezondheid	77	22	1	100	0	0	95	4	0
wo economie	12	86	1	91	9	0	74	26	0
wo recht	15	85	0	97	3	0	79	21	0
wo gedrag/maatschappij	34	64	1	97	3	0	80	19	0
wo taal/cultuur	5	95	0	92	8	0	70	30	0
vt	23	76	2	88	11	2	73	25	2
dt	38	61	1	95	5	0	83	16	0
sf+	23	76	2	88	10	2	73	26	2
sf-nominaal	18	81	1	86	14	0	65	35	1
sf-leenfase	42	55	3	91	6	3	85	12	3
sf-	29	69	2	90	8	1	78	20	2
thuis	19	80	1	89	10	1	62	37	1
uit	25	73	2	88	10	2	77	22	2
wo totaal	24	75	2	88	10	2	74	25	2
ho totaal	10	89	1	38	61	1	31	69	1

Bron: IB-Groep, 2003

Tabel 1.2b: Oude stijl, bachelor of master (% voltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	oude stijl	bachelor	master	oude stijl	bachelor	master	oude stijl	bachelor	master
hbo landbouw	0	100	0	0	100	0	0	100	0
hbo economie	2	98	0	1	99	0	1	99	0
hbo gezondheid	12	88	0	10	90	0	10	90	0
hbo pedagogisch	7	93	0	13	87	0	11	89	0
hbo sociaal-agogisch	0	100	0	0	100	0	0	100	0
hbo techniek	3	97	0	2	98	0	3	97	0
hbo kunst	3	97	0	9	91	0	7	93	0
sf+	2	98	0	3	97	0	3	97	0
sf-nominaal	1	99	0	1	99	0	1	99	0
sf-leenfase	7	93	0	7	93	0	7	93	0
sf-	9	91	0	8	92	0	9	91	0
thuis	1	99	0	2	98	0	2	98	0
uit	3	97	0	3	97	0	3	97	0
hbo totaal	4	96	0	4	96	0	4	96	0
wo landbouw	0	59	41	87	12	1	69	22	9
wo natuur	15	80	4	96	3	0	80	19	1
wo techniek	13	87	1	46	43	11	40	51	9
wo gezondheid	77	22	1	100	0	0	95	4	0
wo economie	12	86	1	91	9	0	74	26	0
wo recht	15	85	0	97	3	0	79	21	0
wo gedrag/maatschappij	34	64	1	97	3	0	80	19	0
wo taal/cultuur	5	95	0	92	8	0	70	30	0
sf+	23	76	2	88	10	2	73	26	2
sf-nominaal	18	81	1	86	14	0	65	35	1
sf-leenfase	42	55	3	91	6	3	85	12	3
sf-	29	69	2	90	8	1	78	20	2
thuis	19	80	1	89	10	1	62	37	1
uit	25	73	2	88	10	2	77	22	2
wo totaal	24	75	2	88	10	2	74	25	2
ho totaal	10	89	1	38	61	1	31	69	1

Bron: IB-Groep, 2003

Tabel 1.2c: Oude stijl, bachelor of master (% deeltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	oude stijl	bachelor	master	oude stijl	bachelor	master	oude stijl	bachelor	master
hbo landbouw	0	100	0	0	100	0	0	100	0
hbo economie	3	97	0	2	98	0	3	97	0
hbo gezondheid	51	49	0	41	59	0	45	55	0
hbo pedagogisch	16	84	0	48	52	0	31	69	0
hbo sociaal-agogisch	0	100	0	0	100	0	0	100	0
hbo techniek	11	89	0	5	95	0	6	94	0
hbo kunst	18	82	0	38	62	0	32	68	0
thuis	7	93	0	16	84	0	13	87	0
uit	9	91	0	20	80	0	17	83	0
hbo totaal	13	87	0	18	82	0	16	84	0
wo landbouw									
wo natuur	17	56	28	98	1	1	87	8	5
wo techniek	73	27	0	94	4	2	91	7	2
wo gezondheid	98	2	0	100	0	0	99	1	0
wo economie	9	86	5	78	22	0	70	29	1
wo recht	24	76	0	97	3	0	84	16	0
wo gedrag/maatschappij	58	40	2	99	1	0	89	10	1
wo taal/cultuur	5	94	0	92	8	0	70	30	0
thuis	37	62	1	93	6	0	79	21	0
uit	39	60	1	94	6	0	82	17	0
wo totaal	38	61	1	95	5	0	83	16	0
ho totaal	16	84	0	36	64	0	30	70	0

Bron: IB-Groep, 2003

Tabel 1.3a: Thuis- en uitwonende voltijd- en deeltijdstudenten (%)

	eerstejaars		ouderejaars		totaal	
	thuiswonend	uitwonend	thuiswonend	uitwonend	thuiswonend	uitwonend
hbo landbouw	43	57	37	63	39	61
hbo economie	66	34	44	56	50	50
hbo gezondheid	51	49	44	56	46	54
hbo pedagogisch	41	59	45	55	44	56
hbo sociaal-agogisch	36	64	34	66	34	66
hbo techniek	68	32	53	47	57	43
hbo kunst	32	68	13	87	19	81
<hr/>						
voltijd	65	35	49	51	54	46
deeltijd	5	95	7	93	6	94
<hr/>						
sf+	68	32	51	49	56	44
sf-nominaal	68	32	54	46	59	41
sf-leenfase	7	93	35	65	34	66
sf-	18	82	23	77	21	79
<hr/>						
hbo totaal	53	47	43	57	46	54
<hr/>						
wo landbouw	5	95	4	96	4	96
wo natuur	42	58	22	78	26	74
wo techniek	35	65	18	82	21	79
wo gezondheid	30	70	13	87	16	84
wo economie	43	57	30	70	33	67
wo recht	34	66	20	80	23	77
wo gedrag/maatschappij	28	72	14	86	18	82
wo taal/cultuur	31	69	14	86	19	81
<hr/>						
voltijd	35	65	20	80	23	77
deeltijd	0	100	4	96	3	97
<hr/>						
sf+	36	64	20	80	24	76
sf-nominaal	38	62	22	78	27	73
sf-leenfase	20	80	15	85	16	84
sf-	21	79	14	86	15	85
<hr/>						
wo totaal	33	67	18	82	22	78
<hr/>						
ho totaal	47	53	33	67	37	63
<hr/>						

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.3b: Thuis- en uitwonende voltijdstudenten (%)

	eerstejaars		ouderejaars		totaal	
	thuiswonend	uitwonend	thuiswonend	uitwonend	thuiswonend	uitwonend
hbo landbouw	47	53	38	62	40	60
hbo economie	72	28	49	51	56	44
hbo gezondheid	64	36	47	53	52	48
hbo pedagogisch	68	32	56	44	60	40
hbo sociaal-agogisch	48	52	43	57	45	55
hbo techniek	72	28	59	41	63	37
hbo kunst	36	64	14	86	22	78
sf+	68	32	51	49	56	44
sf-nominaal	68	32	54	46	59	41
sf-leenfase	7	93	35	65	34	66
sf-	45	55	41	59	42	58
hbo totaal	65	35	49	51	54	46
wo landbouw	5	95	4	96	4	96
wo natuur	43	57	22	78	26	74
wo techniek	36	64	18	82	21	79
wo gezondheid	31	69	13	87	17	83
wo economie	45	55	30	70	33	67
wo recht	40	60	24	76	27	73
wo gedrag/maatschappij	31	69	16	84	20	80
wo taal/cultuur	31	69	16	84	20	80
sf+	36	64	20	80	24	76
sf-nominaal	38	62	22	78	27	73
sf-leenfase	20	80	15	85	16	84
sf-	32	68	18	82	21	79
wo totaal	35	65	20	80	23	77
ho totaal	54	46	37	63	41	59

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.3c: Thuis- en uitwonende deeltijdstudenten (%)

	eerstejaars		ouderejaars		totaal	
	thuiswonend	uitwonend	thuiswonend	uitwonend	thuiswonend	uitwonend
hbo landbouw	19	81	20	80	20	80
hbo economie	0	100	7	93	6	94
hbo gezondheid	4	96	13	87	9	91
hbo pedagogisch	6	94	6	94	6	94
hbo sociaal-agogisch	4	96	5	95	5	95
hbo techniek	13	87	9	91	10	90
hbo kunst	0	100	2	98	2	98
hbo totaal	5	95	7	93	6	94
wo landbouw						
wo natuur	0	100	0	100	0	100
wo techniek	0	100	0	100	0	100
wo gezondheid	0	100	6	94	4	96
wo economie	0	100	19	81	14	86
wo recht	0	100	2	98	1	99
wo gedrag/maatschappij	0	100	1	99	1	99
wo taal/cultuur	0	100	4	96	3	97
wo totaal	0	100	4	96	3	97
ho totaal	4	96	6	94	5	95

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.4a: Gemiddelde reisafstand naar instelling (km) en gemiddelde reistijd (uren per week) (voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars		ouderejaars		totaal	
	afstand woonadres-instelling	uren per week reizen naar en van instelling	afstand woonadres-instelling	uren per week reizen naar en van instelling	afstand woonadres-instelling	uren per week reizen naar en van instelling
hbo landbouw	39	6,6	37	6,5	37	6,5
hbo economie	34	7,8	29	5,5	31	6,1
hbo gezondheid	32	6,9	35	6,9	34	6,9
hbo pedagogisch	28	4,8	31	5,6	30	5,3
hbo sociaal-agogisch	29	5,8	29	5,7	29	5,8
hbo techniek	31	7,6	29	6,6	30	6,9
hbo kunst	35	7,0	28	5,1	31	5,8
voltijd	31	7,5	29	6,3	29	6,7
deeltijd	34	3,1	38	3,3	37	3,3
sf+	31	7,6	29	6,5	30	6,8
sf-nominaal	31	7,6	29	6,8	30	7,1
sf-leenfase	19	5,1	29	5,0	29	5,0
sf-	33	4,5	32	4,3	32	4,3
thuiswonend	33	8,3	34	7,6	34	7,8
uitwonend	31	4,8	27	4,6	28	4,7
hbo totaal	32	6,7	30	5,9	31	6,1
wo landbouw	30	5,0	23	3,6	24	3,9
wo natuur	22	6,4	20	5,0	21	5,3
wo techniek	32	6,6	20	4,3	22	4,7
wo gezondheid	25	5,9	22	5,0	22	5,2
wo economie	29	6,9	29	4,5	29	5,1
wo recht	20	5,1	22	4,0	22	4,3
wo gedrag/maatschappij	29	5,1	27	3,9	27	4,3
wo taal/cultuur	25	5,4	26	4,0	25	4,4
voltijd	26	5,9	23	4,4	24	4,7
deeltijd	38	4,3	37	3,4	37	3,6
sf+	25	5,8	22	4,4	23	4,7
sf-nominaal	24	5,8	21	4,6	22	5,0
sf-leenfase	29	5,7	26	4,0	26	4,1
sf-	34	5,6	29	4,2	30	4,4
thuiswonend	37	8,7	42	7,6	40	8,0
uitwonend	21	4,3	20	3,6	20	3,7
wo totaal	27	5,8	24	4,3	25	4,6
ho totaal	30	6,4	28	5,2	28	5,5

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.4b: Gemiddelde reisafstand naar instelling (km) en gemiddelde reistijd (uren per week) (vol-tijdstudenten)

	eerstejaars		ouderejaars		totaal	
	afstand woonadres- instelling	uren per week reizen naar en van instelling	afstand woonadres- instelling	uren per week reizen naar en van instelling	afstand woonadres- instelling	uren per week reizen naar en van instelling
hbo landbouw	33	7,0	36	6,7	35	6,8
hbo economie	33	8,2	28	5,8	30	6,5
hbo gezondheid	30	8,0	34	7,4	33	7,5
hbo pedagogisch	26	6,2	27	6,2	27	6,2
hbo sociaal-agogisch	29	6,9	28	6,5	29	6,6
hbo techniek	31	7,9	28	7,1	29	7,3
hbo kunst	34	6,8	28	5,2	30	5,8
sf+	31	7,6	29	6,5	30	6,8
sf-nominaal	31	7,6	29	6,8	30	7,1
sf-leenfase	19	5,1	29	5,0	29	5,0
sf-	31	7,2	25	5,3	26	5,8
thuiswonend	33	8,4	34	7,6	34	7,9
uitwonend	28	5,9	24	5,0	24	5,2
hbo totaal	31	7,5	29	6,3	29	6,7
wo landbouw	30	5,0	22	3,6	24	3,9
wo natuur	22	6,5	20	5,0	21	5,3
wo techniek	32	6,7	20	4,3	22	4,8
wo gezondheid	23	6,0	20	5,1	21	5,2
wo economie	28	6,8	28	4,5	28	5,1
wo recht	19	5,5	21	4,2	21	4,4
wo gedrag/maatschappij	27	5,2	25	4,0	26	4,3
wo taal/cultuur	25	5,4	24	4,1	24	4,5
sf+	25	5,8	22	4,4	23	4,7
sf-nominaal	24	5,8	21	4,6	22	5,0
sf-leenfase	29	5,7	26	4,0	26	4,1
sf-	31	6,3	25	4,4	26	4,7
thuiswonend	37	8,7	41	7,7	40	8,0
uitwonend	19	4,3	19	3,6	19	3,7
wo totaal	26	5,9	23	4,4	24	4,7
ho totaal	29	6,9	26	5,5	27	5,9

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.4c: Gemiddelde reisafstand naar instelling (km) en gemiddelde reistijd (uren per week) (deeltijdstudenten)

	eerstejaars		ouderejaars		totaal	
	afstand woonadres-instelling	uren per week reizen naar en van instelling	afstand woonadres-instelling	uren per week reizen naar en van instelling	afstand woonadres-instelling	uren per week reizen naar en van instelling
hbo landbouw	80	4,1	55	3,7	66	3,9
hbo economie	49	2,8	36	3,2	38	3,1
hbo gezondheid	41	3,0	38	3,3	39	3,1
hbo pedagogisch	30	2,9	45	3,2	37	3,0
hbo sociaal-agogisch	29	2,9	32	3,5	31	3,3
hbo techniek	31	4,2	41	3,2	39	3,4
hbo kunst	45	8,1	30	4,9	34	5,9
thuiswonend	19	2,2	47	4,6	39	3,9
uitwonend	35	3,2	37	3,2	36	3,2
hbo totaal	34	3,1	38	3,3	37	3,3
wo landbouw						
wo natuur	8	3,0	23	2,7	18	2,8
wo techniek	50	3,3	11	3,4	24	3,4
wo gezondheid	56	3,8	75	3,0	70	3,2
wo economie	56	8,6	51	4,0	52	5,2
wo recht	25	3,2	27	3,2	27	3,2
wo gedrag/maatschappij	42	4,4	37	3,8	38	3,9
wo taal/cultuur	31	3,7	39	3,1	38	3,1
thuiswonend			62	4,7	62	4,7
uitwonend	38	4,3	36	3,4	36	3,6
wo totaal	38	4,3	37	3,4	37	3,6
ho totaal	35	3,3	38	3,4	37	3,3

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.5a: Hoogste opleidingsniveau ouders (% voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars				ouderejaars				totaal			
	po, vmbo, mavo	mbo, havo, vwo	hbo	wo	po, vmbo, mavo	mbo, havo, vwo	hbo	wo	po, vmbo, mavo	mbo, havo, vwo	hbo	wo
hbo landbouw	19	43	24	15	32	28	27	13	28	32	26	14
hbo economie	27	30	23	20	38	22	25	15	35	24	25	16
hbo gezondheid	29	30	37	5	28	28	30	15	28	29	32	12
hbo pedagogisch	34	36	23	7	26	31	32	11	29	33	29	10
hbo sociaal-agogisch	34	24	29	13	33	30	24	12	33	28	25	13
hbo techniek	27	31	32	10	28	29	31	12	28	29	31	12
hbo kunst	24	25	29	22	19	22	35	24	21	23	33	23
voltijd	24	30	30	15	29	26	29	15	28	27	30	15
deeltijd	49	33	13	6	45	27	21	7	46	29	18	7
sf+	26	30	31	14	29	26	30	15	28	27	30	15
sf-nominaal	26	30	30	14	29	26	30	15	28	27	30	14
sf-leenfase	30	13	50	7	27	25	29	19	27	25	29	19
sf-	38	33	18	10	38	28	23	10	38	30	21	10
thuiswonend	25	34	30	11	33	29	29	9	31	31	29	10
uitwonend	34	27	24	15	31	25	27	17	31	25	26	17
hbo totaal	29	31	27	13	32	26	28	14	31	28	28	14
wo landbouw	25	27	30	19	18	21	33	28	19	22	32	26
wo natuur	14	19	30	37	16	21	27	35	16	21	28	36
wo techniek	25	19	32	24	16	21	30	32	18	21	31	31
wo gezondheid	11	16	31	41	14	23	25	38	14	22	26	38
wo economie	16	26	29	30	24	24	28	24	22	24	28	26
wo recht	15	21	27	38	22	22	25	32	21	21	25	33
wo gedrag/maatschappij	12	21	36	30	20	21	28	31	18	21	30	31
wo taal/cultuur	16	25	26	32	17	18	35	30	17	20	33	30
voltijd	14	22	31	33	18	22	29	32	17	22	29	32
deeltijd	28	19	29	24	36	19	25	20	34	19	26	21
sf+	14	22	32	32	17	21	29	33	16	22	30	33
sf-nominaal	13	21	32	35	15	22	29	34	15	21	30	34
sf-leenfase	19	33	31	18	20	21	28	31	19	22	29	30
sf-	22	20	26	31	25	22	27	27	25	21	27	27
thuiswonend	19	23	34	24	27	27	31	15	24	25	32	18
uitwonend	14	21	29	36	17	20	28	35	16	21	28	35
wo totaal	15	22	31	32	19	22	28	31	18	22	29	31
ho totaal	25	28	28	19	26	24	28	21	26	25	28	21

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.5b: Hoogste opleidingsniveau ouders (% voltijdstudenten)

	eerstejaars				ouderejaars				totaal			
	po, vmbo, mavo	mbo, havo, vwo	hbo	wo	po, vmbo, mavo	mbo, havo, vwo	hbo	wo	po, vmbo, mavo	mbo, havo, vwo	hbo	wo
hbo landbouw	19	40	23	17	31	28	27	13	28	31	26	14
hbo economie	27	28	24	21	36	22	26	16	34	23	25	17
hbo gezondheid	29	23	44	5	25	28	31	16	26	27	35	13
hbo pedagogisch	16	40	32	12	23	31	34	12	21	34	34	12
hbo sociaal-agogisch	27	24	35	15	29	31	26	13	29	29	29	14
hbo techniek	24	34	33	9	25	29	32	14	25	31	32	12
hbo kunst	23	22	31	24	16	22	36	26	19	22	34	25
sf+	26	30	31	14	29	26	30	15	28	27	30	15
sf-nominaal	26	30	30	14	29	26	30	15	28	27	30	14
sf-leenfase	30	13	50	7	27	25	29	19	27	25	29	19
sf-	14	35	30	22	31	30	25	14	27	31	26	15
thuiswonend	25	34	29	11	33	29	29	9	30	31	29	10
uitwonend	23	23	32	22	26	24	29	21	25	23	30	21
hbo totaal	24	30	30	15	29	26	29	15	28	27	30	15
wo landbouw	25	27	30	19	18	22	33	28	20	23	32	26
wo natuur	13	19	31	37	16	21	27	35	16	21	28	35
wo techniek	24	19	33	25	16	21	30	33	17	21	31	31
wo gezondheid	11	14	31	43	13	23	25	39	13	21	26	40
wo economie	15	24	29	31	23	25	28	25	21	25	28	26
wo recht	13	21	24	43	20	22	24	34	18	22	24	36
wo gedrag/maatschappij	11	23	38	28	17	21	29	33	15	22	31	31
wo taal/cultuur	16	26	26	32	15	18	37	30	15	20	34	31
sf+	14	22	32	32	17	21	29	33	16	22	30	33
sf-nominaal	13	21	32	35	15	22	29	34	15	21	30	34
sf-leenfase	19	33	31	18	20	21	28	31	19	22	29	30
sf-	19	21	25	35	21	23	27	29	21	22	27	30
thuiswonend	19	23	34	24	27	27	31	15	24	25	32	18
uitwonend	12	22	29	37	15	20	28	36	15	21	28	36
wo totaal	14	22	31	33	18	22	29	32	17	22	29	32
ho totaal	21	27	31	21	24	24	29	22	23	25	29	22

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.5c: Hoogste opleidingsniveau ouders (% deeltijdstudenten)

	eerstejaars				ouderejaars				totaal			
	po, vmbo, mavo	mbo, havo, vwo	hbo	wo	po, vmbo, mavo	mbo, havo, vwo	hbo	wo	po, vmbo, mavo	mbo, havo, vwo	hbo	wo
hbo landbouw	15	58	27	0	40	22	26	12	29	38	27	7
hbo economie	23	51	14	11	50	25	20	5	45	30	19	6
hbo gezondheid	29	57	9	5	52	26	15	7	41	40	12	6
hbo pedagogisch	59	30	12	0	38	31	22	9	49	30	16	4
hbo sociaal-agogisch	55	24	10	10	44	28	17	10	47	27	15	10
hbo techniek	51	0	26	23	49	23	25	3	49	19	25	7
hbo kunst	34	42	16	8	36	25	30	9	35	30	26	9
thuiswonend	33	23	44	0	61	15	16	8	53	18	24	5
uitwonend	50	33	11	6	44	28	21	7	46	30	18	7
hbo totaal	49	33	13	6	45	27	21	7	46	29	18	7
wo landbouw												
wo natuur	50	0	0	50	0	0	31	69	24	0	16	60
wo techniek	67	33	0	0	24	24	51	0	38	27	34	0
wo gezondheid	16	52	32	0	40	29	27	5	33	35	29	3
wo economie	27	53	20	0	37	5	40	18	34	19	35	13
wo recht	26	18	44	12	37	18	30	15	34	18	34	14
wo gedrag/maatschappij	26	8	23	44	37	21	19	23	34	18	20	28
wo taal/cultuur	38	0	31	31	33	22	18	27	33	19	20	28
thuiswonend	0	0	0	0	47	20	8	25	47	20	8	25
uitwonend	28	19	29	24	35	19	26	20	34	19	26	21
wo totaal	28	19	29	24	36	19	25	20	34	19	26	21
ho totaal	46	31	15	8	43	25	22	10	44	27	20	10

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.6a: Gemiddeld netto maandinkomen ouders in € (voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars	ouderejaars	totaal
hbo landbouw	2.928	3.114	3.062
hbo economie	3.087	3.276	3.226
hbo gezondheid	3.122	3.107	3.112
hbo pedagogisch	3.144	3.073	3.096
hbo sociaal-agogisch	2.870	2.751	2.786
hbo techniek	3.301	3.073	3.133
hbo kunst	2.784	3.195	3.079
voltijd	3.209	3.207	3.207
deeltijd	2.345	2.559	2.499
sf+	3.134	3.257	3.221
sf-nominaal	3.142	3.251	3.215
sf-leenfase	1.050	3.291	3.270
sf-	2.943	2.755	2.802
thuiswonend	3.313	3.042	3.133
uitwonend	2.807	3.168	3.084
hbo totaal	3.087	3.114	3.107
wo landbouw	3.485	3.554	3.541
wo natuur	3.539	3.560	3.556
wo techniek	3.614	3.712	3.694
wo gezondheid	3.978	3.828	3.856
wo economie	3.815	3.797	3.800
wo recht	4.099	3.775	3.846
wo gedrag/maatschappij	3.480	3.700	3.642
wo taal/cultuur	3.303	3.471	3.426
voltijd	3.696	3.746	3.735
deeltijd	3.064	2.947	2.976
sf+	3.661	3.786	3.756
sf-nominaal	3.686	3.844	3.797
sf-leenfase	3.469	3.687	3.668
sf-	3.641	3.450	3.486
thuiswonend	3.403	3.267	3.315
uitwonend	3.785	3.797	3.794
wo totaal	3.657	3.703	3.692
ho totaal	3.282	3.358	3.338

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.6b: Gemiddeld netto maandinkomen ouders in € (voltijdstudenten)

	eerstejaars	ouderejaars	totaal
hbo landbouw	2.874	3.087	3.030
hbo economie	3.144	3.388	3.321
hbo gezondheid	3.163	3.198	3.189
hbo pedagogisch	3.505	3.154	3.255
hbo sociaal-agogisch	3.045	2.834	2.900
hbo techniek	3.429	3.139	3.219
hbo kunst	2.717	3.200	3.057
sf+	3.134	3.257	3.221
sf-nominaal	3.142	3.251	3.215
sf-leenfase	1.050	3.291	3.270
sf-	3.750	2.951	3.130
thuiswonend	3.323	3.050	3.143
uitwonend	3.008	3.355	3.280
hbo totaal	3.209	3.207	3.207
wo landbouw	3.485	3.554	3.541
wo natuur	3.539	3.562	3.557
wo techniek	3.645	3.715	3.702
wo gezondheid	4.039	3.870	3.903
wo economie	3.859	3.818	3.826
wo recht	4.181	3.847	3.914
wo gedrag/maatschappij	3.531	3.793	3.723
wo taal/cultuur	3.343	3.509	3.463
sf+	3.661	3.786	3.756
sf-nominaal	3.686	3.844	3.797
sf-leenfase	3.469	3.687	3.668
sf-	3.903	3.589	3.642
thuiswonend	3.403	3.274	3.320
uitwonend	3.859	3.853	3.854
wo totaal	3.696	3.746	3.735
ho totaal	3.386	3.443	3.428

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.6c: Gemiddeld netto maandinkomen ouders in € (deeltijdstudenten)

	eerstejaars	ouderejaars	totaal
hbo landbouw	3.479	3.723	3.612
hbo economie	2.415	2.408	2.409
hbo gezondheid	2.936	2.168	2.509
hbo pedagogisch	2.397	2.756	2.600
hbo sociaal-agogisch	1.798	2.465	2.328
hbo techniek	1.575	2.597	2.424
hbo kunst	3.428	3.164	3.215
thuiswonend	2.307	2.798	2.728
uitwonend	2.347	2.535	2.481
hbo totaal	2.345	2.559	2.499
wo natuur			
wo techniek	1.750	3.325	2.701
wo gezondheid	1.906	2.222	2.156
wo economie	2.561	2.883	2.796
wo recht	3.719	3.102	3.311
wo gedrag/maatschappij	2.980	2.937	2.947
wo taal/cultuur	1.050	2.977	2.817
thuiswonend		2.297	2.297
uitwonend	3.064	2.964	2.989
wo totaal	3.064	2.947	2.976
ho totaal	2.479	2.640	2.596

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.7a: *Etniciteit volgens SAMEN, subjectieve identiteit, nationaliteit en thuistaal (% voltijd en deeltijdstudenten)*

	eerstejaars				ouderejaars				totaal			
	SAMEN	subjectief allochtoon	nationaliteit niet-Nederlands	taal niet-Nederlands	SAMEN	subjectief allochtoon	nationaliteit niet-Nederlands	taal niet-Nederlands	SAMEN	subjectief allochtoon	nationaliteit niet-Nederlands	taal niet-Nederlands
hbo landbouw	2	2	3	2	2	1	1	2	2	1	1	2
hbo economie	15	3	2	11	13	2	1	8	13	2	1	9
hbo gezondheid	6	1	2	3	6	1	1	5	6	1	2	5
hbo pedagogisch	7	3	3	5	4	1	1	4	5	1	2	4
hbo sociaal-agogisch	11	2	1	8	12	5	1	8	11	4	1	8
hbo techniek	8	4	1	8	8	2	0	5	8	2	0	6
hbo kunst	4	1	2	6	8	3	2	7	7	2	2	7
voltijd	11	3	2	8	9	2	1	6	10	2	1	7
deeltijd	4	0	0	5	9	3	2	8	7	2	1	7
sf+	12	4	2	8	9	2	1	6	10	2	1	7
sf-nominaal	12	4	2	8	9	2	1	6	10	3	1	7
sf-leenfase	0	0	0	0	9	2	2	6	9	2	2	6
sf-	5	1	2	5	10	2	2	8	9	2	2	7
thuiswonend	8	3	1	5	7	2	1	5	8	2	1	5
uitwonend	11	3	2	10	10	2	1	8	11	2	2	8
hbo totaal	10	3	2	7	9	2	1	6	9	2	1	7
wo landbouw	6	1	2	1	4	1	1	1	4	1	1	1
wo natuur	11	4	2	4	10	2	2	7	10	3	2	6
wo techniek	11	2	1	2	7	1	1	4	7	1	1	3
wo gezondheid	7	0	1	5	11	2	2	7	10	2	2	7
wo economie	13	5	1	7	9	2	1	6	10	2	1	6
wo recht	12	2	2	6	11	1	0	5	11	1	1	5
wo gedrag/maatschappij	5	1	0	2	6	1	1	3	6	1	1	3
wo taal/cultuur	7	3	1	5	6	2	2	3	6	2	2	4
voltijd	9	2	1	5	8	2	1	5	8	2	1	5
deeltijd	6	1	1	1	5	0	1	3	5	0	1	3
sf+	9	2	1	5	8	2	1	4	8	2	1	4
sf-nominaal	10	3	1	5	8	2	1	5	9	2	1	5
sf-leenfase	6	0	0	0	8	1	1	3	8	1	0	3
sf-	7	2	2	3	8	2	2	5	8	2	2	5
thuiswonend	7	2	1	4	12	3	1	7	10	2	1	6
uitwonend	10	3	1	5	7	1	1	4	8	1	1	4
wo totaal	9	2	1	4	8	2	1	5	8	2	1	5
ho totaal	9	3	2	6	9	2	1	6	9	2	1	6

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.7b: *Etniciteit volgens SAMEN, subjectieve identiteit, nationaliteit en thuistaal (% voltijdstudenten)*

	eerstejaars				ouderejaars				totaal			
	SAMEN	subjectief allochtoon	nationaliteit niet-Nederlands	taal niet-Nederlands	SAMEN	subjectief allochtoon	nationaliteit niet-Nederlands	taal niet-Nederlands	SAMEN	subjectief allochtoon	nationaliteit niet-Nederlands	taal niet-Nederlands
hbo landbouw	2	2	3	2	3	1	1	2	3	1	1	2
hbo economie	16	4	2	11	13	2	1	8	14	2	2	9
hbo gezondheid	7	1	2	4	6	1	1	5	7	1	2	5
hbo pedagogisch	10	5	5	6	4	0	1	3	6	2	2	4
hbo sociaal-agogisch	13	3	1	7	11	5	1	7	12	4	1	7
hbo techniek	8	4	1	8	7	2	0	5	7	2	0	6
hbo kunst	4	1	2	5	9	3	2	7	7	2	2	6
sf+	12	4	2	8	9	2	1	6	10	2	1	7
sf-nominaal	12	4	2	8	9	2	1	6	10	3	1	7
sf-leenfase	0	0	0	0	9	2	2	6	9	2	2	6
sf-	8	2	7	6	11	2	2	7	10	2	3	7
thuiswonend	9	3	1	5	7	2	1	5	8	2	1	5
uitwonend	16	4	4	14	11	2	1	8	12	3	2	9
hbo totaal	11	3	2	8	9	2	1	6	10	2	1	7
wo landbouw	6	1	2	1	4	1	0	1	4	1	1	1
wo natuur	9	3	1	4	10	2	2	6	10	2	2	6
wo techniek	12	2	1	2	7	1	1	4	8	1	1	3
wo gezondheid	7	0	1	6	10	2	1	7	10	2	1	6
wo economie	13	5	1	7	10	2	1	6	10	2	1	6
wo recht	13	2	2	7	12	1	0	5	12	2	1	6
wo gedrag/maatschappij	6	1	0	2	6	2	1	4	6	1	1	3
wo taal/cultuur	7	3	1	5	6	2	3	3	6	2	2	4
sf+	9	2	1	5	8	2	1	4	8	2	1	4
sf-nominaal	10	3	1	5	8	2	1	5	9	2	1	5
sf-leenfase	6	0	0	0	8	1	1	3	8	1	0	3
sf-	8	2	2	5	9	2	2	6	9	2	2	6
thuiswonend	7	2	1	4	12	3	1	7	10	3	1	6
uitwonend	10	3	1	5	7	1	1	4	8	2	1	4
wo totaal	9	2	1	5	8	2	1	5	8	2	1	5
ho totaal	11	3	2	7	9	2	1	6	9	2	1	6

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.7c: *Etniciteit volgens SAMEN, subjectieve identiteit, nationaliteit en thuistaal (% deeltijdstudenten)*

	eerstejaars				ouderejaars				totaal			
	SAMEN	subjectief allochtoon	nationaliteit niet-Nederlands	taal niet-Nederlands	SAMEN	subjectief allochtoon	nationaliteit niet-Nederlands	taal niet-Nederlands	SAMEN	subjectief allochtoon	nationaliteit niet-Nederlands	taal niet-Nederlands
hbo landbouw	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	3
hbo economie	11	0	0	11	10	3	0	8	10	2	0	9
hbo gezondheid	0	0	0	0	6	2	2	6	3	1	1	3
hbo pedagogisch	2	0	0	2	4	1	4	4	3	1	2	3
hbo sociaal-agogisch	6	0	0	9	13	4	2	12	11	2	2	11
hbo techniek	0	0	0	0	12	3	0	8	10	2	0	6
hbo kunst	0	0	0	13	4	5	2	9	3	4	1	10
thuiswonend	0	0	0	0	24	0	0	11	17	0	0	8
uitwonend	4	0	0	5	8	3	2	8	7	2	1	7
hbo totaal	4	0	0	5	9	3	2	8	7	2	1	7
wo landbouw												
wo natuur	68	32	32	32	0	0	0	38	33	15	15	35
wo techniek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
wo gezondheid	0	0	0	0	22	0	18	18	16	0	13	13
wo economie	27	0	0	0	0	0	0	6	7	0	0	5
wo recht	6	0	0	0	4	0	0	1	4	0	0	1
wo gedrag/maatschappij	0	0	0	0	5	0	0	1	4	0	0	1
wo taal/cultuur	0	0	0	0	4	1	2	3	4	1	1	3
thuiswonend	0	0	0	0	8	0	10	23	8	0	10	23
uitwonend	6	1	1	1	5	0	1	2	5	0	1	2
wo totaal	6	1	1	1	5	0	1	3	5	0	1	3
ho totaal	4	0	0	4	8	2	1	7	7	1	1	6

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.8a: Burgerlijke staat (% voltijd- en deelstudenten)

	eerstejaars		ouderejaars		totaal	
	alleenstaand	samen- wonend/ gehuwd	alleenstaand	samen- wonend/ gehuwd	alleenstaand	samen- wonend/ gehuwd
hbo landbouw	84	16	89	11	87	13
hbo economie	87	13	81	19	83	17
hbo gezondheid	82	18	79	21	80	20
hbo pedagogisch	63	37	73	27	69	31
hbo sociaal-agogisch	82	18	70	30	74	26
hbo techniek	94	6	85	15	87	13
hbo kunst	81	19	79	21	80	20
voltijd	93	7	87	13	89	11
deeltijd	34	66	33	67	33	67
sf+	94	6	88	12	90	10
sf-nominaal	94	6	90	10	91	9
sf-leenfase	93	7	80	20	81	19
sf-	50	50	56	44	55	45
thuiswonend	99	1	99	1	99	1
uitwonend	62	38	64	36	63	37
hbo totaal	81	19	79	21	80	20
wo landbouw	95	5	91	9	92	8
wo natuur	92	8	89	11	90	10
wo techniek	97	3	88	12	90	10
wo gezondheid	92	8	81	19	83	17
wo economie	93	7	89	11	90	10
wo recht	89	11	82	18	84	16
wo gedrag/maatschappij	84	16	77	23	79	21
wo taal/cultuur	90	10	78	22	81	19
voltijd	94	6	86	14	88	12
deeltijd	39	61	45	55	44	56
sf+	95	5	88	12	89	11
sf-nominaal	97	3	91	9	93	7
sf-leenfase	86	14	81	19	81	19
sf-	70	30	70	30	70	30
thuiswonend	100	0	99	1	99	1
uitwonend	85	15	80	20	81	19
wo totaal	90	10	83	17	85	15
ho totaal	84	16	81	19	82	18

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.8b: Burgerlijke staat (% voltijdstudenten)

	eerstejaars		ouderejaars		totaal	
	alleenstaand	samen-wonend/ gehuwd	alleenstaand	samen-wonend/ gehuwd	alleenstaand	samen-wonend/ gehuwd
hbo landbouw	93	7	92	8	92	8
hbo economie	92	8	90	10	90	10
hbo gezondheid	98	2	84	16	88	12
hbo pedagogisch	89	11	83	17	85	15
hbo sociaal-agogisch	93	7	83	17	86	14
hbo techniek	98	2	91	9	93	7
hbo kunst	88	12	84	16	85	15
sf+	94	6	88	12	90	10
sf-nominaal	94	6	90	10	91	9
sf-leenfase	93	7	80	20	81	19
sf-	85	15	83	17	83	17
thuiswonend	99	1	99	1	99	1
uitwonend	82	18	76	24	78	22
hbo totaal	93	7	87	13	89	11
wo landbouw	95	5	91	9	92	8
wo natuur	94	6	90	10	91	9
wo techniek	99	1	89	11	91	9
wo gezondheid	96	4	83	17	86	14
wo economie	95	5	90	10	91	9
wo recht	96	4	88	12	89	11
wo gedrag/maatschappij	90	10	82	18	84	16
wo taal/cultuur	92	8	82	18	85	15
sf+	95	5	88	12	89	11
sf-nominaal	97	3	91	9	93	7
sf-leenfase	86	14	81	19	81	19
sf-	87	13	80	20	81	19
thuiswonend	100	0	99	1	99	1
uitwonend	91	9	83	17	85	15
wo totaal	94	6	86	14	88	12
ho totaal	93	7	87	13	89	11

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.8c: Burgerlijke staat (% deeltijdstudenten)

	eerstejaars		ouderejaars		totaal	
	alleenstaand	samen- wonend/ gehuwd	alleenstaand	samen- wonend/ gehuwd	alleenstaand	samen- wonend/ gehuwd
hbo landbouw	30	70	38	62	34	66
hbo economie	28	72	22	78	23	77
hbo gezondheid	25	75	35	65	30	70
hbo pedagogisch	28	72	37	63	32	68
hbo sociaal-agogisch	52	48	32	68	38	62
hbo techniek	49	51	42	58	43	57
hbo kunst	24	76	48	52	41	59
thuiswonend	100	0	99	1	99	1
uitwonend	30	70	28	72	29	71
hbo totaal	34	66	33	67	33	67
wo landbouw						
wo natuur	0	100	47	53	29	71
wo techniek	33	67	37	63	36	64
wo gezondheid	16	84	22	78	21	79
wo economie	47	53	55	45	53	47
wo recht	54	46	49	51	50	50
wo gedrag/maatschappij	36	64	44	56	42	58
wo taal/cultuur	0	100	46	54	42	58
thuiswonend	0	0	100	0	100	0
uitwonend	39	61	43	57	42	58
wo totaal	39	61	45	55	44	56
ho totaal	34	66	36	64	35	65

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.9a: Percentage voltijd- en deeltijdstudenten met kinderen

	eerstejaars	ouderejaars	totaal
hbo landbouw	6	3	4
hbo economie	3	6	5
hbo gezondheid	8	5	6
hbo pedagogisch	22	12	16
hbo sociaal-agogisch	15	11	12
hbo techniek	2	4	4
hbo kunst	9	4	5
voltijd	1	1	1
deeltijd	45	38	41
sf+	1	0	0
sf-nominaal	1	0	0
sf-leenfase	0	1	1
sf-	32	22	25
thuiswonend	0	0	0
uitwonend	20	12	14
hbo totaal	10	7	8
wo landbouw	2	1	1
wo natuur	0	1	1
wo techniek	3	2	2
wo gezondheid	2	3	2
wo economie	0	2	2
wo recht	0	5	4
wo gedrag/maatschappij	5	6	5
wo taal/cultuur	2	6	5
voltijd	1	1	1
deeltijd	18	32	29
sf+	0	1	1
sf-nominaal	0	1	0
sf-leenfase	0	1	1
sf-	9	12	11
thuiswonend	0	0	0
uitwonend	3	4	4
wo totaal	2	4	3
ho totaal	7	6	6

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.9b: Percentage voltijdstudenten met kinderen

	eerstejaars	ouderejaars	totaal
hbo landbouw	1	1	1
hbo economie	0	0	0
hbo gezondheid	0	1	1
hbo pedagogisch	2	4	3
hbo sociaal-agogisch	1	1	1
hbo techniek	1	1	1
hbo kunst	3	3	3
sf+	1	0	0
sf-nominaal	1	0	0
sf-leenfase	0	1	1
sf-	3	5	5
thuiswonend	0	0	0
uitwonend	2	2	2
hbo totaal	1	1	1
wo landbouw	2	1	1
wo natuur	0	0	0
wo techniek	2	2	2
wo gezondheid	0	1	1
wo economie	0	1	1
wo recht	0	1	1
wo gedrag/maatschappij	2	1	2
wo taal/cultuur	0	3	2
sf+	0	1	1
sf-nominaal	0	1	0
sf-leenfase	0	1	1
sf-	3	4	4
thuiswonend	0	0	0
uitwonend	1	2	2
wo totaal	1	1	1
ho totaal	1	1	1

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.9c: *Percentage deeltijdstudenten met kinderen*

	eerstejaars	ouderejaars	totaal
hbo landbouw	33	32	32
hbo economie	37	45	44
hbo gezondheid	36	42	39
hbo pedagogisch	51	41	46
hbo sociaal-agogisch	52	38	42
hbo techniek	13	28	26
hbo kunst	55	9	22
thuiswonend	0	0	0
uitwonend	48	41	43
hbo totaal	45	38	41
wo landbouw			
wo natuur	0	53	34
wo techniek	33	0	11
wo gezondheid	36	56	50
wo economie	0	26	19
wo recht	0	27	20
wo gedrag/maatschappij	26	34	32
wo taal/cultuur	69	32	35
thuiswonend	0	0	0
uitwonend	18	33	29
wo totaal	18	32	29
ho totaal	41	37	38

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.10a: Hoogst genoten vooropleiding in secundair onderwijs (% voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars				ouderejaars				totaal			
	lbo/ mavo/ kmbo	havo	vwo	mbo	lbo/ mavo/ kmbo	havo	vwo	mbo	lbo/ mavo/ kmbo	havo	vwo	mbo
hbo landbouw	3	35	54	8	0	50	32	18	1	45	38	15
hbo economie	1	61	24	14	1	53	23	23	1	55	23	21
hbo gezondheid	3	46	26	25	2	60	15	23	2	56	19	23
hbo pedagogisch	6	44	34	16	3	60	21	16	4	54	26	16
hbo sociaal-agogisch	7	48	32	12	3	44	37	15	4	46	36	14
hbo techniek	1	38	42	18	0	45	32	23	0	43	35	22
hbo kunst	1	37	27	35	4	41	19	36	3	40	22	35
voltijd	1	57	27	15	1	56	22	21	1	56	24	20
deeltijd	12	16	49	22	6	26	47	20	8	23	48	21
sf+	1	57	27	15	1	56	23	21	1	56	24	19
sf-nominaal	1	58	27	14	1	54	24	21	1	56	25	18
sf-leenfase	0	17	0	83	1	62	14	22	1	61	14	24
sf-	8	27	42	22	3	42	34	21	5	37	36	22
thuiswonend	0	62	26	11	0	60	19	21	0	61	21	18
uitwonend	6	33	38	23	2	45	31	21	3	42	33	22
hbo totaal	3	49	31	17	1	52	26	21	2	51	28	20
wo landbouw	0	26	10	65	0	6	2	92	0	10	3	87
wo natuur	0	9	4	87	0	4	2	94	0	5	2	92
wo techniek	0	16	7	77	0	5	3	91	0	7	4	89
wo gezondheid	1	7	3	90	0	4	1	95	0	4	1	94
wo economie	0	20	3	76	0	7	2	90	0	10	3	87
wo recht	0	20	4	76	0	10	5	85	0	12	5	83
wo gedrag/maatschappij	0	21	5	74	0	17	3	80	0	18	3	78
wo taal/cultuur	0	16	5	79	0	10	2	88	0	11	3	86
voltijd	0	17	4	79	0	8	2	90	0	10	2	88
deeltijd	1	18	20	61	2	22	11	65	2	21	13	64
sf+	0	16	4	80	0	7	2	91	0	9	2	88
sf-nominaal	0	10	4	87	0	4	1	95	0	6	2	92
sf-leenfase	0	64	4	32	0	13	4	83	0	18	4	78
sf-	0	22	9	69	1	13	5	81	1	15	5	79
thuiswonend	0	11	3	86	0	10	2	88	0	10	2	87
uitwonend	0	20	6	74	0	9	3	88	0	11	3	86
wo totaal	0	17	5	78	0	9	3	88	0	11	3	86
ho totaal	2	39	23	36	1	34	17	48	1	36	18	45

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.10b: Hoogst genoten vooropleiding in secundair onderwijs (% voltijdstudenten)

	eerstejaars				ouderejaars				totaal			
	lbo/ mavo/ kmbo	havo	vwo	mbo	lbo/ mavo/ kmbo	havo	vwo	mbo	lbo/ mavo/ kmbo	havo	vwo	mbo
hbo landbouw	4	38	49	9	0	51	32	17	1	48	36	15
hbo economie	1	65	22	12	0	57	19	23	1	59	20	20
hbo gezondheid	0	55	16	29	0	64	11	24	0	62	13	25
hbo pedagogisch	0	65	23	12	1	65	19	15	1	65	20	14
hbo sociaal-agogisch	1	60	27	12	1	50	34	15	1	53	32	14
hbo techniek	1	41	42	16	0	50	27	24	0	47	31	22
hbo kunst	1	39	24	36	4	43	17	36	3	42	20	36
sf+	1	57	27	15	1	56	23	21	1	56	24	19
sf-nominaal	1	58	27	14	1	54	24	21	1	56	25	18
sf-leenfase	0	17	0	83	1	62	14	22	1	61	14	24
sf-	0	50	27	23	0	58	20	23	0	56	21	23
thuiswonend	0	63	25	11	0	60	18	21	0	61	21	18
uitwonend	2	43	31	24	1	52	26	21	1	50	27	22
hbo totaal	1	57	27	15	1	56	22	21	1	56	24	20
wo landbouw	0	26	10	65	0	6	1	92	0	10	3	87
wo natuur	0	9	4	87	0	4	2	94	0	5	2	93
wo techniek	0	14	7	79	0	5	3	92	0	7	3	90
wo gezondheid	0	5	3	92	0	3	0	96	0	3	1	96
wo economie	0	21	2	76	0	7	2	91	0	10	2	88
wo recht	0	20	0	80	0	9	3	88	0	11	2	86
wo gedrag/maatschappij	0	22	3	75	0	15	2	82	0	17	3	80
wo taal/cultuur	0	16	5	78	0	9	1	90	0	11	2	87
sf+	0	16	4	80	0	7	2	91	0	9	2	88
sf-nominaal	0	10	4	87	0	4	1	95	0	6	2	92
sf-leenfase	0	64	4	32	0	13	4	83	0	18	4	78
sf-	0	24	3	73	0	10	3	87	0	12	3	85
thuiswonend	0	11	3	86	0	9	2	89	0	10	2	88
uitwonend	0	21	4	76	0	7	2	90	0	10	2	88
wo totaal	0	17	4	79	0	8	2	90	0	10	2	88
ho totaal	1	43	19	38	0	36	14	50	0	37	15	47

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.10c: Hoogst genoten vooropleiding in secundair onderwijs (% deeltijdstudenten)

	eerstejaars				ouderejaars				totaal			
	lbo/ mavo/ kmbo	havo	vwo	mbo	lbo/ mavo/ kmbo	havo	vwo	mbo	lbo/ mavo/ kmbo	havo	vwo	mbo
hbo landbouw	0	11	89	0	0	26	41	34	0	19	63	18
hbo economie	0	23	40	37	3	25	50	23	2	24	48	25
hbo gezondheid	13	14	63	9	11	25	47	16	12	20	55	13
hbo pedagogisch	14	16	49	21	10	38	30	23	12	26	40	22
hbo sociaal-agogisch	22	18	46	13	10	26	47	16	14	24	47	15
hbo techniek	0	0	51	49	0	14	70	16	0	11	67	22
hbo kunst	0	16	55	29	9	27	28	36	6	23	36	34
thuiswonend	0	2	65	33	6	26	54	14	4	19	57	20
uitwonend	13	17	49	21	6	26	46	21	9	23	47	21
hbo totaal	12	16	49	22	6	26	47	20	8	23	48	21
wo landbouw												
wo natuur	0	0	0	100	0	25	0	75	0	13	0	87
wo techniek	0	67	33	0	0	13	23	64	0	31	27	43
wo gezondheid	20	40	0	40	5	30	12	53	9	32	9	49
wo economie	0	0	27	73	9	16	13	62	7	12	17	65
wo recht	0	18	24	58	2	17	17	64	1	17	19	62
wo gedrag/maatschappij	0	16	20	64	1	29	6	64	1	26	9	64
wo taal/cultuur	0	0	0	100	1	18	7	74	1	17	6	75
thuiswonend	0	0	0	0	0	33	0	67	0	33	0	67
uitwonend	1	18	20	61	2	22	11	65	2	21	13	64
wo totaal	1	18	20	61	2	22	11	65	2	21	13	64
ho totaal	11	16	45	28	5	25	38	31	7	22	41	30

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.11a: Gemiddeld eindexamencijfer voortgezet onderwijs en % doubleren in primair en voortgezet onderwijs (voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	gemiddeld cijfer vo	doubleren po	doubleren vo	gemiddeld cijfer vo	doubleren po	doubleren vo	gemiddeld cijfer vo	doubleren po	doubleren vo
hbo landbouw	6,8	18	38	6,6	8	30	6,7	10	32
hbo economie	6,7	11	32	6,5	6	34	6,6	8	34
hbo gezondheid	6,5	9	31	6,6	7	32	6,6	7	32
hbo pedagogisch	6,7	14	34	6,6	7	34	6,6	10	34
hbo sociaal-agogisch	6,7	10	19	6,5	12	30	6,6	11	27
hbo techniek	6,6	17	27	6,7	9	30	6,6	11	29
hbo kunst	6,9	8	25	6,7	12	34	6,8	10	31
voltijd	6,7	12	28	6,6	8	31	6,6	9	30
deeltijd	6,2	14	37	6,5	8	39	6,5	10	38
sf+	6,7	12	27	6,6	8	31	6,6	9	30
sf-nominaal	6,7	12	27	6,6	8	28	6,6	9	28
sf-leenfase	7,7	0	17	6,4	9	46	6,4	8	45
sf-	6,6	15	36	6,6	8	37	6,6	10	37
thuiswonend	6,7	10	26	6,6	6	27	6,6	7	27
uitwonend	6,7	16	34	6,5	10	36	6,6	11	36
hbo totaal	6,7	13	30	6,6	8	33	6,6	9	32
wo landbouw	6,8	6	20	6,9	2	13	6,9	2	14
wo natuur	7,2	3	19	7,2	2	16	7,2	2	16
wo techniek	6,9	4	7	7,1	3	12	7,1	3	11
wo gezondheid	7,1	3	10	7,0	2	17	7,0	2	16
wo economie	6,9	9	23	7,0	2	17	6,9	4	18
wo recht	6,9	2	25	6,7	3	26	6,8	3	26
wo gedrag/maatschappij	6,9	0	26	6,8	4	25	6,8	3	25
wo taal/cultuur	7,1	6	28	6,9	4	22	6,9	4	24
voltijd	7,0	4	20	6,9	3	19	6,9	3	19
deeltijd	7,0	0	43	7,4	4	33	7,3	3	35
sf+	7,0	4	19	6,9	3	17	6,9	3	17
sf-nominaal	7,0	4	16	6,9	3	16	7,0	3	16
sf-leenfase	6,6	5	38	6,9	2	19	6,8	2	21
sf-	7,0	3	32	7,0	3	27	7,0	3	28
thuiswonend	6,9	5	15	6,9	3	14	6,9	3	14
uitwonend	7,0	3	25	6,9	3	21	7,0	3	22
wo totaal	7,0	4	21	6,9	3	20	6,9	3	20
ho totaal	6,8	10	27	6,7	6	27	6,7	7	27

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.11b: Gemiddeld eindexamencijfer voortgezet onderwijs en % doubleren in primair en voortgezet onderwijs (voltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	gemiddeld cijfer vo	doubleren po	doubleren vo	gemiddeld cijfer vo	doubleren po	doubleren vo	gemiddeld cijfer vo	doubleren po	doubleren vo
hbo landbouw	6,8	18	33	6,6	8	30	6,7	11	31
hbo economie	6,7	11	30	6,5	7	32	6,6	8	32
hbo gezondheid	6,6	10	29	6,6	6	32	6,6	7	31
hbo pedagogisch	6,7	14	35	6,5	8	34	6,6	9	35
hbo sociaal-agogisch	6,7	7	17	6,5	11	28	6,6	10	25
hbo techniek	6,6	18	25	6,7	8	29	6,6	11	28
hbo kunst	6,9	9	23	6,7	12	32	6,8	11	29
sf+	6,7	12	27	6,6	8	31	6,6	9	30
sf-nominaal	6,7	12	27	6,6	8	28	6,6	9	28
sf-leenfase	7,7	0	17	6,4	9	46	6,4	8	45
sf-	6,7	16	32	6,6	8	35	6,6	10	35
thuiswonend	6,7	10	27	6,6	6	27	6,6	7	27
uitwonend	6,7	17	30	6,5	10	36	6,6	12	34
hbo totaal	6,7	12	28	6,6	8	31	6,6	9	30
wo landbouw	6,8	6	20	6,9	2	13	6,9	2	14
wo natuur	7,2	3	19	7,2	2	15	7,2	2	16
wo techniek	6,9	5	7	7,1	3	12	7,1	3	11
wo gezondheid	7,1	3	9	7,0	2	16	7,0	2	15
wo economie	6,9	9	22	7,0	2	16	6,9	4	18
wo recht	6,9	3	20	6,7	4	25	6,8	4	24
wo gedrag/maatschappij	6,9	0	24	6,8	4	24	6,8	3	24
wo taal/cultuur	7,1	7	27	6,9	3	21	6,9	4	23
sf+	7,0	4	19	6,9	3	17	6,9	3	17
sf-nominaal	7,0	4	16	6,9	3	16	7,0	3	16
sf-leenfase	6,6	5	38	6,9	2	19	6,8	2	21
sf-	7,0	5	26	7,0	3	25	7,0	3	25
thuiswonend	6,9	5	15	6,9	3	13	6,9	3	14
uitwonend	7,0	4	22	6,9	3	20	7,0	3	20
wo totaal	7,0	4	20	6,9	3	19	6,9	3	19
ho totaal	6,8	9	25	6,7	6	26	6,7	7	26

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.11c: Gemiddeld eindexamencijfer voortgezet onderwijs en % doubleren in primair en voortgezet onderwijs (deeltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	gemiddeld cijfer vo	doubleren po	doubleren vo	gemiddeld cijfer vo	doubleren po	doubleren vo	gemiddeld cijfer vo	doubleren po	doubleren vo
hbo landbouw	6,6	15	64	6,4	0	32	6,5	7	46
hbo economie		11	63	6,3	0	47	6,3	2	50
hbo gezondheid	6,4	5	37	6,9	12	33	6,7	8	35
hbo pedagogisch	6,5	15	33	7,2	6	33	6,8	11	33
hbo sociaal-agogisch	6,1	19	25	6,5	15	36	6,3	16	33
hbo techniek	6,0	15	51	7,7	17	36	7,0	16	38
hbo kunst		0	37	6,5	11	41	6,5	7	40
thuiswonend	6,3	21	2	6,4	22	30	6,4	21	22
uitwonend	6,2	14	39	6,6	7	39	6,5	10	39
hbo totaal	6,2	14	37	6,5	8	39	6,5	10	38
wo landbouw									
wo natuur		0	0	9,0	38	73	9,0	24	46
wo techniek		0	0		0	12		0	8
wo gezondheid		0	36	6,4	4	56	6,4	3	50
wo economie		0	47	7,9	0	27	7,9	0	33
wo recht		0	48	7,1	0	29	7,1	0	34
wo gedrag/maatschappij		0	48		6	34		4	37
wo taal/cultuur	7,0	0	31	7,1	6	35	7,0	5	35
thuiswonend		0	0	7,9	0	46	7,9	0	46
uitwonend	7,0	0	43	7,2	4	33	7,1	3	35
wo totaal	7,0	0	43	7,4	4	33	7,3	3	35
ho totaal	6,3	12	38	6,6	7	37	6,5	9	38

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.12a: Nevenopleiding in hoger onderwijs (% voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	% ooit nevenopleiding	waarvan in 02/03	waarvan afgerond	% ooit nevenopleiding	waarvan in 02/03	waarvan afgerond	% ooit nevenopleiding	waarvan in 02/03	waarvan afgerond
hbo landbouw	23	18	7	22	14	22	22	15	18
hbo economie	22	13	15	30	9	12	28	10	13
hbo gezondheid	30	6	27	25	15	19	27	12	22
hbo pedagogisch	42	11	42	33	17	46	37	15	44
hbo sociaal-agogisch	25	8	20	31	8	21	29	8	21
hbo techniek	22	8	4	25	10	19	24	10	15
hbo kunst	42	12	34	46	15	41	45	14	39
voltijd	24	11	8	26	12	14	25	12	12
deeltijd	47	9	61	53	11	49	51	11	53
sf+	23	10	6	25	11	12	24	11	10
sf-nominaal	22	10	4	22	11	5	22	11	4
sf-leenfase	100	17	37	43	11	30	44	11	30
sf-	43	11	49	42	12	40	42	12	43
thuiswonend	20	12	3	19	9	13	20	11	9
uitwonend	39	10	38	38	12	27	38	12	30
hbo totaal	29	11	26	30	12	23	30	11	24
wo landbouw	51	18	73	26	16	39	31	17	50
wo natuur	38	19	28	41	42	19	41	38	20
wo techniek	37	34	68	29	26	33	30	28	40
wo gezondheid	43	24	38	50	21	42	49	22	41
wo economie	47	25	46	38	35	44	40	33	44
wo recht	55	35	36	49	35	31	50	35	32
wo gedrag/maatschappij	54	23	62	53	18	43	53	20	48
wo taal/cultuur	62	29	18	59	30	25	60	30	23
voltijd	48	29	39	44	31	29	45	30	32
deeltijd	76	7	84	71	7	82	72	7	83
sf+	45	29	40	41	30	26	42	30	29
sf-nominaal	39	32	25	37	35	11	38	34	15
sf-leenfase	84	21	86	49	24	46	52	23	52
sf-	70	21	55	59	23	55	61	23	55
thuiswonend	37	25	29	35	34	31	36	30	30
uitwonend	56	28	49	48	27	36	50	27	39
wo totaal	50	27	44	46	28	35	47	28	37
ho totaal	36	18	34	36	20	30	36	19	31

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.12b: Nevenopleiding in hoger onderwijs (% voltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	% ooit nevenopleiding	waarvan in 02/03	waarvan afgerond	% ooit nevenopleiding	waarvan in 02/03	waarvan afgerond	% ooit nevenopleiding	waarvan in 02/03	waarvan afgerond
hbo landbouw	21	17	4	19	13	20	20	14	15
hbo economie	20	16	6	27	9	10	25	11	9
hbo gezondheid	27	9	15	24	16	12	25	14	13
hbo pedagogisch	35	9	9	25	14	17	28	12	14
hbo sociaal-agogisch	23	6	0	27	11	9	26	10	7
hbo techniek	18	10	0	21	11	16	20	11	12
hbo kunst	39	10	26	42	16	28	41	14	28
sf+	23	10	6	25	11	12	24	11	10
sf-nominaal	22	10	4	22	11	5	22	11	4
sf-leenfase	100	17	37	43	11	30	44	11	30
sf-	35	16	17	29	14	23	30	14	21
thuiswonend	19	13	1	19	10	12	19	11	8
uitwonend	34	9	14	32	13	15	33	12	15
hbo totaal	24	11	8	26	12	14	25	12	12
wo landbouw	51	18	73	26	16	38	31	17	50
wo natuur	37	20	27	41	42	18	40	38	20
wo techniek	36	33	66	28	26	30	30	28	38
wo gezondheid	41	27	30	50	21	40	48	22	39
wo economie	47	26	44	36	38	42	39	34	42
wo recht	52	40	26	47	41	20	48	41	21
wo gedrag/maatschappij	50	28	56	50	22	32	50	24	38
wo taal/cultuur	61	30	16	58	33	19	58	32	18
sf+	45	29	40	41	30	26	42	30	29
sf-nominaal	39	32	25	37	35	11	38	34	15
sf-leenfase	84	21	86	49	24	46	52	23	52
sf-	66	31	35	54	32	40	56	32	39
thuiswonend	37	25	29	35	34	29	36	30	29
uitwonend	54	31	43	46	30	29	47	30	32
wo totaal	48	29	39	44	31	29	45	30	32
ho totaal	33	21	24	33	22	22	33	22	23

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.12c: Nevenopleiding in hoger onderwijs (% deeltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	% ooit nevenopleiding	waarvan in 02/03	waarvan afgerond	% ooit nevenopleiding	waarvan in 02/03	waarvan afgerond	% ooit nevenopleiding	waarvan in 02/03	waarvan afgerond
hbo landbouw	33	25	17	55	21	33	45	23	27
hbo economie	51	0	50	51	9	19	51	8	25
hbo gezondheid	40	0	53	31	5	59	35	2	56
hbo pedagogisch	51	13	70	66	21	87	58	17	79
hbo sociaal-agogisch	30	13	63	44	3	41	40	5	46
hbo techniek	62	0	21	54	8	26	55	6	25
hbo kunst	66	19	68	70	10	90	69	12	84
thuiswonend	70	0	28	25	2	35	38	1	31
uitwonend	46	10	64	55	12	49	52	11	54
hbo totaal	47	9	61	53	11	49	51	11	53
wo landbouw									
wo natuur	63	0	50	62	44	56	63	23	53
wo techniek	67	50	100	73	17	100	71	28	100
wo gezondheid	100	0	100	59	17	90	71	10	94
wo economie	47	0	100	87	11	70	77	10	75
wo recht	70	16	74	63	6	80	65	8	78
wo gedrag/maatschappij	82	0	91	76	3	91	77	2	91
wo taal/cultuur	100	0	62	72	13	69	75	11	69
thuiswonend	0	0	0	65	23	77	65	23	77
uitwonend	76	7	84	72	7	82	73	7	83
wo totaal	76	7	84	71	7	82	72	7	83
ho totaal	51	9	66	58	10	59	55	10	61

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.13a: Studenten die tijdens de opleiding hinder ondervinden van een handicap (% voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars	ouderejaars	totaal
hbo landbouw	5,3	7,4	6,8
hbo economie	1,1	3,8	3,1
hbo gezondheid	2,8	4,2	3,8
hbo pedagogisch	3,8	3,9	3,9
hbo sociaal-agogisch	2,5	4,5	3,9
hbo techniek	5,4	5,5	5,5
hbo kunst	6,1	5,9	6,0
<hr/>			
voltijd	3,1	4,6	4,2
deeltijd	3,1	3,6	3,4
<hr/>			
sf+	2,5	5,0	4,3
sf-nominaal	2,5	4,8	4,0
sf-leenfase	6,6	6,4	6,4
sf-	4,6	3,0	3,5
<hr/>			
thuiswonend	3,1	3,6	3,5
uitwonend	3,1	5,0	4,5
<hr/>			
hbo totaal	3,1	4,4	4,0
<hr/>			
wo landbouw	6,2	6,7	6,6
wo natuur	4,4	4,2	4,2
wo techniek	2,8	3,8	3,6
wo gezondheid	5,1	3,8	4,0
wo economie	0,9	3,7	3,1
wo recht	1,1	2,9	2,5
wo gedrag/maatschappij	1,7	5,2	4,3
wo taal/cultuur	4,5	6,9	6,3
<hr/>			
voltijd	2,5	4,6	4,1
deeltijd	4,3	2,9	3,2
<hr/>			
sf+	2,6	4,6	4,1
sf-nominaal	3,0	5,0	4,4
sf-leenfase	0,1	3,9	3,6
sf-	2,8	3,9	3,7
<hr/>			
thuiswonend	1,5	3,0	2,5
uitwonend	3,2	4,8	4,4
<hr/>			
wo totaal	2,6	4,4	4,0
<hr/>			
ho totaal	3,0	4,4	4,0
<hr/>			

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.13b: Studenten die tijdens de opleiding hinder ondervinden van een handicap (% voltijdstudenten)

	eerstejaars	ouderejaars	totaal
hbo landbouw	6,2	7,5	7,2
hbo economie	1,2	3,9	3,2
hbo gezondheid	3,5	4,1	3,9
hbo pedagogisch	3,3	4,3	4,1
hbo sociaal-agogisch	3,3	4,2	3,9
hbo techniek	5,0	5,6	5,4
hbo kunst	5,9	6,8	6,5
sf+	2,5	5,0	4,3
sf-nominaal	2,5	4,8	4,0
sf-leenfase	6,6	6,4	6,4
sf-	7,9	2,4	3,6
thuiswonend	3,2	3,6	3,5
uitwonend	3,0	5,5	5,0
hbo totaal	3,1	4,6	4,2
wo landbouw	6,2	6,7	6,6
wo natuur	4,5	4,2	4,2
wo techniek	1,9	3,9	3,5
wo gezondheid	5,3	3,8	4,0
wo economie	0,9	3,9	3,2
wo recht	1,3	2,8	2,5
wo gedrag/maatschappij	0,9	5,9	4,5
wo taal/cultuur	4,7	6,9	6,3
sf+	2,6	4,6	4,1
sf-nominaal	3,0	5,0	4,4
sf-leenfase	0,1	3,9	3,6
sf-	1,9	4,2	3,9
thuiswonend	1,5	3,0	2,5
uitwonend	3,1	4,9	4,6
wo totaal	2,5	4,6	4,1
ho totaal	2,9	4,6	4,1

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.13c: Studenten die tijdens de opleiding hinder ondervinden van een handicap (% deeltijdstudenten)

	eerstejaars	ouderejaars	totaal
hbo landbouw	0,0	4,6	2,5
hbo economie	0,0	2,4	2,0
hbo gezondheid	0,0	5,3	2,8
hbo pedagogisch	4,4	2,3	3,4
hbo sociaal-agogisch	0,0	5,6	3,9
hbo techniek	10,6	4,7	5,8
hbo kunst	8,2	0,0	2,4
thuiswonend	0,0	3,1	2,2
uitwonend	3,2	3,6	3,5
hbo totaal	3,1	3,6	3,4
wo landbouw			
wo natuur	0,0	0,0	0,0
wo techniek	33,3	0,0	11,1
wo gezondheid	0,0	4,5	3,3
wo economie	0,0	,0	0,0
wo recht	0,0	3,6	2,7
wo gedrag/maatschappij	7,5	1,1	2,6
wo taal/cultuur	0,0	6,5	6,0
thuiswonend	0,0	0,0	0,0
uitwonend	4,3	3,0	3,3
wo totaal	4,3	2,9	3,2
ho totaal	3,2	3,4	3,3

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.14a: Bekendheid met faciliteiten voor gehandicapte studenten (voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars				ouderejaars				totaal			
	verlenging van studiefinanciering	extra studiebegeleiding vanuit instelling	extra faciliteiten	aangepast studieprogramma	verlenging van studiefinanciering	extra studiebegeleiding vanuit instelling	extra faciliteiten	aangepast studieprogramma	verlenging van studiefinanciering	extra studiebegeleiding vanuit instelling	extra faciliteiten	aangepast studieprogramma
hbo landbouw	28,3	20,6	33,4	28,3	33,9	30,0	21,1	29,7	32,2	27,1	25,0	29,2
hbo economie	0,0	45,4	30,3	15,1	46,1	20,6	6,4	6,4	32,9	27,7	13,2	8,9
hbo gezondheid	19,2	19,2	0,0	28,8	35,5	39,9	26,0	25,6	30,6	33,6	18,1	26,6
hbo pedagogisch	9,1	9,1	9,1	9,1	35,8	23,5	20,3	34,5	25,0	17,7	15,8	24,3
hbo sociaal-agogisch	39,9	39,9	39,9	60,1	35,8	36,7	30,0	39,2	36,7	37,4	32,1	43,7
hbo techniek	43,1	21,6	11,8	0,0	32,6	34,1	18,1	25,3	34,9	31,4	16,7	19,8
hbo kunst	27,3	9,1	9,1	27,3	28,8	8,0	10,3	12,0	28,2	8,4	9,9	17,5
voltijd	20,7	31,6	23,2	23,4	39,1	28,2	15,9	21,8	33,8	29,1	18,0	22,3
deeltijd	8,1	0,0	0,0	0,0	29,0	29,1	28,0	33,5	22,2	19,7	19,0	22,7
sf+	16,4	29,8	22,7	23,0	39,7	28,9	15,0	21,3	33,2	29,2	17,2	21,8
sf-nominaal	16,5	30,1	22,9	22,4	37,6	28,4	16,7	24,1	31,1	28,9	18,7	23,5
sf-leenfase	0,0	0,0	0,0	100,0	52,6	32,0	4,4	4,4	51,5	31,3	4,3	6,4
sf-	23,0	15,6	9,7	9,5	30,9	26,6	25,9	30,6	28,4	23,1	20,8	23,9
thuiswonend	17,6	37,7	27,8	23,2	37,6	23,8	18,0	22,1	29,9	29,1	21,8	22,5
uitwonend	19,3	10,5	7,7	13,8	37,4	30,9	17,7	24,6	33,4	26,4	15,5	22,2
hbo totaal	18,3	25,7	18,9	19,0	37,4	28,3	17,8	23,7	31,9	27,5	18,1	22,3
wo landbouw	67,4	51,8	32,9	39,7	70,9	40,0	33,5	33,2	70,2	42,4	33,4	34,5
wo natuur	38,1	19,7	9,2	0,0	54,0	25,6	18,8	23,4	50,6	24,3	16,7	18,4
wo techniek	85,7	57,1	28,6	42,9	57,3	23,8	16,3	18,5	61,3	28,4	18,0	21,9
wo gezondheid	59,1	40,9	20,4	22,7	42,2	23,7	21,6	14,5	46,3	27,9	21,3	16,5
wo economie	0,0	0,0	0,0	0,0	49,7	19,3	18,4	12,2	47,8	18,6	17,6	11,7
wo recht	0,0	27,8	24,1	24,1	47,0	36,8	28,8	19,9	41,6	35,7	28,3	20,4
wo gedrag/maatschappij	52,5	56,2	56,2	35,0	43,7	34,5	27,3	22,3	46,2	40,5	35,3	25,8
wo taal/cultuur	50,0	43,2	50,0	43,2	50,8	32,2	28,3	25,0	50,6	35,3	34,4	30,1
voltijd	49,0	44,7	39,8	31,8	51,4	30,6	23,8	20,8	50,9	33,4	27,1	23,0
deeltijd	70,5	47,6	47,6	47,6	14,9	9,4	28,6	14,1	28,3	18,6	33,1	22,1
sf+	53,1	47,9	41,9	36,8	50,5	28,9	22,0	20,1	51,0	32,9	26,2	23,6
sf-nominaal	58,7	48,9	43,8	38,2	50,1	31,4	23,4	23,0	52,3	35,9	28,6	26,8
sf-leenfase	4,0	38,7	24,7	24,7	51,2	23,1	18,8	13,6	47,4	24,4	19,3	14,5
sf-	41,6	36,1	35,5	20,6	47,6	31,4	29,5	21,3	46,5	32,3	30,6	21,1
thuiswonend	52,7	30,9	35,7	25,1	52,7	35,3	31,9	26,9	52,7	33,9	33,2	26,3
uitwonend	49,1	51,3	42,3	36,2	49,1	28,4	22,5	19,1	49,1	32,4	25,9	22,1
wo totaal	50,2	44,9	40,2	32,7	49,7	29,6	24,1	20,5	49,8	32,7	27,4	23,0
ho totaal	27,6	31,3	25,1	23,0	42,3	28,8	20,3	22,4	38,5	29,4	21,5	22,6

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 1.14b: Gebruik van faciliteiten voor gehandicapte studenten (% voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars				ouderejaars				totaal			
	verlenging van studiefinanciering	extra studiebegelei- ding vanuit instelling	extra faciliteiten	aangepast studieprogramma	verlenging van studiefinanciering	extra studiebegelei- ding vanuit instelling	extra faciliteiten	aangepast studieprogramma	verlenging van studiefinanciering	extra studiebegelei- ding vanuit instelling	extra faciliteiten	aangepast studieprogramma
hbo landbouw	0,0	7,7	17,9	0,0	11,1	1,4	6,6	1,4	7,6	3,4	10,1	1,0
hbo economie	15,1	15,1	0,0	0,0	19,4	11,4	3,6	0,0	18,2	12,5	2,6	0,0
hbo gezondheid	0,0	9,6	0,0	0,0	16,8	9,3	2,9	8,8	11,7	9,4	2,0	6,2
hbo pedagogisch	0,0	0,0	0,0	0,0	12,4	10,2	2,7	13,3	7,4	6,1	1,6	7,9
hbo sociaal-agogisch	0,0	0,0	13,3	0,0	11,4	0,0	6,3	4,2	9,0	0,0	7,8	3,3
hbo techniek	11,8	0,0	0,0	0,0	16,0	10,2	5,1	9,7	15,1	8,0	4,0	7,6
hbo kunst	0,0	0,0	0,0	0,0	20,4	0,0	0,0	9,7	13,1	0,0	0,0	6,3
voltijd	7,2	6,4	2,8	0,0	18,0	8,8	4,1	6,3	14,9	8,1	3,7	4,5
deeltijd	0,0	0,0	0,0	0,0	3,2	3,2	4,6	6,4	2,2	2,2	3,1	4,3
sf+	5,7	6,1	2,8	0,0	18,2	9,9	3,7	6,4	14,7	8,9	3,4	4,6
sf-nominaal	5,7	6,1	2,8	0,0	17,4	7,6	4,3	7,3	13,8	7,1	3,8	5,0
sf-leenfase	0,0	0,0	0,0	0,0	22,9	24,3	0,0	1,2	22,4	23,8	0,0	1,2
sf-	6,2	2,9	1,0	0,0	8,3	2,0	5,4	6,1	7,6	2,3	4,0	4,1
thuiswonend	7,2	7,2	0,0	0,0	18,8	5,2	6,5	9,0	14,3	6,0	4,0	5,6
uitwonend	4,1	2,6	5,1	0,0	13,8	9,4	2,8	4,8	11,7	7,9	3,3	3,7
hbo totaal	5,8	5,2	2,3	0,0	15,6	7,9	4,1	6,3	12,8	7,1	3,6	4,5
wo landbouw	15,6	5,2	10,4	12,1	48,0	15,2	13,0	11,5	41,4	13,2	12,5	11,6
wo natuur	18,3	18,3	0,0	9,2	35,2	4,7	5,8	9,4	31,6	7,6	4,6	9,4
wo techniek	28,6	0,0	0,0	14,3	29,5	9,1	1,2	8,2	29,3	7,8	1,1	9,0
wo gezondheid	9,1	0,0	0,0	0,0	13,6	7,6	1,7	10,1	12,5	5,8	1,3	7,7
wo economie	0,0	0,0	0,0	0,0	30,4	6,8	12,2	6,1	29,2	6,5	11,8	5,8
wo recht	0,0	0,0	24,1	0,0	23,9	4,1	1,7	7,0	21,1	3,6	4,3	6,2
wo gedrag/maatschappij	0,0	0,0	8,8	0,0	23,0	5,2	9,4	6,3	16,6	3,7	9,2	4,6
wo taal/cultuur	6,8	0,0	6,8	0,0	30,4	3,6	5,0	4,1	23,8	2,6	5,5	2,9
voltijd	6,5	1,7	7,1	2,6	28,0	6,3	5,8	7,0	23,6	5,3	6,0	6,1
deeltijd	22,9	0,0	0,0	0,0	10,6	0,0	5,5	5,1	13,6	0,0	4,2	3,9
sf+	8,2	2,2	8,8	3,2	30,3	6,4	5,3	7,4	25,7	5,5	6,0	6,5
sf-nominaal	9,2	2,4	7,0	3,6	32,3	7,1	5,0	10,3	26,4	5,9	5,5	8,6
sf-leenfase	0,0	0,0	24,7	0,0	25,6	4,9	6,0	0,7	23,6	4,5	7,5	0,6
sf-	5,3	0,0	0,6	0,0	18,9	4,8	6,9	5,8	16,3	3,8	5,7	4,7
thuiswonend	3,1	0,0	14,8	4,2	20,6	3,1	9,3	5,7	14,9	2,1	11,1	5,2
uitwonend	9,5	2,4	3,0	1,6	28,5	6,6	5,0	7,2	25,2	5,8	4,7	6,2
wo totaal	7,5	1,6	6,7	2,4	27,2	6,0	5,8	6,9	23,1	5,1	5,9	6,0
ho totaal	6,3	4,1	3,6	0,7	20,2	7,1	4,8	6,6	16,6	6,4	4,5	5,1

Bron: Studentenmonitor 2003

2 Studievoortgang

Tabel 2.1: *Percentage behaald ten opzichte van geprogrammeerde onderdelen dit jaar en ten opzichte van totale programma (% voltijdstudenten)*

	eerstejaars	ouderejaars		totaal
	% dit jaar	% dit jaar	% totaal	% dit jaar
hbo landbouw	70	67	73	68
hbo economie	67	69	73	68
hbo gezondheid	73	74	73	74
hbo pedagogisch	64	70	74	68
hbo sociaal-agogisch	76	74	76	75
hbo techniek	70	70	73	70
hbo kunst	78	78	75	78
sf+	70	71	74	71
sf-nominaal	70	72	71	71
sf-leenfase	77	65	84	65
sf-	67	69	74	68
thuiswonend	69	71	72	70
uitwonend	71	71	75	71
hbo totaal	70	71	74	70
wo landbouw	70	65	73	66
wo natuur	69	61	68	63
wo techniek	61	57	67	57
wo gezondheid	71	74	73	74
wo economie	63	58	72	59
wo recht	58	60	69	60
wo gedrag/maatschappij	62	62	73	62
wo taal/cultuur	65	59	72	60
sf+	64	62	70	63
sf-nominaal	64	63	63	63
sf-leenfase	59	61	83	61
sf-	62	58	75	58
thuiswonend	65	63	69	64
uitwonend	63	61	71	61
wo totaal	64	61	71	62
ho totaal	67	67	73	67

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 2.2a: Studieperspectief (% voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	% propedeuse be- haald	% kans eindexamen	termijn diploma behalen (in jaren)	% propedeuse be- haald	% kans eindexamen	termijn diploma behalen (in jaren)	% propedeuse be- haald	% kans eindexamen	termijn diploma behalen (in jaren)
hbo landbouw	26	86	2,6	85	94	1,0	69	92	1,4
hbo economie	20	77	2,9	88	93	1,1	70	89	1,5
hbo gezondheid	23	85	2,7	90	95	1,0	70	92	1,5
hbo pedagogisch	23	89	2,2	78	94	0,9	58	92	1,4
hbo sociaal-agogisch	23	84	2,6	85	95	1,0	67	91	1,5
hbo techniek	19	80	2,7	86	94	1,1	68	90	1,5
hbo kunst	49	85	2,6	88	92	1,2	74	90	1,7
voltijd	19	80	2,9	87	94	1,1	68	90	1,6
deeltijd	38	90	1,8	74	95	1,0	62	93	1,3
sf+	19	80	2,9	87	94	1,1	67	90	1,6
sf-nominaal	18	80	2,9	86	94	1,2	64	89	1,8
sf-leenfase	68	91	2,1	89	94	0,3	89	94	0,4
sf-	33	87	2,1	82	95	0,9	68	92	1,3
thuiswonend	17	78	2,8	87	93	1,1	63	88	1,7
uitwonend	30	87	2,4	84	95	1,0	70	93	1,3
hbo totaal	23	82	2,6	85	94	1,0	67	91	1,5
wo landbouw	14	90	2,8	89	95	1,4	74	94	1,7
wo natuur	17	82	3,9	83	93	1,6	69	90	2,0
wo techniek	14	80	4,1	82	94	1,8	70	91	2,2
wo gezondheid	16	86	4,0	93	96	1,6	78	94	2,1
wo economie	27	83	3,2	83	94	1,2	70	92	1,7
wo recht	25	83	3,5	89	94	1,2	75	92	1,7
wo gedrag/maatschappij	20	85	2,8	82	95	1,1	66	92	1,6
wo taal/cultuur	24	87	3,3	76	93	1,3	63	92	1,8
voltijd	21	85	3,3	84	94	1,4	70	92	1,8
deeltijd	22	79	3,6	79	91	1,5	67	88	2,0
sf+	21	84	3,4	84	94	1,4	69	92	1,9
sf-nominaal	19	83	3,6	82	93	1,9	63	90	2,4
sf-leenfase	31	88	1,9	89	97	0,5	83	96	0,6
sf-	23	85	3,3	84	94	1,2	73	92	1,6
thuiswonend	20	82	3,5	82	93	1,5	61	89	2,2
uitwonend	21	86	3,3	84	95	1,3	72	93	1,7
wo totaal	21	84	3,4	84	94	1,4	70	92	1,8
ho totaal	22	83	2,9	85	94	1,2	68	91	1,6

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 2.2b: Studieperspectief (% voltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	% propedeuse be- haald	% kans eindexamen	termijn diploma behalen (in jaren)	% propedeuse be- haald	% kans eindexamen	termijn diploma behalen (in jaren)	% propedeuse be- haald	% kans eindexamen	termijn diploma behalen (in jaren)
hbo landbouw	20	85	2,7	85	95	1,0	69	92	1,4
hbo economie	20	77	3,0	89	93	1,1	70	89	1,6
hbo gezondheid	16	82	3,0	89	95	1,1	69	91	1,6
hbo pedagogisch	8	83	2,8	82	94	0,9	60	91	1,5
hbo sociaal-agogisch	17	83	2,7	89	94	1,0	68	91	1,5
hbo techniek	21	81	2,7	88	94	1,1	69	91	1,6
hbo kunst	51	85	2,7	89	92	1,2	76	90	1,7
sf+	19	80	2,9	87	94	1,1	67	90	1,6
sf-nominaal	18	80	2,9	86	94	1,2	64	89	1,8
sf-leenfase	68	91	2,1	89	94	0,3	89	94	0,4
sf-	22	80	2,8	90	95	0,9	76	91	1,3
thuiswonend	16	78	2,9	88	93	1,1	63	88	1,7
uitwonend	25	84	2,8	87	95	1,0	74	93	1,4
hbo totaal	19	80	2,9	87	94	1,1	68	90	1,6
wo landbouw	14	90	2,8	89	95	1,5	74	94	1,7
wo natuur	17	82	3,9	83	93	1,6	70	91	2,0
wo techniek	13	80	4,0	83	94	1,8	70	91	2,2
wo gezondheid	14	87	4,1	94	96	1,6	79	94	2,1
wo economie	27	84	3,2	83	95	1,2	71	92	1,6
wo recht	27	84	3,3	89	95	1,2	76	92	1,6
wo gedrag/maatschappij	20	86	2,8	83	95	1,1	66	93	1,5
wo taal/cultuur	24	87	3,1	76	93	1,3	61	92	1,8
sf+	21	84	3,4	84	94	1,4	69	92	1,9
sf-nominaal	19	83	3,6	82	93	1,9	63	90	2,4
sf-leenfase	31	88	1,9	89	97	0,5	83	96	0,6
sf-	23	88	3,1	86	95	1,1	75	94	1,4
thuiswonend	20	82	3,5	82	93	1,5	61	89	2,2
uitwonend	21	86	3,2	85	95	1,3	73	93	1,7
wo totaal	21	85	3,3	84	94	1,4	70	92	1,8
ho totaal	20	82	3,0	86	94	1,2	69	91	1,6

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 2.2c: Studieperspectief (% deeltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	% propedeuse be- haald	% kans eindexamen	termijn diploma behalen (in jaren)	% propedeuse be- haald	% kans eindexamen	termijn diploma behalen (in jaren)	% propedeuse be- haald	% kans eindexamen	termijn diploma behalen (in jaren)
hbo landbouw	63	87	2,0	78	92	1,1	71	89	1,5
hbo economie	29	83	2,6	81	95	1,0	72	93	1,3
hbo gezondheid	50	93	1,5	93	98	0,8	71	96	1,1
hbo pedagogisch	43	96	1,4	65	94	0,7	53	95	1,1
hbo sociaal-agogisch	40	85	2,3	73	96	1,2	63	92	1,5
hbo techniek	0	73	2,3	69	92	0,9	57	88	1,2
hbo kunst	29	85	2,3	79	92	1,2	64	90	1,6
thuiswonend	53	76	1,6	62	95	1,4	59	89	1,5
uitwonend	38	91	1,8	75	95	0,9	62	93	1,2
hbo totaal	38	90	1,8	74	95	1,0	62	93	1,3
wo landbouw									
wo natuur	50	95		73	58	1,6	64	72	1,6
wo techniek	67	80	4,7	51	85	2,0	56	83	3,5
wo gezondheid	52	81	2,2	80	91	1,2	72	88	1,5
wo economie	33	79	2,1	67	84	1,8	60	83	1,9
wo recht	12	80	4,2	88	92	1,6	70	89	2,2
wo gedrag/maatschappij	20	76	3,2	74	92	1,3	61	88	1,8
wo taal/cultuur	0	89	6,3	82	91	1,9	77	90	2,3
thuiswonend				57	82	1,5	57	82	1,5
uitwonend	22	79	3,6	80	91	1,5	67	88	2,0
wo totaal	22	79	3,6	79	91	1,5	67	88	2,0
ho totaal	36	89	2,1	75	94	1,1	63	92	1,4

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 2.3: Verwachting situatie september 2003 (% voltijd- en deeltijdstudenten)

	hbo			wo			totaal		
	eerste- jaars	oudere- jaars	totaal	eerste- jaars	oudere- jaars	totaal	eerste- jaars	oudere- jaars	totaal
nog steeds huidige opleiding	88	67	73	89	75	78	88	70	75
andere ho-opleiding	7	3	4	6	2	3	7	3	4
mbo-opleiding	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(tijdelijk) gestopt	2	2	2	2	2	2	2	2	2
huidige opleiding afgerond	3	28	21	3	22	17	3	25	19

Bron: Studentenmonitor 2003

3 Inkomsten en uitgaven

Tabel 3.1a: Overzicht van de totale netto maandinkomsten in € (voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars				ouderejaars				totaal			
	financieel	natura	ov-kaart	totaal	financieel	natura	ov-kaart	totaal	financieel	natura	ov-kaart	totaal
hbo landbouw	655	145	53	853	666	188	61	914	663	176	59	897
hbo economie	602	213	61	876	696	211	57	964	672	211	58	941
hbo gezondheid	552	161	53	766	570	162	58	789	564	161	56	782
hbo pedagogisch	633	91	37	762	712	156	50	919	683	133	46	862
hbo sociaal-agogisch	585	145	51	781	681	146	50	877	653	146	50	848
hbo techniek	425	165	62	652	705	176	57	938	629	173	58	861
hbo kunst	605	123	58	787	689	149	54	892	661	140	55	856
voltijd	517	191	67	774	640	207	65	912	605	202	65	872
deeltijd	810	21	0	831	948	29	0	977	900	26	0	926
sf+	536	182	69	786	656	213	68	937	621	204	68	892
sf-nominaal	534	183	69	786	642	212	68	923	606	203	68	877
sf-leenfase	748	44	65	857	731	215	64	1011	732	211	64	1.007
sf-	669	98	17	784	764	98	24	886	736	98	22	856
thuiswonend	427	193	66	686	524	224	64	812	491	213	65	769
uitwonend	742	117	39	898	811	146	48	1004	793	138	45	977
hbo totaal	575	157	53	786	688	179	55	922	654	173	54	881
wo landbouw	580	210	67	856	644	194	64	902	630	198	65	893
wo natuur	443	188	65	696	673	200	63	937	626	198	64	887
wo techniek	570	249	66	885	710	208	64	981	684	215	64	964
wo gezondheid	556	286	65	907	656	213	61	930	636	227	62	925
wo economie	587	230	64	882	699	236	59	994	673	235	60	968
wo recht	664	210	57	931	711	218	53	983	701	216	54	972
wo gedrag/maatschappij	597	213	60	871	788	179	54	1020	736	188	56	980
wo taal/cultuur	602	230	66	898	694	170	55	919	670	186	57	914
voltijd	557	245	68	870	686	216	63	964	657	222	64	943
deeltijd	984	5	0	988	1.028	40	0	1.069	1.018	32	0	1.051
sf+	569	250	69	887	714	223	68	1004	679	229	68	976
sf-nominaal	553	253	69	875	686	239	69	994	646	243	69	958
sf-leenfase	676	228	70	975	762	194	66	1022	754	198	66	1.017
sf-	664	140	39	842	704	146	30	880	697	145	32	873
thuiswonend	378	277	67	723	454	223	64	740	428	241	65	734
uitwonend	691	203	61	955	769	198	57	1024	754	199	57	1.011
wo totaal	588	228	63	878	711	203	58	972	683	209	59	951
ho totaal	579	180	56	815	697	189	56	942	665	186	56	908

Bron: Studentenmonitor 2003 / IB-Groep

Tabel 3.1b: Overzicht van de totale netto maandinkomsten in € (voltijdstudenten)

	eerstejaars				ouderejaars				totaal			
	financieel	natura	ov-kaart	totaal	financieel	natura	ov-kaart	totaal	financieel	natura	ov-kaart	totaal
hbo landbouw	603	167	61	832	642	198	65	905	632	190	64	886
hbo economie	570	229	67	865	667	237	65	969	641	235	65	941
hbo gezondheid	455	197	67	719	555	178	65	799	527	183	66	776
hbo pedagogisch	530	149	66	744	613	195	64	872	589	181	65	834
hbo sociaal-agogisch	498	187	69	754	616	179	67	863	581	182	67	830
hbo techniek	416	178	67	661	656	196	65	918	589	191	66	846
hbo kunst	566	137	65	768	652	169	62	883	622	158	63	843
sf+	536	182	69	786	656	213	68	937	621	204	68	892
sf-nominaal	534	183	69	786	642	212	68	923	606	203	68	877
sf-leenfase	748	44	65	857	731	215	64	1011	732	211	64	1.007
sf-	368	262	53	683	559	175	50	785	517	194	51	762
thuiswonend	429	194	67	690	518	226	66	810	487	215	66	769
uitwonend	679	186	66	930	760	188	64	1.011	742	187	64	994
hbo totaal	517	191	67	774	640	207	65	912	605	202	65	872
wo landbouw	580	210	67	856	644	195	65	904	631	199	65	894
wo natuur	437	191	67	695	671	201	64	937	624	199	65	888
wo techniek	547	256	67	870	708	211	65	983	679	219	65	963
wo gezondheid	537	300	68	906	650	219	63	933	629	234	64	927
wo economie	593	241	67	901	692	244	61	997	669	243	63	975
wo recht	508	250	68	826	661	248	62	971	629	249	63	941
wo gedrag/maatschappij	570	240	68	877	706	199	62	967	669	210	63	942
wo taal/cultuur	608	237	68	913	700	184	61	946	675	199	63	937
sf+	569	250	69	887	714	223	68	1.004	679	229	68	976
sf-nominaal	553	253	69	875	686	239	69	994	646	243	69	958
sf-leenfase	676	228	70	975	762	194	66	1.022	754	198	66	1.017
sf-	485	215	60	761	576	188	42	805	561	192	45	798
thuiswonend	378	277	67	723	457	224	64	746	430	242	65	738
uitwonend	655	227	68	951	741	214	62	1017	725	216	63	1.005
wo totaal	557	245	68	870	686	216	63	964	657	222	64	943
ho totaal	531	210	67	808	660	211	64	934	626	210	65	901

Bron: Studentenmonitor 2003 / IB-Groep

Tabel 3.1c: Overzicht van de totale netto maandinkomsten in € (deeltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	financieel	natura	totaal	financieel	natura	totaal	financieel	natura	totaal
hbo landbouw	982	7	989	1.003	45	1.048	994	28	1.022
hbo economie	970	28	998	909	21	930	920	23	943
hbo gezondheid	904	32	936	686	26	712	788	29	817
hbo pedagogisch	768	17	785	1.070	18	1088	909	17	926
hbo sociaal-agogisch	828	29	857	873	47	920	859	42	900
hbo techniek	540		540	1.041	35	1076	951	29	980
hbo kunst	931	10	941	934	18	952	933	16	949
thuiswonend	338	156	494	764	129	893	638	137	774
uitwonend	837	13	850	961	22	983	917	18	936
hbo totaal	810	21	831	948	29	977	900	26	926
wo landbouw									
wo natuur	667	71	738	947	27	974	812	49	861
wo techniek	1.383		1.383	829		829	1.013		1.013
wo gezondheid	943		943	829		829	861		861
wo economie	452		452	872	44	916	769	33	802
wo recht	1.441		1.450	1.008	42	1.050	1.112	34	1.146
wo gedrag/maatschappij	818		818	1.342	39	1.382	1.215	30	1.245
wo taal/cultuur	403		403	646	53	700	625	48	674
thuiswonend				200	136	336	200	136	336
uitwonend	984	5	988	1058	37	1095	1041	29	1071
wo totaal	984	5	988	1028	40	1069	1018	32	1051
ho totaal	836	18	854	967	32	999	925	27	952

Bron: Studentenmonitor 2003 / IB-Groep

Tabel 3.2a: Overzicht van maandelijkse financiële inkomsten in € (voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars					ouderejaars					totaal				
	beurs	lening	ouders/partner	arbeid	overig	beurs	lening	ouders/partner	arbeid	overig	beurs	lening	ouders/partner	arbeid	overig
hbo landbouw	231	34	103	419	20	209	48	107	401	28	215	44	106	406	26
hbo economie	161	21	76	398	19	153	73	83	512	19	155	59	81	480	19
hbo gezondheid	156	44	68	427	11	168	47	79	370	19	165	46	76	387	17
hbo pedagogisch	157	44	49	550	18	162	42	71	576	11	161	43	63	567	13
hbo sociaal-agogisch	209	42	57	407	11	191	47	61	504	22	197	45	60	476	19
hbo techniek	179	36	62	246	16	154	57	76	539	26	161	51	73	465	23
hbo kunst	208	76	94	317	19	183	90	116	425	20	192	86	108	387	20
voltijd	174	44	80	272	17	163	68	90	397	21	167	61	88	361	20
deeltijd			5	1.016	14			7	1.187	13			6	1.127	13
sf+	173	46	75	275	18	164	77	89	377	21	166	68	85	347	20
sf-nominaal	175	41	75	275	18	192	47	85	364	21	186	45	82	334	20
sf-leenfase	0	501	45	272	28	0	240	108	453	19	0	247	107	448	20
sf-	223	9	44	761	14	155	8	53	842	17	173	8	51	818	16
thuiswonend	125	19	65	270	18	113	22	69	389	20	117	21	67	348	20
uitwonend	272	58	68	563	15	216	89	86	600	19	229	81	81	590	18
hbo totaal	174	37	66	409	17	163	59	79	509	20	167	53	75	480	19
wo landbouw	174	119	162	187	25	171	104	185	229	25	172	107	181	221	25
wo natuur	181	46	142	139	28	162	105	146	311	27	166	93	146	278	27
wo techniek	153	85	163	214	34	137	122	163	341	29	140	115	163	318	30
wo gezondheid	198	44	157	211	25	187	100	190	258	22	190	90	183	249	22
wo economie	126	78	123	336	28	122	115	144	389	20	123	107	140	377	22
wo recht	160	45	119	440	17	115	132	135	433	22	125	113	132	435	21
wo gedrag/maatschappij	132	101	94	322	22	126	105	151	490	20	128	104	136	444	21
wo taal/cultuur	204	64	164	234	19	152	105	147	390	18	167	94	152	349	18
voltijd	159	78	140	227	25	141	120	163	323	23	145	110	158	301	24
deeltijd			17	1.106				21	1.261	12			20	1.224	9
sf+	160	85	133	213	25	141	144	168	289	22	146	130	160	271	23
sf-nominaal	184	66	139	193	21	215	75	162	256	19	206	72	156	238	20
sf-leenfase	2	215	93	336	48	1	270	179	348	28	1	264	169	346	30
sf-	93	18	123	607	17	108	9	111	672	22	104	10	113	660	21
thuiswonend	93	29	81	225	23	86	51	76	310	17	89	43	78	281	19
uitwonend	195	94	153	319	24	154	126	170	399	23	163	120	167	384	24
wo totaal	159	73	131	290	24	141	112	154	384	22	145	103	149	363	23
ho totaal	169	48	88	370	19	154	81	110	458	21	158	72	104	434	20

Bron: Studentenmonitor 2003 / IB-Groep

Tabel 3.2b: Overzicht van maandelijkse financiële inkomsten in € (voltijdstudenten)

	eerstejaars					ouderejaars					totaal				
	beurs	lening	ouders/partner	arbeid	overig	beurs	lening	ouders/partner	arbeid	overig	beurs	lening	ouders/partner	arbeid	overig
hbo landbouw	231	38	117	295	23	209	50	112	351	28	215	47	113	336	27
hbo economie	161	22	84	344	20	153	80	92	425	20	155	64	90	402	20
hbo gezondheid	156	53	80	234	14	168	51	87	315	19	165	52	85	293	18
hbo pedagogisch	157	71	79	267	17	162	52	86	391	12	161	57	84	355	13
hbo sociaal-agogisch	209	56	74	208	13	191	60	78	343	22	197	59	77	304	20
hbo techniek	179	37	64	201	17	154	64	87	442	29	161	56	81	376	25
hbo kunst	208	84	105	231	18	183	102	132	324	21	192	96	122	291	20
sf+	173	46	75	275	18	164	77	89	377	21	166	68	85	347	20
sf-nominaal	175	41	75	275	18	192	47	85	364	21	186	45	82	334	20
sf-leenfase		501	45	272	28		240	108	453	19	0	247	107	448	20
sf-	223	27	121	252	15	155	16	100	495	21	173	18	105	443	20
thuiswonend	125	19	66	265	18	113	22	70	376	21	117	21	69	338	20
uitwonend	272	91	106	284	16	216	113	110	416	21	229	108	109	387	20
hbo totaal	174	44	80	272	17	163	68	90	397	21	167	61	88	361	20
wo landbouw	174	119	162	187	25	171	104	185	227	25	172	107	181	219	25
wo natuur	181	47	140	128	29	162	106	147	306	27	166	94	146	273	27
wo techniek	153	87	168	174	35	137	122	164	331	29	140	116	165	305	30
wo gezondheid	198	46	163	167	26	187	103	195	238	22	190	92	188	224	23
wo economie	126	80	127	322	29	122	119	148	362	21	123	110	144	354	23
wo recht	160	54	146	209	21	115	150	154	309	21	125	130	152	288	21
wo gedrag/maatschappij	132	112	103	249	24	126	119	168	349	22	128	117	150	322	23
wo taal/cultuur	204	66	168	230	19	152	115	160	344	19	168	101	162	312	19
sf+	160	85	133	213	25	141	144	168	289	22	146	130	160	271	23
sf-nominaal	184	66	139	193	21	215	75	162	256	19	206	72	156	238	20
sf-leenfase	2	215	93	336	48	1	270	179	348	28	1	264	169	346	30
sf-	93	28	184	318	27	110	12	143	462	26	106	14	150	439	26
thuiswonend	93	29	81	225	23	86	51	77	311	17	89	43	79	282	19
uitwonend	195	104	169	228	26	155	136	182	325	24	163	130	180	307	25
wo totaal	159	78	140	227	25	141	120	163	323	23	145	110	158	301	24
ho totaal	169	56	101	256	20	154	90	122	365	22	158	81	117	336	21

Bron: Studentenmonitor 2003 / IB-Groep

Tabel 3.2c: Overzicht van maandelijkse financiële inkomsten in € (deeltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	ouders/partner	arbeid	overig	ouders/partner	arbeid	overig	ouders/partner	arbeid	overig
hbo landbouw		1.359		46	1.168	22	27	1.248	13
hbo economie		957	13		1.313	15		1.222	15
hbo gezondheid	23	1.203		9	869	17	15	1.022	9
hbo pedagogisch	3	979	20	13	1.321	7	8	1.142	14
hbo sociaal-agogisch	8	979	7	8	1.012	20	8	1.002	16
hbo techniek		1.494		2	1.190	5	2	1.216	5
hbo kunst		1.039	28	6	1.111	8	4	1.089	14
thuiswonend		682	19	4	871	5	3	835	8
uitwonend	5	1.027	14	7	1.213	13	6	1.146	13
hbo totaal	5	1.016	14	7	1.187	13	6	1.127	13
wo landbouw									
wo natuur	190	476		0	1.118		99	783	
wo techniek		1.383		0	1.670			1.526	
wo gezondheid	12	1.376		12	969	8	12	1.066	6
wo economie		850		0	1.233				
wo recht	3	1.439		15	1.255	25	11	1.308	18
wo gedrag/maatschappij	18	945		33	1.482	10	30	1.356	8
wo taal/cultuur	44	359		17	864	5	20	806	4
thuiswonend				6	223	2	6	223	2
uitwonend	17	1.106		22	1.302	13	20	1.254	10
wo totaal	17	1.106		21	1.261	12	20	1.224	9
totaal	7	1.031	12	10	1.205	13	9	1.148	12

Bron: Studentenmonitor 2003 / IB-Groep

Tabel 3.3: Redenen om niet of weinig te lenen bij IB-Groep

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	hbo	wo	totaal	hbo	wo	totaal	hbo	wo	totaal
ouders dragen bij	3,3	3,8	3,5	3,0	3,6	3,3	3,1	3,7	3,3
verricht betaald werk	3,4	3,3	3,4	3,6	3,5	3,6	3,6	3,4	3,5
ontraden door ouders	3,1	2,5	2,9	2,5	2,4	2,5	2,6	2,4	2,6
geen lening nodig	3,8	4,0	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9
studielening te duur	3,1	2,7	3,0	2,9	2,6	2,7	2,9	2,6	2,8
geen (grote) schulden maken	4,2	4,1	4,2	4,2	4,0	4,1	4,2	4,0	4,1
alleen lenen indien echt noodzakelijk	3,9	4,1	4,0	4,1	4,1	4,1	4,0	4,1	4,1
onzeker over toekomstig inkomen	1,8	1,9	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8
leenvoorwaarden IB-Groep niet bekend	2,4	2,2	2,3	2,2	1,9	2,1	2,2	2,0	2,1
geen of lage lasten	2,6	2,5	2,6	2,7	2,4	2,6	2,7	2,4	2,6

Bron: Studentenmonitor 2003 (1=speelt geen rol; 5=speelt een belangrijke rol)

Tabel 3.4a: Overzicht van maandelijkse uitgaven in € (voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars					ouderejaars					totaal				
	studie	levensonderhoud	ontspanning	overig	totaal	studie	levensonderhoud	ontspanning	overig	totaal	studie	levensonderhoud	ontspanning	overig	totaal
hbo landbouw	222	363	94	15	698	182	364	95	19	656	193	364	95	18	667
hbo economie	173	326	88	22	607	159	396	112	29	697	163	377	105	27	672
hbo gezondheid	137	319	88	18	576	132	345	88	20	584	133	338	88	19	582
hbo pedagogisch	246	370	67	15	709	186	397	91	26	702	207	388	83	22	704
hbo sociaal-agogisch	178	400	89	25	686	180	417	84	27	708	180	412	86	26	702
hbo techniek	133	245	88	21	492	171	328	100	26	624	162	307	97	24	590
hbo kunst	185	391	73	18	667	186	468	72	25	747	186	441	72	23	719
voltijd	163	268	82	19	533	154	338	99	24	617	157	319	94	23	593
deeltijd	279	660	84	23	1.066	251	667	92	40	1.037	260	665	89	34	1.047
sf+	164	260	84	19	529	152	334	101	24	610	155	312	96	22	586
sf-nominaal	164	258	84	19	527	150	310	98	23	581	154	293	93	22	564
sf-leenfase	148	446	72	15	681	162	463	116	28	766	162	463	115	27	764
sf-	237	549	79	23	894	212	519	91	32	853	219	527	88	30	864
thuiswonend	134	157	89	20	401	149	172	105	23	448	144	167	100	22	432
uitwonend	237	538	76	20	874	183	544	93	29	848	197	542	88	26	854
hbo totaal	184	338	83	20	628	169	386	98	26	679	173	372	93	24	664
wo landbouw	177	404	72	15	664	166	463	79	18	725	168	451	78	17	713
wo natuur	152	306	72	14	543	160	427	89	20	695	158	404	86	19	666
wo techniek	212	321	84	16	632	168	424	87	20	697	176	406	87	20	685
wo gezondheid	184	387	77	18	663	160	472	92	22	742	164	455	89	21	727
wo economie	201	351	114	26	688	172	409	113	24	717	179	397	113	24	711
wo recht	191	397	91	20	690	196	543	99	26	864	195	512	97	25	827
wo gedrag/maatschappij	180	397	88	20	683	161	487	101	22	767	166	462	98	21	744
wo taal/cultuur	148	363	82	24	623	173	468	83	26	750	166	440	83	26	717
voltijd	174	349	90	19	631	165	446	97	22	728	167	424	95	22	706
deeltijd	281	665	73	38	1035	246	706	83	32	1066	254	697	81	33	1060
sf+	169	343	88	19	619	161	434	97	21	713	163	413	95	21	691
sf-nominaal	166	334	84	19	603	153	400	93	21	665	156	381	91	20	647
sf-leenfase	192	397	114	23	721	178	498	103	22	800	179	487	104	22	792
sf-	232	481	90	26	820	197	550	93	28	863	203	538	92	27	855
thuiswonend	159	149	96	23	425	165	156	92	20	430	163	154	94	21	428
uitwonend	192	472	85	19	767	171	529	97	24	819	175	518	94	23	809
wo totaal	181	369	89	20	658	170	463	96	23	751	173	442	94	22	730
ho totaal	183	349	85	20	638	169	418	97	25	709	173	400	94	24	690

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 3.4b: Overzicht van maandelijkse uitgaven in € (voltijdstudenten)

	eerstejaars					ouderejaars					totaal				
	studie	levensonderhoud	ontspanning	overig	totaal	studie	levensonderhoud	ontspanning	overig	totaal	studie	levensonderhoud	ontspanning	overig	totaal
hbo landbouw	216	318	93	14	636	178	355	97	17	643	188	345	96	16	641
hbo economie	173	259	81	22	534	152	356	110	26	646	158	330	102	25	615
hbo gezondheid	109	240	86	9	458	129	320	91	19	558	124	299	90	16	533
hbo pedagogisch	186	254	60	13	509	165	318	93	23	601	171	300	84	20	575
hbo sociaal-agogisch	162	333	100	25	618	150	342	87	25	606	153	340	90	25	610
hbo techniek	130	222	90	20	468	159	292	101	26	575	151	273	98	24	546
hbo kunst	174	356	77	19	626	168	444	71	22	703	170	414	73	21	676
sf+	164	260	84	19	529	152	334	101	24	610	155	312	96	22	586
sf-nominaal	164	258	84	19	527	150	310	98	23	581	154	293	93	22	564
sf-leenfase	148	446	72	15	681	162	463	116	28	766	162	463	115	27	764
sf-	155	334	66	23	567	169	361	90	24	651	166	355	85	24	633
thuiswonend	134	155	89	20	399	145	170	105	23	442	141	165	100	22	427
uitwonend	211	459	71	18	755	163	496	93	25	781	174	488	88	24	775
hbo totaal	163	268	82	19	533	154	338	99	24	617	157	319	94	23	593
wo landbouw	177	404	72	15	664	165	461	79	18	723	168	450	78	17	711
wo natuur	147	296	70	14	525	160	424	89	20	692	157	400	85	19	661
wo techniek	202	320	86	16	623	168	422	87	20	695	174	405	87	20	682
wo gezondheid	183	393	79	18	669	156	465	93	21	734	161	451	90	21	721
wo economie	204	330	113	24	666	169	410	116	24	717	176	393	115	24	706
wo recht	179	332	96	19	625	187	487	101	25	797	186	456	100	24	762
wo gedrag/maatschappij	163	382	89	18	650	150	455	100	21	723	153	434	97	20	702
wo taal/cultuur	147	337	83	22	594	165	460	85	25	737	160	426	85	24	697
sf+	169	343	88	19	619	161	434	97	21	713	163	413	95	21	691
sf-nominaal	166	334	84	19	603	153	400	93	21	665	156	381	91	20	647
sf-leenfase	192	397	114	23	721	178	498	103	22	800	179	487	104	22	792
sf-	206	387	99	19	707	179	493	97	26	789	183	476	97	25	776
thuiswonend	159	149	96	23	425	164	153	93	20	427	162	152	94	21	427
uitwonend	182	452	86	17	738	165	513	98	23	796	168	502	95	22	785
wo totaal	174	349	90	19	631	165	446	97	22	728	167	424	95	22	706
ho totaal	167	297	85	19	569	159	385	98	23	665	161	363	95	22	641

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 3.4c: Overzicht van maandelijkse uitgaven in € (deeltijdstudenten)

	eerstejaars					ouderejaars					totaal				
	studie	levensonderhoud	ontspanning	overig	totaal	studie	levensonderhoud	ontspanning	overig	totaal	studie	levensonderhoud	ontspanning	overig	totaal
hbo landbouw	273	739	105	31	1.293	260	512	64	54	879	265	607	81	44	1.039
hbo economie	173	1.012	151	16	1.347	223	728	124	56	1.093	211	794	131	48	1.151
hbo gezondheid	247	624	93	52	1.016	155	575	56	30	832	196	597	73	40	915
hbo pedagogisch	333	537	78	18	1.016	268	705	83	37	1.089	302	617	80	27	1.052
hbo sociaal-agogisch	242	675	47	27	948	273	646	77	34	1.015	265	653	70	32	999
hbo techniek	213	847	36	44	1.140	257	586	89	27	965	253	610	84	28	981
hbo kunst	271	655	39	13	977	305	627	77	45	1.051	294	636	64	34	1.027
thuiswonend	144	250	81	18	508	314	255	115	27	715	274	254	107	25	667
uitwonend	285	679	84	23	1.091	246	698	90	41	1.061	259	692	88	35	1.071
hbo totaal	279	660	84	23	1.066	251	667	92	40	1.037	260	665	89	34	1.047
wo landbouw															
wo natuur	306	649	159	0	1.114	233	782	30	75	1.102	271	713	97	31	1.108
wo techniek	653	365	25	25	1.068	127	680	101	42	951	338	554	71	35	998
wo gezondheid	208	257	38	19	522	273	714	57	35	1.028	256	588	52	31	896
wo economie	138	897	141	69	1.245	283	381	35	21	720	248	507	61	33	848
wo recht	247	736	64	20	1.003	250	904	86	35	1.310	249	863	80	31	1229
wo gedrag/maatschappij	345	543	72	44	1.005	237	705	107	29	1.064	260	670	99	32	1.051
wo taal/cultuur	175	1.177	58	74	1.483	248	540	58	35	876	240	608	58	39	941
thuiswonend						238	370	39	5	643	238	370	39	5	643
uitwonend	281	665	73	38	1.035	247	718	84	32	1.081	254	706	82	34	1.071
wo totaal	281	665	73	38	1.035	246	706	83	32	1.066	254	697	81	33	1.060
totaal	279	661	82	25	1.061	250	677	89	38	1.044	259	672	87	34	1.050

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 3.5a: Financiële situatie (% voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	goed	redelijk	slecht	goed	redelijk	slecht	goed	redelijk	slecht
hbo landbouw	42	36	21	44	32	24	44	33	23
hbo economie	42	31	27	48	27	26	46	28	26
hbo gezondheid	53	31	16	49	29	22	50	30	20
hbo pedagogisch	44	35	22	50	29	21	48	31	21
hbo sociaal-agogisch	32	29	39	46	26	28	42	27	31
hbo techniek	40	33	26	52	26	22	49	28	23
hbo kunst	38	27	35	32	36	32	34	33	33
voltijd	38	33	29	45	29	26	43	30	27
deeltijd	56	25	19	65	20	15	62	22	16
sf+	37	35	28	44	30	26	42	31	27
sf-nominaal	37	35	28	46	30	24	43	31	26
sf-leenfase	31	62	7	34	30	37	34	30	36
sf-	53	23	24	56	23	20	55	23	21
thuiswonend	46	34	21	57	26	17	53	29	19
uitwonend	37	30	34	41	29	30	40	29	31
hbo totaal	41	32	27	48	28	24	46	29	25
wo landbouw	29	41	29	45	34	21	42	35	23
wo natuur	52	35	13	39	35	26	42	35	23
wo techniek	46	32	21	39	36	25	40	36	24
wo gezondheid	48	26	26	38	37	25	40	35	25
wo economie	52	31	16	47	35	19	48	34	18
wo recht	46	34	20	41	28	30	42	30	28
wo gedrag/maatschappij	45	29	26	46	28	26	46	28	26
wo taal/cultuur	48	30	21	39	32	29	41	32	27
voltijd	47	30	23	40	34	26	42	33	25
deeltijd	53	39	8	66	21	13	63	25	12
sf+	47	31	22	40	34	26	41	34	25
sf-nominaal	49	30	21	43	33	24	44	32	23
sf-leenfase	34	35	31	35	36	29	35	36	29
sf-	50	31	19	48	28	24	48	28	23
thuiswonend	64	24	12	57	25	17	60	25	16
uitwonend	39	34	26	38	34	27	39	34	27
wo totaal	47	31	22	42	33	25	43	32	25
ho totaal	43	31	25	45	30	25	45	30	25

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 3.5b: Financiële situatie (% voltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	goed	redelijk	slecht	goed	redelijk	slecht	goed	redelijk	slecht
hbo landbouw	41	37	23	43	33	23	43	34	23
hbo economie	39	33	27	45	27	28	43	29	28
hbo gezondheid	48	33	20	49	30	22	48	31	21
hbo pedagogisch	38	37	26	46	30	24	43	32	24
hbo sociaal-agogisch	26	31	43	41	29	30	37	30	34
hbo techniek	38	33	28	49	29	23	46	30	24
hbo kunst	39	27	34	29	37	34	33	34	34
sf+	37	35	28	44	30	26	42	31	27
sf-nominaal	37	35	28	46	30	24	43	31	26
sf-leenfase	31	62	7	34	30	37	34	30	36
sf-	46	20	34	46	27	27	46	25	28
thuiswonend	46	33	21	56	26	17	53	29	19
uitwonend	24	33	42	33	32	35	31	32	37
hbo totaal	38	33	29	45	29	26	43	30	27
wo landbouw	29	41	29	45	34	21	42	35	23
wo natuur	52	34	13	40	35	26	42	35	23
wo techniek	47	33	20	39	37	25	40	36	24
wo gezondheid	47	25	28	38	37	26	39	35	26
wo economie	50	33	17	46	35	19	47	35	19
wo recht	46	32	23	37	30	33	39	30	31
wo gedrag/maatschappij	45	27	28	41	30	28	42	29	28
wo taal/cultuur	48	30	22	37	33	30	40	32	28
sf+	47	31	22	40	34	26	41	34	25
sf-nominaal	49	30	21	43	33	24	44	32	23
sf-leenfase	34	35	31	35	36	29	35	36	29
sf-	48	27	25	41	30	28	42	30	28
thuiswonend	64	24	12	57	25	18	59	25	16
uitwonend	38	34	28	36	36	28	36	35	28
wo totaal	47	30	23	40	34	26	42	33	25
ho totaal	41	32	27	43	31	26	42	31	26

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 3.5c: Financiële situatie (% deeltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	goed	redelijk	slecht	goed	redelijk	slecht	goed	redelijk	slecht
hbo landbouw	55	33	12	60	11	29	58	21	22
hbo economie	74	0	26	70	22	8	71	17	11
hbo gezondheid	76	24	0	51	26	23	62	25	13
hbo pedagogisch	52	31	16	65	25	10	58	29	13
hbo sociaal-agogisch	48	22	30	60	19	21	56	20	24
hbo techniek	69	31	0	74	8	18	73	12	15
hbo kunst	29	26	45	53	25	22	45	25	30
thuiswonend	50	50	0	64	13	22	60	23	16
uitwonend	57	23	20	65	20	14	62	22	16
hbo totaal	56	25	19	65	20	15	62	22	16
wo landbouw									
wo natuur	50	50	0	15	27	57	28	36	36
wo techniek	0	0	100	64	12	24	48	9	43
wo gezondheid	52	48	0	57	43	0	55	45	0
wo economie	100	0	0	71	29	0	79	21	0
wo recht	45	48	6	66	20	15	61	26	13
wo gedrag/maatschappij	48	44	8	74	16	10	68	23	10
wo taal/cultuur	69	31	0	53	24	23	55	25	21
thuiswonend	0	0	0	77	23	0	77	23	0
uitwonend	53	39	8	65	21	14	63	25	13
wo totaal	53	39	8	66	21	13	63	25	12
ho totaal	56	27	17	66	20	14	62	22	15

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 3.6a: Strategie studenten met slechte tot zeer slechte financiële situatie (% voltijd- en deeltijd-studenten)

	eerstejaars				ouderejaars				totaal			
	snel afstuderen	bijbaan	lenen	geen	snel afstuderen	bijbaan	lenen	geen	snel afstuderen	bijbaan	lenen	geen
hbo landbouw	40	40	15	23	49	32	21	26	46	34	20	26
hbo economie	40	24	10	40	42	34	21	22	42	32	18	27
hbo gezondheid	33	34	17	33	43	28	17	32	40	29	17	32
hbo pedagogisch	55	22	4	23	46	25	5	29	50	24	4	27
hbo sociaal-agogisch	48	27	5	45	62	21	22	17	57	23	16	27
hbo techniek	9	30	13	61	45	32	21	22	34	32	18	33
hbo kunst	42	20	20	31	52	30	27	21	49	27	25	25
voltijd	34	27	11	42	46	31	20	23	42	30	17	29
deeltijd	78	14	1	27	61	16	8	19	68	16	5	22
sf+	36	27	10	41	46	31	22	22	43	29	18	28
sf-nominaal	35	27	10	41	46	30	20	23	42	29	16	30
sf-leenfase	100	0	0	0	47	34	29	18	47	34	29	18
sf-	53	22	6	36	50	27	11	25	51	26	9	29
thuiswonend	38	33	6	34	51	31	10	24	47	31	8	28
uitwonend	41	21	12	43	45	30	23	22	44	27	20	28
hbo totaal	40	26	9	40	47	30	19	23	45	29	16	28
wo landbouw	47	43	39	7	39	34	40	22	41	36	40	18
wo natuur	35	50	21	36	44	44	36	20	43	45	34	22
wo techniek	26	41	35	18	32	40	32	17	31	40	32	18
wo gezondheid	31	22	20	38	46	26	42	24	43	26	38	27
wo economie	16	37	33	45	33	47	32	16	29	45	32	22
wo recht	44	29	8	25	30	49	30	23	31	47	27	23
wo gedrag/maatschappij	38	33	40	22	42	41	23	24	41	39	28	23
wo taal/cultuur	35	31	26	34	38	42	27	24	37	40	27	26
voltijd	33	34	31	29	37	41	31	22	37	40	31	23
deeltijd	37	24	0	39	40	41	10	19	40	38	9	23
sf+	32	35	31	28	37	40	32	22	36	39	32	23
sf-nominaal	27	36	28	35	33	35	32	28	32	35	31	30
sf-leenfase	52	32	41	0	42	46	33	13	43	44	34	12
sf-	40	28	25	33	39	47	25	20	39	44	25	22
thuiswonend	43	16	14	36	44	32	14	27	43	27	14	30
uitwonend	31	38	34	27	37	43	33	21	36	42	33	22
wo totaal	33	33	30	29	37	41	31	22	37	40	31	23
ho totaal	38	28	15	37	43	35	24	22	42	33	21	26

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 3.6b: Strategie studenten met slechte tot zeer slechte financiële situatie (% voltijdstudenten)

	eerstejaars				ouderejaars				totaal			
	snel afstuderen	bijbaan	lenen	geen	snel afstuderen	bijbaan	lenen	geen	snel afstuderen	bijbaan	lenen	geen
hbo landbouw	38	42	11	24	47	29	19	27	44	32	17	26
hbo economie	37	26	10	37	41	34	22	23	40	32	19	27
hbo gezondheid	33	34	17	33	41	30	16	33	39	31	17	33
hbo pedagogisch	40	32	6	28	46	24	5	31	44	27	5	30
hbo sociaal-agogisch	47	22	6	49	59	25	26	16	55	24	19	28
hbo techniek	9	30	13	61	43	37	21	21	32	34	19	34
hbo kunst	33	24	24	36	54	31	30	20	46	28	28	25
sf+	36	27	10	41	46	31	22	22	43	29	18	28
sf-nominaal	35	27	10	41	46	30	20	23	42	29	16	30
sf-leenfase	100	0	0	0	47	34	29	18	47	34	29	18
sf-	21	33	13	47	43	35	13	29	37	34	13	33
thuiswonend	38	33	6	34	50	31	10	25	46	31	9	29
uitwonend	30	23	15	48	44	32	25	22	40	29	22	29
hbo totaal	34	27	11	42	46	31	20	23	42	30	17	29
wo landbouw	47	43	39	7	39	34	40	22	41	36	40	18
wo natuur	35	50	21	36	44	44	36	20	43	45	34	22
wo techniek	19	45	39	20	33	39	32	18	31	40	33	18
wo gezondheid	31	22	20	38	46	26	42	24	43	26	38	27
wo economie	16	37	33	45	33	47	32	16	29	45	32	22
wo recht	48	24	9	27	29	51	32	22	31	48	29	23
wo gedrag/maatschappij	40	34	42	19	42	40	23	25	41	39	28	23
wo taal/cultuur	35	31	26	34	38	43	28	24	37	40	28	26
sf+	32	35	31	28	37	40	32	22	36	39	32	23
sf-nominaal	27	36	28	35	33	35	32	28	32	35	31	30
sf-leenfase	52	32	41	0	42	46	33	13	43	44	34	12
sf-	40	28	30	31	39	48	28	20	39	45	28	22
thuiswonend	43	16	14	36	44	32	14	27	43	27	14	30
uitwonend	31	38	35	27	36	43	34	21	35	42	34	22
wo totaal	33	34	31	29	37	41	31	22	37	40	31	23
ho totaal	34	29	17	38	42	36	25	23	40	34	23	27

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 3.6c: Strategie studenten met slechte tot zeer slechte financiële situatie (% deeltijdstudenten)

	eerstejaars				ouderejaars				totaal			
	snel afstuderen	bijbaan	lenen	geen	snel afstuderen	bijbaan	lenen	geen	snel afstuderen	bijbaan	lenen	geen
hbo landbouw	100	0	100	0	71	66	46	17	76	55	54	14
hbo economie	100	0	0	100	65	35	0	0	75	25	0	27
hbo gezondheid	0	0	0	0	51	12	19	30	51	12	19	30
hbo pedagogisch	85	0	0	15	48	36	0	17	74	11	0	15
hbo sociaal-agogisch	54	46	0	31	74	7	7	19	67	21	4	23
hbo techniek	0	0	0	0	56	0	16	29	56	0	16	29
hbo kunst	100	0	0	0	36	23	0	41	68	12	0	20
thuiswonend	0	0	0	0	79	26	2	0	79	26	2	0
uitwonend	78	14	1	27	59	15	9	22	67	15	5	24
hbo totaal	78	14	1	27	61	16	8	19	68	16	5	22
wo landbouw												
wo natuur	0	0	0	0	67	33	0	0	67	33	0	0
wo techniek	100	0	0	0	0	100	0	0	58	42	0	0
wo gezondheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
wo economie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
wo recht	0	100	0	0	45	19	0	36	39	31	0	30
wo gedrag/maatschappij	0	0	0	100	38	51	25	11	29	39	20	31
wo taal/cultuur	0	0	0	0	42	41	10	17	42	41	10	17
thuiswonend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
uitwonend	37	24	0	39	40	41	10	19	40	38	9	23
wo totaal	37	24	0	39	40	41	10	19	40	38	9	23
ho totaal	75	15	1	28	57	21	8	19	63	19	6	22

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 3.7: Zou je nog studeren als de studiefinanciering volledig uit een lening zou bestaan?

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	nee	twijfel	ja	nee	twijfel	ja	nee	twijfel	ja
hbo landbouw	38	21	41	32	25	44	34	24	43
hbo economie	41	25	35	28	21	52	32	22	46
hbo gezondheid	16	33	51	30	25	46	26	27	47
hbo pedagogisch	47	25	28	32	28	40	37	27	36
hbo sociaal-agogisch	41	25	34	33	25	42	36	25	39
hbo techniek	36	22	43	31	24	46	32	23	45
hbo kunst	35	20	45	33	28	40	33	25	42
thuiswonend	38	25	38	28	24	48	32	24	44
uitwonend	41	25	35	32	24	44	35	24	42
hbo totaal	39	25	37	30	24	46	33	24	43
wo landbouw	33	31	37	31	21	48	31	24	45
wo natuur	26	23	51	22	21	57	23	21	55
wo techniek	39	16	45	28	19	53	31	18	51
wo gezondheid	27	16	57	18	15	67	20	15	65
wo economie	24	13	63	17	14	69	19	14	67
wo recht	21	30	50	24	19	57	23	22	55
wo gedrag/maatschappij	29	14	56	22	22	56	25	19	56
wo taal/cultuur	22	27	51	30	19	51	27	22	51
thuiswonend	29	20	51	28	17	55	28	18	53
uitwonend	26	19	55	22	19	60	23	19	59
wo totaal	27	19	53	23	18	59	24	19	57
ho totaal	35	23	42	28	22	51	30	22	48

Bron: Studentenmonitor 2003 (alleen voltijdstudenten in nominale fase)

4 Tijdsbesteding

Tabel 4.1a: Gemiddelde tijdsbesteding in uren per week (voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	studie	werk	vrije tijd	studie	werk	vrije tijd	studie	werk	vrije tijd
hbo landbouw	29	15	16	36	13	18	35	13	18
hbo economie	26	16	14	31	16	18	30	16	17
hbo gezondheid	37	15	16	40	13	16	39	13	16
hbo pedagogisch	31	18	15	34	15	14	33	16	15
hbo sociaal-agogisch	27	17	19	32	17	17	31	17	17
hbo techniek	31	10	18	38	13	16	36	12	16
hbo kunst	35	11	16	37	13	15	37	13	15
<hr/>									
voltijd	31	12	16	37	13	17	35	13	17
deeltijd	22	29	14	19	29	12	21	29	13
<hr/>									
sf+	32	12	16	37	13	18	35	13	17
sf-nominaal	32	12	16	38	12	18	36	12	17
sf-leenfase	42	16	25	33	17	18	33	17	18
sf-	24	24	15	27	21	14	26	22	14
<hr/>									
thuiswonend	29	12	17	36	13	18	34	13	17
uitwonend	30	19	15	32	17	16	32	17	16
<hr/>									
hbo totaal	29	16	16	34	15	17	33	15	16
<hr/>									
wo landbouw	34	11	20	38	12	21	37	12	20
wo natuur	32	10	19	34	13	21	33	13	20
wo techniek	32	10	19	32	13	17	32	12	17
wo gezondheid	33	11	21	39	13	20	38	12	20
wo economie	21	12	20	25	15	20	24	14	20
wo recht	21	15	18	26	17	19	25	17	19
wo gedrag/maatschappij	24	15	19	27	17	20	26	16	19
wo taal/cultuur	27	12	20	29	16	19	29	15	19
<hr/>									
voltijd	27	11	20	30	14	19	29	14	20
deeltijd	19	29	12	20	27	18	20	27	17
<hr/>									
sf+	26	11	20	30	14	20	29	13	20
sf-nominaal	26	11	20	30	13	20	29	13	20
sf-leenfase	28	13	20	32	14	19	32	14	19
sf-	26	18	16	27	19	19	27	19	18
<hr/>									
thuiswonend	25	10	20	29	13	19	28	12	19
uitwonend	27	14	19	30	16	19	29	15	19
<hr/>									
wo totaal	26	13	19	30	15	19	29	15	19
<hr/>									
ho totaal	28	15	17	32	15	18	31	15	18

Bron: Studentenmonitor 2003 (vraagstelling 2003)

Tabel 4.1b: Gemiddelde tijdsbesteding in uren per week (voltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	studie	werk	vrije tijd	studie	werk	vrije tijd	studie	werk	vrije tijd
hbo landbouw	32	13	15	37	12	19	36	12	18
hbo economie	27	14	15	33	15	19	31	15	18
hbo gezondheid	40	10	17	41	11	16	41	11	16
hbo pedagogisch	38	12	16	38	12	15	38	12	15
hbo sociaal-agogisch	28	12	20	35	12	17	33	12	18
hbo techniek	32	10	17	40	13	16	38	12	17
hbo kunst	36	10	17	38	11	15	37	11	16
sf+	32	12	16	37	13	18	35	13	17
sf-nominaal	32	12	16	38	12	18	36	12	17
sf-leenfase	42	16	25	33	17	18	33	17	18
sf-	29	12	16	34	14	16	33	14	16
thuiswonend	29	12	17	37	13	18	34	13	17
uitwonend	35	12	16	36	13	17	36	13	17
hbo totaal	31	12	16	37	13	17	35	13	17
wo landbouw	34	11	20	38	12	21	37	12	20
wo natuur	32	10	20	34	13	21	33	13	20
wo techniek	32	10	19	32	13	17	32	12	17
wo gezondheid	33	10	21	40	12	20	38	11	21
wo economie	21	11	21	25	14	20	25	14	20
wo recht	22	12	19	26	16	20	26	15	20
wo gedrag/maatschappij	25	12	20	28	15	20	27	14	20
wo taal/cultuur	27	12	21	30	15	18	29	14	19
sf+	26	11	20	30	14	20	29	13	20
sf-nominaal	26	11	20	30	13	20	29	13	20
sf-leenfase	28	13	20	32	14	19	32	14	19
sf-	30	12	19	29	17	19	29	16	19
thuiswonend	25	10	20	29	13	19	28	12	19
uitwonend	28	12	20	30	15	20	30	14	20
wo totaal	27	11	20	30	14	19	29	14	20
ho totaal	30	12	18	34	14	18	33	13	18

Bron: Studentenmonitor 2003 (vraagstelling 2003)

Tabel 4.1c: Gemiddelde tijdsbesteding in uren per week (deeltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	studie	werk	vrije tijd	studie	werk	vrije tijd	studie	werk	vrije tijd
hbo landbouw	16	33	17	19	26	13	18	30	15
hbo economie	16	34	10	14	32	11	15	33	11
hbo gezondheid	28	31	13	31	27	12	30	29	12
hbo pedagogisch	23	27	14	18	30	11	21	28	12
hbo sociaal-agogisch	25	29	17	21	28	14	22	29	15
hbo techniek	14	20	24	21	29	11	20	27	14
hbo kunst	28	20	14	31	28	15	30	26	15
thuiswonend	24	19	16	17	28	15	18	26	15
uitwonend	22	29	14	20	30	12	21	29	13
hbo totaal	22	29	14	19	29	12	21	29	13
wo landbouw									
wo natuur	24		10	11	10	31	19	10	23
wo techniek				22	20	13	22	20	13
wo gezondheid	26	26	7	20	31	18	22	30	15
wo economie	17	36	13	17	27	20	17	29	17
wo recht	18	28	16	21	26	14	21	27	15
wo gedrag/maatschappij	19	32	10	17	28	20	17	29	17
wo taal/cultuur	20	10	10	24	24	21	24	23	20
thuiswonend				20	18	20	20	18	20
uitwonend	19	29	12	20	27	18	20	27	16
wo totaal	19	29	12	20	27	18	20	27	17
ho totaal	22	29	14	20	29	13	20	29	13

Bron: Studentenmonitor 2003 (vraagstelling 2003)

Tabel 4.1d: Gemiddelde tijdsbesteding in uren per week (voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	studie	werk	vrije tijd	studie	werk	vrije tijd	studie	werk	vrije tijd
hbo landbouw	36	17	18	39	14	19	38	15	19
hbo economie	26	10	15	35	16	19	33	15	18
hbo gezondheid	30	13	17	36	16	17	35	15	17
hbo pedagogisch	36	20	15	37	14	17	37	16	16
hbo sociaal-agogisch	31	19	15	32	17	16	32	18	16
hbo techniek	34	13	16	34	13	15	34	13	15
hbo kunst	39	13	18	39	14	14	39	14	15
voltijd	33	11	16	38	13	18	37	12	17
deeltijd	27	31	12	20	31	12	22	31	12
sf+	33	10	16	39	13	18	37	12	18
sf-nominaal	33	11	16	39	12	17	37	11	17
sf-leenfase	40	4	25	38	17	21	39	17	22
sf-	28	25	13	26	22	15	27	23	14
thuiswonend	32	11	17	40	12	18	37	12	17
uitwonend	32	20	14	32	18	17	32	19	16
hbo totaal	32	15	16	35	15	17	34	15	17
wo landbouw	35	9	19	37	13	21	37	13	20
wo natuur	29	6	19	35	12	21	34	11	21
wo techniek	35	12	16	34	12	19	34	12	19
wo gezondheid	31	12	22	36	13	19	35	13	19
wo economie	28	13	19	28	16	21	28	16	20
wo recht	23	15	20	30	17	20	28	16	20
wo gedrag/maatschappij	29	13	22	27	17	21	27	16	21
wo taal/cultuur	29	12	19	27	15	19	28	14	19
voltijd	29	12	20	32	14	20	31	14	20
deeltijd	20	30	10	19	27	17	19	27	16
sf+	29	12	20	32	13	21	32	13	21
sf-nominaal	30	11	20	32	13	21	31	12	21
sf-leenfase	26	18	15	33	15	21	32	15	20
sf-	27	18	20	27	19	18	27	19	18
thuiswonend	29	11	21	31	13	20	30	12	20
uitwonend	29	13	19	31	15	20	31	15	20
wo totaal	29	13	20	31	15	20	30	14	20
ho totaal	31	14	17	33	15	18	33	15	18

Bron: Studentenmonitor 2003 (vraagstelling 2002)

Tabel 4.1e: Gemiddelde tijdsbesteding in uren per week (voltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	studie	werk	vrije tijd	studie	werk	vrije tijd	studie	werk	vrije tijd
hbo landbouw	37	15	18	41	13	19	39	14	19
hbo economie	26	10	15	38	14	19	35	13	18
hbo gezondheid	31	10	17	37	14	17	36	13	17
hbo pedagogisch	40	10	16	41	11	18	41	11	17
hbo sociaal-agogisch	36	12	19	36	12	17	36	12	18
hbo techniek	34	13	16	38	12	15	37	12	16
hbo kunst	42	8	19	41	11	15	41	10	17
sf+	33	10	16	39	13	18	37	12	18
sf-nominaal	33	11	16	39	12	17	37	11	17
sf-leenfase	40	4	25	38	17	21	39	17	22
sf-	30	15	15	35	14	17	34	14	16
thuiswonend	32	11	17	40	12	18	37	11	18
uitwonend	36	12	15	36	14	18	36	14	17
hbo totaal	33	11	16	38	13	18	37	12	17
wo landbouw	35	9	19	37	13	21	37	12	20
wo natuur	29	6	19	35	12	21	34	11	21
wo techniek	36	11	17	34	12	19	34	11	19
wo gezondheid	31	11	23	36	13	19	35	12	20
wo economie	28	13	19	29	16	21	29	16	21
wo recht	24	13	22	32	16	20	30	15	21
wo gedrag/maatschappij	30	13	22	28	15	21	29	15	21
wo taal/cultuur	29	11	20	28	14	19	28	13	20
sf+	29	12	20	32	13	21	32	13	21
sf-nominaal	30	11	20	32	13	21	31	12	21
sf-leenfase	26	18	15	33	15	21	32	15	20
sf-	30	14	24	29	17	18	29	16	19
thuiswonend	29	11	21	31	13	20	30	12	20
uitwonend	30	12	20	32	14	20	31	14	20
wo totaal	29	12	20	32	14	20	31	14	20
ho totaal	32	11	18	35	13	19	34	13	19

Bron: Studentenmonitor 2003 (vraagstelling 2002)

Tabel 4.1f: Gemiddelde tijdsbesteding in uren per week (deeltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	studie	werk	vrije tijd	studie	werk	vrije tijd	studie	werk	vrije tijd
hbo landbouw	30	30	11	16	38	12	22	33	12
hbo economie				14	36	14	14	36	14
hbo gezondheid	21	32	20	26	30	13	25	31	14
hbo pedagogisch	31	30	14	25	26	14	28	29	14
hbo sociaal-agogisch	20	31	7	22	29	13	21	30	11
hbo techniek	20			18	28	9	18	28	9
hbo kunst	24	33	9	29	31	8	28	32	9
thuiswonend	39	34	10	17	34	7	27	34	9
uitwonend	26	30	12	20	31	13	21	30	12
hbo totaal	27	31	12	20	31	12	22	31	12
wo landbouw				35	32	16	35	32	16
wo natuur				63	36	10	63	36	10
wo techniek	21	32	11	23		10	22	32	11
wo gezondheid	27	28	6	29	22	14	29	23	10
wo economie				8		11	8		11
wo recht	14	31	8	16	27	20	16	28	17
wo gedrag/maatschappij	19		16	19	27	17	19	27	17
wo taal/cultuur	23	28	8	20	29	18	21	28	16
thuiswonend				21	23	32	21	23	32
uitwonend	20	30	10	19	27	16	19	28	15
wo totaal	20	30	10	19	27	17	19	27	16
ho totaal	26	31	11	20	30	14	21	30	13

Bron: Studentenmonitor 2003 (vraagstelling 2002)

Tabel 4.2a: % werkenden, tijdsbesteding en verdiensten werk (voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars				ouderejaars				totaal			
	% betaald werk	uren gemiddeld (betaald werkenden)	uren gemiddeld (totale groep)	netto uurloon in €	% betaald werk	uren gemiddeld (betaald werkenden)	uren gemiddeld (totale groep)	netto uurloon in €	% betaald werk	uren gemiddeld (betaald werkenden)	uren gemiddeld (totale groep)	netto uurloon in €
hbo landbouw	84	15	15	8,05	75	14	13	7,90	77	14	13	7,95
hbo economie	82	16	16	7,47	87	17	16	8,24	85	17	16	8,07
hbo gezondheid	87	16	15	8,74	87	13	13	8,63	87	14	13	8,66
hbo pedagogisch	90	18	18	9,04	83	16	15	9,54	85	17	16	9,38
hbo sociaal-agogisch	88	17	17	8,29	83	17	17	9,13	85	17	17	8,89
hbo techniek	68	11	10	6,57	74	13	13	8,95	72	13	12	8,43
hbo kunst	82	11	11	9,36	77	14	13	10,94	79	13	13	10,42
voltijd	81	12	12	6,78	80	14	13	8,17	80	13	13	7,82
deeltijd	92	29	29	12,63	97	29	29	12,46	95	29	29	12,52
sf+	81	12	12	6,72	80	13	13	7,99	80	13	13	7,66
sf-nominaal	80	12	12	6,69	80	12	12	7,66	80	12	12	7,38
sf-leenfase	100	16	16	9,89	80	19	17	9,91	80	19	17	9,91
sf-	89	24	24	11,18	89	22	21	10,82	89	22	22	10,91
thuiswonend	83	12	12	6,40	83	13	13	7,76	83	13	13	7,38
uitwonend	84	19	19	9,59	83	18	17	9,65	83	18	17	9,63
hbo totaal	83	16	16	8,09	83	16	15	8,83	83	16	15	8,64
wo landbouw	60	11	11	7,35	60	13	12	8,50	60	13	12	8,25
wo natuur	62	10	10	8,28	68	14	13	9,14	66	13	13	8,96
wo techniek	63	10	10	6,48	65	13	13	9,71	65	13	12	9,20
wo gezondheid	71	12	11	8,51	77	13	13	9,57	76	13	12	9,38
wo economie	81	12	12	8,23	79	15	15	8,72	79	15	14	8,62
wo recht	79	16	15	8,31	81	17	17	9,58	80	17	17	9,35
wo gedrag/maatschappij	86	15	15	8,14	87	17	17	9,43	87	16	16	9,08
wo taal/cultuur	84	12	12	7,12	82	16	16	9,72	83	15	15	9,05
voltijd	77	12	11	7,52	77	15	14	9,08	77	14	14	8,74
deeltijd	91	31	29	12,63	94	27	27	13,52	93	28	27	13,31
sf+	78	12	11	7,43	76	14	14	8,86	76	13	13	8,53
sf-nominaal	76	11	11	7,09	77	14	13	8,32	77	13	13	7,98
sf-leenfase	86	14	13	9,03	73	15	14	9,94	75	14	14	9,82
sf-	81	19	18	9,79	85	20	19	10,95	84	20	19	10,74
thuiswonend	80	10	10	6,87	79	13	13	8,08	79	12	12	7,65
uitwonend	77	15	14	8,47	78	16	16	9,68	78	16	15	9,46
wo totaal	78	13	13	7,91	78	16	15	9,39	78	15	15	9,07
ho totaal	82	15	15	8,03	81	16	15	9,05	81	15	15	8,80

Bron: Studentenmonitor 2003 (vraagstelling 2003)

Tabel 4.2b: % werkenden, tijdsbesteding en verdiensten werk (voltijdstudenten)

	eerstejaars				ouderejaars				totaal			
	% betaald werk	uren gemiddeld (betaald werkenden)	uren gemiddeld (totale groep)	netto uurloon in €	% betaald werk	uren gemiddeld (betaald werkenden)	uren gemiddeld (totale groep)	netto uurloon in €	% betaald werk	uren gemiddeld (betaald werkenden)	uren gemiddeld (totale groep)	netto uurloon in €
hbo landbouw	81	13	13	6,93	72	13	12	7,59	75	13	12	7,41
hbo economie	80	14	14	6,41	85	16	15	7,81	84	15	15	7,50
hbo gezondheid	86	10	10	7,08	86	11	11	8,32	86	11	11	8,00
hbo pedagogisch	89	12	12	6,79	79	12	12	8,48	82	12	12	8,03
hbo sociaal-agogisch	87	12	12	6,75	79	13	12	8,05	81	12	12	7,69
hbo techniek	65	10	10	6,12	71	13	13	8,21	69	12	12	7,73
hbo kunst	81	10	10	9,42	75	11	11	10,63	77	11	11	10,20
sf+	81	12	12	6,72	80	13	13	7,99	80	13	13	7,66
sf-nominaal	80	12	12	6,69	80	12	12	7,66	80	12	12	7,38
sf-leenfase	100	16	16	9,89	80	19	17	9,91	80	19	17	9,91
sf-	80	12	12	7,26	80	15	14	9,03	80	14	14	8,73
thuiswonend	82	12	12	6,35	82	13	13	7,70	82	13	13	7,32
uitwonend	77	13	12	7,42	78	14	13	8,64	78	14	13	8,38
hbo totaal	81	12	12	6,78	80	14	13	8,17	80	13	13	7,82
wo landbouw	60	11	11	7,35	60	13	12	8,50	60	13	12	8,25
wo natuur	62	10	10	8,28	68	14	13	9,15	66	13	13	8,97
wo techniek	63	10	10	6,48	65	13	13	9,72	64	13	12	9,21
wo gezondheid	71	11	10	8,47	76	12	12	9,30	75	12	11	9,15
wo economie	79	12	11	7,21	78	15	14	8,66	79	14	14	8,37
wo recht	77	13	12	7,58	78	16	16	8,79	78	16	15	8,58
wo gedrag/maatschappij	85	13	12	7,72	85	15	15	8,93	85	15	14	8,59
wo taal/cultuur	84	12	12	7,14	82	15	15	9,48	83	14	14	8,84
sf+	78	12	11	7,43	76	14	14	8,86	76	13	13	8,53
sf-nominaal	76	11	11	7,09	77	14	13	8,32	77	13	13	7,98
sf-leenfase	86	14	13	9,03	73	15	14	9,94	75	14	14	9,82
sf-	75	12	12	8,09	81	17	17	9,98	80	16	16	9,67
thuiswonend	80	10	10	6,87	79	13	13	8,07	79	12	12	7,64
uitwonend	76	13	12	7,92	77	15	15	9,33	76	15	14	9,08
wo totaal	77	12	11	7,52	77	15	14	9,08	77	14	14	8,74
ho totaal	79	12	12	7,06	79	14	14	8,55	79	14	13	8,20

Bron: Studentenmonitor 2003 (vraagstelling 2003)

Tabel 4.2c: % werkenden, tijdsbesteding en verdiensten werk (deeltijdstudenten)

	eerstejaars				ouderejaars				totaal			
	% betaald werk	uren gemiddeld (betaald werkenden)	uren gemiddeld (totale groep)	netto uurloon in €	% betaald werk	uren gemiddeld (betaald werkenden)	uren gemiddeld (totale groep)	netto uurloon in €	% betaald werk	uren gemiddeld (betaald werkenden)	uren gemiddeld (totale groep)	netto uurloon in €
hbo landbouw	100	33	33	13,26	100	26	26	11,52	100	30	30	12,37
hbo economie	100	34	34	13,64	100	32	32	11,69	100	33	33	12,23
hbo gezondheid	90	31	31	13,52	97	27	27	11,08	93	29	29	12,27
hbo pedagogisch	90	27	27	12,30	98	30	30	13,82	94	28	28	13,05
hbo sociaal-agogisch	91	29	29	12,35	95	28	28	12,17	94	29	29	12,22
hbo techniek	100	20	20	10,97	97	29	29	13,21	97	27	27	12,88
hbo kunst	88	20	20	8,29	92	28	28	12,80	91	26	26	12,11
thuiswonend	100	19	19	9,94	98	28	28	10,18	98	26	26	10,15
uitwonend	92	29	29	12,71	97	30	30	12,65	95	29	29	12,67
hbo totaal	92	29	29	12,63	97	29	29	12,46	95	29	29	12,52
wo landbouw												
wo natuur	0				100	10	10	7,75	100	10	10	7,75
wo techniek	0				100	20	20	8,89	100	20	20	8,89
wo gezondheid	75	26	26	11,11	100	31	31	15,65	94	30	30	15,25
wo economie	100	36	36	20,00	93	32	27	11,09	96	33	29	15,16
wo recht	90	31	28	11,06	94	27	26	15,18	93	28	27	14,05
wo gedrag/maatschappij	91	32	32	11,91	100	28	28	13,43	97	29	29	13,05
wo taal/cultuur	100	10	10	6,25	81	24	24	11,98	82	23	23	11,55
thuiswonend	0				60	32	18	14,14	60	32	18	14,14
uitwonend	91	31	29	12,63	95	27	27	13,52	94	28	27	13,31
wo totaal	91	31	29	12,63	94	27	27	13,52	93	28	27	13,31
ho totaal	92	29	29	12,63	97	29	29	12,70	95	29	29	12,68

Bron: Studentenmonitor 2003 (vraagstelling 2003)

Tabel 4.2d: % werkenden, tijdsbesteding en verdiensten werk (voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars				ouderejaars				totaal			
	% betaald werk	uren gemiddeld (betaald werkenden)	uren gemiddeld (totale groep)	netto uurloon in €	% betaald werk	uren gemiddeld (betaald werkenden)	uren gemiddeld (totale groep)	netto uurloon in €	% betaald werk	uren gemiddeld (betaald werkenden)	uren gemiddeld (totale groep)	netto uurloon in €
hbo landbouw	58	18	17	7,83	63	15	14	8,12	61	16	15	8,03
hbo economie	82	11	10	5,88	78	17	16	8,51	79	15	15	7,89
hbo gezondheid	89	13	13	8,36	73	16	16	9,34	77	15	15	9,06
hbo pedagogisch	79	20	20	11,07	85	14	14	10,69	83	17	16	10,83
hbo sociaal-agogisch	71	20	19	8,95	72	18	17	9,50	72	19	18	9,32
hbo techniek	71	15	13	8,03	68	14	13	9,70	69	14	13	9,18
hbo kunst	83	14	13	8,27	67	15	14	11,75	72	15	14	10,41
voltijd	74	11	11	6,78	73	13	13	8,67	73	13	12	8,13
deeltijd	100	31	31	13,61	89	31	31	12,59	92	31	31	12,93
sf+	73	11	10	6,80	73	13	13	8,51	73	12	12	7,99
sf-nominaal	74	11	11	6,77	76	12	12	8,30	75	12	11	7,80
sf-leenfase	55	4	4	8,82	58	19	17	9,83	58	18	17	9,79
sf-	90	26	25	11,66	82	24	22	11,25	84	24	23	11,37
thuiswonend	78	12	11	6,72	76	12	12	8,20	77	12	12	7,67
uitwonend	77	20	20	10,26	75	19	18	10,24	75	19	19	10,25
hbo totaal	78	15	15	8,20	75	16	15	9,36	76	16	15	9,02
wo landbouw	59	11	9	6,98	53	15	13	8,86	55	14	13	8,48
wo natuur	59	7	6	7,64	58	13	12	9,10	58	12	11	8,84
wo techniek	51	13	12	7,59	55	12	12	10,11	54	12	12	9,73
wo gezondheid	56	13	12	9,35	56	14	13	9,27	56	13	13	9,29
wo economie	55	15	13	7,73	75	16	16	9,15	69	16	16	8,86
wo recht	66	17	15	7,53	65	18	17	10,07	65	17	16	9,34
wo gedrag/maatschappij	70	15	13	9,93	74	17	17	10,36	73	17	16	10,30
wo taal/cultuur	73	12	12	8,26	69	16	15	8,98	70	14	14	8,77
voltijd	61	13	12	7,98	63	15	14	9,23	63	14	14	8,98
deeltijd	89	30	30	12,35	85	28	27	14,68	86	28	27	14,35
sf+	62	12	12	7,74	62	14	13	8,99	62	14	13	8,72
sf-nominaal	60	12	11	7,46	62	13	13	8,38	61	13	12	8,11
sf-leenfase	75	18	18	10,02	61	16	15	10,02	62	16	15	10,02
sf-	65	19	18	10,19	74	20	19	11,34	73	19	19	11,18
thuiswonend	74	12	11	6,87	63	13	13	8,80	67	13	12	8,13
uitwonend	56	15	13	9,11	65	16	15	9,87	64	16	15	9,75
wo totaal	62	14	13	8,21	65	15	15	9,67	64	15	14	9,38
ho totaal	73	15	14	8,20	71	16	15	9,48	71	15	15	9,15

Bron: Studentenmonitor 2003 (vraagstelling 2002)

Tabel 4.2e: % werkenden, tijdsbesteding en verdiensten werk (voltijdstudenten)

	eerstejaars				ouderejaars				totaal			
	% betaald werk	uren gemiddeld (betaald werkenden)	uren gemiddeld (totale groep)	netto uurloon in €	% betaald werk	uren gemiddeld (betaald werkenden)	uren gemiddeld (totale groep)	netto uurloon in €	% betaald werk	uren gemiddeld (betaald werkenden)	uren gemiddeld (totale groep)	netto uurloon in €
hbo landbouw	54	16	15	6,92	62	14	13	7,93	59	15	14	7,64
hbo economie	82	11	10	5,88	76	15	14	7,91	78	14	13	7,38
hbo gezondheid	87	10	10	6,49	70	14	14	9,03	75	13	13	8,33
hbo pedagogisch	66	10	10	7,43	82	11	11	9,57	77	11	11	9,01
hbo sociaal-agogisch	59	12	12	6,72	65	12	12	8,32	63	12	12	7,86
hbo techniek	70	15	13	7,82	66	12	12	9,45	67	13	12	8,89
hbo kunst	80	9	8	7,82	64	11	11	11,08	69	10	10	9,83
sf+	73	11	10	6,80	73	13	13	8,51	73	12	12	7,99
sf-nominaal	74	11	11	6,77	76	12	12	8,30	75	12	11	7,80
sf-leenfase	55	4	4	8,82	58	19	17	9,83	58	18	17	9,79
sf-	76	16	15	6,58	73	15	14	9,53	74	15	14	8,95
thuiswonend	77	11	11	6,70	75	12	12	8,12	76	12	11	7,62
uitwonend	66	12	12	6,95	70	15	14	9,24	69	14	14	8,80
hbo totaal	74	11	11	6,78	73	13	13	8,67	73	13	12	8,13
wo landbouw	59	11	9	6,98	54	14	13	8,83	55	14	12	8,46
wo natuur	59	7	6	7,64	57	13	12	9,09	58	12	11	8,82
wo techniek	47	11	11	7,03	54	12	12	9,94	53	12	11	9,54
wo gezondheid	53	12	11	9,16	55	13	13	9,05	55	13	12	9,07
wo economie	55	15	13	7,73	74	16	16	8,89	69	16	16	8,65
wo recht	63	14	13	6,43	60	16	16	9,17	61	16	15	8,35
wo gedrag/maatschappij	67	15	13	9,93	74	15	15	9,40	72	15	15	9,48
wo taal/cultuur	75	11	11	8,26	67	14	14	8,77	69	13	13	8,61
sf+	62	12	12	7,74	62	14	13	8,99	62	14	13	8,72
sf-nominaal	60	12	11	7,46	62	13	13	8,38	61	13	12	8,11
sf-leenfase	75	18	18	10,02	61	16	15	10,02	62	16	15	10,02
sf-	55	14	14	9,37	71	17	17	10,05	68	17	16	9,96
thuiswonend	74	12	11	6,87	63	13	13	8,71	66	13	12	8,05
uitwonend	53	13	12	8,80	64	15	14	9,36	62	15	14	9,27
wo totaal	61	13	12	7,98	63	15	14	9,23	63	14	14	8,98
ho totaal	69	12	11	7,15	69	14	13	8,90	69	13	13	8,46

Bron: Studentenmonitor 2003 (vraagstelling 2002)

Tabel 4.2f: % werkenden, tijdsbesteding werk en verdienen werk (deeltijdstudenten)

	eerstejaars				ouderejaars				totaal			
	% betaald werk	uren gemiddeld (betaald werkenden)	uren gemiddeld (totale groep)	netto uurloon in €	% betaald werk	uren gemiddeld (betaald werkenden)	uren gemiddeld (totale groep)	netto uurloon in €	% betaald werk	uren gemiddeld (betaald werkenden)	uren gemiddeld (totale groep)	netto uurloon in €
hbo landbouw	100	30	30	11,35	70	38	38	10,14	83	33	33	10,78
hbo economie	0				91	36	36	12,43	91	36	36	12,43
hbo gezondheid	100	32	32	19,99	100	30	30	12,14	100	31	31	14,92
hbo pedagogisch	100	30	30	14,38	96	26	26	14,18	98	29	29	14,29
hbo sociaal-agogisch	100	31	31	11,77	89	29	29	11,89	93	30	30	11,85
hbo techniek	100			12,00	78	28	28	11,04	79	28	28	11,16
hbo kunst	100	33	33	10,21	82	31	31	14,63	88	32	32	12,93
thuiswonend	100	34	34	7,06	100	34	34	10,57	100	34	34	9,00
uitwonend	100	30	30	14,49	88	31	31	12,75	91	30	30	13,30
hbo totaal	100	31	31	13,61	89	31	31	12,59	92	31	31	12,93
wo landbouw	0				35	32	32	11,25	35	32	32	11,25
wo natuur	0				100	36	36	10,00	100	36	36	10,00
wo techniek	100	32	32	11,40	100			19,97	100	32	32	15,03
wo gezondheid	100	28	28	12,00	75	24	22	14,61	84	25	23	13,91
wo economie	0				100			15,70	100			15,70
wo recht	100	31	31	12,88	95	27	27	13,49	96	28	28	13,34
wo gedrag/maatschappij	100				78	28	27	16,27	80	28	27	16,27
wo taal/cultuur	50	28	28		86	29	29	11,11	76	29	28	11,11
thuiswonend	0				100	23	23	11,63	100	23	23	11,63
uitwonend	89	30	30	12,35	85	28	27	14,91	86	29	28	14,53
wo totaal	89	30	30	12,35	85	28	27	14,68	86	28	27	14,35
ho totaal	98	31	31	13,50	88	30	30	13,06	91	30	30	13,19

Bron: Studentenmonitor 2003 (vraagstelling 2002)

Tabel 4.3: Aard van het werk naar fase en onderwijstype (% voltijd- en deeltijdstudenten)

	hbo			wo			totaal		
	eerstejaars	ouderejaars	totaal	eerstejaars	ouderejaars	totaal	eerstejaars	ouderejaars	totaal
landbouw/visserij	3	2	3	1	1	1	3	2	2
industrie/bouw	4	5	5	2	3	3	3	4	4
horeca	12	12	12	13	14	14	12	12	12
detailhandel/groothandel	25	22	23	22	12	14	24	18	20
vervoer/opslag	2	2	2	1	4	3	2	3	2
post/telecommunicatie	8	5	6	8	5	6	8	5	6
financiële instelling	2	4	4	4	4	4	3	4	4
zakelijke dienstverlening	3	9	7	7	9	9	4	9	8
overheidsdiensten/openbaar bestuur	3	4	4	3	5	4	3	4	4
onderwijs	10	8	9	6	14	12	9	10	10
gezondheidszorg/welzijnszorg	12	13	13	13	11	12	12	12	12
milieudienstverlening/recreatie/sport/cultuur	1	2	2	2	3	3	1	3	2
anders	15	12	13	17	14	15	15	13	13

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 4.4a: Werk gerelateerd aan studie (% voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars	ouderejaars	totaal
hbo landbouw	30	34	33
hbo economie	24	35	32
hbo gezondheid	38	50	47
hbo pedagogisch	38	45	42
hbo sociaal-agogisch	34	48	43
hbo techniek	21	39	34
hbo kunst	32	46	41
<hr/>			
voltijd	20	32	29
deeltijd	65	78	73
<hr/>			
sf+	20	31	28
sf-nominaal	20	28	25
sf-leenfase	35	48	48
sf-	51	61	58
<hr/>			
thuiswonend	21	31	27
uitwonend	39	48	46
<hr/>			
hbo totaal	30	41	38
<hr/>			
wo landbouw	17	28	25
wo natuur	12	30	26
wo techniek	13	40	36
wo gezondheid	35	48	45
wo economie	19	28	26
wo recht	13	35	31
wo gedrag/maatschappij	34	36	36
wo taal/cultuur	12	26	22
<hr/>			
voltijd	18	32	29
deeltijd	61	61	61
<hr/>			
sf+	16	29	26
sf-nominaal	15	25	22
sf-leenfase	24	35	34
sf-	40	49	47
<hr/>			
thuiswonend	12	21	18
uitwonend	27	37	35
<hr/>			
wo totaal	22	34	32
<hr/>			
ho totaal	28	38	35
<hr/>			

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 4.4b: Werk gerelateerd aan studie (% voltijdstudenten)

	eerstejaars	ouderejaars	totaal
hbo landbouw	28	30	30
hbo economie	20	30	27
hbo gezondheid	26	45	39
hbo pedagogisch	17	31	27
hbo sociaal-agogisch	17	34	29
hbo techniek	17	30	26
hbo kunst	26	40	35
sf+	20	31	28
sf-nominaal	20	28	25
sf-leenfase	35	48	48
sf-	16	38	33
thuiswonend	20	29	26
uitwonend	19	36	32
hbo totaal	20	32	29
wo landbouw	17	27	25
wo natuur	12	30	27
wo techniek	9	39	34
wo gezondheid	31	47	44
wo economie	15	25	23
wo recht	8	31	27
wo gedrag/maatschappij	27	31	30
wo taal/cultuur	11	25	21
sf+	16	29	26
sf-nominaal	15	25	22
sf-leenfase	24	35	34
sf-	25	43	41
thuiswonend	12	21	18
uitwonend	21	35	32
wo totaal	18	32	29
ho totaal	19	32	29

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 4.4c: Werk gerelateerd aan studie (% deeltijdstudenten)

	eerstejaars	ouderejaars	totaal
hbo landbouw	43	71	58
hbo economie	58	66	65
hbo gezondheid	79	90	85
hbo pedagogisch	63	84	73
hbo sociaal-agogisch	68	78	74
hbo techniek	62	88	84
hbo kunst	68	73	71
thuiswonend	91	76	80
uitwonend	63	78	73
hbo totaal	65	78	73
wo landbouw			
wo natuur	0	15	15
wo techniek	100	87	91
wo gezondheid	81	62	67
wo economie	73	89	84
wo recht	28	55	49
wo gedrag/maatschappij	79	69	71
wo taal/cultuur	45	37	38
thuiswonend	0	71	71
uitwonend	61	60	60
wo totaal	61	61	61
ho totaal	64	74	71

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 4.5a: Vereist opleidingsniveau voor werk naast studie (% voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars					ouderejaars					totaal				
	havo, hbo, vbo, vwo, prop					havo, hbo, vbo, vwo, prop					havo, hbo, vbo, vwo, prop				
	geen	mavo	mbo	wo	wo	geen	mavo	mbo	wo	wo	geen	mavo	mbo	wo	wo
hbo landbouw	39	15	44	3	0	32	21	36	10	0	35	19	39	8	0
hbo economie	49	21	23	7	0	29	14	37	20	0	34	16	34	16	0
hbo gezondheid	46	13	36	5	0	26	14	40	19	0	32	14	39	15	0
hbo pedagogisch	31	13	32	24	0	27	16	22	35	0	28	15	25	31	0
hbo sociaal-agogisch	28	14	46	12	0	15	18	43	23	1	19	17	44	20	1
hbo techniek	43	24	26	8	0	36	14	32	19	0	38	16	30	16	0
hbo kunst	31	25	20	19	6	27	19	20	33	1	28	21	20	28	3
voltijd	50	22	25	3	0	33	18	33	16	0	38	19	31	12	0
deeltijd	3	5	47	44	1	2	5	38	54	1	2	5	41	51	1
sf+	50	22	25	2	0	34	18	33	15	0	39	19	31	11	0
sf-nominaal	51	22	25	2	0	37	19	33	11	0	41	20	31	8	0
sf-leenfase	29	13	36	9	13	20	13	30	37	0	21	13	30	36	0
sf-	15	9	41	34	0	13	10	36	40	1	14	10	37	38	1
thuiswonend	55	21	21	3	0	38	17	32	13	0	44	18	28	10	0
uitwonend	22	15	40	23	1	20	14	36	30	0	20	14	37	28	0
hbo totaal	39	18	30	12	0	28	15	34	23	0	31	16	33	20	0
wo landbouw	54	19	23	4	0	42	18	16	12	12	45	18	18	10	9
wo natuur	55	17	14	14	0	36	13	25	19	7	40	14	23	18	6
wo techniek	45	22	19	11	3	30	11	22	24	14	32	13	21	22	12
wo gezondheid	33	14	35	13	5	27	17	27	17	13	28	16	29	16	12
wo economie	34	21	24	19	2	35	13	23	16	12	35	15	23	17	10
wo recht	32	13	32	21	2	24	9	28	20	19	26	10	29	20	16
wo gedrag/maatsch.	28	10	29	24	9	23	12	28	26	12	24	12	28	25	11
wo taal/cultuur	44	14	27	12	2	28	15	29	18	10	32	15	28	16	8
voltijd	40	16	28	13	4	31	14	27	17	12	33	14	27	16	10
deeltijd	3	3	23	65	6	4	3	15	55	23	4	3	17	57	19
sf+	41	16	27	12	3	33	15	27	15	10	35	15	27	14	8
sf-nominaal	45	18	25	8	4	36	17	28	11	7	39	17	27	10	6
sf-leenfase	22	7	38	33	0	26	12	25	23	15	25	11	27	24	13
sf-	17	9	28	39	8	17	7	23	33	20	17	7	24	34	18
thuiswonend	46	18	28	8	0	40	16	28	10	6	42	17	28	9	4
uitwonend	31	13	27	23	6	26	12	26	23	14	27	12	26	23	13
wo totaal	36	15	27	18	4	28	13	26	20	13	30	13	26	20	11
ho totaal	38	17	29	14	1	28	14	31	22	5	31	15	31	20	4

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 4.5b: Vereist opleidingsniveau voor werk naast studie (% voltijdstudenten)

	eerstejaars					ouderejaars					totaal				
	havo, hbo, vbo, vwo, prop					havo, hbo, vbo, vwo, prop					havo, hbo, vbo, vwo, prop				
	geen	mavo	mbo	wo	wo	geen	mavo	mbo	wo	wo	geen	mavo	mbo	wo	wo
hbo landbouw	46	18	35	1	0	35	22	35	7	0	39	21	35	5	0
hbo economie	53	24	21	3	0	34	16	35	16	0	39	18	31	12	0
hbo gezondheid	61	15	24	0	0	30	15	39	16	0	38	15	35	12	0
hbo pedagogisch	56	22	22	0	0	35	20	24	21	0	41	20	24	15	0
hbo sociaal-agogisch	41	14	42	2	0	20	24	45	10	0	27	21	44	7	0
hbo techniek	46	26	25	3	0	43	16	28	13	0	44	19	27	11	0
hbo kunst	36	26	24	10	4	30	22	22	25	1	32	23	22	20	2
sf+	50	22	25	2	0	34	18	33	15	0	39	19	31	11	0
sf-nominaal	51	22	25	2	0	37	19	33	11	0	41	20	31	8	0
sf-leenfase	29	13	36	9	13	20	13	30	37	0	21	13	30	36	0
sf-	48	22	23	6	0	29	17	34	20	0	33	18	32	17	0
thuiswonend	56	21	20	2	0	39	17	31	12	0	45	19	28	9	0
uitwonend	39	23	34	4	1	27	18	35	19	0	30	19	35	16	0
hbo totaal	50	22	25	3	0	33	18	33	16	0	38	19	31	12	0
wo landbouw	54	19	23	4	0	43	18	17	12	12	45	18	18	10	9
wo natuur	55	17	14	14	0	36	13	25	18	7	40	14	23	17	6
wo techniek	47	22	20	8	3	31	11	22	23	13	33	13	22	20	12
wo gezondheid	36	15	35	9	6	28	17	28	14	14	29	17	29	13	12
wo economie	36	23	26	13	2	37	14	24	15	11	36	16	25	14	9
wo recht	38	17	33	10	2	28	10	30	15	17	30	11	31	14	14
wo gedrag/maatsch.	33	11	29	18	9	26	14	30	19	10	28	14	30	18	10
wo taal/cultuur	45	13	28	13	1	30	16	30	15	9	34	15	29	14	7
sf+	41	16	27	12	3	33	15	27	15	10	35	15	27	14	8
sf-nominaal	45	18	25	8	4	36	17	28	11	7	39	17	27	10	6
sf-leenfase	22	7	38	33	0	26	12	25	23	15	25	11	27	24	13
sf-	27	13	31	20	9	23	9	27	22	19	23	10	28	22	17
thuiswonend	46	18	28	8	0	40	16	29	9	6	42	17	28	9	4
uitwonend	35	15	27	16	7	28	13	27	19	13	30	13	27	18	12
wo totaal	40	16	28	13	4	31	14	27	17	12	33	14	27	16	10
ho totaal	47	20	26	6	2	32	16	31	16	5	36	17	29	14	4

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 4.5c: Vereist opleidingsniveau voor werk naast studie (% deeltijdstudenten)

	eerstejaars					ouderejaars					totaal				
	havo, hbo, vbo, vwo, prop					havo, hbo, vbo, vwo, prop					havo, hbo, vbo, vwo, prop				
	geen	mavo	mbo	wo	wo	geen	mavo	mbo	wo	wo	geen	mavo	mbo	wo	wo
hbo landbouw	6	0	85	9	0	5	7	45	42	0	6	4	63	27	0
hbo economie	13	0	45	42	0	0	6	50	44	0	2	4	49	44	0
hbo gezondheid	0	5	73	21	0	2	7	49	42	0	1	6	60	33	0
hbo pedagogisch	3	3	43	52	0	3	5	15	76	2	3	4	29	63	1
hbo sociaal-agogisch	0	12	54	34	0	4	4	37	52	2	3	7	43	46	2
hbo techniek	0	0	38	62	0	0	0	53	47	0	0	0	51	49	0
hbo kunst	0	14	0	68	18	9	6	13	70	2	6	9	9	70	7
thuiswonend	2	0	69	28	0	1	4	52	43	0	1	3	57	39	0
uitwonend	3	5	46	45	1	2	5	37	55	1	2	5	40	52	1
hbo totaal	3	5	47	44	1	2	5	38	54	1	2	5	41	51	1
wo landbouw															
wo natuur	0	0	0	0	0	38	0	27	34	0	38	0	27	34	0
wo techniek	0	0	0	100	0	0	0	13	48	40	0	0	9	61	30
wo gezondheid	0	0	38	62	0	0	0	12	83	4	0	0	19	77	3
wo economie	0	0	0	100	0	0	0	0	65	35	0	0	0	77	23
wo recht	9	0	31	60	0	6	3	17	44	30	6	3	20	47	23
wo gedrag/maatsch.	0	0	27	64	9	1	0	12	68	19	1	0	16	67	16
wo taal/cultuur	0	55	0	0	45	10	10	23	37	20	9	13	21	34	22
thuiswonend	0	0	0	0	0	16	0	0	84	0	16	0	0	84	0
uitwonend	3	3	23	65	6	4	3	15	54	24	4	3	17	57	20
wo totaal	3	3	23	65	6	4	3	15	55	23	4	3	17	57	19
ho totaal	3	5	44	47	1	3	4	33	55	6	3	4	36	52	5

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 4.6a: Redenen om betaald werk te verrichten (% voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	hbo	wo	totaal	hbo	wo	totaal	hbo	wo	totaal
kosten levensonderhoud	4,0	3,9	4,0	4,1	4,2	4,2	4,1	4,1	4,1
extra uitgaven	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
minder/geen geld hoeven lenen	3,0	2,9	3,0	3,1	3,1	3,1	3,0	3,1	3,0
sparen	3,2	3,0	3,2	3,2	2,8	3,1	3,2	2,8	3,1
onvoldoende ouderbijdrage ontvang	2,1	1,8	2,0	2,1	2,0	2,0	2,1	2,0	2,0
werkervaring	2,8	2,8	2,8	3,1	2,9	3,0	3,0	2,9	3,0
werk inhoudelijk interessant	2,8	2,8	2,8	3,0	2,9	3,0	3,0	2,9	2,9
werk sluit aan bij opleiding	2,1	1,9	2,0	2,4	2,2	2,3	2,3	2,1	2,3
vergroot kans op baan na opleiding	2,0	1,9	2,0	2,4	2,2	2,3	2,3	2,2	2,2

Bron: Studentenmonitor 2003 (gemiddelden: 1=geen rol; 5=belangrijke rol)

Tabel 4.6b: Redenen om betaald werk te verrichten (% voltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	hbo	wo	totaal	hbo	wo	totaal	hbo	wo	totaal
kosten levensonderhoud	3,8	3,8	3,8	4,0	4,2	4,1	4,0	4,1	4,0
extra uitgaven	4,1	4,1	4,1	4,1	4,0	4,1	4,1	4,0	4,1
minder/geen geld hoeven lenen	3,0	3,0	3,0	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1
sparen	3,3	3,0	3,2	3,3	2,7	3,1	3,3	2,8	3,1
onvoldoende ouderbijdrage ontvang	2,3	1,9	2,1	2,2	2,1	2,1	2,2	2,0	2,1
werkervaring	2,8	2,9	2,8	3,1	3,0	3,0	3,0	2,9	3,0
werk inhoudelijk interessant	2,5	2,7	2,5	2,8	2,8	2,8	2,7	2,8	2,8
werk sluit aan bij opleiding	1,8	1,8	1,8	2,2	2,1	2,2	2,1	2,1	2,1
vergroot kans op baan na opleiding	1,8	1,8	1,8	2,3	2,2	2,2	2,1	2,1	2,1

Bron: Studentenmonitor 2003 (gemiddelden: 1=geen rol; 5=belangrijke rol)

Tabel 4.6c: Redenen om betaald werk te verrichten (% deeltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	hbo	wo	totaal	hbo	wo	totaal	hbo	wo	totaal
kosten levensonderhoud	4,7	4,9	4,7	4,7	4,7	4,7	4,7	4,8	4,7
extra uitgaven	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
minder/geen geld hoeven lenen	2,9	2,2	2,8	2,8	2,7	2,8	2,8	2,6	2,8
sparen	3,0	2,7	3,0	3,1	2,9	3,1	3,1	2,9	3,0
onvoldoende ouderbijdrage ontvang	1,4	1,3	1,4	1,6	1,7	1,6	1,5	1,6	1,5
werkervaring	2,7	2,5	2,7	3,1	2,8	3,1	3,0	2,7	2,9
werk inhoudelijk interessant	3,7	3,7	3,7	4,0	3,8	3,9	3,9	3,8	3,9
werk sluit aan bij opleiding	3,2	2,9	3,2	3,5	3,0	3,4	3,4	3,0	3,3
vergroot kans op baan na opleiding	2,6	2,6	2,6	2,9	2,6	2,8	2,8	2,6	2,7

Bron: Studentenmonitor 2003 (gemiddelden: 1=geen rol; 5=belangrijke rol)

5 Studiekeuzeprocessen en oordeel over de opleiding

Tabel 5.1a: Aard studiekeuzemotieven bij aanvang opleiding (voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars						ouderejaars						totaal					
	onderwijsinhoudelijk	goede naam	faciliteiten	beroep	extrinsiek	reistijd	onderwijsinhoudelijk	goede naam	faciliteiten	beroep	extrinsiek	reistijd	onderwijsinhoudelijk	goede naam	faciliteiten	beroep	extrinsiek	reistijd
hbo landbouw	3,2	3,3	2,4	3,6	2,0	2,2	2,9	3,0	2,0	3,3	1,9	2,4	3,0	3,1	2,1	3,4	1,9	2,3
hbo economie	3,3	3,5	2,5	3,9	2,4	3,0	2,9	3,2	2,1	3,7	2,1	2,9	3,0	3,3	2,2	3,8	2,2	3,0
hbo gezondheid	3,0	3,0	2,1	3,6	1,9	3,0	3,0	2,9	2,0	3,6	2,0	2,9	3,0	2,9	2,0	3,6	2,0	2,9
hbo pedagogisch	3,1	3,0	2,4	3,6	1,8	3,4	2,9	3,0	2,2	3,4	1,8	3,0	3,0	3,0	2,3	3,5	1,8	3,1
hbo sociaal-agogisch	3,0	3,0	2,3	3,5	2,2	2,9	3,0	3,0	2,1	3,6	1,9	3,0	3,0	3,0	2,2	3,5	2,0	3,0
hbo techniek	3,0	3,2	2,4	3,6	2,2	3,0	2,9	2,9	2,1	3,5	2,0	3,0	2,9	3,0	2,2	3,5	2,0	3,0
hbo kunst	2,8	3,5	2,1	3,1	1,8	2,6	2,8	3,4	2,0	3,0	1,8	2,3	2,8	3,5	2,0	3,0	1,8	2,4
voltijd	3,1	3,3	2,5	3,6	2,3	3,0	2,9	3,1	2,1	3,6	2,1	2,9	3,0	3,2	2,2	3,6	2,2	2,9
deeltijd	3,2	2,9	2,0	3,7	1,4	3,3	2,9	2,9	1,9	3,6	1,4	3,1	3,0	2,9	1,9	3,6	1,4	3,2
sf+	3,1	3,3	2,5	3,6	2,3	3,0	2,9	3,1	2,2	3,6	2,1	2,9	3,0	3,2	2,2	3,6	2,2	2,9
sf-nominaal	3,1	3,3	2,5	3,7	2,3	3,0	2,9	3,1	2,2	3,6	2,1	2,9	3,0	3,2	2,3	3,6	2,2	2,9
sf-leenfase	2,6	3,1	1,5	2,8	2,2	2,9	2,8	2,8	2,0	3,5	2,1	2,8	2,8	2,8	2,0	3,4	2,1	2,8
sf-	3,2	3,0	2,2	3,7	1,7	3,2	2,9	3,0	2,0	3,5	1,7	3,1	3,0	3,0	2,0	3,6	1,7	3,1
thuiswonend	3,1	3,4	2,5	3,7	2,2	3,2	2,9	3,1	2,2	3,7	2,0	3,2	3,0	3,2	2,3	3,7	2,0	3,2
uitwonend	3,1	3,1	2,2	3,6	2,0	2,9	2,9	3,0	2,0	3,5	2,0	2,7	2,9	3,1	2,1	3,5	2,0	2,7
hbo totaal	3,1	3,2	2,4	3,6	2,1	3,0	2,9	3,1	2,1	3,6	2,0	2,9	3,0	3,1	2,2	3,6	2,0	2,9
wo landbouw	2,9	3,3	2,1	3,2	2,4	1,6	2,8	3,0	1,9	2,9	2,4	1,4	2,8	3,1	2,0	2,9	2,4	1,5
wo natuur	2,7	3,3	2,1	3,1	2,5	2,9	2,6	2,9	1,8	3,0	2,5	2,6	2,7	3,0	1,8	3,0	2,5	2,7
wo techniek	2,9	3,3	2,2	3,5	2,3	2,5	2,7	3,4	2,1	3,4	2,2	2,3	2,7	3,4	2,1	3,4	2,2	2,3
wo gezondheid	2,9	3,4	2,1	3,7	2,5	2,6	2,8	3,1	1,8	3,7	2,4	2,4	2,8	3,2	1,9	3,7	2,4	2,4
wo economie	2,8	3,7	2,1	3,8	2,4	2,8	2,6	3,4	2,0	3,7	2,5	2,7	2,6	3,5	2,0	3,7	2,5	2,7
wo recht	2,8	3,6	2,3	3,7	2,5	3,2	2,6	3,4	2,0	3,7	2,5	3,2	2,6	3,4	2,1	3,7	2,5	3,2
wo gedrag/maatschappij	2,8	3,2	2,1	3,3	2,4	2,5	2,7	3,1	1,9	3,0	2,4	2,8	2,7	3,2	2,0	3,1	2,4	2,8
wo taal/cultuur	2,6	3,2	2,0	2,7	2,5	2,8	2,6	3,2	2,0	2,5	2,4	2,6	2,6	3,2	2,0	2,6	2,4	2,7
voltijd	2,8	3,4	2,1	3,4	2,5	2,7	2,7	3,2	2,0	3,3	2,5	2,6	2,7	3,3	2,0	3,3	2,5	2,6
deeltijd	2,8	3,2	1,9	3,6	1,4	3,6	2,7	3,2	1,9	3,2	1,8	3,2	2,8	3,2	1,9	3,3	1,7	3,3
sf+	2,8	3,4	2,2	3,4	2,5	2,6	2,7	3,3	2,0	3,3	2,5	2,6	2,7	3,3	2,0	3,3	2,5	2,6
sf-nominaal	2,8	3,3	2,2	3,3	2,5	2,6	2,7	3,3	2,0	3,3	2,5	2,6	2,7	3,3	2,0	3,3	2,5	2,6
sf-leenfase	3,1	3,7	2,2	3,7	2,5	2,6	2,6	3,3	1,9	3,2	2,5	2,5	2,7	3,3	1,9	3,3	2,5	2,5
sf-	2,7	3,3	2,0	3,4	1,9	3,0	2,7	3,2	1,9	3,2	2,1	2,8	2,7	3,2	1,9	3,3	2,1	2,8
thuiswonend	2,7	3,4	2,2	3,4	2,4	3,4	2,7	3,5	2,1	3,5	2,2	3,5	2,7	3,5	2,1	3,5	2,2	3,5
uitwonend	2,8	3,3	2,1	3,4	2,4	2,4	2,7	3,2	1,9	3,2	2,5	2,5	2,7	3,2	2,0	3,3	2,5	2,5
wo totaal	2,8	3,3	2,1	3,4	2,4	2,7	2,7	3,2	1,9	3,3	2,4	2,7	2,7	3,3	2,0	3,3	2,4	2,7
ho totaal	3,0	3,3	2,3	3,6	2,2	2,9	2,8	3,1	2,0	3,5	2,2	2,8	2,9	3,2	2,1	3,5	2,2	2,8

Bron: Studentenmonitor 2003 (gemiddelden: 1=speelde geen rol; 5=speelde doorslaggevende rol)

Tabel 5.1b: Aard studiekeuzemotieven bij aanvang opleiding (voltijdstudenten)

	eerstejaars						ouderejaars						totaal					
	onderwijsinhoudelijk	goede naam	faciliteiten	beroep	extrinsiek	reistijd	onderwijsinhoudelijk	goede naam	faciliteiten	beroep	extrinsiek	reistijd	onderwijsinhoudelijk	goede naam	faciliteiten	beroep	extrinsiek	reistijd
hbo landbouw	3,2	3,2	2,4	3,5	2,1	2,2	2,9	3,0	2,0	3,3	2,0	2,4	3,0	3,1	2,1	3,3	2,0	2,3
hbo economie	3,3	3,6	2,6	3,9	2,5	3,0	2,9	3,2	2,1	3,7	2,2	2,9	3,0	3,3	2,2	3,8	2,3	2,9
hbo gezondheid	3,0	3,1	2,1	3,6	2,1	3,0	3,0	2,9	2,0	3,6	2,1	2,8	3,0	3,0	2,1	3,6	2,1	2,9
hbo pedagogisch	3,1	3,2	2,7	3,6	2,1	3,3	2,9	3,1	2,4	3,5	2,0	3,0	3,0	3,1	2,4	3,5	2,0	3,1
hbo sociaal-agogisch	3,0	2,9	2,3	3,4	2,4	3,0	3,0	2,9	2,1	3,6	2,1	2,9	3,0	2,9	2,2	3,5	2,2	2,9
hbo techniek	3,0	3,3	2,5	3,6	2,3	2,9	2,9	3,0	2,1	3,5	2,0	3,0	2,9	3,1	2,2	3,6	2,1	3,0
hbo kunst	2,8	3,6	2,1	3,0	1,9	2,5	2,7	3,4	2,0	3,0	1,8	2,2	2,8	3,5	2,0	3,0	1,8	2,3
sf+	3,1	3,3	2,5	3,6	2,3	3,0	2,9	3,1	2,2	3,6	2,1	2,9	3,0	3,2	2,2	3,6	2,2	2,9
sf-nominaal	3,1	3,3	2,5	3,7	2,3	3,0	2,9	3,1	2,2	3,6	2,1	2,9	3,0	3,2	2,3	3,6	2,2	2,9
sf-leenfase	2,6	3,1	1,5	2,8	2,2	2,9	2,8	2,8	2,0	3,5	2,1	2,8	2,8	2,8	2,0	3,4	2,1	2,8
sf-	3,1	3,3	2,5	3,5	2,4	3,1	2,9	3,1	2,0	3,5	2,0	3,0	3,0	3,1	2,1	3,5	2,1	3,0
thuiswonend	3,1	3,4	2,5	3,7	2,2	3,2	2,9	3,1	2,2	3,7	2,0	3,2	3,0	3,2	2,3	3,7	2,1	3,2
uitwonend	3,0	3,3	2,4	3,5	2,4	2,6	2,9	3,1	2,1	3,5	2,2	2,5	2,9	3,1	2,1	3,5	2,3	2,6
hbo totaal	3,1	3,3	2,5	3,6	2,3	3,0	2,9	3,1	2,1	3,6	2,1	2,9	3,0	3,2	2,2	3,6	2,2	2,9
wo landbouw	2,9	3,3	2,1	3,2	2,4	1,6	2,7	3,0	1,9	2,9	2,4	1,5	2,8	3,1	2,0	2,9	2,4	1,5
wo natuur	2,7	3,3	2,1	3,1	2,5	2,9	2,6	2,9	1,8	3,0	2,5	2,6	2,7	3,0	1,9	3,0	2,5	2,7
wo techniek	2,9	3,3	2,2	3,5	2,3	2,4	2,7	3,4	2,1	3,4	2,2	2,3	2,7	3,4	2,1	3,4	2,2	2,3
wo gezondheid	2,9	3,4	2,1	3,7	2,5	2,5	2,8	3,1	1,8	3,7	2,4	2,4	2,8	3,1	1,9	3,7	2,4	2,4
wo economie	2,8	3,7	2,1	3,8	2,4	2,8	2,6	3,4	2,0	3,7	2,5	2,7	2,6	3,5	2,0	3,7	2,5	2,7
wo recht	2,8	3,6	2,3	3,7	2,6	3,0	2,6	3,4	2,1	3,7	2,6	3,1	2,6	3,4	2,1	3,7	2,6	3,1
wo gedrag/maatschappij	2,8	3,2	2,1	3,2	2,5	2,5	2,6	3,1	1,9	3,0	2,5	2,8	2,7	3,2	2,0	3,1	2,5	2,7
wo taal/cultuur	2,6	3,1	2,0	2,8	2,6	2,7	2,6	3,1	2,0	2,5	2,4	2,6	2,6	3,1	2,0	2,6	2,5	2,6
sf+	2,8	3,4	2,2	3,4	2,5	2,6	2,7	3,3	2,0	3,3	2,5	2,6	2,7	3,3	2,0	3,3	2,5	2,6
sf-nominaal	2,8	3,3	2,2	3,3	2,5	2,6	2,7	3,3	2,0	3,3	2,5	2,6	2,7	3,3	2,0	3,3	2,5	2,6
sf-leenfase	3,1	3,7	2,2	3,7	2,5	2,6	2,6	3,3	1,9	3,2	2,5	2,5	2,7	3,3	1,9	3,3	2,5	2,5
sf-	2,6	3,3	2,0	3,3	2,2	2,7	2,6	3,2	2,0	3,2	2,3	2,7	2,6	3,2	2,0	3,3	2,2	2,7
thuiswonend	2,7	3,4	2,2	3,4	2,4	3,4	2,7	3,5	2,1	3,5	2,2	3,5	2,7	3,5	2,1	3,5	2,2	3,5
uitwonend	2,8	3,3	2,1	3,3	2,5	2,3	2,6	3,2	1,9	3,2	2,5	2,4	2,7	3,2	2,0	3,3	2,5	2,4
wo totaal	2,8	3,4	2,1	3,4	2,5	2,7	2,7	3,2	2,0	3,3	2,5	2,6	2,7	3,3	2,0	3,3	2,5	2,6
ho totaal	3,0	3,3	2,3	3,5	2,4	2,9	2,8	3,2	2,1	3,5	2,3	2,8	2,8	3,2	2,1	3,5	2,3	2,8

Bron: Studentenmonitor 2003 (gemiddelden: 1=speelde geen rol; 5=speelde doorslaggevende rol)

Tabel 5.1c: Aard studiekeuzemotieven bij aanvang van opleiding (deeltijdstudenten)

	eerstejaars						ouderejaars						totaal					
	onderwijsinhoudelijk	goede naam	faciliteiten	beroep	extrinsiek	reistijd	onderwijsinhoudelijk	goede naam	faciliteiten	beroep	extrinsiek	reistijd	onderwijsinhoudelijk	goede naam	faciliteiten	beroep	extrinsiek	reistijd
hbo landbouw	3,3	3,4	2,0	4,1	1,2	2,2	3,1	2,9	1,8	3,3	1,5	2,9	3,2	3,1	1,9	3,7	1,4	2,6
hbo economie	3,3	3,3	1,9	3,8	1,1	3,2	2,7	3,0	1,8	3,7	1,5	3,4	2,8	3,1	1,8	3,7	1,4	3,4
hbo gezondheid	3,2	2,5	1,8	3,6	1,3	3,3	3,2	2,5	1,7	4,0	1,4	3,2	3,2	2,5	1,7	3,8	1,3	3,3
hbo pedagogisch	3,2	2,8	2,1	3,7	1,4	3,4	2,7	2,7	1,7	3,4	1,3	2,9	3,0	2,8	1,9	3,6	1,3	3,2
hbo sociaal-agogisch	3,1	3,1	2,3	3,7	1,5	2,9	3,1	3,1	2,1	3,6	1,4	3,2	3,1	3,1	2,2	3,6	1,5	3,1
hbo techniek	2,8	2,1	1,7	3,8	1,6	4,2	2,8	2,7	1,9	3,5	1,4	2,9	2,8	2,6	1,9	3,5	1,4	3,1
hbo kunst	2,9	2,8	1,8	3,4	1,2	3,7	2,9	3,4	1,8	3,0	1,4	3,0	2,9	3,2	1,8	3,1	1,4	3,2
thuiswonend	3,1	2,0	2,0	3,4	1,3	3,0	3,1	2,7	2,0	3,7	1,4	3,1	3,1	2,5	2,0	3,6	1,4	3,0
uitwonend	3,2	2,9	2,0	3,7	1,4	3,3	2,9	2,9	1,9	3,5	1,4	3,1	3,0	2,9	1,9	3,6	1,4	3,2
hbo totaal	3,2	2,9	2,0	3,7	1,4	3,3	2,9	2,9	1,9	3,6	1,4	3,1	3,0	2,9	1,9	3,6	1,4	3,2
wo landbouw																		
wo natuur	2,9	3,0	1,3	3,5	1,3	3,0	2,0	2,7	1,2	2,6	1,3	2,6	2,2	2,8	1,2	2,8	1,3	2,7
wo techniek	3,0	4,3	2,1	4,1	1,0	4,5	3,0	3,2	2,2	3,5	2,1	2,1	3,0	3,5	2,2	3,6	1,8	2,7
wo gezondheid	3,0	3,0	1,8	3,2	1,7	4,2	3,2	3,4	1,9	3,5	1,5	2,7	3,2	3,3	1,9	3,4	1,6	3,1
wo economie	2,7	3,9	1,8	3,6	1,0	2,6	2,6	2,9	1,7	3,5	1,6	2,8	2,6	3,2	1,7	3,5	1,4	2,7
wo recht	2,8	3,3	2,2	3,9	1,8	4,2	2,6	3,2	1,9	3,7	1,8	3,6	2,6	3,3	2,0	3,8	1,8	3,7
wo gedrag/maatschappij	2,7	2,6	1,6	3,6	1,3	3,1	2,9	3,2	1,9	3,2	1,8	3,3	2,9	3,1	1,8	3,3	1,7	3,2
wo taal/cultuur	2,8	3,8	2,5	2,0	1,1	3,7	2,6	3,3	1,9	2,3	1,7	3,0	2,6	3,4	1,9	2,2	1,7	3,0
thuiswonend							2,9	3,1	1,9	3,0	2,0	3,5	2,9	3,1	1,9	3,0	2,0	3,5
uitwonend	2,8	3,2	1,9	3,6	1,4	3,6	2,7	3,2	1,9	3,2	1,8	3,2	2,8	3,2	1,9	3,3	1,7	3,3
wo totaal	2,8	3,2	1,9	3,6	1,4	3,6	2,7	3,2	1,9	3,2	1,8	3,2	2,8	3,2	1,9	3,3	1,7	3,3
ho totaal	3,1	2,9	2,0	3,7	1,4	3,3	2,8	3,0	1,9	3,5	1,5	3,1	2,9	3,0	1,9	3,5	1,5	3,2

Bron: Studentenmonitor 2003 (gemiddelden: 1=speelde geen rol; 5=speelde doorslaggevende rol)

Tabel 5.2: % studenten voor wie motief zeer belangrijk was

	hbo		wo	
	eerstejaars	ouderejaars	eerstejaars	ouderejaars
opleiding inhoudelijk interessant	69	66	80	79
opleiding sluit goed aan bij capaciteiten/vaardigheden	47	45	36	38
beroepsperspectieven spreken aan	46	41	29	30
opleiding biedt brede beroepsmogelijkheden	24	36	27	28
goede kans op baan	20	21	15	13
hoog salaris verdienen	8	8	8	6
veel mogelijkheden praktijkervaring op te doen	10	11	1	2
veel aandacht voor theoretische grondslagen	1	1	6	6
veel aandacht voor onderzoeksvaardigheden	2	1	2	4
persoonlijke studiebegeleiding	2	3	1	1
veel projectonderwijs	3	3	3	3
mogelijkheid tot volgen duaal leertraject	3	2	1	0
mogelijkheid tot volgen verkorte onderwijsroute	5	3	10	4
opleiding naar verwachting niet te moeilijk	6	3	3	3
aantrekkelijke gebouwen	2	2	1	1
goede studiefaciliteiten	2	1	2	1
goede algemene faciliteiten	1	1	1	1
levensbeschouwing-religieuze achtergrond	1	3	0	0
goede kwaliteit onderwijs gekozen instelling	6	6	7	8
goede kwaliteit opleiding aan gekozen instelling	8	8	13	14
goede naam van gekozen instelling	5	6	9	7
gekozen instelling dicht in de buurt	13	15	13	13
aantrekkelijk studentenleven	2	3	8	8
leuke stad	6	6	19	18
gemakkelijk kamer vinden	1	0	1	1
familie/vrienden studeren ook gekozen instelling	4	3	4	4

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 5.3: Belangrijke overwegingen om niet te kiezen voor een technische opleiding

	hbo			wo			totaal		
	eerstejaars	ouderejaars	totaal	eerstejaars	ouderejaars	totaal	eerstejaars	ouderejaars	totaal
geen aantrekkelijke beroepsperspectieven	65	53	56	49	47	47	59	50	52
onvoldoende maatschappelijk gericht	41	47	45	44	43	43	42	45	44
te eenzijdig	29	28	28	43	36	37	34	32	32
te theoretisch	24	29	28	33	33	33	28	31	30
te moeilijk	25	22	23	28	30	30	26	26	26
sfeer onder studenten spreekt niet aan	20	19	19	34	24	26	25	21	22
weinig vrouwelijke studenten	16	13	14	15	12	13	16	13	13
onvoldoende tijd over voor bijverdiensten of hobby	8	8	8	14	8	9	10	8	8
niet binnen opleidingsduur af te ronden	6	7	7	5	7	7	5	7	7
moeilijk een baan te vinden	7	7	7	5	4	4	6	5	6
financieel risico i.v.m. studiefinanciering	0	4	3	3	4	3	1	4	3

Bron: Studentenmonitor 2003 (% studenten met bèta-toegang)

Tabel 5.4: % studenten voor wie reden om niet te kiezen voor een technische opleiding meest doorslaggevend was

	hbo			wo			totaal		
	eerstejaars	ouderejaars	totaal	eerstejaars	ouderejaars	totaal	eerstejaars	ouderejaars	totaal
geen aantrekkelijke beroepsperspectieven	52	48	49	45	45	45	50	47	47
onvoldoende maatschappelijk gericht	31	35	34	34	34	34	32	35	34
te eenzijdig	30	27	28	30	28	28	30	27	28
te theoretisch	26	25	25	22	25	24	24	25	25
te moeilijk	21	21	21	21	25	24	21	23	22
sfeer onder studenten spreekt niet aan	12	11	11	22	15	16	15	13	13
weinig vrouwelijke studenten	11	8	9	7	7	7	10	8	8
onvoldoende tijd over voor bijverdiensten of hobby	5	6	5	7	4	5	6	5	5
niet binnen opleidingsduur af te ronden	0	3	2	3	3	3	1	3	3
moeilijk een baan te vinden	3	3	3	1	2	2	2	3	2
financieel risico i.v.m. studiefinanciering	1	2	1	2	1	1	1	1	1

Bron: Studentenmonitor 2003 (studenten met bèta-toegang hadden de mogelijkheid de twee meest doorslaggevend redenen aan te geven)

Tabel 5.5: % studenten met negatief oordeel over aansluiting

	hbo			wo			totaal		
	eerstejaars	ouderejaars	totaal	eerstejaars	ouderejaars	totaal	eerstejaars	ouderejaars	totaal
inhoud vakken	40	33	35	37	30	32	39	32	34
zelfstandig aanpakken/plannen studietaken	40	45	43	39	48	46	40	46	44
communicatieve vaardigheden	48	52	51	46	52	51	48	52	51
schriftelijke vaardigheden	22	28	26	26	30	29	23	29	27
ict- of computervaardigheden	45	56	53	46	63	59	45	59	55
maken van probleemanalyse	46	53	51	42	42	42	45	48	47

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 5.6a: Oordeel over de aansluiting tussen voortgezet en hoger onderwijs (voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars	ouderejaars	totaal
hbo landbouw	3,1	3,0	3,0
hbo economie	3,2	3,0	3,0
hbo gezondheid	3,2	3,0	3,1
hbo pedagogisch	3,2	3,2	3,2
hbo sociaal-agogisch	3,1	3,1	3,1
hbo techniek	3,1	3,0	3,1
hbo kunst	3,2	2,9	3,0
<hr/>			
voltijd	3,2	3,0	3,1
deeltijd	3,2	3,1	3,1
<hr/>			
sf+	3,2	3,0	3,1
sf-nominaal	3,2	3,1	3,1
sf-leenfase	3,0	2,8	2,8
sf-	3,2	3,1	3,1
<hr/>			
thuiswonend	3,1	3,0	3,1
uitwonend	3,2	3,0	3,1
<hr/>			
hbo totaal	3,2	3,0	3,1
<hr/>			
wo landbouw	3,4	3,3	3,3
wo natuur	3,3	3,1	3,1
wo techniek	3,2	3,0	3,1
wo gezondheid	3,3	3,2	3,2
wo economie	3,3	3,0	3,1
wo recht	3,1	2,9	2,9
wo gedrag/maatschappij	3,1	3,0	3,0
wo taal/cultuur	3,1	3,0	3,0
<hr/>			
voltijd	3,2	3,0	3,1
deeltijd	3,2	3,0	3,0
<hr/>			
sf+	3,2	3,0	3,1
sf-nominaal	3,2	3,1	3,1
sf-leenfase	3,1	2,9	3,0
sf-	3,2	2,9	3,0
<hr/>			
thuiswonend	3,2	3,0	3,1
uitwonend	3,2	3,0	3,1
<hr/>			
wo totaal	3,2	3,0	3,1
<hr/>			
ho totaal	3,2	3,0	3,1

Bron: Studentenmonitor 2003 (gemiddelden: 1=zeer slecht; 5=zeer goed)

Tabel 5.6b: Oordeel over de aansluiting tussen voortgezet en hoger onderwijs (voltijdstudenten)

	eerstejaars	ouderejaars	totaal
hbo landbouw	3,1	3,0	3,0
hbo economie	3,1	3,0	3,0
hbo gezondheid	3,3	3,0	3,1
hbo pedagogisch	3,2	3,1	3,1
hbo sociaal-agogisch	3,1	3,1	3,1
hbo techniek	3,1	3,1	3,1
hbo kunst	3,2	2,9	3,0
sf+	3,2	3,0	3,1
sf-nominaal	3,2	3,1	3,1
sf-leenfase	3,0	2,8	2,8
sf-	3,2	3,0	3,1
thuiswonend	3,1	3,1	3,1
uitwonend	3,2	3,0	3,1
hbo totaal	3,2	3,0	3,1
wo landbouw	3,4	3,3	3,3
wo natuur	3,3	3,1	3,1
wo techniek	3,2	3,0	3,0
wo gezondheid	3,3	3,1	3,2
wo economie	3,3	3,0	3,1
wo recht	3,1	2,9	2,9
wo gedrag/maatschappij	3,1	3,0	3,0
wo taal/cultuur	3,1	3,0	3,1
sf+	3,2	3,0	3,1
sf-nominaal	3,2	3,1	3,1
sf-leenfase	3,1	2,9	3,0
sf-	3,2	2,9	3,0
thuiswonend	3,2	3,0	3,1
uitwonend	3,2	3,0	3,1
wo totaal	3,2	3,0	3,1
ho totaal	3,2	3,0	3,1

Bron: Studentenmonitor 2003 (gemiddelden: 1=zeer slecht; 5=zeer goed)

Tabel 5.6c: Oordeel over de aansluiting tussen voortgezet en hoger onderwijs (deeltijdstudenten)

	eerstejaars	ouderejaars	totaal
hbo landbouw	2,8	3,2	3,0
hbo economie	3,4	3,0	3,1
hbo gezondheid	2,9	3,1	3,0
hbo pedagogisch	3,2	3,4	3,3
hbo sociaal-agogisch	3,1	3,1	3,1
hbo techniek	2,7	2,8	2,8
hbo kunst	3,1	3,0	3,0
thuiswonend	2,6	2,9	2,8
uitwonend	3,2	3,1	3,1
hbo totaal	3,2	3,1	3,1
wo landbouw			
wo natuur	2,8	2,7	2,7
wo techniek	3,2	3,4	3,4
wo gezondheid	3,4	3,2	3,3
wo economie	2,9	3,4	3,3
wo recht	3,2	2,8	2,9
wo gedrag/maatschappij	3,2	2,9	3,0
wo taal/cultuur	2,8	3,0	3,0
thuiswonend		3,0	3,0
uitwonend	3,2	2,9	3,0
wo totaal	3,2	3,0	3,0
ho totaal	3,2	3,1	3,1

Bron: Studentenmonitor 2003 (gemiddelden: 1=zeer slecht; 5=zeer goed)

Tabel 5.7a: Studenten met negatief oordeel over de aansluiting tussen voortgezet en hoger onderwijs (% voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars	ouderejaars	totaal
hbo landbouw	22	28	26
hbo economie	18	27	25
hbo gezondheid	25	27	26
hbo pedagogisch	20	21	20
hbo sociaal-agogisch	16	27	24
hbo techniek	26	25	25
hbo kunst	19	29	26
<hr/>			
voltijd	19	26	24
deeltijd	24	22	23
<hr/>			
sf+	19	26	24
sf-nominaal	19	24	22
sf-leenfase	35	38	38
sf-	22	25	24
<hr/>			
thuiswonend	19	26	23
uitwonend	22	26	25
<hr/>			
hbo totaal	20	26	24
<hr/>			
wo landbouw	11	14	13
wo natuur	13	23	21
wo techniek	20	27	26
wo gezondheid	17	20	19
wo economie	10	25	22
wo recht	22	33	31
wo gedrag/maatschappij	19	29	26
wo taal/cultuur	20	27	25
<hr/>			
voltijd	17	26	24
deeltijd	21	32	30
<hr/>			
sf+	18	25	24
sf-nominaal	18	23	21
sf-leenfase	15	30	29
sf-	16	30	27
<hr/>			
thuiswonend	15	28	23
uitwonend	19	26	25
<hr/>			
wo totaal	18	27	25
<hr/>			
ho totaal	19	26	24
<hr/>			

Bron: Studentenmonitor 2003 (<= 2,5)

Tabel 5.7b: *Studenten met negatief oordeel over de aansluiting tussen voortgezet en hoger onderwijs (% voltijdstudenten)*

	eerstejaars	ouderejaars	totaal
hbo landbouw	21	29	27
hbo economie	18	28	25
hbo gezondheid	21	27	25
hbo pedagogisch	18	23	21
hbo sociaal-agogisch	16	27	24
hbo techniek	25	24	24
hbo kunst	18	29	25
sf+	19	26	24
sf-nominaal	19	24	22
sf-leenfase	35	38	38
sf-	18	28	26
thuiswonend	18	26	23
uitwonend	21	27	26
hbo totaal	19	26	24
wo landbouw	11	14	13
wo natuur	13	23	21
wo techniek	19	27	26
wo gezondheid	17	20	20
wo economie	11	25	22
wo recht	23	32	30
wo gedrag/maatschappij	19	29	26
wo taal/cultuur	19	26	24
sf+	18	25	24
sf-nominaal	18	23	21
sf-leenfase	15	30	29
sf-	14	29	27
thuiswonend	15	28	23
uitwonend	18	26	24
wo totaal	17	26	24
ho totaal	19	26	24

Bron: Studentenmonitor 2003 ($\leq 2,5$)

Tabel 5.7c: *Studenten met negatief oordeel over de aansluiting tussen voortgezet en hoger onderwijs (% deeltijdstudenten)*

	eerstejaars	ouderejaars	totaal
hbo landbouw	30	17	23
hbo economie	26	21	22
hbo gezondheid	39	26	32
hbo pedagogisch	23	12	18
hbo sociaal-agogisch	15	26	23
hbo techniek	41	31	33
hbo kunst	29	27	28
thuiswonend	45	26	31
uitwonend	23	22	22
hbo totaal	24	22	23
wo landbouw			
wo natuur	0	19	15
wo techniek	50	25	31
wo gezondheid	16	18	17
wo economie	0	21	17
wo recht	16	37	33
wo gedrag/maatschappij	18	34	30
wo taal/cultuur	69	29	33
thuiswonend	0	27	27
uitwonend	21	32	30
wo totaal	21	32	30
ho totaal	24	24	24

Bron: Studentenmonitor 2003 (<=2,5)

Tabel 5.8: *Hernieuwde studiekeuze (% voltijd- en deeltijdstudenten)*

	hbo			wo			totaal		
	eerstejaars	ouderejaars	totaal	eerstejaars	ouderejaars	totaal	eerstejaars	ouderejaars	totaal
zelfde opleiding, zelfde instelling	78	64	68	80	72	74	78	67	70
zelfde opleiding, andere instelling	7	13	11	5	8	7	6	11	10
andere opleiding, zelfde instelling	2	6	5	6	9	8	3	7	6
andere opleiding, andere instelling	8	10	10	6	8	7	8	9	9
van wo naar hbo v.v.	3	5	5	2	2	2	2	4	4
niet meer studeren	2	1	1	1	1	1	2	1	1

Bron: Studentenmonitor 2003

6 Inzet, motivatie en studiehouding

Tabel 6.1a: Inzet (voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars	ouderejaars	totaal
hbo landbouw	3,4	3,3	3,3
hbo economie	3,2	3,2	3,2
hbo gezondheid	3,4	3,4	3,4
hbo pedagogisch	3,5	3,3	3,4
hbo sociaal-agogisch	3,3	3,5	3,4
hbo techniek	3,2	3,3	3,3
hbo kunst	3,6	3,5	3,5
<hr/>			
voltijd	3,3	3,3	3,3
deeltijd	3,6	3,5	3,5
<hr/>			
sf+	3,3	3,3	3,3
sf-nominaal	3,3	3,3	3,3
sf-leenfase	3,3	2,9	2,9
sf-	3,5	3,4	3,4
<hr/>			
thuiswonend	3,2	3,3	3,3
uitwonend	3,5	3,3	3,3
<hr/>			
hbo totaal	3,3	3,3	3,3
<hr/>			
wo landbouw	3,2	3,2	3,2
wo natuur	3,2	3,1	3,2
wo techniek	3,1	3,1	3,1
wo gezondheid	3,4	3,4	3,4
wo economie	3,2	3,2	3,2
wo recht	3,4	3,1	3,2
wo gedrag/maatschappij	3,3	3,2	3,2
wo taal/cultuur	3,3	3,1	3,2
<hr/>			
voltijd	3,2	3,2	3,2
deeltijd	3,6	3,3	3,4
<hr/>			
sf+	3,2	3,2	3,2
sf-nominaal	3,2	3,2	3,2
sf-leenfase	3,3	3,1	3,1
sf-	3,5	3,2	3,2
<hr/>			
thuiswonend	3,4	3,3	3,3
uitwonend	3,2	3,1	3,2
<hr/>			
wo totaal	3,3	3,2	3,2
<hr/>			
ho totaal	3,3	3,3	3,3
<hr/>			

Bron: Studentenmonitor 2003 (gemiddelden: 1=weinig inzet; 5=veel inzet)

Tabel 6.1b: Inzet (voltijdstudenten)

	eerstejaars	ouderejaars	totaal
hbo landbouw	3,3	3,3	3,3
hbo economie	3,2	3,2	3,2
hbo gezondheid	3,3	3,4	3,4
hbo pedagogisch	3,3	3,3	3,3
hbo sociaal-agogisch	3,2	3,4	3,4
hbo techniek	3,2	3,2	3,2
hbo kunst	3,6	3,5	3,5
sf+	3,3	3,3	3,3
sf-nominaal	3,3	3,3	3,3
sf-leenfase	3,3	2,9	2,9
sf-	3,3	3,2	3,2
thuiswonend	3,2	3,3	3,3
uitwonend	3,3	3,2	3,2
hbo totaal	3,3	3,3	3,3
wo landbouw	3,2	3,2	3,2
wo natuur	3,2	3,2	3,2
wo techniek	3,1	3,1	3,1
wo gezondheid	3,4	3,4	3,4
wo economie	3,2	3,2	3,2
wo recht	3,3	3,1	3,2
wo gedrag/maatschappij	3,2	3,2	3,2
wo taal/cultuur	3,3	3,1	3,2
sf+	3,2	3,2	3,2
sf-nominaal	3,2	3,2	3,2
sf-leenfase	3,3	3,1	3,1
sf-	3,4	3,1	3,2
thuiswonend	3,4	3,3	3,3
uitwonend	3,2	3,1	3,1
wo totaal	3,2	3,2	3,2
ho totaal	3,3	3,2	3,2

Bron: Studentenmonitor 2003 (gemiddelden: 1=weinig inzet; 5=veel inzet).

Tabel 6.1c: Inzet (deeltijdstudenten)

	eerstejaars	ouderejaars	totaal
hbo landbouw	3,4	3,3	3,4
hbo economie	3,3	3,5	3,5
hbo gezondheid	3,6	3,6	3,6
hbo pedagogisch	3,7	3,5	3,6
hbo sociaal-agogisch	3,6	3,5	3,6
hbo techniek	3,6	3,4	3,4
hbo kunst	3,9	3,5	3,6
thuiswonend	3,1	3,3	3,2
uitwonend	3,6	3,5	3,6
hbo totaal	3,6	3,5	3,5
wo landbouw			
wo natuur	4,1	2,6	3,2
wo techniek	3,2	3,4	3,3
wo gezondheid	3,9	3,6	3,7
wo economie	3,4	3,3	3,3
wo recht	3,5	3,2	3,2
wo gedrag/maatschappij	3,7	3,4	3,5
wo taal/cultuur	3,7	3,3	3,3
thuiswonend		3,0	3,0
uitwonend	3,6	3,3	3,4
wo totaal	3,6	3,3	3,4
ho totaal	3,6	3,4	3,5

Bron: Studentenmonitor 2003 (gemiddelden: 1=weinig inzet; 5=veel inzet).

Tabel 6.2a: Motivatie begin studie, mei 2003 en aan begin studiejaar (voltijd-en deeltijdstudenten)

	eerstejaars		ouderejaars			totaal	
	begin studie	dit moment (mei 2003)	begin studie	per sep-02 (ouderejaars)	dit moment (mei 2003)	begin studie	dit moment (mei 2003)
hbo landbouw	4,3	3,8	4,3	3,7	3,6	4,3	3,7
hbo economie	4,3	3,6	4,3	3,7	3,6	4,3	3,6
hbo gezondheid	4,4	4,1	4,4	4,0	3,9	4,4	4,0
hbo pedagogisch	4,4	3,9	4,5	3,9	3,7	4,4	3,8
hbo sociaal-agogisch	4,5	3,7	4,4	3,9	3,8	4,5	3,8
hbo techniek	4,3	3,8	4,2	3,7	3,6	4,3	3,6
hbo kunst	4,7	4,2	4,6	4,1	4,1	4,6	4,1
<hr/>							
voltijd	4,3	3,7	4,3	3,8	3,7	4,3	3,7
deeltijd	4,7	4,1	4,6	3,9	3,8	4,6	3,9
<hr/>							
sf+	4,3	3,7	4,3	3,8	3,7	4,3	3,7
sf-nominaal	4,3	3,7	4,3	3,8	3,7	4,3	3,7
sf-leenfase	4,6	4,0	4,3	3,6	3,5	4,3	3,5
sf-	4,7	4,0	4,4	3,8	3,7	4,5	3,8
<hr/>							
thuiswonend	4,2	3,6	4,3	3,8	3,6	4,3	3,6
uitwonend	4,6	3,9	4,4	3,8	3,7	4,4	3,8
<hr/>							
hbo totaal	4,4	3,8	4,3	3,8	3,7	4,4	3,7
<hr/>							
wo landbouw	4,3	3,7	4,2	3,8	3,8	4,2	3,8
wo natuur	4,3	3,7	4,1	3,8	3,8	4,2	3,8
wo techniek	4,3	3,7	4,1	3,8	3,8	4,1	3,8
wo gezondheid	4,4	4,0	4,4	4,1	4,1	4,4	4,1
wo economie	4,1	3,6	4,0	3,8	3,8	4,1	3,7
wo recht	4,2	3,7	4,0	4,0	3,9	4,0	3,9
wo gedrag/maatschappij	4,2	3,7	4,2	3,9	3,8	4,2	3,8
wo taal/cultuur	4,4	4,0	4,3	3,9	3,9	4,3	3,9
<hr/>							
voltijd	4,2	3,8	4,1	3,9	3,9	4,2	3,8
deeltijd	4,7	4,0	4,6	3,9	3,9	4,6	3,9
<hr/>							
sf+	4,2	3,7	4,1	3,9	3,9	4,1	3,8
sf-nominaal	4,2	3,7	4,2	3,9	3,9	4,2	3,8
sf-leenfase	4,3	3,5	4,1	3,9	3,9	4,1	3,8
sf-	4,5	4,1	4,3	3,8	3,8	4,3	3,9
<hr/>							
thuiswonend	4,1	3,6	4,1	3,8	3,8	4,1	3,7
uitwonend	4,3	3,8	4,2	3,9	3,9	4,2	3,9
<hr/>							
wo totaal	4,2	3,8	4,2	3,9	3,9	4,2	3,8
<hr/>							
ho totaal	4,3	3,8	4,3	3,8	3,8	4,3	3,8

Bron: Studentenmonitor 2003 (gemiddelden: 1=weinig gemotiveerd; 5=zeer gemotiveerd)

Tabel 6.2b: Motivatie begin studie, mei 2003 en aan begin studiejaar (voltijdstudenten)

	eerstejaars		ouderejaars			totaal	
	begin studie	dit moment (mei 2003)	begin studie	per sep-02 (ouderejaars)	dit moment (mei 2003)	begin studie	dit moment (mei 2003)
hbo landbouw	4,2	3,8	4,2	3,7	3,6	4,2	3,7
hbo economie	4,3	3,5	4,2	3,7	3,6	4,2	3,6
hbo gezondheid	4,4	4,1	4,4	4,0	3,9	4,4	4,0
hbo pedagogisch	4,1	3,8	4,4	3,8	3,7	4,3	3,7
hbo sociaal-agogisch	4,4	3,6	4,4	3,9	3,8	4,4	3,8
hbo techniek	4,3	3,8	4,2	3,7	3,6	4,2	3,7
hbo kunst	4,6	4,1	4,6	4,1	4,1	4,6	4,1
sf+	4,3	3,7	4,3	3,8	3,7	4,3	3,7
sf-nominaal	4,3	3,7	4,3	3,8	3,7	4,3	3,7
sf-leenfase	4,6	4,0	4,3	3,6	3,5	4,3	3,5
sf-	4,6	3,9	4,3	3,8	3,6	4,3	3,7
thuiswonend	4,2	3,6	4,3	3,8	3,7	4,3	3,7
uitwonend	4,5	3,8	4,3	3,8	3,7	4,3	3,8
hbo totaal	4,3	3,7	4,3	3,8	3,7	4,3	3,7
wo landbouw	4,3	3,7	4,2	3,8	3,8	4,2	3,8
wo natuur	4,3	3,7	4,1	3,8	3,8	4,1	3,8
wo techniek	4,3	3,7	4,1	3,8	3,8	4,1	3,8
wo gezondheid	4,3	4,0	4,4	4,1	4,1	4,4	4,1
wo economie	4,1	3,6	4,0	3,8	3,8	4,0	3,7
wo recht	4,1	3,7	3,9	4,0	3,9	4,0	3,9
wo gedrag/maatschappij	4,1	3,7	4,2	3,8	3,8	4,2	3,8
wo taal/cultuur	4,4	4,0	4,3	3,9	3,9	4,3	3,9
sf+	4,2	3,7	4,1	3,9	3,9	4,1	3,8
sf-nominaal	4,2	3,7	4,2	3,9	3,9	4,2	3,8
sf-leenfase	4,3	3,5	4,1	3,9	3,9	4,1	3,8
sf-	4,4	4,1	4,2	3,8	3,8	4,2	3,8
thuiswonend	4,1	3,6	4,1	3,8	3,8	4,1	3,8
uitwonend	4,3	3,8	4,1	3,9	3,9	4,2	3,9
wo totaal	4,2	3,8	4,1	3,9	3,9	4,2	3,8
ho totaal	4,3	3,7	4,2	3,8	3,8	4,2	3,8

Bron: Studentenmonitor 2003 (gemiddelden: 1=weinig gemotiveerd; 5=zeer gemotiveerd)

Tabel 6.2c: Motivatie begin studie, mei 2003 en aan begin studiejaar (deeltijdstudenten)

	eerstejaars		ouderejaars			totaal	
	begin studie	dit moment (mei 2003)	begin studie	per sep-02 (ouderejaars)	dit moment (mei 2003)	begin studie	dit moment (mei 2003)
hbo landbouw	4,7	3,7	4,7	3,9	3,9	4,7	3,8
hbo economie	4,9	4,3	4,5	3,8	3,8	4,6	3,9
hbo gezondheid	4,5	4,0	4,6	4,0	4,0	4,6	4,0
hbo pedagogisch	4,7	4,1	4,7	4,1	3,7	4,7	3,9
hbo sociaal-agogisch	4,8	3,9	4,7	3,9	3,9	4,7	3,9
hbo techniek	3,8	3,5	4,6	3,7	3,5	4,5	3,5
hbo kunst	4,9	4,5	4,5	4,1	4,1	4,6	4,2
thuiswonend	4,8	3,2	4,2	4,0	3,4	4,3	3,3
uitwonend	4,7	4,1	4,6	3,9	3,8	4,7	3,9
hbo totaal	4,7	4,1	4,6	3,9	3,8	4,6	3,9
wo landbouw							
wo natuur	5,0	4,0	4,7	3,8	3,3	4,8	3,6
wo techniek	4,7	4,3	4,6	3,3	3,9	4,7	4,0
wo gezondheid	4,8	4,2	4,7	3,8	4,0	4,8	4,1
wo economie	5,0	4,7	4,5	3,7	3,5	4,6	3,9
wo recht	4,6	3,7	4,5	3,8	3,6	4,5	3,6
wo gedrag/maatschappij	4,6	4,1	4,6	3,9	4,0	4,6	4,0
wo taal/cultuur	4,3	4,3	4,6	4,3	4,1	4,6	4,1
thuiswonend			4,4	3,7	3,5	4,4	3,5
uitwonend	4,7	4,0	4,6	4,0	3,9	4,6	3,9
wo totaal	4,7	4,0	4,6	3,9	3,9	4,6	3,9
ho totaal	4,7	4,1	4,6	3,9	3,8	4,6	3,9

Bron: Studentenmonitor 2003 (gemiddelden: 1=weinig gemotiveerd; 5=zeer gemotiveerd)

Tabel 6.3a: Studenten met motivatie onvoldoende (% voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars		ouderejaars			totaal	
	begin studie	dit moment (mei 2003)	begin studie	per sep-02 (ouderejaars)	dit moment (mei 2003)	begin studie	dit moment (mei 2003)
hbo landbouw	3	9	4	15	16	4	14
hbo economie	4	17	4	12	15	4	15
hbo gezondheid	5	9	3	8	8	4	8
hbo pedagogisch	7	9	3	11	15	5	13
hbo sociaal-agogisch	1	10	3	11	10	2	10
hbo techniek	4	9	4	10	15	4	13
hbo kunst	1	9	1	7	7	1	8
voltijd	5	13	4	11	14	4	13
deeltijd	2	7	1	8	11	1	10
sf+	6	13	4	11	13	4	13
sf-nominaal	6	13	4	9	11	4	12
sf-leenfase	0	13	3	21	22	3	22
sf-	1	7	3	10	14	2	12
thuiswonend	7	14	4	10	13	5	14
uitwonend	2	9	3	11	13	3	12
hbo totaal	4	12	3	11	13	4	13
wo landbouw	3	8	4	12	9	4	9
wo natuur	5	15	8	8	12	7	13
wo techniek	3	8	6	11	8	6	8
wo gezondheid	3	6	4	6	4	4	4
wo economie	7	15	7	11	8	7	10
wo recht	6	8	10	7	10	9	9
wo gedrag/maatschappij	7	14	6	11	10	7	11
wo taal/cultuur	1	5	3	11	11	3	10
voltijd	5	11	7	10	9	6	9
deeltijd	0	5	2	9	10	1	9
sf+	6	12	7	9	8	7	9
sf-nominaal	6	11	6	9	7	6	8
sf-leenfase	6	21	9	9	11	9	12
sf-	2	3	5	11	11	4	10
thuiswonend	5	14	6	10	9	6	11
uitwonend	5	9	6	9	9	6	9
wo totaal	5	10	6	10	9	6	9
ho totaal	5	11	5	10	12	5	12

Bron: Studentenmonitor 2003 (%<=2)

Tabel 6.3b: Studenten met motivatie onvoldoende (% voltijdstudenten)

	eerstejaars		ouderejaars			totaal	
	begin studie	dit moment (mei 2003)	begin studie	per sep-02 (ouderejaars)	dit moment (mei 2003)	begin studie	dit moment (mei 2003)
hbo landbouw	4	8	5	15	16	4	14
hbo economie	5	18	4	13	16	4	17
hbo gezondheid	6	9	3	8	9	4	9
hbo pedagogisch	11	11	4	12	14	6	14
hbo sociaal-agogisch	1	9	4	12	11	3	11
hbo techniek	3	8	5	10	14	4	13
hbo kunst	2	11	1	7	7	1	8
sf+	6	13	4	11	13	4	13
sf-nominaal	6	13	4	9	11	4	12
sf-leenfase	0	13	3	21	22	3	22
sf-	0	7	5	12	18	4	15
thuiswonend	7	14	4	10	13	5	14
uitwonend	2	10	4	12	14	4	13
hbo totaal	5	13	4	11	14	4	13
wo landbouw	3	8	4	12	9	4	9
wo natuur	5	15	8	8	12	7	13
wo techniek	3	9	7	11	8	6	8
wo gezondheid	3	7	4	6	4	4	5
wo economie	7	16	7	11	8	7	10
wo recht	7	8	11	6	9	11	8
wo gedrag/maatschappij	8	15	7	11	11	7	12
wo taal/cultuur	1	5	4	12	12	3	10
sf+	6	12	7	9	8	7	9
sf-nominaal	6	11	6	9	7	6	8
sf-leenfase	6	21	9	9	11	9	12
sf-	3	2	6	12	12	5	10
thuiswonend	5	14	6	10	9	6	11
uitwonend	5	9	7	9	9	7	9
wo totaal	5	11	7	10	9	6	9
ho totaal	5	12	5	11	12	5	12

Bron: Studentenmonitor 2003 (%<=2)

Tabel 6.3c: *Studenten met motivatie onvoldoende (% deeltijdstudenten)*

	eerstejaars		ouderejaars			totaal	
	begin studie	dit moment (mei 2003)	begin studie	per sep-02 (ouderejaars)	dit moment (mei 2003)	begin studie	dit moment (mei 2003)
hbo landbouw	0	14	0	13	14	0	14
hbo economie	0	0	0	3	5	0	4
hbo gezondheid	0	9	0	6	4	0	6
hbo pedagogisch	2	6	1	10	18	2	12
hbo sociaal-agogisch	0	13	1	7	8	0	10
hbo techniek	15	15	0	17	21	2	20
hbo kunst	0	0	3	8	10	2	7
thuiswonend	0	23	0	6	17	0	19
uitwonend	2	7	1	8	11	1	9
hbo totaal	2	7	1	8	11	1	10
wo landbouw							
wo natuur	0	0	0	26	0	0	0
wo techniek	0	0	0	25	0	0	0
wo gezondheid	0	0	0	4	0	0	0
wo economie	0	0	0	5	14	0	10
wo recht	0	7	1	12	19	1	15
wo gedrag/maatschappij	0	8	4	11	5	3	6
wo taal/cultuur	0	0	0	4	9	0	8
thuiswonend	0	0	0	16	15	0	15
uitwonend	0	5	2	9	10	1	9
wo totaal	0	5	2	9	10	1	9
ho totaal	2	7	1	8	11	1	10

Bron: Studentenmonitor 2003 (%<=2)

Tabel 6.4a: Ontwikkeling motivatie sinds begin studie en begin dit studiejaar (voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars	ouderejaars		totaal
	sinds begin studie	sinds begin studie	sinds sept 02 (ouderejaars)	sinds begin studie
hbo landbouw	-0,5	-0,6	-0,1	-0,6
hbo economie	-0,8	-0,6	-0,1	-0,7
hbo gezondheid	-0,3	-0,5	0,0	-0,4
hbo pedagogisch	-0,5	-0,8	-0,1	-0,7
hbo sociaal-agogisch	-0,8	-0,6	-0,1	-0,7
hbo techniek	-0,5	-0,6	-0,1	-0,6
hbo kunst	-0,5	-0,5	0,0	-0,5
voltijd	-0,6	-0,6	-0,1	-0,6
deeltijd	-0,6	-0,8	-0,1	-0,8
sf+	-0,6	-0,6	-0,1	-0,6
sf-nominaal	-0,6	-0,6	-0,1	-0,6
sf-leenfase	-0,5	-0,8	-0,1	-0,8
sf-	-0,6	-0,7	-0,1	-0,7
thuiswonend	-0,6	-0,6	-0,1	-0,6
uitwonend	-0,6	-0,7	-0,1	-0,6
hbo totaal	-0,6	-0,6	-0,1	-0,6
wo landbouw	-0,5	-0,3	0,0	-0,4
wo natuur	-0,6	-0,3	-0,1	-0,4
wo techniek	-0,6	-0,3	0,0	-0,4
wo gezondheid	-0,3	-0,3	0,0	-0,3
wo economie	-0,5	-0,3	0,0	-0,3
wo recht	-0,5	-0,1	-0,1	-0,2
wo gedrag/maatschappij	-0,5	-0,4	0,0	-0,4
wo taal/cultuur	-0,4	-0,4	0,0	-0,4
voltijd	-0,5	-0,3	0,0	-0,3
deeltijd	-0,6	-0,7	-0,1	-0,7
sf+	-0,5	-0,3	0,0	-0,3
sf-nominaal	-0,4	-0,3	0,0	-0,3
sf-leenfase	-0,8	-0,2	-0,1	-0,3
sf-	-0,4	-0,5	0,0	-0,5
thuiswonend	-0,4	-0,3	0,0	-0,4
uitwonend	-0,5	-0,3	0,0	-0,3
wo totaal	-0,5	-0,3	0,0	-0,3
ho totaal	-0,6	-0,5	-0,1	-0,5

Bron: Studentenmonitor 2003 (gemiddelde verschillcores op schaal motivatie)

Tabel 6.4b: Ontwikkeling motivatie sinds begin studie en begin dit studiejaar (voltijdstudenten)

	eerstejaars	ouderejaars		totaal
	sinds begin studie	sinds begin studie	sinds sept 02 (ouderejaars)	sinds begin studie
hbo landbouw	-0,4	-0,6	-0,1	-0,6
hbo economie	-0,8	-0,6	-0,1	-0,7
hbo gezondheid	-0,3	-0,5	0,0	-0,4
hbo pedagogisch	-0,3	-0,7	-0,1	-0,6
hbo sociaal-agogisch	-0,7	-0,6	-0,1	-0,6
hbo techniek	-0,5	-0,6	-0,1	-0,6
hbo kunst	-0,5	-0,5	0,0	-0,5
sf+	-0,6	-0,6	-0,1	-0,6
sf-nominaal	-0,6	-0,6	-0,1	-0,6
sf-leenfase	-0,5	-0,8	-0,1	-0,8
sf-	-0,6	-0,6	-0,2	-0,6
thuiswonend	-0,5	-0,6	-0,1	-0,6
uitwonend	-0,6	-0,6	-0,1	-0,6
hbo totaal	-0,6	-0,6	-0,1	-0,6
wo landbouw	-0,5	-0,3	0,0	-0,4
wo natuur	-0,6	-0,3	-0,1	-0,4
wo techniek	-0,6	-0,3	0,0	-0,3
wo gezondheid	-0,3	-0,3	0,0	-0,3
wo economie	-0,5	-0,2	0,0	-0,3
wo recht	-0,4	0,0	-0,1	-0,1
wo gedrag/maatschappij	-0,5	-0,4	0,0	-0,4
wo taal/cultuur	-0,4	-0,4	0,0	-0,4
sf+	-0,5	-0,3	0,0	-0,3
sf-nominaal	-0,4	-0,3	0,0	-0,3
sf-leenfase	-0,8	-0,2	-0,1	-0,3
sf-	-0,3	-0,4	0,0	-0,4
thuiswonend	-0,4	-0,3	0,0	-0,4
uitwonend	-0,5	-0,3	0,0	-0,3
wo totaal	-0,5	-0,3	0,0	-0,3
ho totaal	-0,5	-0,5	-0,1	-0,5

Bron: Studentenmonitor 2003 (gemiddelde verschillcores op schaal motivatie).

Tabel 6.4c: Ontwikkeling motivatie sinds begin studie en begin dit studiejaar (deeltijdstudenten)

	eerstejaars	ouderejaars		totaal
	sinds begin studie	sinds begin studie	sinds sept 02 (ouderejaars)	sinds begin studie
hbo landbouw	-1,0	-0,7	-0,1	-0,8
hbo economie	-0,6	-0,7	-0,1	-0,7
hbo gezondheid	-0,5	-0,7	0,0	-0,6
hbo pedagogisch	-0,6	-1,0	-0,3	-0,8
hbo sociaal-agogisch	-0,9	-0,9	-0,1	-0,9
hbo techniek	-0,3	-1,1	-0,1	-1,0
hbo kunst	-0,4	-0,5	0,0	-0,5
thuiswonend	-1,6	-0,8	-0,5	-1,0
uitwonend	-0,6	-0,8	-0,1	-0,8
hbo totaal	-0,6	-0,8	-0,1	-0,8
wo landbouw				
wo natuur	-1,0	-1,4	-0,4	-1,3
wo techniek	-0,3	-0,7	0,2	-0,5
wo gezondheid	-0,7	-0,7	0,2	-0,7
wo economie	-0,3	-1,0	-0,3	-0,8
wo recht	-0,9	-0,9	-0,2	-0,9
wo gedrag/maatschappij	-0,6	-0,6	0,1	-0,6
wo taal/cultuur	0,0	-0,5	-0,2	-0,4
thuiswonend		-0,9	-0,3	-0,9
uitwonend	-0,6	-0,7	-0,1	-0,7
wo totaal	-0,6	-0,7	-0,1	-0,7
ho totaal	-0,6	-0,8	-0,1	-0,8

Bron: Studentenmonitor 2003 (gemiddelde verschillcores op schaal motivatie).

Tabel 6.5a: Oordeel over werkdruk; studeerbaarheid en contact docenten (voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	werkdruk	studeerbaarheid	contact	werkdruk	studeerbaarheid	contact	werkdruk	studeerbaarheid	contact
hbo landbouw	2,4	3,3	3,4	2,2	3,3	3,3	2,3	3,3	3,3
hbo economie	2,4	3,3	3,1	2,2	3,3	3,1	2,2	3,3	3,1
hbo gezondheid	2,4	3,5	3,5	2,2	3,4	3,3	2,2	3,4	3,3
hbo pedagogisch	2,3	3,5	3,4	2,2	3,5	3,4	2,2	3,5	3,4
hbo sociaal-agogisch	2,3	3,4	3,3	2,1	3,4	3,3	2,2	3,4	3,3
hbo techniek	2,4	3,5	3,4	2,3	3,3	3,1	2,3	3,4	3,2
hbo kunst	2,3	3,6	3,7	2,3	3,5	3,6	2,3	3,6	3,6
voltijd	2,4	3,4	3,3	2,2	3,4	3,2	2,2	3,4	3,2
deeltijd	2,4	3,5	3,4	2,3	3,5	3,3	2,3	3,5	3,3
sf+	2,4	3,4	3,3	2,2	3,4	3,2	2,2	3,4	3,2
sf-nominaal	2,4	3,4	3,3	2,2	3,4	3,2	2,2	3,4	3,2
sf-leenfase	2,0	3,5	3,7	2,3	3,3	3,0	2,3	3,3	3,0
sf-	2,4	3,5	3,4	2,2	3,4	3,2	2,3	3,4	3,3
thuiswonend	2,4	3,4	3,3	2,2	3,3	3,2	2,2	3,4	3,2
uitwonend	2,4	3,5	3,3	2,2	3,4	3,2	2,3	3,4	3,2
hbo totaal	2,4	3,4	3,3	2,2	3,4	3,2	2,3	3,4	3,2
wo landbouw	2,3	3,5	3,6	2,1	3,5	3,5	2,1	3,5	3,5
wo natuur	2,3	3,4	3,3	2,3	3,4	3,3	2,3	3,4	3,3
wo techniek	2,5	3,4	3,2	2,4	3,5	3,2	2,4	3,4	3,2
wo gezondheid	2,4	3,6	3,2	2,2	3,6	3,2	2,3	3,6	3,2
wo economie	2,3	3,4	3,0	2,1	3,4	3,0	2,2	3,4	3,0
wo recht	2,2	3,5	3,1	2,2	3,5	3,1	2,2	3,5	3,1
wo gedrag/maatschappij	2,2	3,5	3,2	2,1	3,4	3,2	2,1	3,4	3,2
wo taal/cultuur	2,2	3,5	3,4	2,1	3,4	3,5	2,1	3,5	3,4
voltijd	2,3	3,5	3,2	2,2	3,4	3,2	2,2	3,4	3,2
deeltijd	2,4	3,6	3,1	2,2	3,6	3,3	2,3	3,6	3,3
sf+	2,3	3,5	3,2	2,2	3,4	3,2	2,2	3,4	3,2
sf-nominaal	2,2	3,5	3,2	2,2	3,4	3,2	2,2	3,4	3,2
sf-leenfase	2,4	3,5	3,2	2,1	3,5	3,2	2,1	3,5	3,2
sf-	2,3	3,5	3,2	2,2	3,5	3,2	2,2	3,5	3,2
thuiswonend	2,3	3,4	3,2	2,2	3,4	3,2	2,2	3,4	3,2
uitwonend	2,3	3,5	3,2	2,2	3,5	3,2	2,2	3,5	3,2
wo totaal	2,3	3,5	3,2	2,2	3,4	3,2	2,2	3,5	3,2
ho totaal	2,3	3,4	3,3	2,2	3,4	3,2	2,2	3,4	3,2

Bron: Studentenmonitor 2003 (gemiddelden achtereenvolgens: 1=weinig; 5=veel; 1=slecht; 5=goed; 1=negatief; 5=positief)

Tabel 6.5b: Oordeel over werkdruk; studeerbaarheid en contact docenten (voltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	werkdruk	studeerbaarheid	contact	werkdruk	studeerbaarheid	contact	werkdruk	studeerbaarheid	contact
hbo landbouw	2,3	3,3	3,4	2,2	3,3	3,3	2,3	3,3	3,3
hbo economie	2,4	3,3	3,0	2,2	3,3	3,0	2,2	3,3	3,0
hbo gezondheid	2,4	3,5	3,4	2,2	3,4	3,3	2,2	3,4	3,3
hbo pedagogisch	2,3	3,5	3,4	2,1	3,5	3,3	2,2	3,5	3,3
hbo sociaal-agogisch	2,2	3,3	3,3	2,1	3,4	3,3	2,1	3,4	3,3
hbo techniek	2,4	3,5	3,4	2,3	3,3	3,1	2,3	3,4	3,2
hbo kunst	2,2	3,6	3,7	2,3	3,5	3,6	2,3	3,5	3,6
sf+	2,4	3,4	3,3	2,2	3,4	3,2	2,2	3,4	3,2
sf-nominaal	2,4	3,4	3,3	2,2	3,4	3,2	2,2	3,4	3,2
sf-leenfase	2,0	3,5	3,7	2,3	3,3	3,0	2,3	3,3	3,0
sf-	2,5	3,4	3,4	2,2	3,3	3,2	2,2	3,3	3,2
thuiswonend	2,3	3,4	3,3	2,2	3,4	3,2	2,2	3,4	3,2
uitwonend	2,4	3,4	3,3	2,2	3,4	3,2	2,2	3,4	3,2
hbo totaal	2,4	3,4	3,3	2,2	3,4	3,2	2,2	3,4	3,2
wo landbouw	2,3	3,5	3,6	2,1	3,5	3,5	2,1	3,5	3,5
wo natuur	2,2	3,5	3,3	2,3	3,4	3,3	2,3	3,4	3,3
wo techniek	2,5	3,4	3,2	2,3	3,5	3,2	2,4	3,4	3,2
wo gezondheid	2,4	3,5	3,2	2,2	3,6	3,2	2,3	3,6	3,2
wo economie	2,2	3,4	3,0	2,1	3,4	3,0	2,2	3,4	3,0
wo recht	2,2	3,4	3,1	2,1	3,5	3,1	2,2	3,5	3,1
wo gedrag/maatschappij	2,2	3,5	3,2	2,1	3,3	3,2	2,1	3,4	3,2
wo taal/cultuur	2,2	3,5	3,4	2,1	3,4	3,4	2,1	3,4	3,4
sf+	2,3	3,5	3,2	2,2	3,4	3,2	2,2	3,4	3,2
sf-nominaal	2,2	3,5	3,2	2,2	3,4	3,2	2,2	3,4	3,2
sf-leenfase	2,4	3,5	3,2	2,1	3,5	3,2	2,1	3,5	3,2
sf-	2,2	3,5	3,3	2,2	3,4	3,1	2,2	3,4	3,2
thuiswonend	2,3	3,4	3,2	2,2	3,4	3,2	2,2	3,4	3,2
uitwonend	2,3	3,5	3,2	2,2	3,4	3,2	2,2	3,4	3,2
wo totaal	2,3	3,5	3,2	2,2	3,4	3,2	2,2	3,4	3,2
ho totaal	2,3	3,4	3,3	2,2	3,4	3,2	2,2	3,4	3,2

Bron: Studentenmonitor 2003 (gemiddelden achtereenvolgens: 1=weinig; 5=veel; 1=slecht; 5=goed; 1=negatief; 5=positief)

Tabel 6.5c: Oordeel over werkdruk; studeerbaarheid en contact docenten (deeltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	werkdruk	studeerbaarheid	contact	werkdruk	studeerbaarheid	contact	werkdruk	studeerbaarheid	contact
hbo landbouw	2,6	3,4	3,6	2,3	3,3	3,3	2,4	3,4	3,4
hbo economie	2,3	3,6	3,3	2,3	3,4	3,2	2,3	3,4	3,2
hbo gezondheid	2,4	3,6	3,5	2,2	3,4	3,2	2,3	3,5	3,4
hbo pedagogisch	2,3	3,5	3,4	2,2	3,7	3,6	2,3	3,6	3,5
hbo sociaal-agogisch	2,6	3,5	3,4	2,3	3,4	3,3	2,4	3,5	3,3
hbo techniek	2,3	3,7	3,4	2,3	3,3	3,1	2,3	3,3	3,2
hbo kunst	2,7	3,6	3,7	2,5	3,8	3,6	2,6	3,7	3,6
thuiswonend	2,8	2,9	2,9	2,6	3,2	3,3	2,6	3,1	3,2
uitwonend	2,3	3,6	3,4	2,3	3,5	3,3	2,3	3,5	3,3
hbo totaal	2,4	3,5	3,4	2,3	3,5	3,3	2,3	3,5	3,3
wo landbouw									
wo natuur	3,4	2,7	2,9	3,0	3,6	3,6	3,1	3,2	3,3
wo techniek	3,6	3,2	3,1	2,9	3,7	3,7	3,2	3,5	3,4
wo gezondheid	2,8	3,7	3,4	2,4	3,7	3,4	2,5	3,7	3,4
wo economie	2,6	2,9	2,8	2,3	3,4	3,1	2,4	3,2	3,0
wo recht	2,2	3,5	3,1	2,4	3,4	3,1	2,4	3,5	3,1
wo gedrag/maatschappij	2,4	3,8	3,1	2,0	3,6	3,3	2,1	3,7	3,3
wo taal/cultuur	2,0	3,8	3,9	2,3	3,6	3,6	2,3	3,6	3,6
thuiswonend				2,7	3,3	3,3	2,7	3,3	3,3
uitwonend	2,4	3,6	3,1	2,2	3,6	3,3	2,3	3,6	3,3
wo totaal	2,4	3,6	3,1	2,2	3,6	3,3	2,3	3,6	3,3
ho totaal	2,4	3,5	3,3	2,3	3,5	3,3	2,3	3,5	3,3

Bron: Studentenmonitor 2003 (gemiddelden achtereenvolgens: 1=weinig; 5=veel; 1=slecht; 5=goed; 1=negatief; 5=positief)

7 Internationalisering

Tabel 7.1: Stage/onderwijservaring of stage/onderwijsplannen in buitenland (% voltijdstudenten)

	eerstejaars		ouderejaars		totaal	
	ervaring	plannen	ervaring	plannen	ervaring	plannen
hbo landbouw	12	83	46	63	37	68
hbo economie	11	78	17	53	15	60
hbo gezondheid	5	79	11	49	9	58
hbo pedagogisch	7	66	16	44	13	50
hbo sociaal-agogisch	7	73	9	45	8	54
hbo techniek	4	67	14	54	11	58
hbo kunst	8	68	15	67	13	67
sf+	7	74	14	51	12	58
sf-nominaal	7	74	13	54	11	61
sf-leenfase	0	67	22	35	21	36
sf-	12	67	22	52	20	55
thuiswonend	4	71	11	48	9	56
uitwonend	14	77	20	54	19	59
hbo totaal	8	73	15	51	13	58
wo landbouw	30	81	34	72	33	74
wo natuur	8	86	18	67	16	71
wo techniek	9	88	19	64	18	68
wo gezondheid	13	83	22	74	21	76
wo economie	19	73	18	53	19	57
wo recht	6	70	13	56	12	59
wo gedrag/maatschappij	10	73	18	50	16	57
wo taal/cultuur	9	90	27	65	22	72
sf+	10	79	19	63	17	67
sf-nominaal	8	82	15	72	13	75
sf-leenfase	23	64	28	45	28	47
sf-	21	78	20	50	21	55
thuiswonend	6	81	11	53	9	63
uitwonend	14	78	22	62	20	65
wo totaal	11	79	20	60	18	65
ho totaal	9	75	17	55	15	60

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 7.2: Land buitenlandervaring (% voltijdstudenten)

	hbo			wo			totaal		
	eerstejaars	ouderejaars	totaal	eerstejaars	ouderejaars	totaal	eerstejaars	ouderejaars	totaal
Groot-Brittannië	4	17	15	15	10	11	9	13	13
Duitsland	1	9	8	8	5	5	4	7	7
België	0	8	7	4	3	3	2	6	5
Frankrijk	10	5	6	6	6	6	9	6	6
ander Europees land	23	25	24	29	25	26	25	25	25
Verenigde Staten, Canada	22	8	10	18	15	15	20	11	13
Midden- of Zuid-Amerika	20	10	12	10	11	10	15	10	11
Midden-Oosten	1	1	1	2	2	2	1	1	1
Afrika	4	7	7	3	10	9	4	8	8
Azië	13	7	8	2	9	8	8	8	8
Australië	2	3	2	3	5	5	2	4	4
totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Bron: Studentenmonitor 2003 (% voltijdstudenten met buitenlandervaring: N=1172)

Tabel 7.3: Soort buitenlandervaring (% voltijdstudenten)

	hbo			wo			totaal		
	eerstejaars	ouderejaars	totaal	eerstejaars	ouderejaars	totaal	eerstejaars	ouderejaars	totaal
reguliere opleiding	37	35	36	38	48	46	38	41	41
stage	50	69	66	46	46	46	48	58	56
talencursus	16	8	10	23	16	17	19	12	13
anders (summer school e.d.)	26	10	12	15	14	14	21	12	13

Bron: Studentenmonitor 2003 (% voltijdstudenten met buitenlandervaring: N=1172)

Tabel 7.4: Verblijfsduur buitenland in maanden

	hbo			wo			totaal		
	eerstejaars	ouderejaars	totaal	eerstejaars	ouderejaars	totaal	eerstejaars	ouderejaars	totaal
reguliere opleiding	7,9	4,3	4,9	5,7	4,2	4,4	6,9	4,2	4,6
stage	3,1	2,2	2,3	3,7	2,2	2,5	3,4	2,2	2,4
talencursus	4,1	2,4	2,8	2,5	3,2	3,0	3,2	2,9	3,0
anders (summer school e.d.)	3,9	3,2	3,5	4,7	3,2	3,5	4,2	3,2	3,5

Bron: Studentenmonitor 2003 (gemiddelden: voltijdstudenten met buitenlandervaring: N=1172)

Tabel 7.5: *Financiering verblijf buitenland*

	hbo	wo	totaal
bijdrage van ouders of partner	47	57	52
eigen inkomen uit eerder baantje	49	55	52
behoud studiefinanciering	61	53	57
werken tijdens verblijf in buitenland	23	16	19
subsidie van instelling in buitenland	12	10	11
subsidie van eigen instelling	8	30	18
subsidie in kader van programma	14	22	18
bijdrage van multinationale organisatie	3	4	3
overige inkomsten	12	16	14
geen van deze bronnen	23	17	20

Bron: Studentenmonitor 2003 (% voltijdstudenten met buitenlandervaring: N=1172)

Tabel 7.6: *Financiering verblijf buitenland naar inkomen ouders*

	ondergemiddeld	bovengemiddeld	totaal
bijdrage van ouders of partner	47	61	55
eigen inkomen uit eerder baantje	59	48	53
behoud studiefinanciering	61	57	59
werken tijdens verblijf in buitenland	21	18	19
subsidie van instelling in buitenland	11	11	11
subsidie van eigen instelling	15	23	20
subsidie in kader van programma	16	21	19
bijdrage van multinationale organisatie	5	4	4
overige inkomsten	17	13	14
geen van deze bronnen	15	18	17

Bron: Studentenmonitor 2003 (% voltijdstudenten met buitenlandervaring: N inkomen ouders bekend=588)

Tabel 7.7: *Wijze van organisatie verblijf buitenland*

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	zelf	pro-gramma	combi	zelf	pro-gramma	combi	zelf	pro-gramma	combi
hbo landbouw	70	11	19	61	15	24	62	15	24
hbo economie	56	32	12	34	35	30	39	35	27
hbo gezondheid	69	31	0	62	20	18	63	21	16
hbo pedagogisch	50	0	50	35	32	33	38	27	36
hbo sociaal-agogisch	100	0	0	57	16	27	69	12	19
hbo techniek	50	50	0	68	15	17	66	19	15
hbo kunst	71	14	14	69	16	15	70	15	15
sf+	58	26	16	50	25	25	51	25	23
sf-nominaal	58	26	16	47	30	23	50	29	21
sf-leenfase	0	0	0	58	10	32	58	10	32
sf-	80	15	5	38	31	31	44	29	27
thuiswonend	27	47	27	45	31	24	42	34	24
uitwonend	82	11	7	49	24	28	54	22	24
hbo totaal	62	24	14	47	26	26	50	26	24
wo landbouw	59	18	23	74	11	15	71	13	16
wo natuur	43	57	0	67	27	6	64	30	6
wo techniek	75	8	18	59	20	21	60	19	21
wo gezondheid	80	13	7	69	12	20	70	12	18
wo economie	48	25	28	41	47	11	43	42	15
wo recht	78	0	22	55	23	22	58	20	22
wo gedrag/maatschappij	37	22	41	52	21	27	49	21	29
wo taal/cultuur	67	33	0	43	38	18	46	38	16
sf+	52	24	24	54	27	18	54	27	19
sf-nominaal	63	20	17	58	26	16	59	25	16
sf-leenfase	27	34	39	51	28	21	49	29	23
sf-	68	17	15	54	27	19	57	25	18
thuiswonend	57	33	10	46	34	20	49	34	18
uitwonend	56	20	24	55	26	18	55	25	19
wo totaal	56	22	22	54	27	19	55	26	19
ho totaal	59	23	18	51	27	23	52	26	22

Bron: Studentenmonitor 2003 (% voltijdstudenten met buitenlandervaring: N=1172)

8 Bachelor-master

Tabel 8.1a: Mening van studenten over de invoering van BaMa

	hbo			wo			totaal		
	BaMa	oude stijl	totaal	BaMa	oude stijl	totaal	BaMa	oude stijl	totaal
invoering BaMa goede zaak	3,6	2,9	3,1	3,4	2,9	3,1	3,5	2,9	3,3
het studieprogramma door invoering BaMa sterk veranderd	2,5	3,5	3,4	3,3	3,5	3,4	2,8	3,5	3,0
door BaMa meer vrije keuzeruimte binnen opleiding	2,8	2,6	2,7	2,8	2,6	2,7	2,8	2,6	2,8
door BaMa vergroting van aanwezigheidsplicht	2,7	3,2	3,0	2,8	3,2	3,0	2,7	3,2	2,8
door BaMa makkelijker keuzevak elders volgen	3,1	3,1	3,2	3,3	3,1	3,2	3,2	3,1	3,2
door BaMa makkelijker studieonderdeel in buitenland te volgen	3,5	3,5	3,5	3,6	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
door BaMa makkelijker studie in buitenland afronden	3,5	3,5	3,5	3,6	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
studenten actief betrokken bij invoering BaMa	1,9	2,0	2,1	2,1	2,0	2,1	2,0	2,0	2,0

Bron: Studentenmonitor 2003 (gemiddelden: 1=zeer oneens; 5=zeer eens)

Tabel 8.1b: Invoering BaMa (% voltijd- en deeltijdstudenten)

	hbo			wo			totaal		
	BaMa	oude stijl	totaal	BaMa	oude stijl	totaal	BaMa	oude stijl	totaal
invoering BaMa goede zaak	14	41	33	22	41	33	16	41	23
het studieprogramma door invoering BaMa sterk veranderd	38	23	26	30	23	26	36	23	32
door BaMa meer vrije keuzeruimte binnen opleiding	25	34	35	36	34	35	28	34	29
door BaMa vergroting van aanwezigheidsplicht	25	15	25	39	15	25	29	15	25
door BaMa makkelijker keuzevak elders volgen	16	19	21	23	19	21	18	19	18
door BaMa makkelijker studieonderdeel in buitenland te volgen	11	15	15	14	15	15	12	15	13
door BaMa makkelijker studie in buitenland afronden	10	13	13	12	13	13	11	13	11
studenten actief betrokken bij invoering BaMa	65	65	66	67	65	66	66	65	65
nergens mee oneens	12	6	7	7	6	7	11	6	10

Bron: Studentenmonitor 2003 (% oneens: score <= 2)

Tabel 8.2a: Informatievoorziening over BaMa (BaMa-voltijd- en deeltijdstudenten)

	hbo	wo	totaal
invoeringstermijn BaMa	1,8	2,9	2,0
inhoud bachelorprogramma	1,8	3,1	2,0
inhoud masterprogramma	1,6	2,7	1,8
graden en titulatuur	1,7	2,6	1,8
uitleg studiepuntenberekening	2,0	3,0	2,2
aanspreekpunt/contactpersoon voor vragen over BaMa	1,6	2,7	1,8
mogelijkheden om buiten de opleiding keuzevakken te volgen	1,7	2,3	1,8
organisatie volgen van keuzevakken buiten opleiding	1,6	2,1	1,7
mogelijkheden doorstroom bachelor naar aansluitende master	1,7	2,7	1,9
mogelijkheden doorstroom bachelor naar andere master in Nederland	1,6	2,3	1,7
mogelijkheden doorstroom bachelor naar master in het buitenland	1,6	2,1	1,7

Bron: Studentenmonitor 2003 (gemiddelden: 1=geen informatie; 5=zeer veel informatie)

Tabel 8.2b: Geen tot weinig informatie ontvangen over BaMa (% BaMa-voltime- en deeltijdstudenten)

	hbo	wo	totaal
invoeringstermijn BaMa	76	37	69
inhoud bachelorprogramma	76	29	68
inhoud masterprogramma	82	46	75
graden en titulatuur	79	51	74
uitleg studiepuntenberekening	67	35	62
aanspreekpunt/contactpersoon voor vragen over BaMa	80	48	75
mogelijkheden om buiten de opleiding keuzevakken te volgen	77	62	74
organisatie volgen van keuzevakken buiten opleiding	81	68	79
mogelijkheden doorstroom bachelor naar aansluitende master	77	44	71
mogelijkheden doorstroom bachelor naar andere master in Nederland	81	63	78
mogelijkheden doorstroom bachelor naar master in het buitenland	53	51	52
op geen enkel gebied geen tot weinig informatie	6	9	6

Bron: Studentenmonitor 2003 (% weinig informatie ontvangen: score ≤ 2)

Tabel 8.3a: Informatievoorziening over BaMa aan oude stijl-studenten

	wo
termijnen voor afronding oude programma	2,6
overgangsregelingen voor overgang oude opleiding - BaMa-opleiding	2,6
consequenties studievertraging voor afronden oude programma	2,4
invoeringstermijn BaMa	2,8
graden en titulatuur	2,5
uitleg studiepuntenberekening	2,7
aanspreekpunt/contactpersoon voor vragen over BaMa	2,4
mogelijkheden om buiten de opleiding keuzevakken te volgen	2,1
organisatie volgen van keuzevakken buiten opleiding	2,0

Bron: Studentenmonitor 2003 (gemiddelden: 1=geen informatie; 5=zeer veel informatie)

Tabel 8.3b: Geen/weinig informatie ontvangen over BaMa (% oude stijl -voltime- en deeltijdstudenten)

	wo
termijnen voor afronding oude programma	56
overgangsregelingen voor overgang oude opleiding - BaMa-opleiding	54
consequenties studievertraging voor afronden oude programma	65
invoeringstermijn BaMa	47
graden en titulatuur	58
uitleg studiepuntenberekening	51
aanspreekpunt/contactpersoon voor vragen over BaMa	65
mogelijkheden om buiten de opleiding keuzevakken te volgen	79
organisatie volgen van keuzevakken buiten opleiding	83
op geen enkel gebied geen tot weinig informatie	0

Bron: Studentenmonitor 2003 (% geen/weinig informatie ontvangen: score ≤ 2)

Tabel 8.4a: Ontevredenheid informatievoorziening BaMa (% voltime- en deeltijdstudenten)

	hbo BaMa	wo oude stijl	wo BaMa	totaal oude stijl	totaal BaMa
% ontevreden	72	43	40	43	66

Bron: Studentenmonitor 2003 (% ontevreden score ≤ 2)

Tabel 8.4b: Ontevredenheid informatievoorziening BaMa naar sector (% voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars		ouderejaars		totaal	
	oude stijl	BaMa	oude stijl	BaMa	oude stijl	BaMa
hbo landbouw		64		73		70
hbo economie		73		76		75
hbo gezondheid		57		74		69
hbo pedagogisch		61		71		68
hbo sociaal-agogisch		79		77		78
hbo techniek		54		70		66
hbo kunst		66		67		67
<hr/>						
voltijd		68		75		73
deeltijd		59		64		62
<hr/>						
sf+		69		75		73
sf-nominaal		69		76		74
sf-leenfase		76		67		68
sf-		61		71		68
<hr/>						
thuiswonend		66		75		72
uitwonend		67		72		71
<hr/>						
hbo totaal		67		74		72
<hr/>						
wo landbouw	15	31	35	35	35	33
wo natuur	52	26	42	38	43	32
wo techniek	19	45	39	38	37	40
wo gezondheid	39	52	44	51	43	52
wo economie	50	31	46	39	46	36
wo recht	74	36	41	45	44	41
wo gedrag/maatschappij	43	50	45	37	45	46
wo taal/cultuur	40	40	42	45	41	42
<hr/>						
voltijd	44	39	44	41	44	40
deeltijd	52	46	33	23	35	34
<hr/>						
sf+	44	40	44	42	44	41
sf-nominaal	47	41	46	42	46	41
sf-leenfase	36	24	40	44	40	39
sf-	47	38	41	34	42	36
<hr/>						
thuiswonend	53	37	40	40	42	38
uitwonend	42	41	44	40	44	41
<hr/>						
wo totaal	44	40	43	40	43	40
<hr/>						
ho totaal	44	60	43	69	43	66

Bron: Studentenmonitor 2003 (% ontevreden: score <=2)

Tabel 8.5: Informatievoorziening over BaMa (voltijd- en deeltijdstudenten oude stijl)

	wo
omzetting oude programma-BaMa	2,5
gestelde termijnen afronding oude programma	2,4
omrekening studiepunten naar ECTS	2,1
afronden van vakken die formeel niet meer worden aangeboden	2,6

Bron: Studentenmonitor 2003 (gemiddelden: 1=geen informatie; 5=zeer veel informatie)

Tabel 8.6a: Plannen bachelorstudenten (% voltijd- en deeltijd-bachelorstudenten)

	hbo			wo			totaal		
	eerstejaars	ouderejaars	totaal	eerstejaars	ouderejaars	totaal	eerstejaars	ouderejaars	totaal
werken	46	53	51	2	5	3	36	49	46
verder studeren	45	37	39	93	93	93	56	41	45
anders	9	10	10	4	2	3	8	10	9

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 8.6b: Plannen bachelorstudenten naar sector (% voltijd- en deeltijd- bachelorstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	verder werken	studeren	anders	verder werken	studeren	anders	verder werken	studeren	anders
hbo landbouw	59	35	6	58	34	9	58	34	8
hbo economie	32	62	6	45	45	9	42	49	9
hbo gezondheid	48	46	7	62	29	9	59	32	9
hbo pedagogisch	66	27	6	64	27	9	65	27	8
hbo sociaal-agogisch	39	45	16	51	33	15	49	36	16
hbo techniek	54	35	11	57	34	9	56	34	9
hbo kunst	50	40	9	46	40	14	47	40	13
voltijd	44	48	8	54	37	9	52	40	9
deeltijd	60	25	15	45	34	21	49	32	19
sf+	46	47	7	53	38	9	51	40	8
sf-nominaal	46	48	6	50	41	9	49	43	8
sf-leenfase	65	0	35	70	20	11	70	19	11
sf-	47	40	14	53	34	14	51	35	14
thuiswonend	49	43	8	55	38	7	54	39	7
uitwonend	43	48	9	51	36	13	49	39	12
hbo totaal	46	45	9	53	37	10	51	39	10
wo landbouw	0	100	0	0	100	0	0	100	0
wo natuur	2	95	2	5	88	7	4	92	5
wo techniek	5	93	3	3	96	1	4	95	2
wo gezondheid	0	93	7	7	93	0	3	93	4
wo economie	3	97	0	6	91	3	4	94	2
wo recht	0	98	2	4	94	2	2	96	2
wo gedrag/maatschappij	0	91	9	0	100	0	0	93	7
wo taal/cultuur	6	85	9	8	92	0	7	88	6
voltijd	3	94	4	5	93	2	4	94	3
deeltijd	0	86	14	6	94	0	3	89	8
sf+	3	94	3	5	93	2	4	93	3
sf-nominaal	2	95	3	3	96	1	3	95	2
sf-leenfase	13	78	9	25	64	11	19	71	10
sf-	0	90	10	3	95	1	1	93	6
thuiswonend	5	94	2	1	97	2	3	95	2
uitwonend	1	93	6	6	92	2	4	93	4
wo totaal	2	93	4	5	93	2	3	93	3
ho totaal	36	56	8	49	41	10	46	45	9

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 8.7: *Verwachting afronden opleiding oude stijl (% wo voltijd- en deeltijdstudenten oude stijl)*

	oude stijl afronden	misschien over- stappen naar bachelor	grote kans over- stappen naar bachelor	zeker overstappen naar bachelor
wo landbouw	95	2	2	0
wo natuur	81	8	4	6
wo techniek	87	4	3	5
wo gezondheid	93	3	2	2
wo economie	92	4	2	2
wo recht	81	6	4	8
wo gedrag/maatschappij	87	4	5	3
wo taal/cultuur	84	7	2	7
voltijd	87	5	3	5
deeltijd	89	1	7	3
sf+	87	6	3	5
sf-nominaal	81	8	4	7
sf-leenfase	96	2	1	1
sf-	88	3	5	5
thuiswonend	86	4	4	6
uitwonend	87	5	3	4
wo totaal	87	5	3	5

Bron: Studentenmonitor 2003

9 ICT

Tabel 9.1a: Computerbezit (% voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	geen computer	met internet	zonder internet	geen computer	met internet	zonder internet	geen computer	met internet	zonder internet
hbo landbouw	2	84	14	3	76	22	3	78	20
hbo economie	1	92	7	3	85	12	2	87	10
hbo gezondheid	3	89	9	4	76	20	3	80	17
hbo pedagogisch	2	93	5	2	81	17	2	86	13
hbo sociaal-agogisch	7	78	15	2	78	20	4	78	18
hbo techniek	2	87	12	1	91	8	1	90	9
hbo kunst	12	69	18	9	71	20	10	71	19
voltijd	3	86	10	3	81	16	3	83	14
deeltijd	1	94	5	1	94	6	1	94	5
sf+	4	87	10	3	81	16	3	83	14
sf-nominaal	4	87	10	3	81	16	3	83	14
sf-leenfase	7	73	21	2	82	17	2	82	17
sf-	1	91	8	2	89	10	2	89	9
thuiswonend	0	96	4	1	94	6	1	94	5
uitwonend	6	79	15	4	75	21	4	76	19
hbo totaal	3	88	9	3	83	14	3	84	13
wo landbouw	5	78	18	7	75	18	7	76	18
wo natuur	5	86	9	7	78	16	6	79	14
wo techniek	3	92	5	1	92	7	2	92	6
wo gezondheid	8	70	22	13	67	20	12	68	21
wo economie	3	88	9	4	82	13	4	84	12
wo recht	4	84	12	6	79	15	6	80	15
wo gedrag/maatschappij	5	77	17	5	74	21	5	75	20
wo taal/cultuur	11	74	16	6	74	20	7	74	19
voltijd	6	80	15	6	77	17	6	78	16
deeltijd	4	96	0	1	90	8	2	92	7
sf+	6	79	15	7	76	17	6	77	17
sf-nominaal	7	79	14	8	74	18	7	76	17
sf-leenfase	2	83	15	5	80	15	4	80	15
sf-	4	86	9	3	83	14	4	83	13
thuiswonend	1	98	2	0	94	5	0	96	4
uitwonend	8	72	19	7	74	19	7	74	19
wo totaal	6	81	13	6	78	16	6	79	16
ho totaal	4	86	11	4	81	15	4	82	14

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 9.1b: Computerbezit (% voltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	geen computer	met internet	zonder internet	geen computer	met internet	zonder internet	geen computer	met internet	zonder internet
hbo landbouw	2	82	16	3	74	22	3	76	21
hbo economie	1	93	6	3	84	13	3	86	11
hbo gezondheid	4	87	10	4	74	22	4	77	19
hbo pedagogisch	3	91	6	2	79	19	2	83	15
hbo sociaal-agogisch	8	72	19	3	72	25	5	72	23
hbo techniek	2	86	12	1	90	9	1	89	10
hbo kunst	13	67	21	9	70	21	10	69	21
sf+	4	87	10	3	81	16	3	83	14
sf-nominaal	4	87	10	3	81	16	3	83	14
sf-leenfase	7	73	21	2	82	17	2	82	17
sf-	2	82	16	3	83	14	2	83	15
thuiswonend	0	96	4	1	94	6	1	94	5
uitwonend	9	68	22	5	69	26	6	69	25
hbo totaal	3	86	10	3	81	16	3	83	14
wo landbouw	5	78	18	7	75	18	7	76	18
wo natuur	5	85	9	7	78	15	6	79	14
wo techniek	3	92	5	1	92	7	2	92	7
wo gezondheid	8	70	23	13	66	21	12	67	21
wo economie	2	89	9	4	82	14	4	84	13
wo recht	5	81	14	7	77	16	6	78	16
wo gedrag/maatschappij	6	75	19	6	71	24	6	72	23
wo taal/cultuur	11	73	16	6	72	22	8	72	20
sf+	6	79	15	7	76	17	6	77	17
sf-nominaal	7	79	14	8	74	18	7	76	17
sf-leenfase	2	83	15	5	80	15	4	80	15
sf-	5	81	14	4	80	16	4	80	16
thuiswonend	1	98	2	0	95	5	0	96	4
uitwonend	9	70	22	7	73	20	8	72	20
wo totaal	6	80	15	6	77	17	6	78	16
ho totaal	4	84	12	4	79	16	4	81	15

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 9.1c: Computerbezit (% deeltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	geen computer	met internet	zonder internet	geen computer	met internet	zonder internet	geen computer	met internet	zonder internet
hbo landbouw	0	94	6	0	91	9	0	92	8
hbo economie	0	89	11	0	94	6	0	93	7
hbo gezondheid	0	96	4	0	93	7	0	94	6
hbo pedagogisch	0	96	4	2	89	8	1	93	6
hbo sociaal-agogisch	4	93	4	0	96	4	1	95	4
hbo techniek	0	100	0	0	98	2	0	98	2
hbo kunst	8	92	0	8	81	12	8	84	8
thuiswonend	0	92	8	0	94	6	0	94	6
uitwonend	1	95	4	1	93	6	1	94	5
hbo totaal	1	94	5	1	94	6	1	94	5
wo landbouw									
wo natuur	0	100	0	27	34	38	17	59	24
wo techniek	0	100	0	0	100	0	0	100	0
wo gezondheid	16	84	0	4	96	0	7	93	0
wo economie	27	73	0	0	89	11	8	84	8
wo recht	0	100	0	0	89	11	0	92	8
wo gedrag/maatschappij	0	100	0	0	94	6	0	95	5
wo taal/cultuur	0	100	0	4	85	10	4	87	9
thuiswonend	0	0	0	0	67	33	0	67	33
uitwonend	4	96	0	1	91	7	2	92	6
wo totaal	4	96	0	1	90	8	2	92	7
ho totaal	1	95	4	1	93	6	1	93	6

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 9.2: Aanbod inbelfaciliteiten door instelling (% voltijd- en deeltijdstudenten)

	hbo			wo			totaal		
	eerstejaars	ouderejaars	totaal	eerstejaars	ouderejaars	totaal	eerstejaars	ouderejaars	totaal
nee, instelling biedt dit niet aan	12	22	19	6	6	6	10	16	14
ja, instelling biedt dit aan	88	78	81	94	94	94	90	84	86

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 9.3: Gebruik inbelfaciliteiten instelling (% voltijd- en deeltijdstudenten met computer met internettoegang thuis)

	hbo			wo			totaal		
	eerstejaars	ouderejaars	totaal	eerstejaars	ouderejaars	totaal	eerstejaars	ouderejaars	totaal
nee, geen gebruik inbelfaciliteiten instelling	41	56	51	49	52	51	43	54	51
ja, gebruik inbelfaciliteiten instelling	59	44	49	51	48	49	57	46	49

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 9.4a: Voldoende computers op instelling (% voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	(bijna) nooit	soms	vaak/ altijd	(bijna) nooit	soms	vaak/ altijd	(bijna) nooit	soms	vaak/ altijd
hbo landbouw	28	40	31	38	36	27	35	37	28
hbo economie	34	36	31	32	36	31	33	36	31
hbo gezondheid	23	33	43	26	47	27	25	43	32
hbo pedagogisch	10	22	69	12	33	54	11	29	60
hbo sociaal-agogisch	19	41	40	26	38	36	24	39	37
hbo techniek	14	22	64	18	28	54	17	26	57
hbo kunst	12	31	58	17	30	52	15	30	54
voltijd	24	35	41	27	37	35	26	37	37
deeltijd	5	9	86	6	20	74	6	16	78
sf+	24	35	41	28	37	35	27	37	37
sf-nominaal	24	35	42	29	37	35	27	36	37
sf-leenfase	29	48	23	24	41	34	25	41	34
sf-	13	19	68	15	29	56	15	26	59
thuiswonend	26	32	42	27	37	36	27	35	38
uitwonend	16	29	55	22	33	44	21	32	47
hbo totaal	21	31	48	25	35	40	24	34	43
wo landbouw	2	19	80	3	18	79	3	18	79
wo natuur	12	16	73	7	21	72	8	20	72
wo techniek	9	24	66	7	19	74	8	20	73
wo gezondheid	7	27	66	6	27	67	6	27	67
wo economie	21	30	50	26	43	31	25	40	35
wo recht	13	29	59	13	37	50	13	35	52
wo gedrag/maatschappij	11	32	56	22	39	39	19	37	44
wo taal/cultuur	13	34	53	18	38	44	17	37	46
voltijd	12	30	58	15	33	52	15	32	53
deeltijd	13	14	72	8	34	59	9	29	62
sf+	12	30	58	16	32	52	15	32	53
sf-nominaal	11	30	59	15	32	52	14	32	54
sf-leenfase	19	31	50	17	33	50	18	32	50
sf-	12	25	63	12	34	54	12	32	56
thuiswonend	12	31	57	16	34	50	15	33	52
uitwonend	12	28	60	15	32	53	14	32	54
wo totaal	12	29	59	15	33	52	14	32	54
ho totaal	18	30	52	21	34	45	20	33	47

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 9.4b: Voldoende computers op (% voltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	(bijna) nooit	soms	vaak/ altijd	(bijna) nooit	soms	vaak/ altijd	(bijna) nooit	soms	vaak/ altijd
hbo landbouw	31	45	24	39	36	25	37	38	25
hbo economie	36	38	25	36	39	25	36	39	25
hbo gezondheid	24	35	40	27	48	26	26	44	30
hbo pedagogisch	15	28	57	13	36	51	14	34	52
hbo sociaal-agogisch	19	51	30	31	40	28	28	43	29
hbo techniek	15	23	61	20	30	50	19	28	53
hbo kunst	12	33	55	19	31	51	17	31	52
sf+	24	35	41	28	37	35	27	37	37
sf-nominaal	24	35	42	29	37	35	27	36	37
sf-leenfase	29	48	23	24	41	34	25	41	34
sf-	28	37	35	24	37	39	25	37	38
thuiswonend	26	32	42	28	37	35	27	36	37
uitwonend	22	40	38	27	37	36	26	38	36
hbo totaal	24	35	41	27	37	35	26	37	37
wo landbouw	2	19	80	3	18	79	3	18	79
wo natuur	12	16	73	7	21	72	8	20	72
wo techniek	10	25	66	8	19	74	8	20	72
wo gezondheid	8	27	65	6	27	67	6	27	67
wo economie	21	31	48	26	43	31	25	40	35
wo recht	14	30	56	13	36	50	13	35	52
wo gedrag/maatschappij	10	33	57	23	39	38	20	38	43
wo taal/cultuur	13	34	53	19	39	42	17	38	45
sf+	12	30	58	16	32	52	15	32	53
sf-nominaal	11	30	59	15	32	52	14	32	54
sf-leenfase	19	31	50	17	33	50	18	32	50
sf-	12	28	59	13	34	53	13	33	54
thuiswonend	12	31	57	16	34	50	15	33	52
uitwonend	12	29	59	15	32	52	15	32	54
wo totaal	12	30	58	15	33	52	15	32	53
ho totaal	20	33	47	22	35	42	22	35	44

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 9.4c: *Voldoende computers op instelling (% deeltijdstudenten)*

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	(bijna) nooit	soms	vaak/ altijd	(bijna) nooit	soms	vaak/ altijd	(bijna) nooit	soms	vaak/ altijd
hbo landbouw	8	0	92	10	26	64	9	14	77
hbo economie	0	0	100	3	14	83	2	12	86
hbo gezondheid	18	24	58	16	44	40	17	35	48
hbo pedagogisch	0	11	89	5	19	76	2	14	83
hbo sociaal-agogisch	18	8	74	11	28	62	13	22	65
hbo techniek	0	0	100	3	10	87	3	8	89
hbo kunst	0	0	100	7	30	63	5	23	72
thuiswonend	22	12	66	8	23	68	12	20	68
uitwonend	4	9	87	6	20	74	5	16	79
hbo totaal	5	9	86	6	20	74	6	16	78
wo landbouw									
wo natuur	0	0	0	0	0	100	0	0	100
wo techniek	0	0	100	0	0	100	0	0	100
wo gezondheid	0	19	81	0	38	62	0	33	67
wo economie	0	0	100	0	50	50	0	31	69
wo recht	0	19	81	9	41	50	6	34	60
wo gedrag/maatschappij	38	16	47	9	34	57	14	30	55
wo taal/cultuur	0	0	100	10	29	61	10	27	63
thuiswonend	0	0	0	0	41	59	0	41	59
uitwonend	13	14	72	8	33	59	9	29	62
wo totaal	13	14	72	8	34	59	9	29	62
ho totaal	6	9	85	7	23	71	6	18	75

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 9.5: Gebruik computer: totaal en op instelling (% voltijd- en deeltijdstudenten)

	hbo			wo			totaal		
	eerstejaars	ouderejaars	totaal	eerstejaars	ouderejaars	totaal	eerstejaars	ouderejaars	totaal
totaal									
les/practicummateriaal	88	77	80	85	71	74	87	75	78
opdrachten/lesvoorbereiding	93	89	90	92	84	86	93	87	89
internet-opleiding	93	91	91	96	92	93	94	91	92
internet-privé	95	93	94	97	95	96	95	94	94
e-mail-opleiding	90	86	87	91	88	88	90	87	88
e-mail-privé	94	94	94	97	96	97	95	95	95
spelletjes	52	44	46	48	45	45	50	44	46
geen van bovenstaande activiteiten	0	1	1	1	0	0	0	1	1
op instelling									
les/practicummateriaal	75	66	69	76	59	63	75	63	67
opdrachten/lesvoorbereiding	76	72	74	76	65	68	76	70	71
internet-opleiding	78	74	75	81	74	76	79	74	76
internet-privé	66	66	66	71	68	68	68	67	67
e-mail-opleiding	73	68	70	72	67	68	73	68	69
e-mail-privé	68	66	67	73	70	70	70	67	68
spelletjes	21	17	19	13	12	12	19	15	16
geen van bovenstaande activiteiten	10	14	13	8	15	13	10	14	13

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 9.6: Uren computergebruik per week (voltijd- en deeltijdstudenten)

	eerstejaars			ouderejaars			totaal		
	hbo	wo	totaal	hbo	wo	totaal	hbo	wo	totaal
totaal									
les/practicummateriaal	4,1	3,3	3,9	3,7	3,0	3,4	3,8	3,1	3,5
opdrachten/lesvoorbereiding	5,5	4,5	5,2	5,9	4,6	5,4	5,8	4,6	5,3
internet-opleiding	4,5	3,8	4,3	4,3	3,8	4,1	4,4	3,8	4,1
internet-privé	6,0	6,3	6,1	5,9	6,0	5,9	5,9	6,1	6,0
e-mail-opleiding	2,5	1,8	2,3	2,3	2,1	2,2	2,3	2,0	2,2
e-mail-privé	3,6	3,8	3,7	3,8	3,9	3,9	3,7	3,9	3,8
spelletjes	2,4	1,8	2,2	1,8	1,7	1,8	2,0	1,8	1,9
op instelling									
les/practicummateriaal	2,8	2,2	2,6	2,5	2,0	2,3	2,6	2,0	2,4
opdrachten/lesvoorbereiding	2,9	2,2	2,7	3,2	2,3	2,8	3,1	2,3	2,8
internet-opleiding	2,8	2,0	2,5	2,6	2,1	2,4	2,6	2,1	2,4
internet-privé	2,1	1,9	2,1	2,1	1,9	2,0	2,1	1,9	2,0
e-mail-opleiding	1,6	1,2	1,4	1,5	1,3	1,4	1,5	1,2	1,4
e-mail-privé	1,6	1,5	1,6	1,7	1,6	1,7	1,7	1,6	1,7
spelletjes	0,7	0,3	0,6	0,5	0,3	0,4	0,5	0,3	0,4

Bron: Studentenmonitor 2003 (gemiddelden)

Tabel 9.7: Gebruik en verplicht gebruik nieuwe media (% voltijd- en deeltijdstudenten)

	hbo			wo			totaal		
	eerstejaars	ouderejaars	totaal	eerstejaars	ouderejaars	totaal	eerstejaars	ouderejaars	totaal
gebruik									
video-audio conferentie	50	45	47	25	23	24	42	36	38
computerconferentie	52	42	45	30	22	24	45	34	37
e-mail voor vragen en antwoorden docenten	88	90	89	88	88	88	88	89	89
e-mail of internet voor contact met studentenadministratie	51	53	53	64	67	66	55	59	58
raadplegen studiegids op internet	59	56	57	74	78	77	64	65	65
inschrijven voor tentamens via internet	40	44	43	80	80	80	53	58	57
inschrijven voor cursusonderdelen via internet	33	37	36	74	75	75	46	53	51
opvragen tentamenresultaten via internet	68	66	67	91	89	89	75	75	75
e-mail of internet voor contact andere studenten	94	91	92	93	91	91	94	91	92
colleges volgen op afstand	13	9	10	21	18	19	15	13	13
studiemateriaal vinden op internet	88	84	85	93	91	91	89	87	87
leren van cd-rom/educatief programma	54	45	47	40	39	39	50	42	44
digitale leeromgeving	57	48	51	59	52	54	58	50	52
geen van bovenstaande mediavormen	1	1	1	0	0	0	1	0	1
verplicht									
video-audio conferentie	23	18	20	5	6	6	17	13	14
computerconferentie	22	15	17	9	5	6	18	11	13
e-mail voor vragen en antwoorden docenten	33	31	31	24	20	21	29	26	27
e-mail of internet voor contact met studentenadministratie	14	13	13	14	13	13	14	13	13
raadplegen studiegids op internet	15	18	17	17	15	15	16	17	16
inschrijven voor tentamens via internet	41	47	45	78	78	78	54	61	59
inschrijven voor cursusonderdelen via internet	24	26	26	67	66	66	39	43	42
opvragen tentamenresultaten via internet	35	32	33	41	41	41	37	36	36
e-mail of internet voor contact andere studenten	25	17	19	11	8	9	20	13	15
colleges volgen op afstand	3	2	2	1	2	1	2	2	2
studiemateriaal vinden op internet	35	30	31	35	29	30	35	29	31
leren van cd-rom/educatief programma	15	11	12	9	7	7	12	9	10
digitale leeromgeving	20	16	18	23	19	20	21	18	19
geen van bovenstaande mediavormen	10	11	10	6	7	6	8	9	9

Bron: Studentenmonitor 2003

10 Aanvullende tabellen

Tabel 10.1: Achtergrondkenmerken van studenten met nu of in verleden een tweede studie

	eerstejaars		ouderejaars		totaal	
	%	N	%	N	%	N
hbo						
voltijd	24,3	319	25,8	852	25,4	1171
deeltijd	46,9	153	53,1	320	50,9	473
sf+	22,9	266	25,1	693	24,5	958
sf-nominaal	22,1	254	21,9	508	21,9	761
sf-leenfase	100,0	12	42,7	185	44,3	197
sf-	43,0	207	41,8	479	42,2	686
thuiswonend	20,0	174	19,4	324	19,6	498
uitwonend	38,7	298	38,0	848	38,2	1146
wo						
voltijd	20,0	174	19,4	324	19,6	498
deeltijd	38,7	298	38,0	848	38,2	1146
sf+	48,1	345	43,7	1064	44,7	1409
sf-nominaal	75,9	42	71,3	138	72,3	180
sf-leenfase	45,2	279	41,2	802	42,2	1082
sf-	39,5	213	37,1	463	37,8	676
thuiswonend	37,4	95	35,0	169	35,8	264
uitwonend	56,3	292	48,1	1033	49,7	1325

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 10.2: Kenmerken studie van studenten met nu of in verleden een tweede studie

	eerstejaars				ouderejaars				totaal			
	geen andere opleiding		andere opleiding		geen andere opleiding		andere opleiding		geen andere opleiding		andere opleiding	
	gem	N	gem	N	gem	N	gem	N	gem	N	gem	N
<i>inzet</i>												
hbo	3,3	1169	3,4	472	3,3	2729	3,2	1172	3,3	3898	3,2	1644
wo	3,2	386	3,3	387	3,1	1427	3,2	1202	3,2	1813	3,2	1589
<i>contact</i>												
hbo	3,3	1169	3,3	472	3,2	2729	3,2	1172	3,2	3898	3,3	1644
wo	3,2	386	3,2	387	3,2	1427	3,2	1202	3,2	1813	3,2	1589
<i>werkdruk</i>												
hbo	2,4	1169	2,3	472	2,2	2729	2,2	1172	2,3	3898	2,2	1644
wo	2,3	386	2,3	387	2,2	1427	2,2	1202	2,2	1813	2,2	1589
<i>studeerbaarheid</i>												
hbo	3,4	1169	3,5	472	3,4	2729	3,4	1172	3,4	3898	3,4	1644
wo	3,5	386	3,5	387	3,4	1427	3,5	1202	3,4	1813	3,5	1589
<i>totaal maandinkomen</i>												
hbo (€)	583,15	1169	720,79	472	673,39	2729	820,44	1172	646,10	3898	792,03	1644
wo (€)	532,81	386	650,58	387	667,09	1427	815,62	1202	637,44	1813	774,49	1589
<i>tijdsbesteding studie (uren pw)</i>												
hbo	30,0	1169	30,4	472	35,9	2729	30,6	1172	34,1	3898	30,6	1644
wo	26,9	386	27,1	387	30,1	1427	29,6	1202	29,42	1813	28,9	1589

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 10.3: Achtergrondkenmerken van hbo-studenten met vooropleiding mbo en wo-studenten met vooropleiding hbo

	eerstejaars		ouderejaars		totaal	
	%	N	%	N	%	N
voltijd	26,6	350	21,8	719	23,2	1069
deeltijd	49,1	160	44,8	270	46,3	430
sf+	26,8	311	22,3	613	23,6	924
sf-nominaal	27,1	311	23,8	553	24,9	864
sf-leenfase			13,9	60	13,5	60
sf-	41,4	199	32,8	377	35,3	575
thuiswonend	26,1	228	18,9	317	21,4	544
uitwonend	36,6	283	30,2	672	31,8	955
voltijd	19,1	137	8,5	206	10,9	344
deeltijd	65,6	36	49,8	96	53,4	133
sf+	18,8	116	7,4	14	10,1	260
sf-nominaal	9,4	51	1,3	17	3,8	67
sf-leenfase	83,0	65	18,2	127	24,8	192
sf-	37,3	58	23,4	159	25,9	217
thuiswonend	12,2	31	9,6	46	10,5	77
uitwonend	27,5	143	12,0	257	15,0	399

Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 10.4: Kenmerken studie van hbo-studenten met vooropleiding mbo en wo-studenten met vooropleiding hbo

	eerstejaars				ouderejaars				totaal			
	gem		N		gem		N		gem		N	
<i>met mbo-diploma:</i>	<i>nee</i>		<i>ja</i>		<i>nee</i>		<i>ja</i>		<i>nee</i>		<i>ja</i>	
hbo												
inzet	3,3	1131	3,4	510	3,3	2912	3,4	989	3,3	4043	3,4	1499
contact	3,3	1131	3,3	510	3,2	2912	3,2	989	3,2	4043	3,2	1499
werkdruk	2,3	1131	2,5	510	2,2	2912	2,3	989	2,2	4043	2,4	1499
studeerbaarheid	3,4	1131	3,5	510	3,4	2912	3,3	989	3,4	4043	3,4	1499
totaal maandinkomen (€)	597,-	1131	678,-	510	675,-	2912	841,-	989	653,-	4043	786,-	1499
tijdsbesteding studie (uren pw)	29,7	1131	31,0	510	35,0	2912	32,1	989	33,5	4043	31,7	1499
<i>met hbo-diploma:</i>	<i>nee</i>		<i>ja</i>		<i>nee</i>		<i>ja</i>		<i>nee</i>		<i>ja</i>	
wo												
inzet	3,2	599	3,4	174	3,1	2326	3,4	303	3,2	2925	3,4	476
contact	3,2	599	3,3	174	3,2	2326	3,2	303	3,2	2925	3,2	476
werkdruk	2,2	599	2,4	174	2,2	2326	2,2	303	2,2	2925	2,3	476
studeerbaarheid	3,4	599	3,5	174	3,4	2326	3,5	303	3,4	2925	3,5	476
totaal maandinkomen (€)	544,-	599	759,-	174	702,-	2326	1009,-	303	669,-	2925	911,-	476
tijdsbesteding studie (uren pw)	26,7	599	28,0	174	30,2	2326	27,3	303	29,5	2925	27,6	476

Tabel 10.5: Bijdrage ouders naar studiefinanciering (in €)

	alleen bb		bb+ab		leenfase	
	thuis-wonend	uit-wonend	thuis-wonend	uit-wonend	thuis-wonend	uit-wonend
% ouders dat bijdraagt	50,8	69,7	27,5	38,8	41,0	50,9
gemiddelde ouderlijke bijdrage per maand (€)	124,87	231,97	155,30	157,82	220,55	268,34

NB: Deze tabel bevat inkomsten en uitgaven uitsluitend voor zover van toepassing
Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 10.6: Inkomen uit arbeid en lening (in €)

	alleen bb		bb+ab		leenfase	
	thuis-wonend	uit-wonend	thuis-wonend	uit-wonend	thuis-wonend	uit-wonend
% studenten dat betaald werk verricht	81,9	74,1	77,3	76,2	73,9	72,4
gemiddeld netto maandinkomen uit arbeid (€)	353,90	349,07	367,93	440,02	584,70	460,53
gemiddeld aantal uren dat wordt gewerkt	11,6	13,2	11,9	12,7	17,6	15,6
% studenten dat feitelijk leent bij IBG	6,8	22,5	8,4	30,4	20,2	59,3
gemiddeld leenbedrag per maand (€)	298,26	357,70	258,12	298,35	398,20	515,98
% studenten dat elders leent	0,64	0,23	0,03	0,20	0,79	0,22

NB: Deze tabel bevat inkomsten en uitgaven uitsluitend voor zover van toepassing
Bron: Studentenmonitor 2003

Tabel 10.7: Totaaloverzicht inkomsten en uitgaven (in €)

	alleen bb		bb+ab		leenfase	
	thuis-wonend	uit-wonend	thuis-wonend	uit-wonend	thuis-wonend	uit-wonend
<i>inkomsten</i>						
basisbeurs (€)	75,76	217,01	79,18	216,96		
aanvullende beurs (€)			147,05	160,10		
gemiddelde ouderlijke bijdrage per maand (€)	124,87	231,97	155,30	157,82	220,55	268,34
gemiddeld netto maandinkomen uit arbeid (€)	353,90	349,07	367,93	440,02	584,70	460,53
gemiddeld leenbedrag bij IBG per maand (€)	298,26	357,70	258,12	298,35	398,20	515,98
lening elders (€)	61,47	59,80	40,00	62,43	73,56	62,11
overige inkomsten (€)	87,12	109,94	99,14	105,22	124,48	152,84
<i>totaal</i> maandinkomen (€)	<i>419,16</i>	<i>687,52</i>	<i>505,90</i>	<i>795,44</i>	<i>643,10</i>	<i>796,04</i>
<i>uitgaven</i>						
studiekosten (collegegeld/boeken) (€)	153,59	160,51	222,27	212,68	171,53	179,68
levensonderhoud (huisvesting, levensmiddelen, kleding) (€)	138,57	407,32	131,37	430,73	187,66	487,85
verzekeringen, reiskosten en overige kosten levensonderhoud (€)	70,56	83,18	72,30	90,01	96,05	102,26
ontspanning, uitgaan, sport en overige uitgaven (€)	136,09	124,08	124,39	106,06	159,32	138,62
<i>totale maandelijks</i> e uitgaven (€)	<i>385,85</i>	<i>716,61</i>	<i>465,28</i>	<i>795,76</i>	<i>506,02</i>	<i>857,54</i>

NB: Deze tabel bevat inkomsten en uitgaven uitsluitend voor zover van toepassing

Bron: Studentenmonitor 2003

Overzicht overige tabellen en figuren

Tabel 1:	Populatieaantallen (CRIHO april 2003), verblijfsduur en sector (Bron: IB-Groep)-----	7
Tabel 2:	Overzicht weegfactoren -----	9
Tabel 3:	Gewogen respons (Bron: Studentenmonitor 2003: eerstejaars en ouderejaars gecorrigeerd)-----	9
Tabel 4:	Gecorrigeerde responsaantallen en -percentages (Bron: Studentenmonitor 2003) -----	10
Tabel 5:	Wijze van respons naar computerbezit (N en %) -----	11
Tabel 6:	Verdeling van het percentage behaald ten opzichte van de geprogrammeerde studieonderdelen van het totale programma in percentielen voor de totale responsgroep (N=6286) -----	44
Tabel 7:	Percentage van het studieprogramma afgerond (gecorrigeerde gemiddelden), naar algemene achtergrondkenmerken, gecontroleerd voor studiejaar-----	45
Tabel 8:	Percentage van het studieprogramma afgerond (gecorrigeerde gemiddelden), naar financiële kenmerken, gecontroleerd voor studiejaar-----	46
Tabel 9:	Percentage van het studieprogramma afgerond (gecorrigeerde gemiddelden), naar opleidings- en onderwijskenmerken, gecontroleerd voor studiejaar-----	47
Tabel 10:	Bivariate correlaties tussen percentage van opleiding behaald, tijdsbesteding en attitudinale-subjectieve variabelen gecontroleerd voor studiejaar (Pearson's r, significant $p < 0,01$) hbo: N=2876; wo: N=1927)-----	48
Tabel 11:	Bivariate correlaties tussen percentage van opleiding behaald en motieven voor studiekeuze gecontroleerd voor studiejaar (Pearson's r, significant $p < 0,01$) hbo: N=3532; wo: N=2299) -----	49
Tabel 12:	Overzicht van variabelen die een significante relatie vertonen met de studievoortgang van voltijdstudenten, wanneer gecontroleerd voor aantal studiejaar, naar hbo en wo -----	50
Tabel 13:	Verklaringsmodel van het percentage van de opleiding afgerond: alleen voltijdstudenten: ongestandaardiseerde (B) en gestandaardiseerde (β) regressiecoëfficiënten-----	51
Tabel 14:	Hoogste beroeps- en opleidingsniveau ouders (N=8457): kolompercentages-----	57
Tabel 15:	Sociaal milieu (gemiddelden en aantallen) naar vooropleidingstraject en hbo-wo -----	58
Tabel 16:	Sociaal-economische herkomst (gemiddelden en aantallen) naar wel/geen vwo en hbo-wo -----	58
Tabel 17:	Sociaal-economische herkomst (gemiddelden en aantallen) naar woonsituatie -----	59
Tabel 18:	Bivariate samenhang tussen studiekeuzemotieven en sociaal-economische herkomst-----	60
Tabel 19:	Bivariate samenhang tussen oordeel over aansluiting voortgezet-hoger onderwijs en sociaal-economische herkomst-----	60
Tabel 20:	Bivariate samenhang tussen motivatie en sociaal-economische herkomst -----	60
Tabel 21:	Bivariate samenhang tussen oordeel over opleiding en sociaal-economische herkomst-----	61
Tabel 22:	Bivariate samenhang tussen tijdsbesteding en sociaal-economische herkomst -----	61
Tabel 23:	Bivariate samenhang tussen inkomsten en sociaal-economische herkomst -----	62
Tabel 24:	Bivariate samenhang tussen uitgaven en sociaal-economische herkomst -----	64
Tabel 25:	Bivariate samenhang tussen oordeel financiële situatie en sociaal-economische herkomst-----	65

Tabel 26:	Sociaal-economische herkomst (gemiddelden), onderscheiden naar leengedrag en studieplanning in verband met financiële situatie -----	65
Tabel 27:	Bivariate samenhang tussen leengedrag en sociaal-economische herkomst-----	66
Figuur 1:	Responspercentages (gecorrigeerd, ongewogen) naar sector en hbo-wo.-----	11
Figuur 2:	Ongewogen steekproefaantallen naar inschrijving, studiefinanciering, fase, beurs en woonsituatie. -----	14
Figuur 3:	Samenstelling studentenpopulatie naar geslacht (absolute aantallen)-----	15
Figuur 4:	Gemiddelde leeftijd studentenpopulatie naar voltijd en deeltijd -----	16
Figuur 5:	Uit- en thuiswonende studenten naar voltijd-deeltijd en jaar (%) -----	16
Figuur 6:	Etniciteit studentenpopulatie naar hbo en wo (%) -----	17
Figuur 7:	Hoogste opleidingsniveau van de ouders naar hbo en wo (%) -----	17
Figuur 8:	Gemiddeld netto-inkomen ouders naar inschrijving, uitwonend-thuiswonend en kenmerken studiefinanciering hbo en wo -----	18
Figuur 9:	Percentage studenten die aangeven dat zij door hun handicap in hun studie worden belemmerd-----	19
Figuur 10:	Percentage van de opleiding afgerond ten opzichte van geprogrammeerde onderdelen dit jaar en van totale programma naar eerstejaars en ouderejaars-----	20
Figuur 11:	Kans afstuderen voltijdstudenten naar eerstejaars en ouderejaars -----	21
Figuur 12:	Percentage ongemotiveerde studenten begin studie en mei 2003 -----	22
Figuur 13:	Oordeel voltijdstudenten over inzet (1=weinig; 5=veel)-----	23
Figuur 14:	Oordeel voltijdstudenten over werkdruk (1=weinig; 5=veel) -----	23
Figuur 15:	Oordeel voltijdstudenten over studeerbaarheid (1=slecht; 5=goed) -----	24
Figuur 16:	Oordeel voltijdstudenten over contact met docenten (1=negatief; 5=positief)-----	25
Figuur 17:	Maandelijks financiële inkomsten (netto in €, exclusief inkomsten in natura) van voltijdstudenten naar hbo-wo, woonsituatie en studiefinanciering -----	26
Figuur 18:	Maandelijks inkomsten (voltijd- en deeltijdstudenten) inclusief inkomsten in natura naar hbo-wo periode 2000-2003 -----	27
Figuur 19:	Maandelijks uitgaven van voltijdstudenten naar hbo-wo, woonsituatie en studiefinanciering -----	28
Figuur 20:	Maandelijks uitgaven van voltijd- en deeltijdstudenten naar hbo-wo periode 2000-2003 -----	29
Figuur 21:	Oordeel financiële situatie voltijdstudenten met studiefinanciering (%)-----	30
Figuur 22:	Tijdsbesteding van voltijd- en deeltijdstudenten naar hbo-wo periode 2000-2003-----	31
Figuur 23:	Verhouding en aantal uren tijdsbesteding aan studie en werk: voltijdstudenten-----	32
Figuur 24:	Verhouding en aantal uren tijdsbesteding aan studie en werk voltijdstudenten naar aard studiefinanciering-----	32
Figuur 25:	Verhouding en aantal uren tijdsbesteding aan studie en werk: deeltijdstudenten-----	33
Figuur 26:	Verdeling van werkende hbo-studenten (voltijd en deeltijd) over de arbeidsmarktsectoren -----	33
Figuur 27:	Verdeling van werkende wo-studenten (voltijd en deeltijd) over de arbeidsmarktsectoren -----	34
Figuur 28:	Belangrijke studiekeuzemotieven bij aanvang van de opleiding naar hbo en wo in % -----	35
Figuur 29:	Belangrijke redenen om NIET te kiezen voor een technische opleiding in % (alleen studenten met bètatoegang) naar hbo en wo -----	36
Figuur 30:	Percentage voltijdstudenten met stage- of onderwijservaring in het buitenland of plannen in die richting -----	37
Figuur 31:	Percentage oude-stijl studenten (alleen wo) dat in het kader van invoering BaMa weinig informatie heeft ontvangen over bovenstaande onderwerpen -----	38

Figuur 32: Percentage BaMa studenten dat in het kader van invoering BaMa weinig informatie heeft ontvangen over bovenstaande onderwerpen -----	39
Figuur 33: Percentage wo studenten oude stijl dat problemen ondervindt als gevolg van bovenstaande situaties -----	39
Figuur 34: Plannen bachelorstudenten-----	40
Figuur 35: Computerbezit -----	41
Figuur 36: Nieuwe mediavormen: gebruik en verplicht gebruik naar hbo-wo -----	42
Figuur 37: Directe en indirecte effecten van tijdsbesteding en inzet op studievoortgang-----	52
Figuur 38: Samenstelling van het inkomen naar sociaal-economische herkomst voor hbo en wo -----	63

In de reeks beleidsgerichte studies zijn de volgende titels nog verkrijgbaar:

85. Sta niet met je rug naar de grens
Januari 2002 ISBN 90 5910 044 1
86. Individuele onderwijsafspraken in het hoger onderwijs
Juni 2002 ISBN 90 5910 119 7
87. Studentenmonitor 2001: studenten in het hoger onderwijs
Juli 2002 ISBN 90 5910 139 1
88. Studentenmonitor 2001: aanvullende analyses over motivatie en sociaal milieu
Juli 2002 ISBN 90 5910 149 9
89. Studentenmonitor 2001: trends in de jaren 1996-2001
Juli 2002 ISBN 90 5910 156 6
90. Studentenmonitor 2001: kernrapport
Juli 2002 ISBN 90 5910 189 8
91. Ieder zijn zeg: over medezeggenschap in het hbo
Juli 2002 ISBN 90 5910 179 0
92. Funding and recognition
Augustus 2002 ISBN 90 5910 259 2
93. Wisselstroom
Januari 2003 ISBN 90 5910 110 3
94. Studentenmonitor 2002: studenten in het hoger onderwijs
Augustus 2003 ISBN 90 5910 390 4
95. Positioneringsinstrumenten Evaluatie NESO en DELTA Eindrapport
Augustus 2003 ISBN 90 5910 410 2
96. De maatschappelijke betekenis van het hoger onderwijs:
een vooronderzoek naar niet-markteffecten
November 2003 ISBN 90 5910 071 9
97. Grenzen aan de bekostiging van het hoger onderwijs:
de situatie in Denemarken, Duitsland, Engeland, Frankrijk en Australië
December 2003 ISBN 90 5910 151 0
98. Regulating the programme supply
December 2003 ISBN 90 5910 161 8
99. What we know about the efficiency of higher education institutions:
December 2003 ISBN 90 5910 171 5
100. Kosten per student
Januari 2004 ISBN 90 5910 191-X
101. Nadere analyses studentenmonitor 2002;
Studeren met een handicap en Studieverloop in het algemeen
Januari 2004 ISBN 90 5910 201-0
102. Evaluatie "Regeling stimulering van internationale samenwerking
van hogescholen 1997-2000"
Januari 2004 ISBN 90 5910 221-5
103. Kern van de kenniseconomie
Een sterkte-zwakteanalyse van vier opleidingen in het Nederlandse hoger onderwijs
Januari 2004 ISBN 90 5910 231-2
104. Beleidsonderzoek Kunstonderwijs
Eindrapport
februari 2004 ISBN 90-5910-251-7
105. Veiligheidsmanagement en crisisbeheersing in het hoger onderwijs en het wetenschappelijk onderzoek
Juli 2004 ISBN 90-5910-461-7
106. Portability of student financial support
An inventory in 23 European countries
september 2004 ISBN 90-5910-102-2
107. Student Financial Support
An inventory in 23 European countries
september 2004 ISBN 90-5910-112-X